

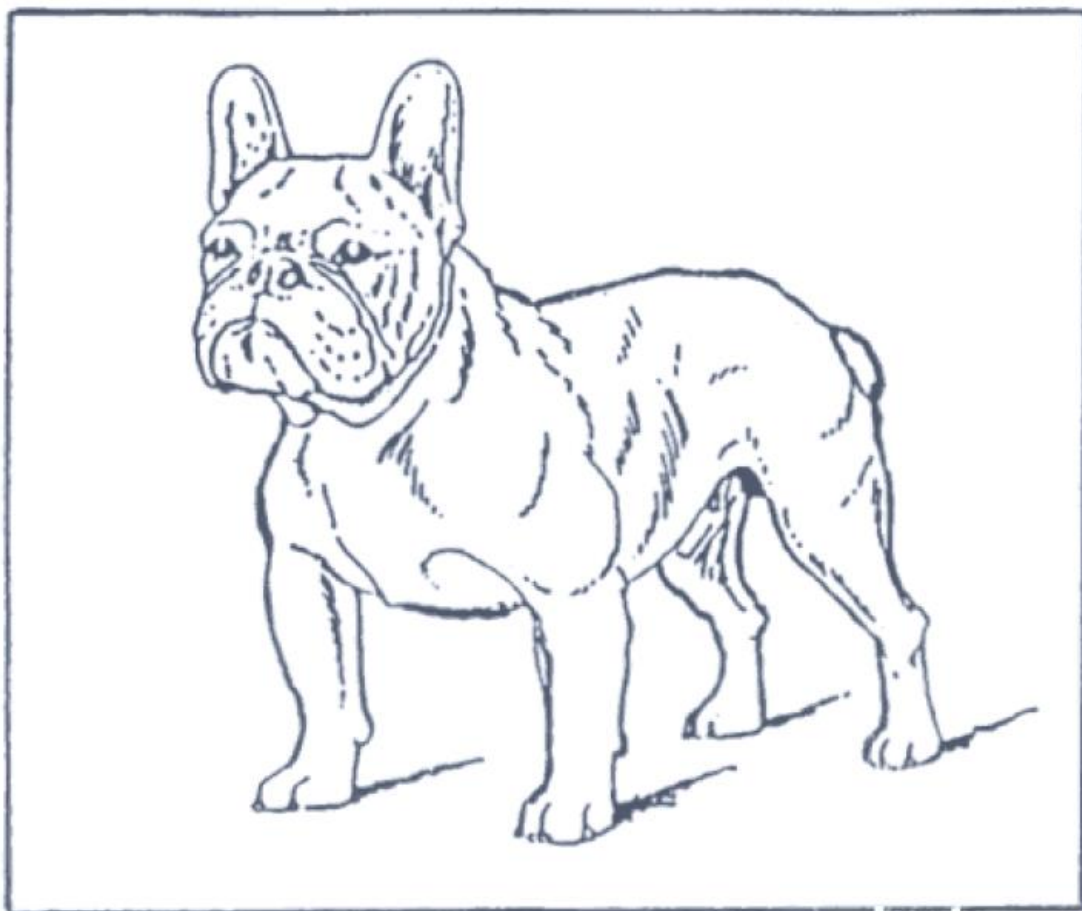
Uusi Jalostuksen tavoiteohjelma vuosille 2026-2030

RANSKANBULLDOGGI

Hyväksytty rotua harrastavan yhdistyksen yleiskokouksessa 11.03.2025

Hyväksytty rotujärjestön yleiskokouksessa 12.3.2025

SKL:n jalostustieteellinen toimikunta hyväksynyt 17.09.2025

Sisällys

1. YHTEENVETO	4
2. RODUN TAUSTA	6
3. JÄRJESTÖORGANISAATIO JA SEN HISTORIA.....	6
4. RODUN NYKYTILANNE	8
4.1. Populaation rakenne ja jalostuspohja	8
4.1.1 Populaation rakenne ja sukusiitos	8
4.1.2 Jalostuspohja	13
4.1.3 Rodun populaatiot muissa maissa	19
4.1.4 Yhteenveto populaation rakenteesta ja jalostuspohjasta.....	20
4.2 Luonne ja käyttäytyminen sekä käyttöominaisuudet	28
4.2.1 Rotumääritelmän maininnat luonteesta ja käyttäytymisestä sekä rodun käyttötarkoituksesta	28
4.2.2 Jakautuminen näyttely- / käyttö- / tms. -linjoihin.....	28
4.2.3 PEVISA-ohjelmaan sisällytetty luonteen ja käyttäytymisen ja/tai käyttöominaisuuksien testaus ja/tai kuvaus	29
4.2.4 Luonne ja käyttäytyminen päivittäistilanteissa	29
4.2.5 Käyttö- ja koeominaisuudet.....	32
4.2.6 Käyttäytyminen kotona sekä lisääntymiskäyttäytyminen.....	32
4.2.7 Yhteenveto rodun käyttäytymisen ja luonteen keskeisimmistä ongelmakohdista sekä niiden korjaamisesta.....	32
4.3. Terveys ja lisääntyminen	33
4.3.1 PEVISA-ohjelmaan sisällytetyt sairaudet ja viat	33
4.3.2 Rodulla todetut merkittävimmät sairaudet ja viat	50
4.3.3 Yleisimmät kuolinsyyt	53
4.3.4 Lisääntyminen.....	54
4.3.5 Sairauksille ja lisääntymisongelmille altistavat anatomiset piirteet	55
4.3.6 Yhteenveto rodun keskeisimmistä ongelmista terveydessä ja lisääntymisessä	55
4.4. Ulkomuoto	56
4.4.1 Rotumääritelmä	56
4.4.2 Näyttelyt ja jalostustarkastukset	59
4.4.3 Ulkomuoto ja rodun käyttötarkoitus	61
4.4.4 Yhteenveto rodun keskeisimmistä ulkomuoto- ja rakenneongelmista	61
5. YHTEENVETO AIEMMAN JALOSTUKSEN TAVOITEOHJELMAN TOTEUTUMISESTA	62
5.1 Käytetyimpien jalostuskoirien taso	63
5.2 Aiemman jalostuksen tavoiteohjelman toteutuminen	65

6. JALOSTUKSEN TAVOITTEET JA TOTEUTUS	67
6.1 Jalostuksen tavoitteet.....	68
6.2 Suositukset jalostuskoirille ja yhdistelmille	70
6.3 Rotujärjestön ja yhdistyksen toimenpiteet	72
6.4 Uhat ja mahdollisuudet sekä varautuminen ongelmiin	74
6.5 Toimintasuunnitelma ja tavoiteohjelman seuranta	76
7. LÄHTEET	77
8. LIITTEET	78
9. TEKIJÄT	78

1. YHTEENVETO

Ranskanbulldoggi on pienikokoinen, itsevarma ja vilkas seurakoira. Maailmanlaajuisesti levinneen rodun räjähdysmäisesti noussut suosio on tasoittunut Suomessa, ja jopa hiipunut viimeisten muutaman vuoden aikana. Rotumme oli pitkään maassamme harvinainen, mutta nykyisin sen voidaan todeta kuuluvan suurilukuisiin rotuihin. Rodun suosion taustalla ovat seurakoiralle sopiva luonne, turkin helppohoitoisuus ja kaupunkiasumiseen ihanteellinen pieni koko. Brakykefaaliseen ulkomuotoon liittyy kuitenkin terveysongelmia, joiden vähentämiseen rodun jalostuksen tavoiteohjelma tähtää. Rodun hyvien luonneominaisuuksien säilyminen ja jalostuspohjan tilanne on otettu huomioon jalostusohjelmassa. Jalostuksen tavoitteena on mahdollisimman terveen sekä pitkäikäisen ranskanbulldogin jalostaminen rotutyyppejä hävittämättä.

Rodun rekisteröinnit nousivat 2000-luvun alkupuolella ja ulkomailta tuotiin runsaasti koiria. Kuitenkin viime vuosina rekisteröinnit ja tuonti ulkomailta ovat olleet laskusuunnassa. Positiivista kehityksessä on ollut se, että ulkomaantuonti ja vilkastunut kasvatustoiminta ovat lisänneet rodun perinnöllistä vaihtelua. Rodun tehollinen kannankoko on kivunnut yli 100 yksilön ja keskimääräinen sukusiitosprosentti on pudonnut 1 % tuntumaan. Negatiivista kehityksessä on ollut aiempina vuosina ylikuumentunut pentukauppa ja kaupallinen halpatuonti. Suuri pentukysyntä houkutteli käyttämään jalostukseen koiria, jotka eivät olleet terveystutkittuja ja joiden taustoista ei ole tietoa. Yksi Suomen Ranskanbulldogit ry:n haasteista onkin koiranomistajien sekä uusien ja vanhojen kasvattajien sitouttaminen terveystarkastuksiin ja tavoitteelliseen jalostukseen.

Ranskanbulldoggi on käyttötarkoituksensa mukaan tänä päivänä puhtaasti seurakoira, vaikka rotu on alunperin kehitetty taistelukoira ja sitä on käytetty myös pientuholaisten torjuntaan. Rodulla onkin keskimääräistä parempi hermorakenne. Ranskanbulldogit ovat omapäisiä, mutta leikkisiä ja seurallisia. Rotu on luonteeltaan tasapainoinen ja vilkas. Suureen populaation mahtuu myös joitakin ääripäitä edustavia yksilöitä: arkoja tai vihaisia. Jalostusvalintoja tehtäessä on huomioitava, että perimällä on vaikutusta sekä toivottaviin että epätoivottaviin luonneominaisuuksiin. Kasvattajien tulee kiinnittää huomiota jalostuksessa käytettävien koirien luonteisiin, jotta rodun luonneominaisuudet säilyvät ja vastaavat rotumääritelmän ihannetta.

Keskeisimmät terveysongelmat ovat brakykefaalinen hengitystieoireyhtymä (BOAS) ja selkäongelmat. Ranskanbulldoggi kuuluu brakykefaalisiin, eli lyhytkalloisiin rotuihin. Kallon mittasuhteet ovat sidoksissa etenkin vakavampiin BOAS-oireisiin ja hengitysteiden epämuodostumiin. BOAS on keskeinen hyvinvointiongelma myös ranskanbulldogeilla.

Selkärangassa tyypillisesti esiintyy eri asteisia rakennevikoja, myös sekundäärisiä muutoksia: epämuodostuneet selkänikamat (VA); välimuotoinen lanne-ristinikama (LTV); välilevyjen rappeutuminen ja välilevykalkkeumat (IDD); spondyloosi (SP). Epämuodostuneet nikamat liittyvät ranskanbulldoggien selän rakenteeseen, etenkin ns. korkkiruuvihäntään sekä rodulle tyypilliseen selän ylälinjaan. Ranskanbulldogeilla nikama-anomaliat ovat erittäin yleisiä.

Ranskanbulldoggi on kondrodystrofinen rotu. Rodussa esiintyy huomattavan paljon välilevyjen varhaista rappeutumista ja kalkkeutumista, jotka ovat merkittävä riskitekijä välilevytyrjän syntymiselle. Kondrodystrofia (CDDY) on merkittävä riskitekijä välilevysairauden (IDD) synnyssä. Välilevysairauden alttiutta voidaan seuloa jalostuspopulaatiosta kuvantamisella, jossa koiran kalkkeutuneiden välilevyjen lisääntynyt määrä ennustaa riskiä sairastua välilevyjen tyräytymiselle. Myös kromosomissa 12 olevaa FGF4 retrogeenimutaatiota tunnistava CDDY-geenitesti antaa arvokasta tietoa jalostusyksilöiden valinnassa, ja on siten yksi mahdollinen jalostustyökalu lisää. Muita luusto-ongelmia ranskanbulldogeilla esiintyy selkämuutoksia selvästi vähemmän.

Ranskanbulldogin keskeisimpiä terveysongelmia, brakykefaalisen hengitystieoireyhtymään (BOAS) liittyviä, ja rodulle tyypillisiä selkäongelmia vastustetaan rodun PEVISA-ohjelmalla, ja muulla jalostuksen ohjauksella.

PEVISA 1.1.2026-31.12.2030

Ranskanbulldoggien PEVISA vuosille 2026-2030 astuu voimaan 1.1.2026 sisältäen:

Pentujen vanhemmista tulee astutushetkellä olla voimassa oleva polvitarkastuslausunto, silmätarkastuslausunto, selkätutkimuslausunto (VA, LTV, IDD ja SP) ja sydämen auskultaatiolausunto sekä BOAS-testitulos.

Patellaluksaation raja-arvo on aste 1 ja tuloksen 1 saanut koira on paritettava tuloksen 0 saaneen koiran kanssa. Silmätarkastus voidaan tehdä aikaisintaan 12 kk iässä ja lausunto on voimassa 24 kk. Perinnöllinen kaihi, PRA sekä tRD sulkevat koiran jalostuksesta. Tulos "muu vähämerkityksellinen kaihi/katarakta" ei kuitenkaan sulje koiraa pois jalostuksesta.

VA4 selkätutkimustuloksen saanut koira on paritettava VA2 tai paremman tuloksen saaneen yksilön kanssa. Sydämen auskultaatiolausunto annetaan aikaisintaan 12 kk iässä ja lausunto on voimassa 24 kk. Koira ei saa osoittaa merkkejä mistään perinnöllisestä sydänsairaudesta.

Yhdistelmän molemmilla vanhemmilla tulee olla hyväksytty BOAS-testitulos.

Ulkomaisia koiria koskeva poikkeus: Ei vaadita PEVISA-tutkimuksia (narttu 1, uros 2 pentuetta)

Tärkeimmät suositukset jalostuskoirille

Jalostukseen tulee käyttää mahdollisimman tasokkaita ja terveystutkittuja koiria, joilla on oikeanlainen luonne, rotumääritelmän mukainen väritys sekä tasapainoinen, vankka ja ryhdikkäästi rakentunut runko ja oikeanmallinen pää. Jalostuskoirien ja yhdistelmien tulee täyttää yhdistyksen jalostusohjeen suositukset terveyden, liioittelemattoman ulkomuodon, näyttelytulosten sekä luonteen osalta. Koiria, joilla on vakavia virheitä tai sairauksia, ei saa käyttää jalostukseen.

Jalostukseen ei tule käyttää koiraa, joka oireilee lonkkia. Oireettoman D-lonkkaisen koiran jalostuskäytössä suositellaan vakavaa harkintaa, ja sellaisen yhdistämistä suositellaan ainoastaan A- tai B-lonkkaisen yksilön kanssa. Myöskään koiraa, joka oireilee kyynäriä, ei tule käyttää jalostukseen. Kyynärnivelen inkongruenssiasteen tuloksen kaksi (2) saanutta koiraa ei tulisi käyttää jalostukseen. Inkongruenssiasteen tuloksen huonointa, eli kolme (3) saanutta koiraa ei saa käyttää (Koirarekisteriohje) jalostukseen. Jalostustoimikunta ei suosittele yhdistelmiä, joissa molemmilta vanhemmilta tulee samoja perinnölliseksi katsottavia silmäsairauksia. Jos koiran luonne poikkeaa voimakkaasti rotumääritelmästä vihaiseen tai arkaan suuntaan sen jalostuskäyttöä tulee vakavasti harkita. Myöskään atooppista tai allergista koiraa ei suositella jalostuskäyttöön.

Jalostukseen käytettävällä koiralla tulisi olla vähintään kaksi virallisessa näyttelyssä saatua laatuarvostelua. Arvostelut tulee saada eri tuomareilta Suomessa ja niiden on oltava "erittäin hyvä" (EH), tai parempi. Laatuarvostelun voi korvata hyväksytyllä Ulkomuodon jalostustarkastuksella.

Yksityiskohtaisemmat jalostussuositukset ovat kohdassa 6.2.

2. RODUN TAUSTA

Ranskanbulldoggi polveutuu alun perin antiikin molossikoirista. Se on kehitetty koiratappeluissa käytetyistä englantilaisista bulldogeista Ranskassa. Ranskanbulldoggi kuuluu FCI ryhmään 9; seurakoiria.

Ranskanbulldogin uskotaan saaneen nykyisen muotonsa 1880-luvulla Pariisissa. 1860-luvulla Englannista vietiin pienikokoisia bulldoggeja Ranskaan. Niitä risteytettiin ranskalaisten koirien kanssa. Vanhojen tappelukoirien ulkonäkö ja rakenne säilyivät, mutta koko pieneni. Pienen kokonsa ansiosta pienet bulldogit soveltuivat hyvin rottakoiriksi ja myös pienriistan metsästykseseen. Aluksi koiria omistivat lähinnä työläiset, mutta pienen koon, erikoisen ulkonäön ja viehättävän luonteen ansiosta myös yläluokka kiinnostui niistä. Rodun ranskalainen rotuyhdistys perustettiin Pariisissa 1880. Ensimmäinen rodun edustaja rekisteröitiin vuonna 1885 ja Ranskan Kennelliitto hyväksyi koiran omaksi roduksi vuonna 1889, jolloin myös rotumääritelmä vahvistettiin. Näyttelyihin pieniä bulldoggeja osallistui ensimmäisen kerran vuonna 1887. Rotumääritelmää muutettiin vuosina 1931-1932 sekä 1948. H.F.Reant ja R.Triquet ajantasaistivat rotumääritelmän vuonna 1986, jonka FCI hyväksyi vuotta myöhemmin. Vuonna 1994 Violette Guillon teki muutoksia, jotka FCI hyväksyi 1995 ja vuonna 2012 Ranskan rotuyhdistyksen hallitus muokkasi rotumääritelmää. FCI hyväksyi ranskanbulldogin nykyisen rotumääritelmän vuonna 2023.

Eri linjat

Ranskanbulldogeissa ei esiinny eri käyttötarkoitukseen perustuvia linjoja.

Ensimmäiset koirat Suomessa, koiramäärän kehitys

Suomeen ranskanbulldogit saapuivat 1910-luvulla. 1920- ja 1930-luvuilla rodun suosio kasvoi ja kasvatustyö alkoi. Sota-aikana kanta pieneni, mutta elpyi sodan jälkeen nopeasti. Suomen kanta perustuu tuontikoiriin. Ranskanbulldoggeja on tuotu Ruotsista, Norjasta ja Iso-Britanniasta. Erityisesti J.W. Ehnbergin ja Suomesta Ruotsiin muuttaneen Ulla Segerströmin Ullah's-koirilla oli vahva vaikutus Suomen varhaiseen ranskanbulldoggikantaan. Karanteenin poistuttua ja rajojen avauduttua on maahamme tuotu koiria lukuisista maista.

Vielä 1990-luvulla vuosikohtaiset rekisteröintimäärät ovat olleet kohtalaisen pieniä, noin 40-60. 2000-luvun vaihteessa rekisteröinnit lähtivät voimakkaaseen nousuun. Vuonna 2003 rekisteröinnit olivat jo kaksinkertaiset eli 140, vuonna 2007 rekisteröintejä oli jo 242, vuonna 2011 rekisteröinneissä saavutettiin huippu 580 yksilöä, jonka jälkeen vuosittaiset rekisteröinnit ovat lähteneet laskuun. Vuonna 2024 rekisteröintejä oli 222 yksilöä.

3. JÄRJESTÖORGANISAATIO JA SEN HISTORIA

Ranskanbulldoggi-alajaosto perustettiin vuonna 1983 Suomen Seura- ja kääpiökoirayhdistyksen alaisuuteen. Alajaosto jatkoi toimintaansa vuonna 1986 perustetun Suomen Kääpiökoirayhdistys ry:n alaisena. Suomen Ranskanbulldogit ry rekisteröitiin omaksi yhdistykseksi vuonna 1989. Yhdistys toimi vuoteen 2016 asti rotuyhdistyksenä ja vuodesta 2016 alkaen rotua harrastavana yhdistyksenä. Kennelliiton päätöksellä vuodesta 2020 alkaen rotua harrastavat yhdistykset nimettiin rotuyhdistyksiksi. Rotujärjestönä toimii nykyisin Suomen Kääpiökoirat ry (ent. Suomen Kääpiökoirayhdistys ry). Suomen Ranskanbulldogit ry:n tavoitteena on edistää puhdasrotuisten ranskanbulldoggien kasvatusta ja jalostusta sekä ohjata ja neuvoa koirien hoidossa ja jalostuksessa. Yhdistys järjestää tapahtumia sekä seuraa jalostus- ja terveystilanteen kehittymistä tehden vaadittavat toimenpiteet asioiden korjaamiseksi. Se julkaisee vähintään kaksi kertaa vuodessa ilmestyvää Ranskis-lehteä. Lehti sisältää rotua käsitteleviä ja ajankohtaisia taustoittavia artikkeleita, uutisia, terveystietoa, ilmoituksia ja kuvia.

Yhdistyksessä toimii pentuneuvonta. Pentuneuvonta kertoo rodusta ja vastaa rotua koskeviin kyselyihin yhteistyössä jalostustoimikunnan kanssa. Yhdistyksen internetsivuilta www.suomenranskanbulldogit.fi löytyy tietoa ranskanbulldogin pentua harkitseville. Pentuopas sisältää hoito-ohjeita. Yhdistys ylläpitää FB-sivua, jossa jäsenen on mahdollisuus saada terveystutkitun jalostusuroksen esille. Jalostustoimikunta vastaa jalostusta koskeviin kysymyksiin sekä suunnittelee ja ideoi jalostusaiheisia tapahtumia jäsenistölle ja kasvattajille. Jalostustoimikunta kerää aktiivisesti tietoa rodun terveydestä kotimaassa sekä ulkomailla ja jakaa sitä jäsenistölle yhdistyksen jäsenlehdessä sekä internetsivulla. Yhdistyksen jäsenmäärä vuoden 2024 lopussa oli 376. Yhdistyksen uudet säännöt ovat astuneet voimaan 01.07.2022.

ORGANISAATIOKAAVIO

FCI
SKL
Suomen Kääpiökoirat ry
Suomen Ranskanbulldogit ry
Hallitus (puheenjohtaja, 6 varsinaista jäsentä ja 2 varajäsentä)

JÄSENMÄÄRÄN KEHITYS

Vuosi	Jäseniä
2024	376
2023	375
2022	420
2021	441
2020	458
2019	466
2018	380
2017	372
2016	407
2015	457
2014	355
2013	524
2012	459
2011	391
2010	391
2009	356
2008	290
2007	240
2006	210

Jalostusorganisaation rakenne ja jalostustoimikunnan tehtävät

Jalostustoimikunta toimii Suomen Ranskanbulldogit ry:n hallituksen alaisuudessa, joka valitsee siihen 3-6 varsinaista jäsentä.

Jalostustoimikunta seuraa rodun yleistä terveydentilaa, kerää sekä hyödyntää ja jakaa rotutietoutta, tiedottaa ajankohtaisista rotuun liittyvistä asioista, kehittää ja ohjaa jalostusta, antaa jalostusohjeita sekä järjestää koulutusta. Jalostustoimikunta laatii ja päivittää rodun PEVISA:n sekä JTO:n ja ohjaa myös uusia kasvattajia sekä urosten omistajia.

Jalostustoimikunta noudattaa neuvoissaan Kennelliiton yleistä jalostusstrategiaa ja toimii JTO:n ja PEVISA-ohjelman mukaisesti sekä yhteistyössä muiden sidosryhmien kanssa. Se seuraa viranomaisten sekä Suomen Kennelliiton ja FCI:n koiranjalostusta koskevia määräyksiä ja suosituksia ja tiedottaa niistä jäsenistölle. Jalostustoimikunta toimii kaikella muotoa rodun parhaaksi puolueettomasti ja jalostusohjeisiin pohjautuen.

Ranskanbulldoggien rotujärjestö Suomen Kääpiökoirat ry (SKKY) ohjaa ja valvoo sekä hyväksyy rotuyhdistys Suomen Ranskanbulldogit ry:n jalostuksen ohjauksen viralliset suunnitelmat ja niiden toteutuksen.

4. RODUN NYKYTILANNE

4.1. Populaation rakenne ja jalostuspohja

Mitä monimuotoisempi rotu on, sitä useampia erilaisia versioita sillä on olemassa samasta geenistä. Tämä mahdollistaa rodun yksilöiden geenipareihin heterotsygotiaa, joka antaa niille yleistä elinvoimaa ja suojaa monen perinnöllisen vian ja sairauden puhkeamiselta. Monimuotoisuus on tärkeää myös immuunijärjestelmässä, jonka geenikirjon kapeneminen voi johtaa esimerkiksi tulehdussairauksiin, autoimmuunitauteihin ja allergioihin. Jalostus ja perinnöllinen edistyminenkin ovat mahdollisia vain, jos koirien välillä on perinnöllistä vaihtelua.

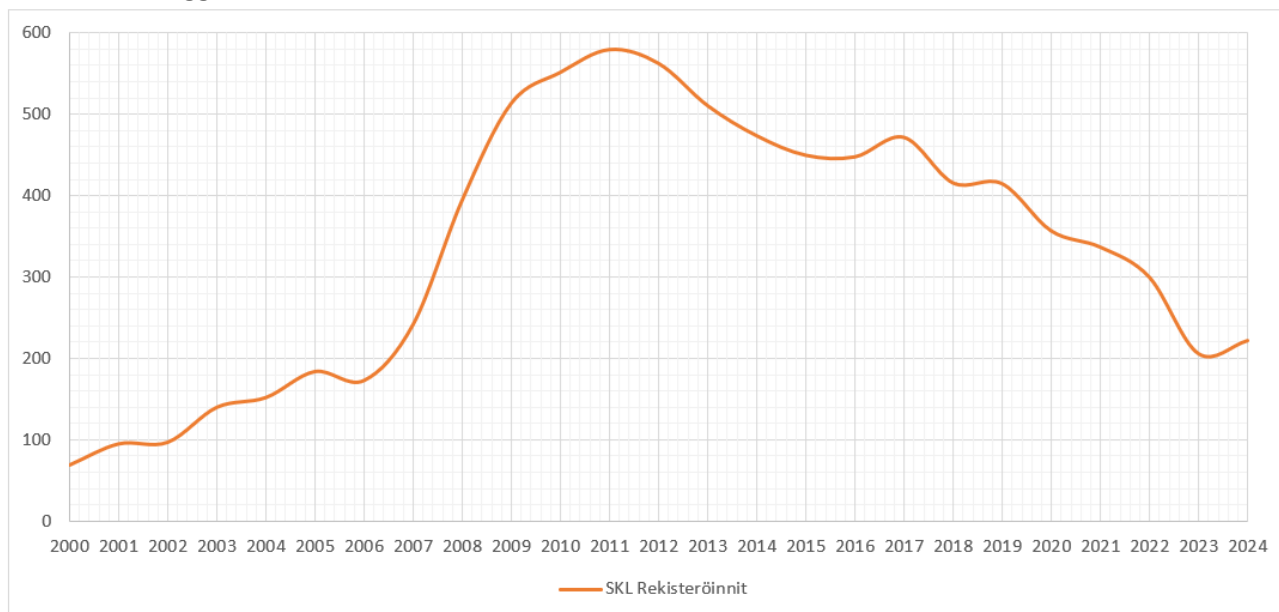
Suurilukuinenkin koirarotu on monimuotoisuudeltaan suppea, jos vain pientä osaa rodun koirista ja sukulinjoista on käytetty jalostukseen tai jos rodussa on koiria, joilla on rodun yksilömäärään nähden liian suuret jälkeläismäärät. Tällaiset koirat levittävät haitalliset mutaatioalleelinsa vähitellen koko rotuun, jolloin jostakin yksittäisestä mutaatiosta saattaa syntyä rodulle uusi tyyppivika tai -sairaus. Vähitellen on vaikea löytää jalostukseen koiria, joilla ei tätä mutaatiota ole. Ihannetilanteessa jalostukseen käytetään koiria tasaisesti rodun kaikista sukulinjoista.

Monimuotoisuutta turvaava suositus yksittäisen koiran elinikäiselle jälkeläismäärälle on pienilukuisissa roduissa enintään 5% ja suurilukuisissa enintään 2-3% laskettuna rodun neljän vuoden rekisteröintimäärästä. Jos rodussa rekisteröidään neljän vuoden aikana yhteensä 1000 koiraa, ei yksittäinen koira saisi olla vanhempana useammalle kuin 20-50 koiralle. Toisen polven jälkeläisiä koiralla saisi pienilukuisissa roduissa olla korkeintaan 10% ja suurilukuisissa 4-6% laskettuna neljän vuoden rekisteröinneistä. (Mäki, Katariina 2013.)

4.1.1 Populaation rakenne ja sukusiitos

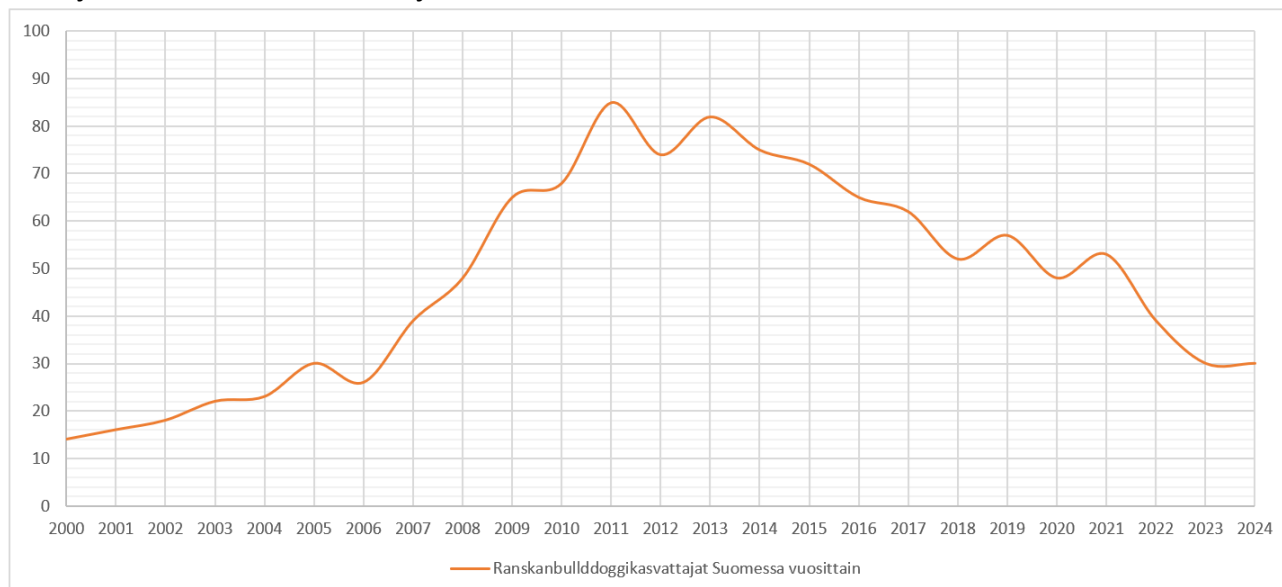
Ranskanbulldoggi oli pitkään harvinainen rotu Suomessa. Rekisteröinnit olivat vuosikautia muutamia kymmeniä yksilöitä vuodessa. Sadan rekisteröidyn koiran raja ylitettiin ensimmäisen kerran vuonna 2003 (140 rekisteröityä ranskanbulldoggia) ja suunta oli nouseva vuoteen 2011 asti, jolloin saavutettiin rekisteröintien suurin lukumäärä 580. Vuoden 2011 jälkeen rekisteröinnit ovat laskeneet lähes vuosittain. Vuonna 2024 rekisteröintejä oli 222 kpl.

Ranskanbulldoggien rekisteröinnit vuosittain

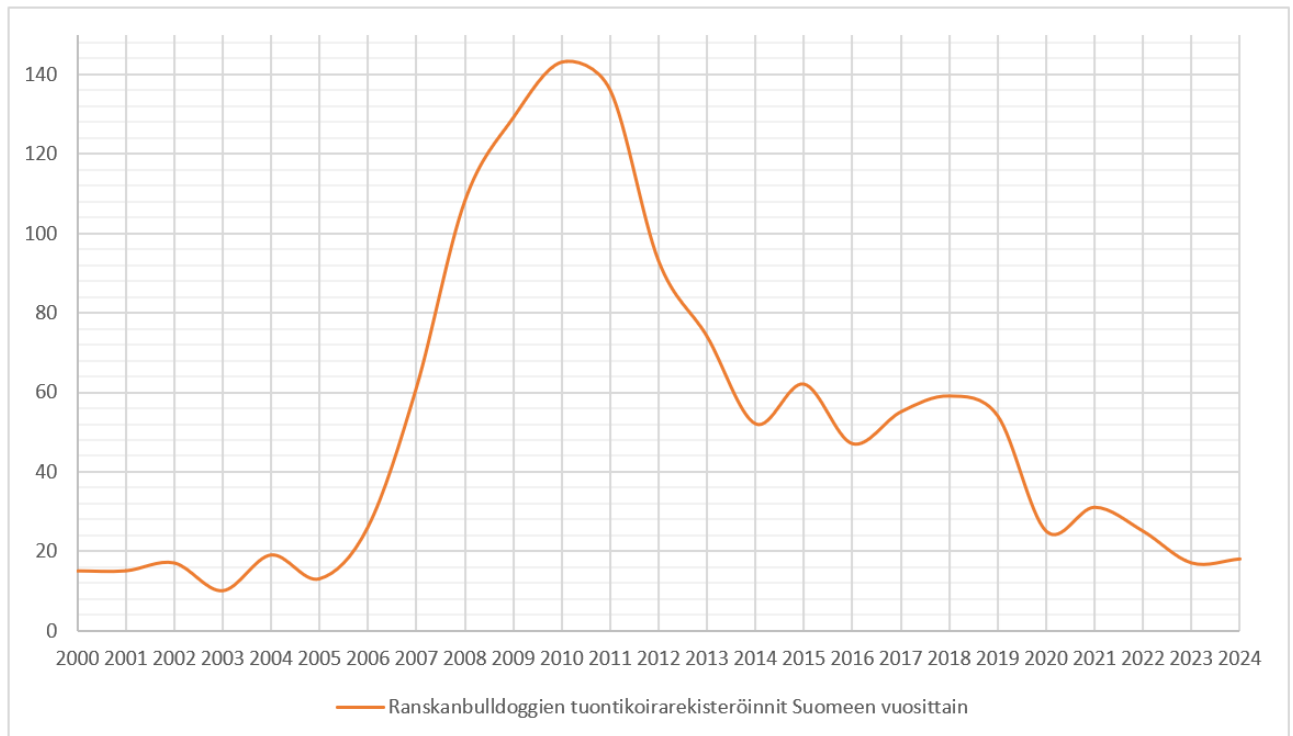
Diagrammi 1: Ranskanbulldoggien rekisteröinnit Suomessa vuosien 2000-2024 välillä.

Pentuja rekisteröineiden kasvattajien lukumäärä

Diagrammi 2: Pentueita rekisteröineiden ranskanbulldoggikasvattajien lukumäärä 2000-2024.

Ranskanbulldoggien tuontien lukumäärä näyttäisi viime vuosina kääntyneen laskuun (diagrammi 3). Kun vuonna 2010 rekisteröitiin noin 140 tuontikoira eli 25 % koko vuoden rekisteröinneistä oli sama lukema vuoden 2024 lopussa 18 yksilöä eli noin 8 % kokonaisrekisteröinneistä. Todellisuudessa tuontejakin on huomattavasti enemmän, koska läheskään kaikki tuonnit eivät tule jalostuskäyttöön ja niitä ei rekisteröidä Suomen Kennelliiton FI-rekisteriin.

Diagrammi 3: Rekisteröityjen tuontikoirien määrät vuosina 2000-2024.

Ulkomaantuontien osalta tulee huomioida, että koirien kohdalla on harvoin saatavilla tutkittua tietoa koiran vanhempien, sisarusten ja isovanhempien terveystaustoista ja tämä tietysti tuo, varsinkin näiden koirien jalostuskäyttöä ajatellen, huomattavia riskejä mukanaan. Tämä on erittäin tärkeä asia huomioitavaksi. Kuvan 1 taulukosta voimme todeta, että vuodesta 2009 vuoteen 2016 niin uroksissa, kuin nartuissakin jalostukseen on käytetty suhteellisesti huomattava määrä tuonti- ja ulkomaisia koiria verrattuna kotimaista kasvatustyötä oleviin yksilöihin.

Yhteenvetotaulukko								
	2024	2023	2022	2021	2020	2019	2018	2017
Pennut (kotimaiset)	204	189	275	306	333	361	356	417
Tuonnit	19	17	25	31	25	54	59	55
Rekisteröinnit yht.	223	206	300	337	358	415	415	472
Pentueet	46	42	64	73	78	84	86	96
Pentuekoko	4,4	4,5	4,3	4,2	4,3	4,3	4,1	4,3
Kasvattajat	30	30	39	53	48	57	52	62
jalostukseen käytetyt eri urokset								
- kaikki	36	36	39	50	56	59	65	76
- kotimaiset	25	25	25	29	24	27	28	33
- tuonnit	7	9	8	14	26	26	33	35
- ulkomaiset	4	2	6	7	6	6	4	8
- keskimääräinen jalostuskäytön ikä	4 v 9 kk	4 v 10 kk	4 v 7 kk	4 v	4 v	4 v 3 kk	3 v 7 kk	3 v 7 kk
jalostukseen käytetyt eri nartut								
- kaikki	45	42	63	71	76	83	85	96
- kotimaiset	39	39	53	64	62	65	66	65
- tuonnit	6	3	10	7	14	18	19	31
- keskimääräinen jalostuskäytön ikä	3 v 8 kk	3 v 9 kk	3 v 4 kk	3 v 5 kk	3 v 5 kk	3 v 7 kk	3 v 1 kk	3 v 3 kk
Isoisät	64	57	80	87	107	109	113	137
Isoäidit	71	68	88	103	117	127	129	154
Sukusiitosprosentti	0,99 %	1,13 %	1,03 %	1,52 %	0,57 %	0,72 %	0,69 %	0,73 %
	2016	2015	2014	2013	2012	2011	2010	2009
Pennut (kotimaiset)	401	478	421	437	470	444	413	385
Tuonnit	47	62	52	74	93	136	143	129
Rekisteröinnit yht.	448	540	473	511	563	580	556	514
Pentueet	94	106	101	111	116	113	99	86
Pentuekoko	4,3	4,5	4,2	3,9	4,1	3,9	4,2	4,5
Kasvattajat	65	72	75	82	74	85	68	65
jalostukseen käytetyt eri urokset								
- kaikki	73	72	72	70	70	69	65	58
- kotimaiset	36	26	27	25	25	21	20	27
- tuonnit	30	41	38	40	37	40	38	25
- ulkomaiset	7	5	7	5	8	8	7	6
- keskimääräinen jalostuskäytön ikä	3 v 6 kk	3 v 3 kk	3 v 2 kk	3 v 4 kk	3 v 1 kk	2 v 11 kk	2 v 9 kk	2 v 10 kk
jalostukseen käytetyt eri nartut								
- kaikki	94	105	99	110	111	109	93	85
- kotimaiset	55	75	60	55	46	49	45	40
- tuonnit	39	30	39	55	65	60	48	45
- keskimääräinen jalostuskäytön ikä	3 v 1 kk	2 v 11 kk	2 v 11 kk	2 v 10 kk	2 v 8 kk	2 v 7 kk	2 v 6 kk	2 v 8 kk
Isoisät	122	140	142	136	133	134	114	100
Isoäidit	143	164	153	160	156	156	138	119
Sukusiitosprosentti	0,87 %	0,79 %	1,02 %	0,80 %	0,77 %	0,87 %	0,70 %	1,20 %

Kuva 1: Yhteenvetotaulukko vuosilta 2009-2024

Suomeen vuosien 2011-2024 välillä tuotujen ja rekisteröityjen ranskanbulldoggien alkuperä on pääasiassa Itä-Euroopan maissa (taulukko 1).

Maa	Määrä	Maa	Määrä
Unkari	183	Serbia	9
Valko-Venäjä	116	Tanska	9
Liettua	90	Iso-Britannia	8
Venäjä	84	Alankomaat	6
Viro	67	Espanja	6
Latvia	36	Kroatia	5
Puola	30	Italia	5
Slovakia	22	Romania	4
Ruotsi	19	Ukraina	3
Tsekki	12	Portugali	2
Ranska	11		

Taulukko 1: Suomeen rekisteröidyt tuonnit maittain välillä 2011-2024. Lähde: Rotudata 03.01.2025.

Tuonneissa tulisi kiinnittää huomiota Suomen jalostuskannan monipuolistamiseen. Saman pentueen tai hyvin lähisukuisten pentueiden geenistö ei laajenna Suomen ranskanbulldoggikannan jalostuspohjaa, vaan saattaa liiallisen käytön jälkeen jopa kaventaa nykyistä geenipoolia.

Kuten kuvasta 1 näemme, on ranskanbulldoggien keskimääräinen jalostukseen käyttöikä noussut PEVISAn voimaantulon myötä. Uroksilla vaihdellen välillä 2 vuotta 9 kuukautta - 4 vuotta 10 kuukautta ja nartuilla vaihdellen välillä 2 vuotta 6 kuukautta - 3 vuotta 9 kuukautta. Tämän pohjalta voidaan arvioida ranskanbulldoggien tämänhetkisen keskimääräisen sukupolven pituuden olevan noin neljä vuotta, mikä on samalla tasolla kuin yleisesti kääpiökoirien arvioitu sukupolven pituus.

(Suomen Kennelliitto, MMT Katariina Mäki 2013, Sukusiitos): *"Sukusiitoksessa pentueen vanhempina käytettävät koirat ovat keskenään sukua. Sukusiitosena pidetään serkusten tai sitä läheisempien sukulaisten yhdistämistä. Sukusiitos kasvattaa riskiä perinnöllisten sairauksien esilletuloon. Sukusiitosaste tai -prosentti on todennäköisyys sille, että satunnaisesti valittu geenipari sisältää geenistä kaksi samaa alleelia (versiota), jotka ovat molemmat peräisin samalta esivanhemmalta. Saman esivanhemman tietty alleeli on siis tullut koiralle sekä isän että emän kautta. Tällainen geenipari on homotsygoottinen ja identtinen. Ilman sukusiitosta suurin osa yksilöiden geenipareista on heterotsygoottisia, jolloin haitalliset, usein resessiiviset alleelit pysyvät vallitsevan, normaalin alleelin peittäminä.*

Sukusiitos vähentää heterotsygoottisia geenipareja

Koiran sukusiitosaste on puolet sen vanhempien välisestä sukulaisuussuhteesta. Isä-tytär -parituksessa jälkeläisten sukusiitosaste on 25 %, puolisisarparituksessa 12,5 % ja serkusparituksessa 6,25 %. Sukusiitos vähentää heterotsygoottisten geeniparien osuutta jokaisessa sukupolvessa sukusiitosasteen verran, joten esimerkiksi puolisisarparituksessa jälkeläisten heterotsygotia vähenee 12,5 %. Myös todennäköisyys haitallisten resessiivisten ongelmien esiintuloon on puolisisarparituksessa 12,5 %. Koirilla on rotuja muodostettaessa käytetty runsaasti sukusiitosta. Sukusiitoksella pyritään tuottamaan tasalaatuisia ja periyttämisvarmoja eläimiä. Jos huonot alleelit esiintyvät kaksinkertaisina sukusiitoksen ansiosta, niin mikseivät hyvätkin. Toisaalta sukusiitetykin eläin siirtää vain puolet perimästään jälkeläisilleen, jolloin edulliset homotsygoottiset alleeliyhdistelmät purkautuvat. Lisäksi jokainen yksilö kantaa perimässään useita haitallisia alleleja, joiden todennäköisyys tulla esiin jälkeläisissä kasvaa sukusiitoksen myötä, joten turvallisia sukusiitosyhdistelmiä ei ole.

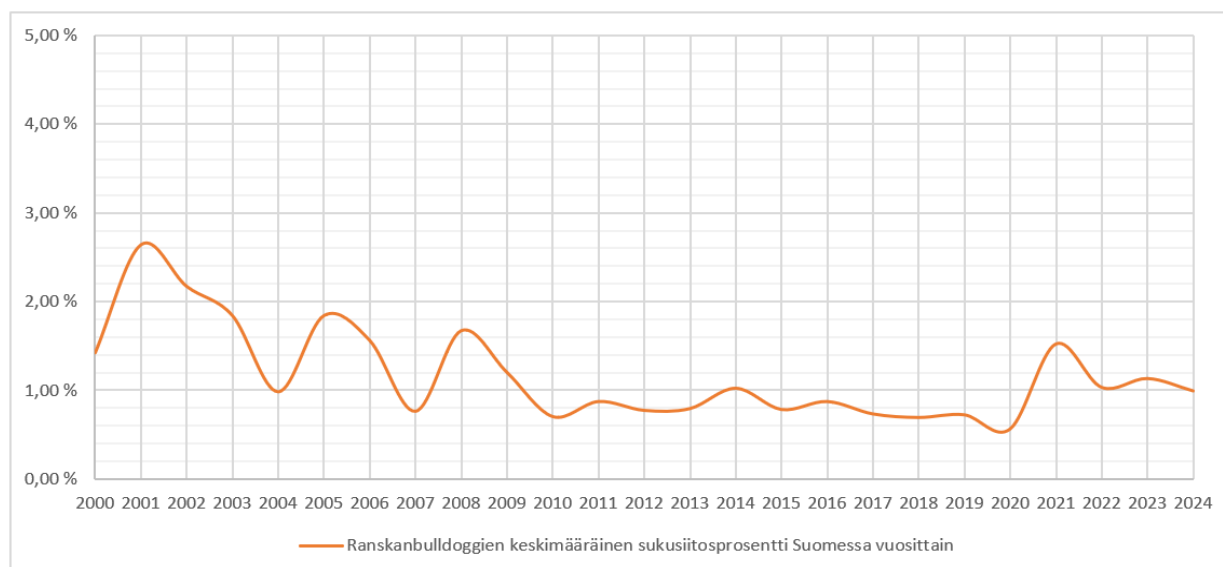
Haitat alkavat näkyä kun sukusiitosaste ylittää 10 %

Tutkimuksissa on todettu sukusiitoksen haittavaikutusten alkavan näkyä eläimen sukusiitosasteen ylittäessä 10 %. Silloin todennäköisyys hedelmällisyyden ja elinvoiman heikkenemiseen kasvaa, ja nähdään esimerkiksi lisääntymisvaikeuksia, pentukuolleisuuden nousua, pentujen epämuodostumia, vastustuskyvyn heikkenemistä sekä tulehdusalttiutta. Ilmiötä kutsutaan sukusiitostaantumaksi. Jos sukusiitosaste kasvaa hitaasti monen sukupolven aikana, haitat ovat pienemmät kuin nopeassa sukusiitoksessa eli lähisukulaisten yhdistämisessä.

Sukusiitosasteen suuruus riippuu laskennassa mukana olevien sukupolvien määrästä, joten vain sellaisia sukusiitosasteita voi verrata keskenään, jotka on laskettu täsmälleen samalla sukupolvimäärällä. Jalostuksessa suositellaan neljän-viiden sukupolven perusteella lasketun sukusiitosasteen pitämistä alle 6,25 %."

Ranskanbulldoggien vuosittaisen sukusiitosprosentin keskiarvoa tarkasteltaessa, tulee muistaa, että Koiranet-jalostustietojärjestelmässä esitetty sukusiitosprosentti voi varsinkin ulkomaisten koirien osalta olla epätäydellinen sukutaulupuutosten tai eri rekisterinumeroiden käytön vuoksi.

Keskimääräinen sukusiitosprosentti

Diagrammi 4. Keskimääräisen sukusiitosprosentin muutokset vuosien 2000-2024 aikana.

Kuvasta 1 sekä diagrammista 4 näemme, että ranskanbulldoggien keskimääräinen sukusiitosprosentti on vuosien 2009-2024 välillä pysynyt hyvinkin maltillisena. Kasvattajat ovat yksittäisiä pentueita lukuun ottamatta siis hienosti huomioineet suuren sukusiitosasteen omaavien yhdistelmien pentueiden geneettiset riskit, joita ovat esimerkiksi lisääntymiseen liittyvät ongelmat ja sairauksien lisääntyminen rodussa.

Toisaalta on huomioitava myös se, että yhdistelmät, joissa sukusiitosprosentti on alhainen yhdistettynä erittäin huomattavaan tuontikoirien määrään jalostuskäytössä on johtanut siihen, että Suomen ranskanbulldoggikanta on ulkomuodollisesti hyvinkin laaja-alaista rotumääritelmään nähden.

4.1.2 Jalostuspohja

Seuraavat Jalostustietojärjestelmästä otetut taulukot (taulukko 2 ja taulukko 3) kuvaavat ranskanbulldoggien jalostuspohjaa per sukupolvi (tässä taulukossa sukupolvi on 4 vuotta). Viimeinen kussakin jaksossa mukana oleva vuosi on se, jonka kohdalla tieto näkyy. Eli esimerkiksi vuoden 2017 sarakkeessa näkyvät tiedot on laskettu vuosilta 2014–2017.

	2024	2023	2022	2021	2020	2019	2018	2017
Per sukupolvi (4 vuotta)								
- pentueet	225	257	299	321	344	360	382	397
- jalostukseen käytetyt eri urokset	116	127	139	147	163	180	191	203
- jalostukseen käytetyt eri nartut	174	199	234	253	271	279	304	322
- isät/emät	0,67	0,64	0,59	0,58	0,6	0,65	0,63	0,63
- tehollinen populaatio	199 (44%)	223 (43%)	254 (42%)	272 (42%)	296 (43%)	314 (44%)	339 (44%)	359 (45%)
- uroksista käytetty jalostukseen	4 %	5 %	7 %	9 %	10 %	11 %	11 %	11 %
- nartuista käytetty jalostukseen	5 %	11 %	15 %	18 %	21 %	23 %	25 %	25 %

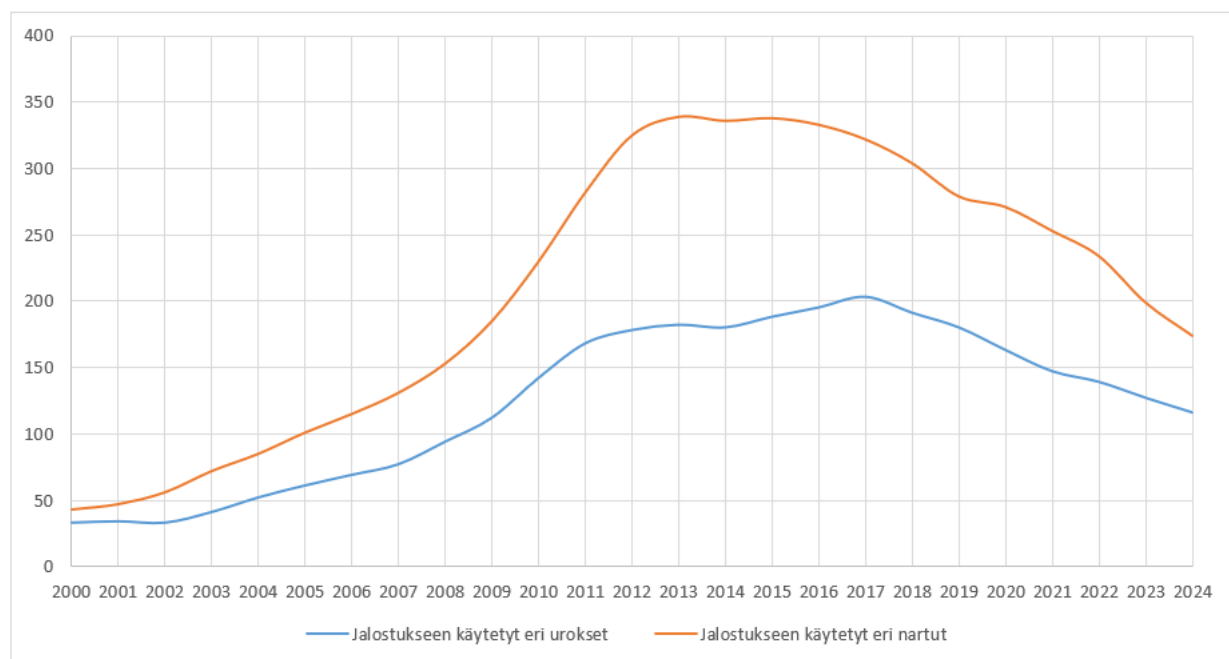
Taulukko 2: Jalostukseen käytettyjen urosten ja narttujen lukumäärät, isät/emät-suhde, jalostukseen käytettyjen urosten ja narttujen osuus samalla aikavälillä syntyneisiin nähden sekä tehollinen populaatiokoko (myös prosenttina) sukupolvea kohden laskettuna vuosilta 2017–2024.

Lähde: Koiranet

	2016	2015	2014	2013	2012	2011	2010	2009
Per sukupolvi (4 vuotta)								
- pentueet	412	434	441	439	414	365	301	238
- jalostukseen käytetyt eri urokset	195	188	180	182	178	168	142	112
- jalostukseen käytetyt eri nartut	333	338	336	339	325	282	230	185
- isät/emät	0,59	0,56	0,54	0,54	0,55	0,6	0,62	0,61
- tehollinen populaatio	359 (44%)	356 (41%)	348 (39%)	351 (40%)	340 (41%)	307 (42%)	254 (42%)	203 (43%)
- uroksista käytetty jalostukseen	12 %	13 %	13 %	13 %	13 %	14 %	16 %	16 %
- nartuista käytetty jalostukseen	26 %	27 %	28 %	29 %	31 %	32 %	34 %	37 %

Taulukko 3: Jalostukseen käytettyjen urosten ja narttujen lukumäärät, isät/emät suhde, jalostukseen käytettyjen urosten ja narttujen osuus samalla aikavälillä syntyneisiin nähden sekä tehollinen populaatiokoko (myös prosenttina) sukupolvea kohden laskettuna vuosilta 2009-2016. Lähde: Koiranet

Ideaalipopulaatiossa jokaiselle lisääntyvälle nartulle käytetään eri urosta ja näin ollen minimoidaan jalostuksessa häviävien geenien määrä. Nykyisessä koiran jalostuksessa tämä ideaalipopulaatio harvoin toteutuu ja ranskanbulldoggeissakin valitettavan paljon on edellisten sukupolvien aikana käytetty jalostukseen samoja uroksia (taulukot 2 & 3 sekä diagrammi 5).

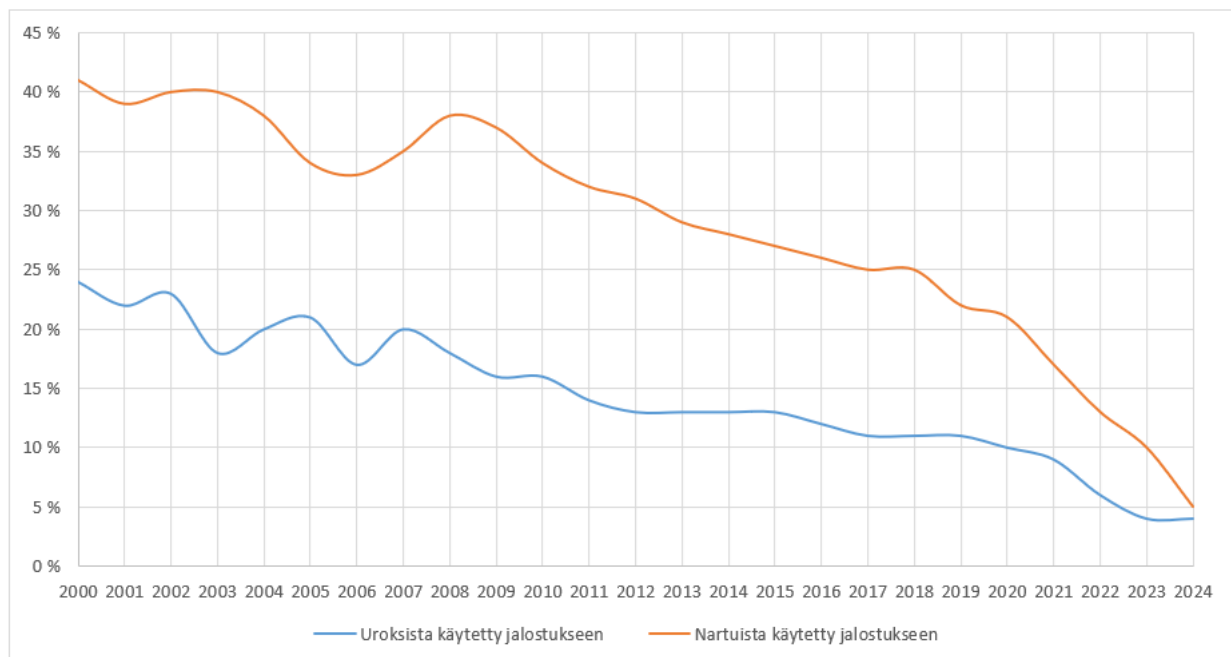
Diagrammi 5: Jalostukseen käytettyjen eri urosten ja narttujen määrät sukupolvea kohden.

Jalostuksessa tulee ottaa huomioon nuorten tuontiurossien jatkuvaan jalostuskäyttöön liittyvät riskit ja kasvattajien tulee huomioida urossien olemassa olevat jälkeläismäärät entistä tarkemmin miettiessään jalostusvalintojaan.

Taulukoista 2 ja 3 nähdään, että jalostukseen käytettyjen urossien ja narttujen suhde on viimeisten 16 vuoden aikana ollut suhteellisen tasaista välillä hieman laskien ja välillä nousemista.

Ideaalipopulaatiossa tuo suhdeluku on 1 eli jokainen narttu astutetaan eri uroksella.

Ranskanbulldoggeissa ei vielä puhuta varsinaisesta matadorijalostuksesta, mutta Suomen kantaan tarvitaan selvästikin enemmän uusia uroksia. Kuvan 1 pohjalta voidaan todeta, että kasvattajien tulee huomioida myös ne kotimaiset "peräkammarin pojat" jalostusvalintoja miettiessään. Näin ollen voitaisiin saada mukaan jalostuskäyttöön lisää uroksia, joiden taustoista on enemmän tutkittua tietoa.

Diagrammi 6: Jalostukseen käytettyjen urossien ja narttujen osuus syntyneistä sukupolvittain vuosien 2000 ja 2024 välillä.

Taulukoiden 2 ja 3 sekä diagrammin 6 pohjalta voidaan todeta, että Suomessa syntyneitä uroksia ja narttuja käytetään jalostukseen koko ajan vähemmän. Yksi huomioitava asia tässä kohdassa on se, että syntyvien pentueiden määrä on laskenut viimeisen 10 vuoden aikana ja on myös muistettava, ettei kaikista syntyvistä koirista ole jalostuskoiriksi joko luonteellisista, terveydellisistä tai ulkomuodollisista syistä.

(Suomen Kennelliitto, Tehollinen populaatiokoko) *"Mitä suurempi rodun tehollinen populaatiokoko on, sitä paremmin perinnöllinen vaihtelu säilyy rodussa. Pieni tehollinen koko tarkoittaa nopeaa sukusiitoksen lisääntymistä.*

Tehollinen populaatiokoko on laskennallinen arvio rodun perinnöllisestä monimuotoisuudesta. Yksinkertaistaen voidaan sanoa, että tehollinen populaatiokoko kertoo kuinka monen yksilön geenimuotoja tietyssä rodussa tai kannassa on. Esimerkiksi lukema 50 tarkoittaa, että rodun sukusiitosaste kasvaa yhtä nopeasti kuin jos rodussa olisi 50 tasaisesti jalostukseen käytettyä koiraa. Mitä pienempi tehollinen koko on, sitä nopeammin rodun sisäinen sukulaisuus kasvaa ja perinnöllinen vaihtelu vähenee. Samalla sukusiitoksen välttäminen vaikeutuu.

Laskelmat tehdään sukupolvea kohden

Kun tehollista kokoa arvioidaan jalostuskoirien lukumääristä tai rekisteriaineistojen sukutauluista, laskelmat tehdään aina sukupolvea kohden. Sukupolven pituus on seurakoirilla kolmesta neljään ja käyttökoirilla viisi vuotta. Nyrkkisääntönä on, että tehollinen koko on enintään neljä kertaa tänä aikana jalostukseen käytettyjen, eri sukuisten urosten lukumäärä.

Jalostuskoirien lukumäärän perusteella laskettu tehollinen koko on aina yliarvio, koska kaava olettaa, etteivät jalostuskoirat ole toisilleen sukua ja että niillä on tasaiset jälkeläismäärät. Parempi tapa arvioida tehollista populaatiokokoa perustuu rodun keskimääräisen sukusiitosasteen kasvunopeuteen, mutta tämä kaava toimii vain suljetulle populaatiolle ja aineistolle, jossa sukupuut ovat hyvin pitkiä.

Kennelliiton jalostustietojärjestelmässä Koiranetissä käytettävää jalostuskoirien lukumääriin perustuvaa laskentakaavaa on hieman muokattu, jotta se huomioisi paremmin jalostuskoirien epätasaiset jälkeläismäärät. Jalostustietojärjestelmässä käytetään kaavaa $Ne = 4 * Nu * Nn / (2 * Nu + Nn)$, jossa

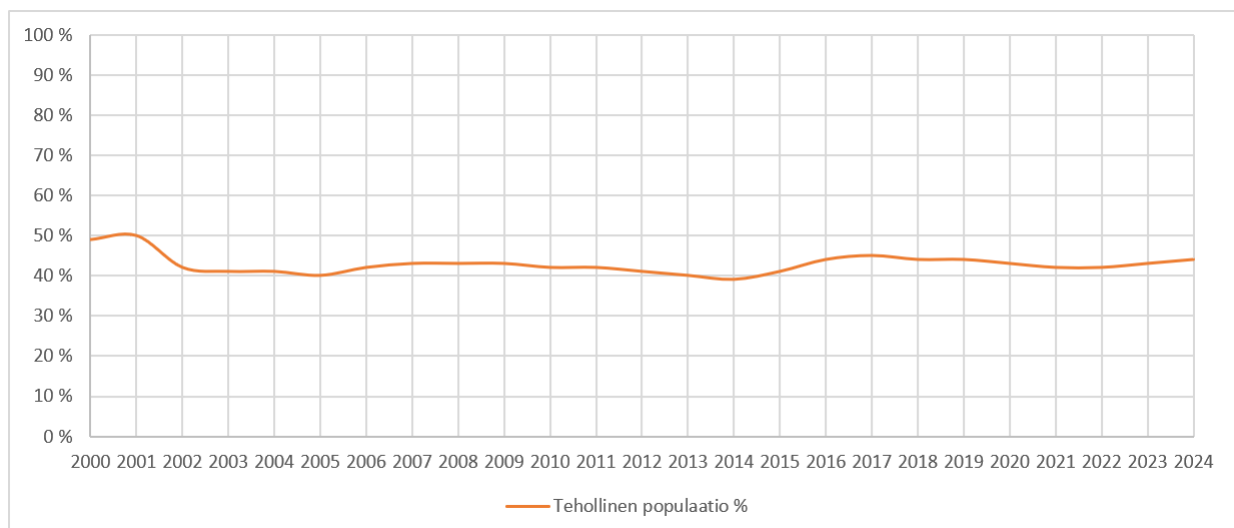
- Nu on neljän vuoden aikana käytössä olleiden eri jalostusurosten ja
- Nn neljän vuoden aikana käytössä olleiden eri jalostusnarttujen lukumäärä.

Tehollista kokoa voidaan arvioida myös rodun koirista otettujen dna-näytteiden avulla.

Paras tapa säilyttää perinnöllistä vaihtelua ja estää perinnöllisten sairauksien kasaantumisen on välttää yksittäisen yksilön runsasta jalostuskäyttöä

Jos rodun tehollinen koko on alle 50 - 100, rodusta häviää geenimuotoja niin nopeasti, ettei luonto pysty tasapainottamaan tilannetta. Silloin on keskityttävä säilyttämään mahdollisimman monen yksilön geenejä käyttämällä mahdollisimman useaa eri koiraa jalostukseen ja huolehtimalla, että niiden jälkeläismäärät pysyvät tasaisina. Toisaalta suurimmalla osalla roduistamme on kantoja myös ulkomailla, jolloin voi olla mahdollista tuoda maahamme "uutta verta". Monella rodulla ulkomailta ei kuitenkaan ole saatavissa sen erilaisempaa geenimateriaalia kuin kotimaastakaan." (MMT Katariina Mäki, 31.10.2013)

Tehollinen populaatiokoko % maksimista

Diagrammi 7: Ranskanbulldoggien tehollinen populaatiokoko prosentteina maksimista sukupolvittain 2000-2024 välillä.

Kun tarkastellaan ranskanbulldoggien tehollista populaatiokokoa taulukoiden 2 ja 3 sekä diagrammin 7 pohjalta huomataan, että se on viimeisen parin kymmenen vuoden aikana pysynyt hyvinkin tasaisena maksimiin nähden. Vaikka taulukoissa 2 ja 3 esitetty tehollisen populaatiokoon lukema on sukupolvien

aikana vaihdellut noin 200 ja 350 välillä on huomioitava, että samaan aikaan tapahtuneet koiramäärän muutokset ovat aiheuttaneet sen, että tehollisen populaation koko maksimiin (100 %) nähden on pysynyt suurin piirtein samana. Yhtenä jalostuksen tavoitteista on tulevien sukupolvien aikana ranskanbulldoggien tehollisen populaatiokoon prosentuaalisen osuuden kasvattaminen eli laaja-alaisempi eri sukuisten koirien jalostuskäyttö. Tässäkin kohdassa erityiseen arvoon nousee samojen urosten jalostuskäytön välttäminen.

Tilastointiaikana 2009-2024							Toisessa polvessa		Yhteensä	
#	Uros	Syntymävuosi	Pentueita	Pentuja	%-osuus	kumulat.%	Pentueita	Pentuja	Pentueita	Pentuja
1	ZED ENIGMATIQUE I'F	2009	19	77	1,31 %	1 %	29	142	19	77
2	KINGSBLOOD BOLTON	2010	15	72	1,23 %	3 %	15	65	15	72
3	A'VIGDORS SIROCCO	2006	17	64	1,09 %	4 %	37	114	17	64
4	BULLAVENUE TAO TAO	2018	10	60	1,02 %	5 %	3	19	10	60
5	CHULIGANO BARABAS	2015	12	59	1,00 %	6 %	5	21	12	59
6	HERMÈS DU JARDIN DES GOURMANDISES	2012	12	55	0,94 %	7 %	34	142	12	55
7	LOBSTERIS	2015	13	53	0,90 %	7 %	1	6	13	53
8	ROMULUS GOLDE-RY SVAJONIU LIETUS	2006	8	49	0,83 %	8 %	27	125	16	76
9	HAWBUCKS AND NOW MY WATCH BEGINS	2017	8	48	0,82 %	9 %	10	41	8	48
10	CHARMBULLS MAGIC SUMMER NIGHT	2012	11	47	0,80 %	10 %	3	17	11	47
11	PRINCE	2010	12	46	0,78 %	11 %	7	34	12	46
12	RASCAL BULLY ROYAL CLUB	2012	9	45	0,77 %	11 %	20	84	9	45
13	DAULÖKKE'S BOUCHON BLANCE	2006	12	44	0,75 %	12 %	14	50	15	54
14	BRUNDIBAR JANOEL	2018	7	43	0,73 %	13 %	5	32	7	43
15	BRILLIANT BUCIS FAN LINDE	2009	10	41	0,70 %	14 %	1	4	10	41
16	TANDEROZA AVANT AMARANTH	2010	10	40	0,68 %	14 %	15	47	10	40
17	SEÑORITO ARMANDO Z HACJENDY EWUSKA	2009	9	40	0,68 %	15 %	5	16	9	40
18	EXCELLENT SHOWMAN BESTAS	2008	9	40	0,68 %	16 %	7	25	9	40
19	FOMIELENS UQVIN	2014	7	38	0,65 %	16 %	1	8	7	38
20	ANUBIS SAULES MIESTAS	2008	8	37	0,63 %	17 %	2	10	8	37
21	SECRET LINE'S CREME FRAICHE	2008	9	36	0,61 %	18 %	10	46	9	36
22	LAFAYETTE DE LOSSAMOLOSSE	2015	8	36	0,61 %	18 %	6	20	8	36
23	MUSTAN PEKAN TOMME DE BELLEVILLE	2013	8	35	0,60 %	19 %	9	40	8	35
24	COLONEL HEDONIST DE ROYAL LASZATTI	2012	7	35	0,60 %	19 %	10	42	7	35
25	MÖRKÖMURINAN NUUSKAMUIKKUNEN	2008	7	35	0,60 %	20 %	21	98	7	35
26	SVIT HARMFUL ASSORTI	2007	6	34	0,58 %	21 %	7	33	7	36
27	DEEP PURPLE MARSO-BULL	2008	7	34	0,58 %	21 %	9	48	7	34
28	CAIRO BOHEMIA PARADIS	2008	10	34	0,58 %	22 %	3	12	10	34
29	IRONHEAD'S BOUTAVANT DU VEXIN	2011	6	34	0,58 %	22 %	12	78	6	34
30	IRONHEAD'S BABON DU MARSEILLE	2011	6	33	0,56 %	23 %	3	13	6	33

Taulukko 4: Kotimaiset urokset on merkitty taulukkoon korostettuina ja "Yhteensä" sarakkeissa on uroksen koko tähänastinen pentu-/pentuemäärä. Lähde: Koiranet

Taulukkoon 4 on kirjattuna vuosina 2009-2024 30 käytetyintä jalostusurosta. Tuona ajanjaksona rekisteröitiin yhteensä 5876 pentua, mistä puolet oli siittänyt 96 eri urosta. Kaiken kaikkiaan 2009-2024 aikana käytettiin jalostukseen 514 eri urosta. Yhteensä näillä 30:llä käytetyimmällä uroksella on 1344 jälkeläistä, mikä on noin 23 % kaikista tuolla aikavälillä rekisteröidyistä pennuista.

Tilastointiaikana 2009-2024						Toisessa polvessa		Yhteensä	
#	Narttu	Syntymävuosi	Pentueita	Pentuja	%-osuus	Pentueita	Pentuja	Pentueita	Pentuja
1	DANIELLA	2013	4	32	0,54 %	6	42	4	32
2	CHARMBULLS CATHERINE	2008	5	26	0,44 %	21	88	5	26
3	CROSS COUNTRY ELLY	2010	4	23	0,39 %	5	32	4	23
4	DOLLY	2018	3	23	0,39 %	5	35	3	23
5	IRONHEAD'S SNOOTCHIE BOOTCHIE	2013	4	23	0,39 %	8	27	4	23
6	OFELA SAULES MIESTAS	2008	3	22	0,37 %	2	10	3	22
7	SELUN AARRE HELMI	2008	5	22	0,37 %	7	22	5	22
8	ALMA BEK FLOWER'S SVAJONI LIETUS	2007	3	21	0,36 %	2	7	3	21
9	ZAVETNAYA MECHTA	2008	4	21	0,36 %	2	10	4	21
10	SELENE	2012	3	21	0,36 %	2	10	3	21
11	SMALL-HEROS FIONA FINLANDIA	2011	3	20	0,34 %	5	14	3	20
12	H-GRIZABELLA	2010	4	20	0,34 %	4	15	4	20
13	DARLINGDARLING DREAMGIRL	2017	3	19	0,32 %	0	0	3	19
14	TAPENAN ROSELLA	2008	3	19	0,32 %	4	15	3	19
15	PATRICIYA	2011	3	18	0,31 %	5	33	3	18
16	ESCARTO'S RENATA	2008	3	18	0,31 %	5	26	3	18
17	TAFFINELLI'S NICOLE	2019	2	18	0,31 %	1	6	2	18
18	BULLAVENUE WILD WINTER	2018	2	18	0,31 %	0	0	2	18
19	BULLAVENUE I AM MS SWEETIE	2015	3	18	0,31 %	4	23	3	18
20	DUCKYDARK I'M NOBODY'S TROUBLE	2016	3	18	0,31 %	0	0	3	18
21	FOMIELENS TASTE OF MAGICAL	2015	3	18	0,31 %	2	13	3	18
22	ECHINACEA PURPUREA ISTORIJA	2012	2	17	0,29 %	5	23	2	17
23	SAMMAKKOPRINSSIN KEVÄTTÄHTI	2018	3	17	0,29 %	1	6	3	17
24	ROTTWOOD GLAMOUR D'AMOUR	2015	3	17	0,29 %	2	7	3	17
25	WILDWITCH	2007	2	16	0,27 %	2	7	2	16
26	BULLAVENUE LOVE AND JOY	2016	3	16	0,27 %	7	47	3	16
27	HERTTA DE LA VALLEE DE D'ARTAGNAN	2012	3	16	0,27 %	1	3	3	16
28	HELWAN BEAUTIFUL	2013	3	16	0,27 %	3	15	3	16
29	BULLRUNNERS GINNY	2014	4	16	0,27 %	9	33	4	16
30	RAI-RAMIN HILDA	2012	3	16	0,27 %	5	19	3	16

Taulukko 5: Vuosina 2009-2024 Suomessa 30 käytetyintä jalostusnarttua. Kotimaiset nartut on merkitty taulukkoon korostettuina ja "Yhteensä" sarakkeissa on nartun koko tähänastinen pentu-/pentuemäärä. Lähde: Koiranet

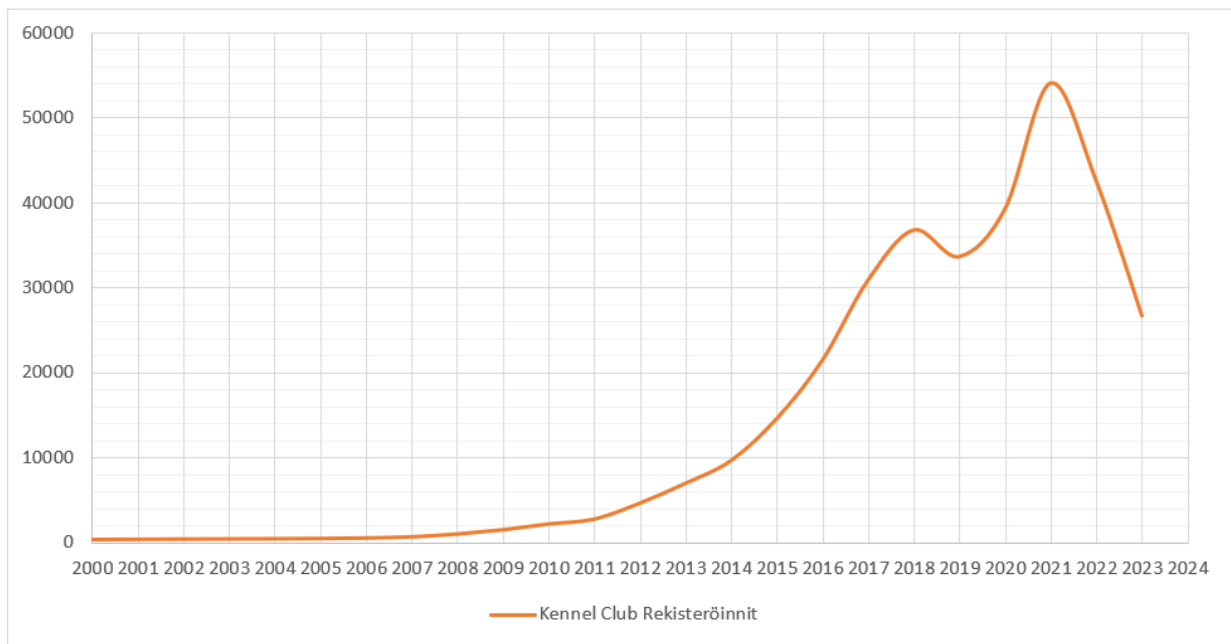
Taulukkoon 5 on kirjattuna 30 käytetyintä jalostusnarttua vuosina 2009-2024. Nartuilla jälkeläisten osuus kaikista samalla aikavälillä rekisteröidyistä pennuista jää yleensä urosten jälkeläismääriä pienemmiksi, vaikka narttua pennutettaisiin usein. Näiden 30 käytetyimmän nartun pentujen osuus 2009–2024 rekisteröidyistä pennuista on noin 10 %. Kaiken kaikkiaan tuona aikana käytettiin jalostukseen 944 eri narttua.

Taulukoista nähdään, että osa koirista kertautuu sukutauluissa. Urosten käytetyimpien listan numero 1 (U1) Zed Enigmatique l'f ja narttujen listan numero 2 (N2) Charmbulls Catherine yhteinen jälkeläinen Charmbulls Magic Summer Night löytyy käytetyimpien urosten listalta sijalta 10. Käytetyimpien listan U13 Daulökke's Bouchon Blance löytyy toistettuiden yhdistelmien (kuva 2) listalta kahdessa eri yhdistelmässä ja jälkeläinen N7 Sielun Aarre Helmi käytetyimpien narttujen listalta. Taulukoihin 4 ja 5 sekä kuvaan 2 on värikoodattu koiria, jotka löytyvät joko niin käytetyimpien ja toistettujen yhdistelmien listalta. Lähisukulaisia esim. Isä-tytär, emä-poika yhdistelmiä ei kuitenkaan rodussa ole tehty yhtään.

4.1.3 Rodun populaatiot muissa maissa

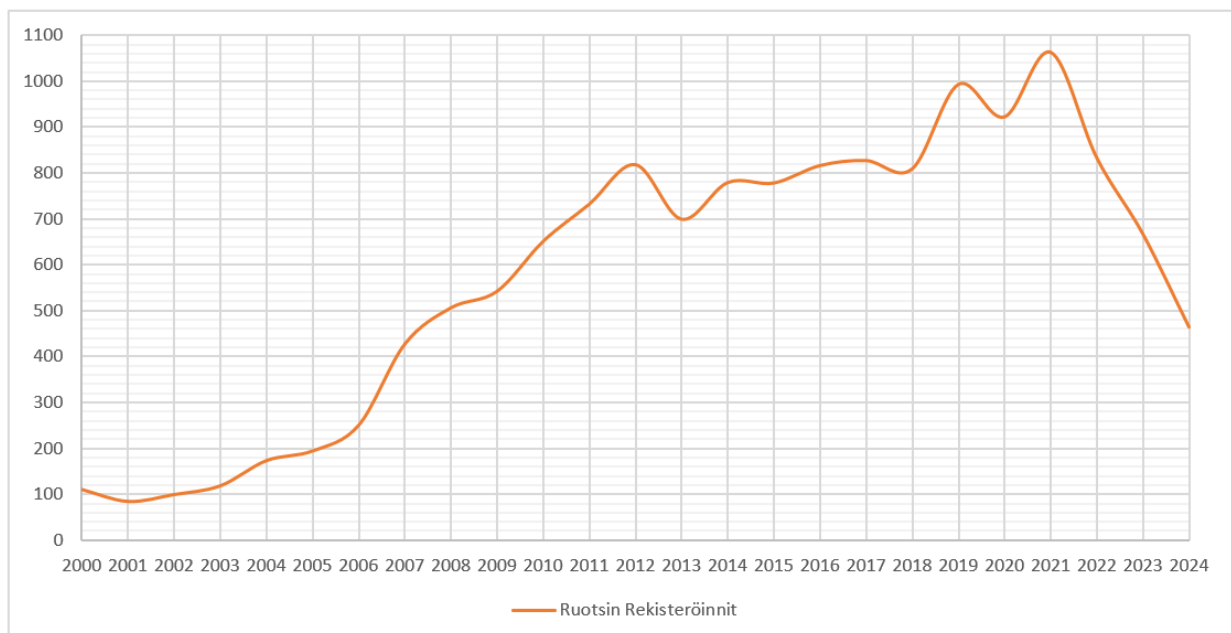
Ranskanbulloggi on suosittu rotu, mutta Iso-Britanniassa rodun suosio on kasvanut ennen näkemättömällä tavalla. Vielä vuonna 2005 koiria rekisteröitiin noin 500, mutta siitä lähtien nousu on ollut hurjaa. Vuonna 2009 noin 1500 koiraa, 2010 noin 2200, 2013 noin 7000 koiraa ja vuonna 2021 jo yli 50 000 rekisteröintiä, jonka jälkeen rekisteröinnit ovat lähteneet laskuun ollen vuoden 2023 aikana 26 704.

Lähde: The Kennel Club, UK

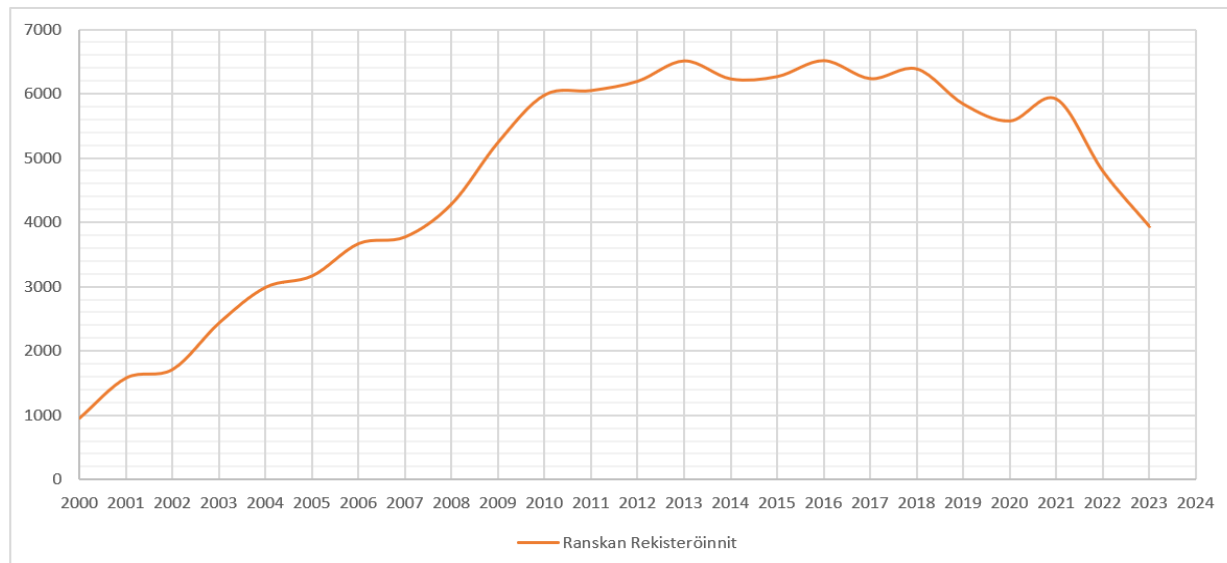
Diagrammi 8: rekisteröinnit Iso-Britanniassa vuosina 2000–2023.

Muissa maissa kehitys on ollut Suomen tapaista, kuten esimerkiksi Ruotsissa.

Diagrammi 9: Rekisteröinnit Ruotsissa vuosina 2000–2024. Lähde: SKK Hunddata

Myös rodun kotimaassa Ranskassa rekisteröinnit ovat seuranneet Suomen trendiä.

Diagrammi 10. Ranskalaisten ranskanbulldoggien rekisteröintimäärän kehitys vuosina 2000-2023.

Lähde: Club du Bouledogue Français

4.1.4 Yhteenveto populaation rakenteesta ja jalostuspohjasta

Ranskanbulldoggi oli pitkään harvinainen rotu Suomessa, mutta nykyisin sen voidaan todeta kuuluvan suurilukuisiin rotuihin. Rekisteröinnit olivat vuosikautia muutamia kymmeniä yksilöitä vuodessa. Sadan rekisteröidyn koiran raja ylitettiin ensimmäisen kerran vuonna 2003 (140 rekisteröityä ranskanbulldoggia) ja suunta oli nouseva vuoteen 2011 asti, jolloin saavutettiin rekisteröintien suurin lukumäärä 580. Vuoden 2011 jälkeen rekisteröinnit ovat laskeneet lähes vuosittain. Vuonna 2024 rekisteröintejä oli 222 kpl (diagrammi 1). Tämä viittaa siihen, että ranskanbulldoggin suosion huippu ohitettiin vuosien 2010-2012 aikana.

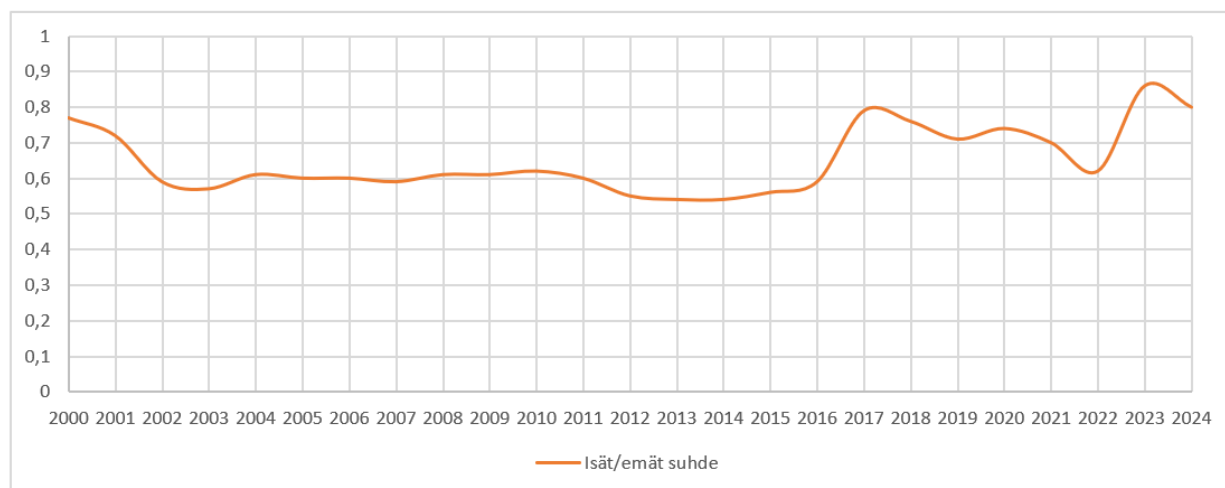
Rekisteröintilukuja tarkasteltaessa pitää huomioida, että Suomeen tuodaan ranskanbulldoggeja, joita ei syystä tai toisesta rekisteröidä Suomen Kennelliiton ylläpitämään rekisteriin. Suomen Ranskanbulldogit ry muistuttaa säännöllisesti siitä, kuinka tärkeää Suomeen tuotujen yksilöiden rekisteröiminen SKL:n koirarekisteriin on ja mitä erilaisia hyötyjä siitä on, kun mietitään koko Suomen populaatiota tai ihan jo sitä yksittäistä koiraakin.

Moni ranskanbulldoggien sukutaulu näyttää alkutarkastelulla hienolta, kun muutaman sukupolven tarkastelulla sukusiitosprosentti on hyvinkin pieni. Kuitenkin, kun sukutauluja katsotaan hiukan taaemmaksi, huomataan, että hyvinkin monen yksilön sukutaulusta alkaa tulla vastaan samoja koiria Sukutauluvertailusta käy ilmi, että samoja yksilöitä/sukulinjoja löytyy niin suomalaisten, kuin Suomeen tuotujenkin koirien taustoilta, yleensä alkaen neljänneestä - kahdeksanteen sukupolveen.

Urosten kohdalla keskimääräinen jalostuskäyttöikä on noussut PEVISAn voimaan tulon jälkeen. Tämän myötä voimme olla varmempia jalostukseen käytettyjen koirien terveyden ja luonteen ominaisuuksista. Mikäli urosta käytetään paljon nuorella iällä, ehtii se siirtää perimässään mahdollisesti olevat terveyden ja/tai luonteen ongelmat jälkeläisilleen, pahimmassa tapauksessa jopa näiden jälkeläisille ennen ongelmien esiin tuloa. Urosten käytön kartoitusten pohjalta (Taulukko 4.) voidaan todeta, että jalostusohjeen suositusta pentumääristä noudatettiin kohtalaisen hyvin. Urosten omistajien tulee kiinnittää huomiota siihen kuinka nuorena ja kuinka usein antavat urosta jalostukseen. Jos nuorella uroksella on tehty pennut esimerkiksi kahden eri nartun kanssa, tulisi sen jalostuskäytössä pitää taukoa ja katsoa rauhassa, mitä jälkeläisistä kasvaa terveyden ja luonteen osalta. Lisäksi tulee seurata miten itse uroksen terveydentila ja luonne kehittyvät, ennen kuin urosta käytetään uudelleen jalostukseen.

Diagrammista 4 nähdään, että ranskanbulldoggien sukusiitosprosentti on vuosien varrella pysynyt kohtalaisen alhaisena. Viimeisen viiden vuoden aikana keskimääräinen sukusiitosprosentti on noussut yli 1 % pysyen kuitenkin erittäin maltillisena ollen kuitenkin reilusti alle 2%. Kasvattajien ja harrastajien tulee muistaa myös, että sukusiitosprosentti ei pelkästään kerro rodun monimuotoisuudesta, sillä pitämällä sukusiitosprosentit hallinnassa kasvattajat pystyvät pitämään rodun geenipoolin mahdollisimman laajana ja elinvoimaisena. Mikäli ranskanbulldoggien keskimääräinen sukusiitosprosentti nousee, altistuu rotu geenipoolin ongelmille, kuten esimerkiksi lisääntyvät terveysongelmat ja erilaiset lisääntymiskykyyn liittyvät ongelmat.

Kun tarkastellaan tehollista populaatiokokoa taulukoista 2 ja 3 sekä diagrammista 7 meidän pitää muistaa, että Jalostustietojärjestelmän laskentakaava ei huomioi jalostukseen käytettyjen koirien epätasaisia jälkeläismääriä, eikä myöskään niiden keskinäisiä sukulaisuussuhteita. Tehollisen populaatiokoon muutoksia on kuitenkin tärkeää seurata, sillä luvut ovat kuitenkin suuntaa antavia. Ranskanbulldoggien kohdalla nähdään, että tehollinen populaatiokoko on pysynyt lähes vakiona viimeisen 20 vuoden ajan. Rodun tehollista populaatiokokoa tulee saada nostettua eli eri yksilöitä tulee saada jalostukseen mukaan nykyistä laaja-alaisemmin.

Diagrammi 11: Jalostukseen käytettyjen ranskanbulldoggien isät/emät -suhdeluku sukupolvien 2000-2024 välillä.

Taulukoiden 2 ja 3 sekä diagrammin 11 pohjalta voidaan sanoa, että ranskanbulldoggien isät/emät suhdeluku on kohtalaisen hyvä. Sukupolvien 2000-2024 välillä luku on vaihdellut välillä 0,54-0,8. Ideaalipopulaatioissa jokaiselle nartulle käytetään eri urosta, jolloin tuo suhdeluku on 1,0 eli mitä lähempänä suhdeluku on tuota tulosta 1,0, sitä parempi on rodun jalostuspohjaa kuvaava tehollinen populaatiokoko. Huomioitavaa tilastossa on, että vuosien 2011-2014 aikana suhdeluku kääntyi hienoiseen laskuun eli samoja uroksia käytettiin eri nartuille enenevässä määrin, mutta tämä suunta on saatu kääntymään parempaan päin. Poikkeuksena vuoden 2022 tilanne, jolloin COVID-pandemia sotki kasvattajien välistä yhteistyötä. Isät/emät suhdelukuun 1 on erittäin haasteellista päästä, mutta Suomen Ranskanbulldogit ry pyrkii tukemaan kasvattajia valistuksella ja ohjeistuksella, jotta tämä suhdeluku saataisiin vielä enemmän noususuuntaiseksi. Yhdistyksen voimassa olevan jalostusohjeen urosten jalostuskäytön rajoitukset sekä jalostukseen käytettyjen urosten julkiset listaukset tukevat tätä tavoitetta omalta osaltaan, sekä pitävät tämän tavoitteen paremmin kasvattajien muistissa.

Viimeisen kuudentoista vuoden aikana jalostukseen käytettyjen koirien osuus koko ranskanbulldoggikannasta on vaihdellut välillä: urokset 4-16 % ja nartut 5-37 % (taulukot 2 ja 3 sekä diagrammi 6). Jalostukseen käytettyjen yksilöiden osuus koko kannasta on ollut viime sukupolvien aikana voimakkaasti laskusuuntaisen. Tämä taas osaltaan vaikuttaa tehollisen populaatiokoon kehitykseen ja sitä kautta pienentää rodun geneettistä monimuotoisuutta. Näitä prosenttilukuja tarkasteltaessa on

muistettava myös, että ranskanbulldoggien rekisteröinnit ovat 2000-luvulla nousseet hyvin voimakkaasti eli ranskanbulldoggi-kannan koko on suurentunut huomattavasti. Kasvattajien pitää muistaa, että kaikista yksilöistä ei ole jalostuskoiraksi mutta olisi erittäin toivottavaa, että tulevaisuudessa uroksia ja narttuja saataisiin jalostuskäyttöön nykyistä laaja-alaisemmin.

Huolestuttavimpina kuvan 2 jälkeläistilastotaulukosta nousee esiin , että yhdistelmät jotka on uusittu vähintään kolme kertaa niin urokset ovat tuontikoiria. Kaikkia näitä uroksia on käytetty useammalle nartulle siten, että yhdistelmä on uusittu vähintään kaksi (2) kertaa. Uusintayhdistelmät samoja uroksia käyttäen ei ole yleensä rotua eteenpäin vievää jalostustyötä vaan olemassa olevan geenipohjan köyhdyttämistä ja koiramäärän lisäämistä, joka ei ole jalostustyön tavoite. Suomen Ranskanbulldogit ry panostaa kasvattajien valistamiseen myös tämän asian suhteen ja asiaan kiinnitetään huomiota myös yhdistyksen jalostusohjeessa.

Tilastointivuosikaudet 2010-2024				Tässä polvessa		Yhteensä	
Uros	Narttu	Pentuja	Pentueita	Pentueita	Pentuja	Pentuja	Pentueita
PRINCE	HEAVYWEIGHT QUEEN OF SPADES	14	5	3	14	14	5
DAULÖKKE'S BOUCHON BLANCE	ZAVETNAYA MECHTA	21	4	2	10	21	4
BRUNO	SAINT MINION HERMELY	15	3	2	10	15	3
PRINCE	HEAVYWEIGHT POWER OF LOVE	13	3	1	7	13	3
DAULÖKKE'S BOUCHON BLANCE	DASHIN DOM ZAYKA MOYA	8	3	0	0	11	4
KRUTAYA STAYA TINI-VINI-TIM	SELUN AARRE FANTASTIKA	6	3	0	0	6	3
KRUTAYA STAYA TINI-VINI-TIM	SELUN AARRE BELLA LIKKA	6	3	2	7	6	3
ESCARTO'S RADOMIR	OFELA SAULES MIESTAS	19	2	2	10	19	2
RUDOLF	DANIELLA	18	2	5	35	18	2
BULLAVENUE TAO TAO	BULLAVENUE WILD WINTER	18	2	0	0	18	2
BRUNDIBAR JANOEL	TAFFINELLI'S NICOLE	18	2	1	6	18	2
ROMULUS GOLDE-RY SVAJONIUS LIETUS	STEFANNI MAZASIS DRAUGAS	15	2	5	16	15	2
STILL RETRO CEMBERLEN	PATRICIYA	15	2	5	33	15	2
TISSOT DU CHAMPAGNE	ALFA LINE FLEUR DE L'AMOUR	14	2	3	18	14	2
NEZEMNOY KRASOTY KRASAVCHIK MOTO-MOTO	DANIELLA	14	2	1	7	14	2
FOMIELENS UQVIN	DUCKYDARK I'M NOBODY'S TROUBLE	13	2	0	0	13	2
RAI-RAMIN MAUNO-HENRIKKI	BATBEANAS DENAHI	13	2	1	1	13	2
MOZART VON DER MONARCHIA 1991	FOMIELENS TASTE OF MAGICAL	13	2	0	0	13	2
MOZART VON DER MONARCHIA 1991	DUCKYDARK SNOW WITCHERY	13	2	0	0	13	2
LARBO CANINO QUELO	RIVERLINE EVERLASTING LOVE	13	2	1	2	13	2
TANDEROZA AVANT AMARANTH	SOPHY	13	2	1	3	13	2
ANUBIS SAULES MIESTAS	SELENE	12	2	2	10	12	2
BOMBASTIC AGUILA RAPIDO	GOLDEN CARELIA BIANKA	12	2	1	5	12	2
CHULIGANO BARABAS	LAIMELLY BULLS JUNGLE BELLE	12	2	1	6	12	2
BULLAVENUE UPTOWN BOY	BULLAVENUE I AM MS SWEETIE	12	2	4	23	12	2
GOLD-SIERRA NEON	ASTERY IL DEVIENT EMMA-INKERI	11	2	0	0	11	2
CARTE TRUFFÉ WICKED GAME	CARTE TRUFFÉ RUMOUR HAS IT	11	2	2	10	11	2
ELOFANIUS DAVIDOFF	HEIDELIND'S FRENCH POETRY	11	2	0	0	11	2
BULDOGI IZ OZERKOV EREMA	AKVILLA SAULES MIESTAS	11	2	0	0	11	2
POMO	HEAVYWEIGHT ZINNIA	10	2	0	0	14	3

Kuva 2. Jälkeläistilasto uusintayhdistelmistä

Yleisenä suosituksena koirarotujen geneettisen monimuotoisuuden säilyttämiseksi ja tehollisen populaatiokoon säilyttämiseksi/parantamiseksi suurilukuisissa roduissa on, että koiran ensimmäisen polven jälkeläismäärä olisi maksimissaan 2-3 % sukupolven, eli n. neljän vuoden, aikana rekisteröidyistä. Toisen polven jälkeläismäärän yleinen enimmäissuositus on 4-6 % sukupolven aikana rekisteröidyistä. Kuvan 3 taulukossa tarkastellaan vuosina 2009-2024 käytetyintä urosta ja sekä kuvan 4 taulukossa viimeisimmän sukupolven (2020-2024) aikana käytetyimpien urosten jälkeläismääriä noihin suosituksiin nähden. Suomen Ranskanbulldogit ry antaa suosituksia urosten jälkeläismääristä jalostusohjeessaan.

Tilastointiaikana 2009-2024 (16 vuotta)						Toisessa polvessa			Yhteensä	
#	Uros	Pentueita	Pentuja	%-osuus	kumulat.%	Pentueita	Pentuja	%-osuus	Pentueita	Pentuja
1	ZED ENIGMATIQUE I'F	19	77	1,31 %	1 %	29	142	2 %	19	77
2	KINGSBLOOD BOLTON	15	72	1,22 %	3 %	15	65	1 %	15	72
3	A'VIGDORS SIROCCO	17	64	1,09 %	4 %	37	114	2 %	17	64
4	BULLAVENUE TAO TAO	10	60	1,02 %	5 %	3	19	0 %	10	60
5	CHULIGANO BARABAS	12	59	1,00 %	6 %	5	21	0 %	12	59
6	HERMÈS DU JARDIN DES GOURMANDISES	12	55	0,93 %	7 %	34	142	2 %	12	55
7	ROMULUS GOLDE-RY SVAJONIŲ LIETUS	10	54	0,92 %	7 %	27	125	2 %	16	76
8	LOBSTERIS	13	53	0,90 %	8 %	1	6	0 %	13	53
9	HAWBUCKS AND NOW MY WATCH BEGINS	8	48	0,81 %	9 %	10	41	1 %	8	48
10	CHARMBULLS MAGIC SUMMER NIGHT	11	47	0,80 %	10 %	3	17	0 %	11	47
11	PRINCE	12	46	0,78 %	11 %	7	34	1 %	12	46
12	RASCAL BULLY ROYAL CLUB	9	45	0,76 %	12 %	20	84	1 %	9	45
13	DAULÖKKE'S BOUCHON BLANCE	12	44	0,75 %	12 %	14	50	1 %	15	54
14	BRUNDIRAR JANOEL	7	43	0,73 %	13 %	5	32	1 %	7	43
15	BRILLIANT BUCIS FAN LINDE	10	41	0,70 %	14 %	1	4	0 %	10	41
16	TANDEROZA AVANT AMARANTH	10	40	0,68 %	14 %	15	47	1 %	10	40
17	SEÑORITO ARMANDO Z HACJENDY EWUSKA	9	40	0,68 %	15 %	5	16	0 %	9	40
18	EXCELLENT SHOWMAN BESTAS	9	40	0,68 %	16 %	7	25	0 %	9	40
19	FOMIELENS UQVIN	7	38	0,65 %	16 %	1	8	0 %	7	38
20	ANUBIS SAULES MIESTAS	8	37	0,63 %	17 %	2	10	0 %	8	37
21	SVIT HARMFUL ASSORTI	7	36	0,61 %	18 %	7	33	1 %	7	36
22	SECRET LINE'S CREME FRAICHE	9	36	0,61 %	18 %	10	46	1 %	9	36
23	LAFAYETTE DE LOSSAMOLOSSE	8	36	0,61 %	19 %	6	20	0 %	8	36
24	LUIDZHI	9	35	0,59 %	19 %	14	47	1 %	10	40
25	MÖRKÖMURINAN NUUSKAMUIKKUNEN	7	35	0,59 %	20 %	21	96	2 %	7	35
26	COLONEL HEDONIST DE ROYAL LASZATTI	7	35	0,59 %	21 %	10	42	1 %	7	35
27	MUSTAN PEKAN TOMME DE BELLEVILLE	8	35	0,59 %	21 %	9	40	1 %	8	35
28	IRONHEAD'S BOUTAVANT DU VEXIN	6	34	0,58 %	22 %	12	78	1 %	6	34
29	DEEP PURPLE MARSO-BULL	7	34	0,58 %	22 %	9	48	1 %	7	34
30	CAIRO BOHEMIA PARADIS	10	34	0,58 %	23 %	3	12	0 %	10	34
31	SAINT MINION ENRICO	6	33	0,56 %	24 %	4	15	0 %	6	33
32	IRONHEAD'S BABON DU MARSEILLE	6	33	0,56 %	24 %	3	13	0 %	6	33
33	TAINTED LOVE OF ENERGY HOUSE	7	33	0,56 %	25 %	0	0	0 %	7	33
34	ULJAS DE ELKA GYVYBES ZYME	9	32	0,54 %	25 %	11	34	1 %	9	32
35	MOSSEHULDRA'S LEON	8	31	0,53 %	26 %	5	19	0 %	8	31
36	A'VIGDORS NEMESIOUS	7	31	0,53 %	26 %	1	6	0 %	7	31
37	JULIANO MON POLGARIS KING	8	30	0,51 %	27 %	19	99	2 %	10	40
38	TANDEROZA OBLADI OBLADA	8	30	0,51 %	27 %	2	10	0 %	8	30
39	RÄMPIJÄN SIMBA	4	29	0,49 %	28 %	0	0	0 %	4	29
40	FRIEDRICH'S TALK TO THE PAW	8	29	0,49 %	28 %	7	25	0 %	8	29
41	ADRIATIC BLUE RIVER OF DREAMS	11	29	0,49 %	29 %	8	35	1 %	11	29
42	DENWEST MEMORY MAKER	6	29	0,49 %	29 %	2	12	0 %	6	29
43	LARBO CANINO QUELO	6	28	0,48 %	30 %	3	12	0 %	6	28
44	MOZART VON DER MONARCHIA 1991	5	28	0,48 %	30 %	0	0	0 %	5	28
45	WILMAWOO'S HENKI KULKEE	5	27	0,48 %	31 %	0	0	0 %	5	27
46	BULLAVENUE UPTOWN BOY	5	27	0,48 %	31 %	10	55	1 %	5	27
47	KENTUKI BESTAS	6	27	0,48 %	32 %	11	53	1 %	6	27
48	ROCCO DEL DOLCEZZA DEI MOVIMENTI	6	27	0,48 %	32 %	5	26	0 %	6	27
49	HUNOR DELL CAPO-CARO	5	27	0,48 %	32 %	6	34	1 %	5	27
50	SAJONNE OFUR GUFFI	5	27	0,48 %	33 %	3	16	0 %	5	27

Kuva 3: Urosten jälkeläistilasto - 16 vuotta

Tilastointiaikana 2021-2024 (sukupolvi)					Toisessa polvessa			Yhteensä	
*	Uros	Pentueita	Pentuja	%-osuus	kumulat.%	Pentueita	Pentuja	%-osuus	Pentueita Pentuja
1	BULLAVENUE TAO TAO	10	80	8,16 %	6 %	3	19	3 %	10 80
2	TAINTED LOVE OF ENERGY HOUSE	7	33	3,39 %	10 %	0	0	0 %	7 33
3	TANDEROZA OBLADI OBLADA	8	30	3,08 %	13 %	2	10	2 %	8 30
4	RÄMPIJÄN SIMBA	4	29	2,96 %	16 %	0	0	0 %	4 29
5	WILMAWOO'S HENKI KULKEE	5	27	2,77 %	18 %	0	0	0 %	5 27
6	BULLAVENUE WILD THING	4	25	2,57 %	21 %	1	1	0 %	4 25
7	BRUNDIBAR JANOEL	3	24	2,46 %	23 %	5	32	5 %	7 43
8	BULLAVENUE UPTOWN BOY	4	22	2,28 %	26 %	10	55	9 %	5 27
9	SAINT BARONAS BATMAN GOES FRIEDRICH'S	7	21	2,16 %	28 %	0	0	0 %	7 21
10	DEA VENTURA NOBLE FREESTYLER	7	21	2,16 %	30 %	0	0	0 %	7 21
11	ESCARTO'S QUINT	3	20	2,05 %	32 %	2	12	2 %	3 20
12	HAWBUCKS AND NOW MY WATCH BEGINS	3	19	1,95 %	34 %	10	41	6 %	8 48
13	LOBSTERIS	4	17	1,75 %	36 %	1	6	1 %	13 53
14	LUCIANO DE ELKA GYVYBES ŽYME	5	17	1,75 %	37 %	0	0	0 %	5 17
15	MÖRKÖMURINAN VEIKKO VEKKULI	4	16	1,64 %	39 %	1	4	1 %	5 19
16	PRESENTIME SAMMAKKOPRINSSIN ODIN	3	16	1,64 %	41 %	2	14	2 %	3 16
17	BULLRUNNERS OSSIAN	4	16	1,64 %	42 %	1	2	0 %	4 16
18	DARLINGDARLING JOHN LEGEND	4	15	1,54 %	44 %	4	16	2 %	6 24
19	RUUTITUUTIN TI AMO	3	15	1,54 %	45 %	0	0	0 %	3 15
20	HARRY K CHATOVÉ OBLASTI	4	15	1,54 %	47 %	0	0	0 %	4 15
21	CARTE TRUFFÉ FRONT PAGE NEWS	3	14	1,44 %	48 %	0	0	0 %	4 15
22	FRIEDRICH'S AS GOOD AS GOLD	3	14	1,44 %	50 %	0	0	0 %	3 14
23	SAMMAKKOPRINSSIN PRESENTIME URANUS	3	13	1,33 %	51 %	0	0	0 %	4 20
24	KERMIT'S FRIEND ALEXANDER BEETLE	2	13	1,33 %	53 %	4	24	4 %	2 13
25	MÖRKÖMURINAN RUOKO	3	12	1,23 %	54 %	5	22	3 %	5 21
26	MÖRKÖMURINAN JOULUPUKKI	3	12	1,23 %	55 %	0	0	0 %	3 12
27	ZECUDAS MAJOR CRIME	2	12	1,23 %	56 %	0	0	0 %	2 12
28	KREETAN PIPPURIN KARRI	2	10	1,03 %	57 %	0	0	0 %	4 17
29	CARTE TRUFFÉ FAME 'N FORTUNE	2	10	1,03 %	58 %	0	0	0 %	2 10
30	WILMAWOO'S SERPENT	4	10	1,03 %	59 %	0	0	0 %	4 10
31	VENICE STAR SOPRESA RAGAZZO ANGELINO	3	10	1,03 %	60 %	0	0	0 %	3 10
32	LARBO CANINO QUELO	2	9	0,92 %	61 %	3	12	2 %	6 26
33	SAJONNE OFUR GUFFI	2	9	0,92 %	62 %	3	16	2 %	5 27
34	ESARON BULLY ROYAL CLUB	2	9	0,92 %	63 %	5	17	3 %	7 25
35	GIVEN TO FLY X-MAN	2	9	0,92 %	64 %	0	0	0 %	2 9
36	ALLEN LE PUISSANT BURZHUA	1	9	0,92 %	65 %	1	2	0 %	1 9
37	MOZART VON DER MONARCHIA 1991	1	8	0,82 %	66 %	0	0	0 %	5 28
38	GREATMAN'S BISTRO-BAULI	2	8	0,82 %	67 %	0	0	0 %	2 8
39	RAI-RAMIN RAINO-JESPERI	2	8	0,82 %	67 %	0	0	0 %	2 8
40	DAULØKKE'S SIGNATURE DU MON CRU	1	8	0,82 %	68 %	0	0	0 %	1 8
41	MÖRKÖMURINAN LAURI LAKKA	1	7	0,72 %	69 %	5	19	3 %	4 20
42	BIG IDA WALLATON-WEIJO	1	7	0,72 %	70 %	0	0	0 %	1 7
43	JÄÄNSÄRKIJÄN ELÄMÄN ILO	1	7	0,72 %	70 %	0	0	0 %	1 7
44	SAMMAKKOPRINSSIN TIMJAMI TIERNAPOIKA	1	7	0,72 %	71 %	0	0	0 %	1 7
45	FAIRYBULLS THEY'RE GRRRREAT	2	7	0,72 %	72 %	0	0	0 %	2 7
46	LVINOE SERDTSE HARVI	1	7	0,72 %	73 %	0	0	0 %	1 7
47	SAMMAKKOPRINSSIN DESPACITO	1	7	0,72 %	73 %	0	0	0 %	1 7
48	TAFFINELLI'S THE HOKEY POKEY	1	7	0,72 %	74 %	0	0	0 %	1 7
49	INFINITY LOVE FATUM LAKKY LINE	1	6	0,62 %	75 %	1	4	1 %	6 23
50	SPICE MILL'S CORIANDER	2	6	0,62 %	75 %	4	18	3 %	5 22

Kuva 4: Urosten jälkeläistilasto – sukupolvi (4 vuotta)

Kuvan 1 taulukon pohjalta voidaan sanoa, että ranskanbulldoggin sukupolven pituus on noin 4 vuotta. Tätä neljän vuoden sukupolven pituutta (2021-2024) on käytetty myös kuvien 3-6 tilastojen laskennoissa.

Kuvan 3 taulukkoa tarkasteltaessa tulee kiinnittää huomiota myös siihen minkä ikäisenä urosta on käytetty jalostukseen. Yksittäisen nuoren uroksen liikakäyttö voi olla erittäin haitallista rodulle perinnöllisten sairauksien ja ei toivottujen luonneominaisuuksien kannalta siinä tapauksessa, että uroksella astutetaan merkittävä osa yhden sukupolven nartuista. Mikäli uroksen jalostuskäyttö on pitkäjänteistä ja suunnitelmallista, ehditään nähdä sen jälkeläisnäyttö ja se voidaan huomioida niin kyseisen uroksen, kuin sen jälkeläistenkin jalostusvalintoja tehtäessä.

Kuvan 3 taulukosta nähdään, että kaikki vuosina 2009-2024 käytetyimmistä jalostusuroksesta alittavat tuon suositellun jälkeläisten maksimimäärän, tai on yleisen sukupolvittaisen jälkeläismäärän maksimin sisällä 1. sukupolven jälkeläismäärien mukaan. Tilastointiaikana 2009-2024 on rekisteröity 5890 pentua. Toisen sukupolven mukaan katsottuna tilanne on vielä parempi, sillä yksikään uroksista ei pentumäärissä nouse edes kolmeen prosenttiin maksimin ollessa 6%.

Kuvan 4 taulukosta nähdään, että viimeisimmän sukupolven (2021–2024) aikana 50 käytetyimmistä jalostusuroksesta kolme ylittää 3 % maksimirajan. Sukupolven aikana syntyneitä pentuja on yhteensä 647, josta 3% osuus on 19 pentua. Tämä ylittyy yhdellätoista uroksella, jolla on yhteensä 312 pentua. Toisen (2.) polven jälkeläisten osalta taas ylärajan 6 % (suurilukuiset rodut 4-6 %) ylittää kaksi urosta. Nämä kaksi urosta mainitaan myös liitteen kuvan 3 taulukossa. Yhden uroksen 1. polven jälkeläisten jalostuskäyttö on saatava hidastumaan varsinkin, kun huomioidaan, että se on kuvan 4 taulukon käytetyimpien urosten kärkipäässä ylittäen 1. polven jälkeläisten maksimimäärän joten sen jalostuskäyttöä olisi harkittava tarkasti.

Kuvien 5 ja 6 taulukoissa tarkastellaan vuosina 2009-2024 käytetyimpien narttujen sekä viimeisimmän sukupolven (2021-2024) aikana käytetyimpien narttujen jälkeläismääriä.

Tilastointiaikana 2009-2024- 16 vuotta				Toisessa polvessa			Yhteensä	
#	Narttu	Pentueita	Pentuja	%-osuus	Pentueita	Pentuja	%-osuus	Pentueita Pentuja
1	DANIELLA	4	32	0,54 %	6	42	1 %	4 32
2	CHARMBULLS CATHERINE	5	26	0,44 %	21	88	2 %	5 26
3	IRONHEAD'S SNOOTCHIE BOOTCHIE	4	23	0,39 %	8	27	0 %	4 23
4	CROSS COUNTRY ELLY	4	23	0,39 %	5	32	1 %	4 23
5	DOLLY	3	23	0,39 %	5	35	1 %	3 23
6	OFELA SAULES MIESTAS	3	22	0,37 %	2	10	0 %	3 22
7	SIELUN AARRE HELMI	5	22	0,37 %	7	22	0 %	5 22
8	ZAVETNAYA MECHTA	4	21	0,36 %	2	10	0 %	4 21
9	ALMA BEK FLOWER'S SVAJONIUS LIETUS	3	21	0,36 %	2	7	0 %	3 21
10	SELENE	3	21	0,36 %	2	10	0 %	3 21
11	H-GRIZABELLA	4	20	0,34 %	4	15	0 %	4 20
12	SMALL-HEROS FIONA FINLANDIA	3	20	0,34 %	5	14	0 %	3 20
13	TAPENAN ROSELLA	3	19	0,32 %	4	15	0 %	3 19
14	DARLINGDARLING DREAMGIRL	3	19	0,32 %	0	0	0 %	3 19
15	FOMIELENS TASTE OF MAGICAL	3	18	0,31 %	2	13	0 %	3 18
16	DUCKYDARK I'M NOBODY'S TROUBLE	3	18	0,31 %	0	0	0 %	3 18
17	BULLAVENUE WILD WINTER	2	18	0,31 %	0	0	0 %	2 18
18	TAFFINELLI'S NICOLE	2	18	0,31 %	1	6	0 %	2 18
19	BULLAVENUE I AM MS SWEETIE	3	18	0,31 %	4	23	0 %	3 18
20	ESCARTO'S RENATA	3	18	0,31 %	5	26	0 %	3 18
21	PATRICIYA	3	18	0,31 %	5	33	1 %	3 18
22	ECHINACEA PURPUREA ISTORIJA	2	17	0,29 %	5	23	0 %	2 17
23	ROTTWOOD GLAMOUR D'AMOUR	3	17	0,29 %	2	7	0 %	3 17
24	SAMMAKKOPRINSSIN KEVÄTTÄHTI	3	17	0,29 %	1	6	0 %	3 17
25	HELWAN BEAUTIFUL	3	16	0,27 %	3	15	0 %	3 16
26	BULLAVENUE LOVE AND JOY	3	16	0,27 %	7	47	1 %	3 16
27	BULLRUNNERS GINNY	4	16	0,27 %	9	33	1 %	4 16
28	CROSSBONE'S CASINO ROYALE	3	16	0,27 %	2	6	0 %	3 16
29	RAI-RAMIN HILDA	3	16	0,27 %	5	19	0 %	3 16
30	HERTTA DE LA VALLEE DE D'ARTAGNAN	3	16	0,27 %	1	3	0 %	3 16
31	WILDWITCH	2	16	0,27 %	2	7	0 %	2 16
32	SOPHY	3	16	0,27 %	2	8	0 %	3 16
33	GOLDEN CARELIA BIANKA	3	16	0,27 %	1	5	0 %	3 16
34	ERA BALTOJI MESKUTÉ	4	15	0,25 %	3	9	0 %	4 15
35	AIVA VOITUSLAND	3	15	0,25 %	0	0	0 %	3 15
36	CARTE TRUFFÉ RUMOUR HAS IT	3	15	0,25 %	4	24	0 %	3 15
37	ROTTWOOD DUCHESS OF HEARTS	3	15	0,25 %	10	53	1 %	3 15
38	HEIDELIND'S FRENCH POETRY	3	15	0,25 %	0	0	0 %	3 15
39	STEFANNI MAZASIS DRAUGAS	2	15	0,25 %	5	16	0 %	2 15
40	REAL ZHASVE INDIANA	3	15	0,25 %	5	19	0 %	3 15
41	FRONT ROW'S PICK OF THE LITTER	2	15	0,25 %	1	4	0 %	2 15
42	SAINT MINION HERMELY	3	15	0,25 %	2	10	0 %	3 15
43	OTRUA SARGEL' DE LA DRAHUN	3	15	0,25 %	10	53	1 %	3 15
44	ESCARTO'S ULTRA VIOLET	2	15	0,25 %	2	9	0 %	2 15
45	RÄMPIJÄN LAILA LAUANTAI	2	14	0,24 %	6	24	0 %	2 14
46	VAA'AS INKI	4	14	0,24 %	5	19	0 %	4 14
47	CARTE TRUFFÉ XTRA SWEET MUFFIN	2	14	0,24 %	3	14	0 %	2 14
48	DUCKYDARK TRUE TEQUILA	2	14	0,24 %	3	18	0 %	2 14
49	MY SOURCE OF JOY REAL DE LA BELIESA	2	14	0,24 %	0	0	0 %	2 14
50	WILMAWOO'S TAKE YOU TO HELL	2	14	0,24 %	0	0	0 %	2 14

Kuva 5: Käytetyimpien narttujen jälkeläistilasto – 16 vuotta

Tilastointiaikana 2021-2024 (sukupuolvi)				Toisessa polvessa			Yhteensä	
#	Narttu	Pentueita	Pentuja	%-osuus	Pentueita	Pentuja	%-osuus	Pentueita Pentuja
1	DOLLY	3	23	2,36 %	5	35	8 %	3 23
2	BULLAVENUE WILD WINTER	2	18	1,85 %	0	0	0 %	2 18
3	TAFFINELLI'S NICOLE	2	18	1,85 %	1	6	1 %	2 18
4	SAMMAKKOPRINSSIN KEVÄTTÄHTI	2	14	1,44 %	1	6	1 %	3 17
5	WILMAWOO'S TAKE YOU TO HELL	2	14	1,44 %	0	0	0 %	2 14
6	DARLINGDARLING DREAMGIRL	2	13	1,33 %	0	0	0 %	3 19
7	GALAXY	2	13	1,33 %	2	14	3 %	2 13
8	VAA'AS AJATTARA	3	13	1,33 %	0	0	0 %	3 13
9	RÄMPIJÄN SUSU	3	13	1,33 %	0	0	0 %	3 13
10	PIVOINE DES COURTINES DE CHAMBRAY	2	13	1,33 %	0	0	0 %	2 13
11	SAMMAKKOPRINSSIN SUOMIROKKIA KYNTTILÄN VALOSSA	2	13	1,33 %	0	0	0 %	2 13
12	JÄÄNSÄRKIJÄN ELÄMÄNI RAKKAUS	2	12	1,23 %	0	0	0 %	2 12
13	FINSTAR PARKKIPIRKKO	2	12	1,23 %	1	2	0 %	2 12
14	KATABULLAN BOSS BABY	2	12	1,23 %	0	0	0 %	2 12
15	DEA VENTURA NARNIA	2	11	1,13 %	1	7	2 %	2 11
16	MÖRKÖMURINAN FAZERIN SININEN	2	11	1,13 %	2	12	3 %	2 11
17	MIX LINE'S HEARTFELT HOPE	2	11	1,13 %	0	0	0 %	2 11
18	FRIEDRICH'S UNIVERSAL DELIGHT	2	10	1,03 %	0	0	0 %	2 10
19	CHANZONET HONEYSPOTS	1	10	1,03 %	0	0	0 %	1 10
20	KERMIT'S FRIEND WHIRLING WANDA	3	10	1,03 %	0	0	0 %	3 10
21	FINSTAR ENERGINENELLI	3	10	1,03 %	0	0	0 %	3 10
22	CARTE TRUFFÉ DRESSED FOR SUCCESS	2	10	1,03 %	0	0	0 %	2 10
23	VAA'AS INKI	3	9	0,92 %	5	19	4 %	4 14
24	FAIRYBULLS LEONIS MINORIS	2	9	0,92 %	0	0	0 %	2 9
25	CINNAMONTÖE'S BEAUTIFUL BEATA	1	9	0,92 %	0	0	0 %	1 9
26	DEA VENTURA NICE & NATURAL	2	9	0,92 %	0	0	0 %	2 9
27	KANSSAKULKIJAN MORWENNA	2	9	0,92 %	1	5	1 %	2 9
28	ESCARTO'S ULTRA VIOLET	1	8	0,82 %	2	9	2 %	2 15
29	DUCKYDARK SNOW WITCHERY	1	8	0,82 %	0	0	0 %	2 13
30	ZARISHA RADUGA MECHTY AT DZHUTA HAUS	3	8	0,82 %	9	29	6 %	4 12
31	FRIEDRICH'S FLOWER POWER	2	8	0,82 %	0	0	0 %	3 9
32	STITCH STYLE GAYA	2	8	0,82 %	0	0	0 %	2 8
33	CARTE TRUFFÉ JOIA RARA	2	8	0,82 %	0	0	0 %	2 8
34	RÄMPIJÄN MAMA	2	8	0,82 %	0	0	0 %	2 8
35	ESCARTO'S ANIARA	1	8	0,82 %	1	5	1 %	1 8
36	KELTIS FRENCH KINA	2	8	0,82 %	0	0	0 %	2 8
37	CAROLE KING LA VIE BOHEME	2	8	0,82 %	0	0	0 %	2 8
38	SPICE MILL'S FENUGREEK	2	8	0,82 %	0	0	0 %	2 8
39	KATABULLAN BACHELORETTE	1	8	0,82 %	0	0	0 %	1 8
40	BULLAVENUE ÖLAND'S SNÖBÄR	1	8	0,82 %	0	0	0 %	1 8
41	KATABULLAN COTTON CANDY	1	8	0,82 %	0	0	0 %	1 8
42	BULLAVENUE I AM MS SWEETIE	1	7	0,72 %	4	23	5 %	3 18
43	RÄMPIJÄN LAILA LAUANTAI	1	7	0,72 %	8	24	5 %	2 14
44	POLLY	1	7	0,72 %	0	0	0 %	2 12
45	THUNDER ROAD KNOCKKNOCK WHO'S THERE	1	7	0,72 %	0	0	0 %	1 7
46	SAMMAKKOPRINSSIN MURULIINI MUORINILO	1	7	0,72 %	2	14	3 %	1 7
47	GIA K CHATOVÉ OBLASTI	2	7	0,72 %	0	0	0 %	2 7
48	TAFFINELLI'S SHANGRI LA	1	7	0,72 %	0	0	0 %	1 7
49	SAMMAKKOPRINSSIN MACARENA	1	7	0,72 %	0	0	0 %	1 7
50	KATABULLAN BABY DOLL	1	7	0,72 %	0	0	0 %	1 7

Kuva 6: Käytetyimmät jalostusnarttujen jälkeläistilasto – sukupuoli (4 vuotta)

Narttujen kohdalla tilanne luonnollisestikin on yleensä parempi kuin urosten. Yhtä kuvan 6 taulukosta löytyvää poikkeusta lukuun ottamatta näin on myös ranskanbulldoggeissa. Kuvan 6 taulukosta nähdään, että kaikki alittavat tuon Suomen Kennelliiton yleisen prosentuaalisen jälkeläismäärän sukupolvea kohden niin 1. sukupolven, kuin 2. sukupolven jälkeläisten suhteen pois pois lukien kuvan 6 ensimmäinen koira, jonka toisen polven jälkeläismäärä on 8% ylittäen näin maksimi 6%.

Ranskanbulldoggi kuuluu PEVISA-ohjelmaan, mutta sillä ei ole rekisteröintiin vaikuttavia jälkeläismäärän rajoituksia. Suomen Ranskanbulldogit ry:n jalostusohje suosittaa jalostukseen käytettävien koirien jälkeläismäärästä seuraavaa:

- Uroksen jälkeläismäärä saa olla enintään 5 % vuosittaisesta pentuerekisteröintimäärästä. Vuoden 2024 rekisteröintien pohjalta uroksen pentumäärä saisi olla noin 11 pentua / vuosi.
- Alle 5-vuotiaalla uroksella saa olla enintään 40 jälkeläistä ja uroksen koko elinajan pentumäärän suositellaan jäävän alle 80 pennun.

Edellä mainittujen käytetyimpien jalostusurosten ja -narttujen listalta löytyvien urosten ja narttujen ja niiden toisen polven jälkeläisten jalostuskäytön tulee olla maltillista ja erittäin suunnitelmallista tulevaisuudessa.

4.2 Luonne ja käyttäytyminen sekä käyttöominaisuudet

Jalostukseen käytettävällä koiralla on oltava hyvä hermorakenne ja rodunomainen toimintakyky, jotta sen todennäköisyys periyttää jälkeläisilleen jokapäiväistä elämää hankaloittavia ja hyvinvointia alentavia luonneominaisuuksia, kuten arkuutta, on mahdollisimman pieni (Kennelliitto, Yleinen jalostusstrategia).

Ranskanbulldoggi on tänä päivänä puhtaasti seurakoira, vaikka rotu on kehitetty aikanaan taistelukoirista ja historiansa aikana sitä on käytetty myös pientuholaisten torjuntaan. Yksi syy rodun suosioon on sen hurmaava luonne keskimääräistä parempi hermorakenne. Ranskanbulldogit ovat omapäisiä, mutta leikkisiä ja seurallisia koiria ja sopivat hyvin koko perheen koiriksi. Vaikka ranskanbulldoggi polveutuukin taistelukoirista, sen ei tule olla aggressiivinen muita koiria tai ihmisiä kohtaan. Ainoat taistelukoiramaiset jäänteet voi huomata sen tavasta leikkiä. Leikkivä ranskanbulldoggi juoksee, hyppii, painii ja tarttuu mielellään hampaillaan toiseen koiraan. Rottakoira-ajoilta periytyvä reaktionopeus näkyy useissa ranskanbulldogeissa ja osa yksilöistä saalistaa yhä mielellään pieniä tuhoeläimiä.

4.2.1 Rotumääritelmän maininnat luonteesta ja käyttäytymisestä sekä rodun käyttötarkoituksesta

Ranskanbulldoggi on rotumääritelmässä (kohta 4.4.1) mainitun käyttötarkoituksen mukaan seurakoira ja tuota virkaa ranskanbulldoggi hoitaa edelleen tänäkin päivänä kunniakkaasti. Yksi ranskanbulldoggien iso valttikortti on niiden luonne, jota rotumääritelmässä kuvataan seuraavasti: "Seurallinen, eloisa, leikkisä ja reipas seurakoira. Erityisen kiintynyt isäntäväkeensä." Lisäksi ranskanbulldoggien rotumääritelmässä todetaan, että koiran "tulee vaikuttaa aktiiviselta ja älykkäältä." Hylkäävinä virheinä rodulle mainitaan "vihaisuus tai liiallinen arkuus sekä selvästi epänormaali käyttäytyminen".

4.2.2 Jakautuminen näyttely- / käyttö- / tms. -linjoihin

Ranskanbulldoggi on seurakoira. Rotu ei jakaudu eri linjoihin.

4.2.3 PEVISA-ohjelmaan sisällytetty luonteen ja käyttäytymisen ja/tai käyttööminäisuuksien testaus ja/tai kuvaus

Ranskanbulldoggien PEVISA astui voimaan 1.1.2021, se ei sisällä luonnevaatimuksia.

Ranskanbulldogeille on luotu vuonna 2020 luonnetestin ihanneprofiili, joka löytyy liitteestä 4.2.3.A. Lisäksi rodulle on hyväksytty käyttäytymisen jalostustarkastusprofiili vuonna 2024, joka löytyy liitteestä 4.2.3.B.

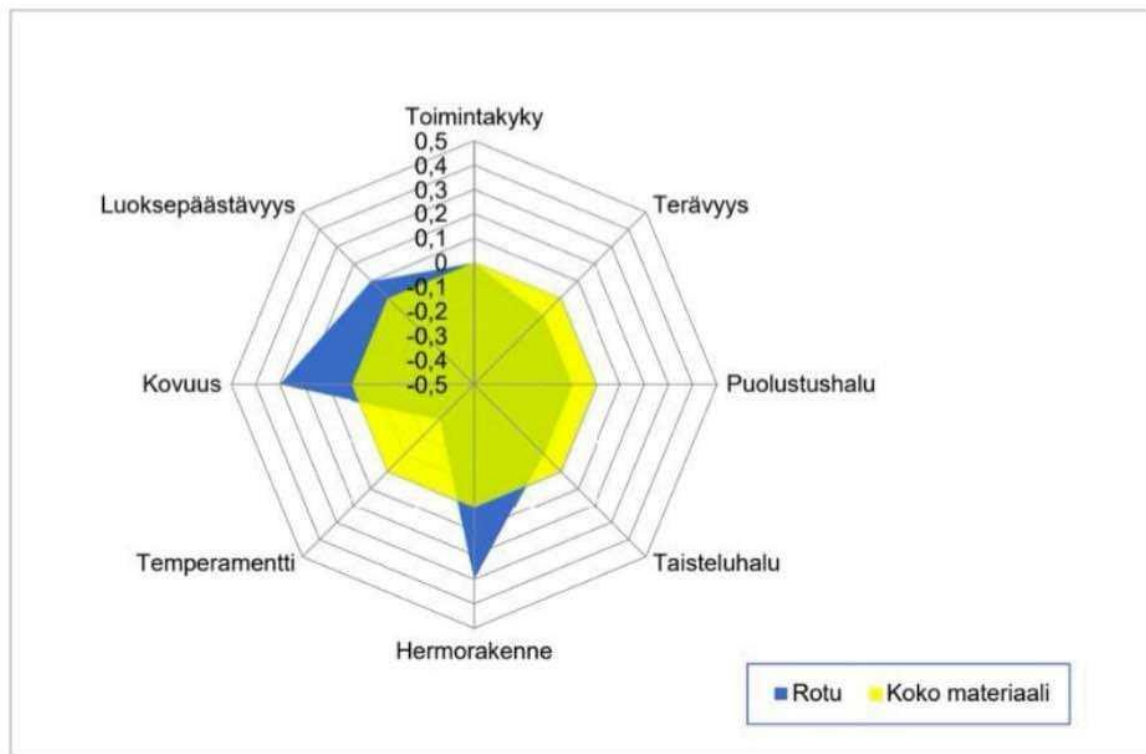
4.2.4 Luonne ja käyttäytyminen päivittäistilanteissa

Ranskanbulldoggi on seurallinen, vilkas ja ystävällinen perhekoira. Rotuna ranskanbulldoggi tarvitsee määrätietoisen peruskasvatuksen. Sen ei tule olla pelokas, arka tai aggressiivinen. Ranskanbulldoggi tulee yleensä hyvin toimeen lasten kanssa eikä säikähdä kovaa meteliä tai hieman rajujakaan otteita. Rotu kiintyy voimakkaasti perheeseensä ja tahtoo olla mukana kaikissa perheen arkirutiineissa. Muihin koiriin ranskanbulldoggi suhtautuu ystävällisesti. Se ei yleensä aloita tappelua, mutta puolustaa itseään, jos tilanne sitä vaatii.

Ensimmäinen ranskanbulldoggi luonnetestattiin vuonna 1994. Suomessa on 31.12.2024 mennessä virallisesti luonnetestattu 224 ranskanbulldoggia. Näin pienestä otannasta ei voida tehdä merkittäviä johtopäätöksiä koko rodun käyttäytymisestä ja luonteesta, mutta suuntaa antavia tuloksia tästä määrästä saadaan.

Ranskanbulldogin luonneprofiilia tarkasteltaessa on kuitenkin mahdollista saada kuvaa rodun luonteesta ja siitä miten se vertautuu muihin LTE-testattuihin koiriin. Ranskanbulldogin luonneprofiilia luotaessa aineistona oli 178:n vuoden 2020 alkuun mennessä Suomessa luonnetestatun ranskanbulldogin testitulokset. Nämä testitulokset antavat ranskanbulldogista kuvan keskivertoa vahvempiluonteisemmasta ja itsenäisestä rodusta.

Luonneprofiilin mukaan ranskanbulldoggi on keskimääräistä testattua koiraa merkitsevästi parempi hermorakenteltaan, kovuudeltaan ja luoksepäästävyydeltään. Temperamentiltaan rodun edustaja on kaikkia rotuja matalammalla. Osittain ranskanbulldogin luonteen lujuudesta ja ihmisiin luottavaisuudesta johtuen terävyys, puolustushalu sekä taisteluhalu jäävät koko materiaalin vastaavia tuloksia alemmalle tasolle. Rodun luonteen vahvuus näkyy myös laukaisupelottomuudessa sekä keskeytetyissä testikerroissa. Laukaisupelokkuutta ei ole ilmennyt yhdessäkään testatussa rodun yksilössä. Koko materiaalissa tätä ilmenee 5,8%. Keskeytetyjä testejä rodulla on 1, eli 0,6% (vuoteen 2020 mennessä). Koko materiaalin vastaava prosentti on 2,3%. Ranskanbulldogilla sukupuolien erot ovat keskimääräistä pienemmät, narttujen ollessa vain lievästi pehmeämpiä sekä vilkkaampia kuin urokset. (Lankinen, Jorma 2020.)

Ranskanbulldogin luonneprofiili verrattuna kaikkiin koiriin. Profiili on luotu rodun historian ja Suomessa vuoteen 2020 mennessä luonnetestattujen ranskanbulldoggien testitulosten pohjalta (178 ranskanbulldoggia; 92 narttua ja 86 urosta). Vertailumateriaalina kaikki testatut koirat (yhteensä 45582 koiraa). (Lankinen Jorma ja Suomen Ranskanbulldogit ry, 2020.)

Luonnetesti ja MH-luonnekuvaus

Suomessa on vuoden 2024 loppuun mennessä virallisesti luonnetestattu 224 ranskanbulldoggia. Näiden 224 yksilön testitulosten lopputulokset vaihtelevat välillä 56 pistettä–290 pistettä. Neljän testissä käyneen ranskanbulldogin testaus on jouduttu keskeyttämään. MH-luonnekuvaukseen on satunnaisesti osallistunut ranskanbulldoggeja.

Ranskanbulldogille luonnetestin ihanneprofiili ja tavoiteprofiilit vamisuvivat vuoden 2020 syksyllä.

Toimintakyky

Toimintakyvyllä tarkoitetaan luonnetestissä koiran kykyä ratkoa sille luotuja yllättäviä tilanteita ilman apuja. Ranskanbulldoggi on tyypiltään itsenäinen, eikä yleensä tarvitse ulkopuolista apua tilanteista selvittääkseen.

Terävyys

Terävyydellä tarkoitetaan koiran taipumusta käyttää aggressioita uhkaavassa tilanteessa. Luonnetestissä tätä tarkkaillaan ainoastaan ihmistä kohtaan. Ranskanbulldoggi on luoksepäästävyydeltään merkittävän korkeaa luokkaa ja luottaa vieraisiinkin ihmisiin. Aggressiivinen käytös vierastakaan ihmistä kohtaan ei ole rodulle kovin luontaista, joten terävyyden arvosana jää helposti alhaiseksi.

Puolustushalu

Puolustushalun testauksessa tuomari hyökkää kohti koiransa kanssa kulkevaa ohjaajaa. Ranskanbulldogin korkea luottamus ihmiseen saattaa hillitä sen tarvetta puolustaa ohjaajaansa.

Taisteluhalu

Taisteluhalu on eräs koiran tärkeimmistä ominaisuuksista. Luonnetestissä sitä testataan koiran kanssa leikkimällä, ja seuraamalla sen käytöstä uhkaa vastaan.

Ranskanbulldogin tausta edellyttää hyvää taisteluhalua. Itsenäisenä rotuna ranskanbulldogilla voi olla aluksi ongelmia vieraan kanssa leikkimisessä.

Hermorakenne

Hermorakennetta arvostellaan koko testin ajan. Pääpaino on koiran palautumisella eri testiosioista.

Ranskanbulldoggi on keskimääräistä merkittävästi parempi hermorakenteeltaan.

Temperamentti

Temperamentilla tarkoitetaan luonnetestissä miten nopeasti ja hallitusti koira reagoi eri ärsykkeisiin.

Hyvähermoisena ja kovuutta ilmentävänä rotuna ranskanbulldogin tarve reagoida nopeasti tilanteisiin ei ole niin suuri kuin epävarmemmilla ja pehmeämmillä roduilla.

Kovuus

Kovuudella tarkoitetaan koiran muistia ja sen vaikutusta toimintaan.

Ranskanbulldogin historia luo koirasta useampia rotuja kovemman.

Luoksepäästävyys

Luoksepäästävyydellä tarkoitetaan koiran suhtautumista ystävälliseen vieraaseen ihmiseen ja myös hyökkäävästi käyttäytyvän ihmisen vaihtaessa käytöstään ystävälliseksi.

Ranskanbulldoggi on itsenäinen rotu, joka ei kaipaa tukea ihmiseltä, eikä myöskään koe ystävällisesti käyttäytyvää ihmistä uhaksi. Itsevarmana sen ei myöskään tule osoittaa mielitelevää käytöstä.

Laukaisupelottomuus

Ranskanbulldoggi on laukausvarma.

Luonnekysely

Viimeisin luonnekysely on tehty vuonna 2017. Uudemmalle ei ole ollut tarvetta, sillä rodunomainen luonne ei vuosien saatossa ole muuttunut. Uusi luonnekysely tullaan tekemään JTO-kauden 2026-2030 aikana.

Vuoden 2017 loppuun päättyneeseen luonnekyselyyn tuli kaikkiaan kaikkiaan 86 vastausta. Näissä koirien keski-ikä vastaushetkellä oli 2,5 vuotta ja koirista 55 kpl on uroksia ja 31 kpl narttuja. Kaikki saapuneiden vastausten koirat suhtautuivat omiin perheenjäseniin joko iloisesti tai rauhallisesti, 88,4 % suhtautui myös vieraisiin ihmisiin iloisesti ja 81,4 % suhtautui lapsiin iloisesti. 70,9 % kyselyyn vastanneiden koirista suhtautui vieraisiin koiriin innokkaasti, reilu 19 % varautuneesti ja reilu 10 % hyökkäävästi. Lähes kaikki koirista suhtautuivat vieraaseen paikkaan uteliaasti paikkaa tutkaillen tai rauhallisesti ja vain 2,3 % varautuneesti. 95,6 % koirista antaa ihmisen koskea/ottaa pois koiran lelun tai ruuan.

Kyselyn perusteella ranskanbulldogit ovat pääsääntöisesti ihmisystävällisiä koiria, jotka suhtautuvat uusiin ja yllättäviinkin tilanteisiin innokkaana, uteliaina ja/tai rauhallisesti. Kuitenkin myös pelokkaita, varautuneita sekä aggressiivisiä koiria esiintyi muutama jopa näin pienessä otoksessa. Yhdistyksen jalostustoimikunta muistuttaa, että aggressiivista tai arkaa koiraa ei tule käyttää jalostukseen.

Jalostustarkastus

Yhdistys on ottanut käyttäytymisen jalostustarkastukset käyttöön vuonna 2024 kun rodun ihanneprofiili saatiin valmiiksi ja hyväksyttyä.

Näyttelyt

Ranskanbulldoggi on näyttelyissä lähes poikkeuksetta luonteeltaan rodunomainen eli helposti lähestyttävä ja ystävällinen.

Sukupuolten väliset erot

Sukupuolten välillä luonteessa ei ole merkittävää eroa. Sukupuolien erot ovat keskimääräistä pienemmät, narttujen ollessa vain lievästi pehmeämpiä sekä vilkkaampia kuin urokset (Luonneprofiili 2020).

4.2.5 Käyttö- ja koeominaisuudet

Rotu on puhtaasti seurakoira.

4.2.6 Käyttäytyminen kotona sekä lisääntymiskäyttäytyminen

Terveen hermorakenteen omaavalla ja asianmukaisen peruskoulutuksen saaneella ranskanbulldogilla ei ole yksinoloon liittyviä ongelmia. Ranskanbulldoggi on aktiivinen ja reipas rotu, joka on tyytyväinen saadessaan tarpeeksi rodulle sopivia aktiviteetteja. Kuten edellä mainittiin, ranskanbulldoggi on näyttelyissä lähes poikkeuksetta rodunomainen ja helposti lähestyvä ja ystävällinen. Samaa kertovat myös kasvattajien ja harrastajien arkikokemukset.

Lisääntymiskäyttäytyminen

Pääsääntöisesti ranskanbulldogeilla on erittäin hyvä libido ja nartut ovat hyvin hoitavia emoja.

Sosiaalinen käyttäytyminen

Ranskanbulldoggi on sosiaalinen ja ystävällinen. Pentujen riittävä sosiaalistaminen on kuitenkin tärkeässä roolissa. Kasvattajien tulee kuitenkin kiinnittää tähän huomiota valitessaan jalostuskoiria, jotta rodunomaisuus säilyy.

Pelot ja ääniherkkyys

Rotu ei ole pelokas eikä ääniherkkä. Kasvattajien tulee kuitenkin kiinnittää tähän huomiota valitessaan jalostuskoiria, jotta rodunomaisuus säilyy.

Ikään liittyvät käytöshäiriöt

Ikääntymiseen liittyvät muutokset kuten esim. havainnointikyvyn heikkeneminen saattaa aiheuttaa muutoksia koiran käyttäytymisessä kuten kaikilla muillakin roduilla.

Rakenteelliset tai terveydelliset seikat, jotka voivat vaikuttaa koirien käyttäytymiseen

Rodussa liioiteltuja ääripiirteitä omaavilla yksilöillä saattaa esiintyä kipua, joka heijastuu koiran käytökseen.

4.2.7 Yhteenveto rodun käyttäytymisen ja luonteen keskeisimmistä ongelmakohtista sekä niiden korjaamisesta

Rotu on luonteeltaan tasapainoinen ja vilkas, omistajiinsa kiintyvä. Suureen populaation mahtuu muutamia ääripäitä (kuten arkoja tai aggressiivisia yksilöitä); erityisesti arkuus ja vihaisuus ovat voimakkaasti periytyviä ominaisuuksia, joiden ilmenemisellä myös tapakasvatuksella ja peruskoulutuksella on merkitystä.

Jalostusvalintoja tehtäessä on huomioitava, että perimällä on vaikutusta sekä toivottaviin että epätoivottaviin luonneominaisuuksiin. Kasvattajien tulee kiinnittää huomiota jalostuksessa käytettävien koirien luonteisiin, jotta ne vastaavat rotumääritelmän ihannetta.

Kasvattajien tulee kertoa pennun hankkijoille rodun ominaispiirteistä sekä rodun oikeasta tapakasvatuksesta ja peruskoulutuksesta.

4.3. Terveys ja lisääntyminen

4.3.1 PEVISA-ohjelmaan sisällytetyt sairaudet ja viat

PEVISA-ohjelman voimaantulovuosi sekä ohjelman muutokset

Ranskanbulldoggien PEVISA astui voimaan 1.1.2021 sisältäen:

Pentujen vanhemmista tulee astutushetkellä olla voimassa oleva polvitarkastuslausunto, silmätarkastuslausunto, selkätutkimuslausunto (VA, LTV, IDD ja SP) ja sydämen auskultaatiolausunto. Silmätarkastus voidaan tehdä aikaisintaan 12 kk iässä ja lausunto on voimassa 24 kk. Perinnöllinen kaihi, PRA sekä tRD sulkevat koiran jalostuksesta. Tulos ”muu vähämerkityksellinen kaihi/katarakta” ei kuitenkaan sulje koiraa pois jalostuksesta. Patellaluksaation raja-arvo on aste 1 ja tuloksen 1 saanut koira on paritettava tuloksen 0 saaneen koiran kanssa. Sydämen auskultaatiolausunto annetaan aikaisintaan 12 kk iässä ja lausunto on voimassa 24 kk. Koira ei saa osoittaa merkkejä mistään perinnöllisestä sydänsairaudesta.

1.1.2022 lähtien toisella yhdistelmän vanhemmista tulee olla hyväksytty kävelytestitulos.

Ulkomaisia koiria koskeva poikkeus: Ei vaadita PEVISA-tutkimuksia. (narttu 1, uros 2 pentuetta) (päivitetty 1.1.2021)

Ranskanbulldogin PEVISA 2026-2030 astuu voimaan 1.1.2026 sisältäen:

Pentujen vanhemmista tulee astutushetkellä olla voimassa oleva polvitarkastuslausunto, silmätarkastuslausunto, selkätutkimuslausunto (VA, LTV, IDD ja SP) ja sydämen auskultaatiolausunto sekä BOAS-testitulos.

Patellaluksaation raja-arvo on aste 1 ja tuloksen 1 saanut koira on paritettava tuloksen 0 saaneen koiran kanssa. Silmätarkastus voidaan tehdä aikaisintaan 12 kk iässä ja lausunto on voimassa 24 kk. Perinnöllinen kaihi, PRA sekä tRD sulkevat koiran jalostuksesta. Tulos ”muu vähämerkityksellinen kaihi/katarakta” ei kuitenkaan sulje koiraa pois jalostuksesta.

VA4 selkätutkimustuloksen saanut koira on paritettava VA2 tai paremman tuloksen saaneen yksilön kanssa. Sydämen auskultaatiolausunto annetaan aikaisintaan 12 kk iässä ja lausunto on voimassa 24 kk. Koira ei saa osoittaa merkkejä mistään perinnöllisestä sydänsairaudesta.

Yhdistelmän molemmilla vanhemmilla tulee olla hyväksytty BOAS-testitulos.

Ulkomaisia koiria koskeva poikkeus: Ei vaadita PEVISA-tutkimuksia. (narttu 1, uros 2 pentuetta)

PEVISA-ohjelmaan sisällytetyt sairaudet ja viat:

SELKÄONGELMAT

- Epämuodostuneet selkänikamat
- Spondyloosi
- Selkärangan välilevytyrä
- LTV

MUU LUUSTO

- Polvet - patellaluksaatio

HENGITYSTIET (BRAKYKEFAALINEN SYNDROOMA, BOAS)

SILMÄT

- Perinnöllinen kaihi (katarakta)
- Etenevä verkkokalvon surkastuma, PRA
- Verkkokalvon kehityshäiriö, RD/TRD

SELKÄ

Ranskanbulldoggien selkärangassa voi esiintyä synnynnäisiä ja perinnöllisiä rakennevikoja (epämuodostuneet selkänikamat ja häntä sekä välimuotoinen lanne-ristinikama) sekä sekundäärisiä muutoksia (välilevyjen rappeutuminen ja välilevykalkkeumat sekä spondyloosi).

Epämuodostuneet nikamat (puoli- ja perhosnikamat, selkärankahalkio eli spina bifida) sekä välimuotoinen lanne-ristinikama liittyvät ranskanbulldoggien selän rakenteeseen, etenkin ns. korkkiruuvihäntään sekä rodulle tyypilliseen selän ylälinjaan, jota kutsutaan karpinseläksi (rotumääritelmän mukaisesti koiran selkä kohoaa säästä lanteeseen asti). Synnynnäiset epämuodostumat saattavat aiheuttaa koiralle kipuja ja neurologisia ongelmia, mikäli epämuodostunut nikama vahingoittaa selkäydintä. Liian tiukasti alaspäin kiertynyt häntä taas saattaa altistaa ulostamisvaikeuksille ja häntäpoimun tulehduksille. Epämuodostuneisiin nikamiin liittyvät myös selän vinoutuminen ja kaareutuminen (skolioosi, lordoosi ja kyfoosi), joiden johdosta selkä on altis tapaturmille.

Spondyloosilla tarkoitetaan selkärangan rappeumasairautta, jossa selkänikamien laidoille muodostuu luupiikkejä ja luusillottumia selkänikamien välille. Spondyloosi voi olla perinnöllinen sairaus tai syntyä toissijaisena muutoksena. Spondyloosi voi olla oireeton tai aiheuttaa koiralle vakaviakin kipuja sekä rangan jäykkyyttä.

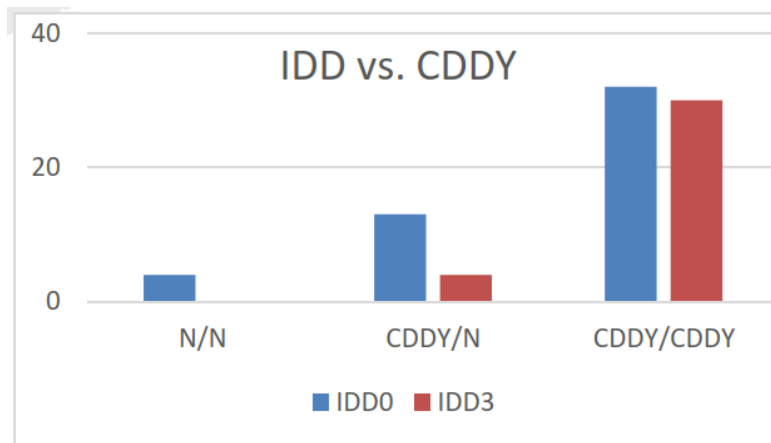
Välilevyjen rappeuma altistaa koiran välilevytyrälle (nk. mäyräkoirahalvaus), joka lievänäkin aiheuttaa koiralle hermokipua ja voi vakavimmillaan halvaannuttaa koiran ja johtaa näin koiran lopetukseen. Varhainen välilevyjen rappeutuminen on yhteydessä kondrodystrofiaan. Rodussa esiintyy huomattavan paljon välilevyjen varhaista rappeutumista ja kalkkeutumista, jotka ovat merkittävä riskitekijä välilevytyrän syntymiselle. Koska röntgenkuvin esiintyvät kalkkeutuneet välilevyt ennustavat selkeästi koiran riskiä saada oireita, voidaan välilevytyrän esiintymistä populaatiossa vähentää seulomalla jalostukseen käytettäviä koiria selkäkuvantamisella. Myös IDD-riski CDDY –geenitesti jalostuksen yhtenä mahdollisena työkaluna on tullut lisänä mukaan vastustettaessa välilevytyräsaairautta (IDD).

Ranskanbulldoggi kuuluu kondrodystrofisiin rotuihin. Kromosomissa 12 sijaitseva ylimääräinen kopio FGF4-kasvutekijästä eli FGF4-retrogeeni suurentaa riskiä välilevyjen varhaiselle rappeutumiselle ja kalkkeutumiselle, josta geenitutkimuskirjallisuudessa käytetään nimeä kondrodystrofia (CDDY). Rappeutuneet välilevyt ovat alttiita välilevytyräsaairaudelle (IDD, Intervertebral Disc Disease).

Suomen Kennelliittoon rekisteröidyillä ranskanbulldogeilla toteutetun tutkimuksen (Lappalainen, A. 2021) mukaan 12 FGF4-geenimutaation esiintymisessä todettiin rodulla olevan vaihtelua, lisäksi retrogeenin ja kalkkeutuneiden välilevyjen lukumäärällä voitiin todeta olevan yhteyttä. Tällä 12-FGF4 -retrogeenin yleisyyttä ranskanbulldogeilla tarkastelleella kalkkeutumastutkimuksella on siten saatu uutta ja yllättävää sekä jalostuksen ohjaukseen arvokasta tietoa. Tutkimus toteutettiin yhteistyössä yhdistyksen ja Helsingin yliopiston ELT, dos. Anu Lappalaisen kanssa.

Tutkimusjoukon koostuminen Kennelliittoon rekisteröidyistä ja selkävatuista IDD-lausutuista ranskanbulldogeista mahdollisti tutkimusasetelman, joka poikkeaa aiemmista, kuten mm. Batcher & al. 2019 yhdysvaltalais tutkimus, jossa tarkasteltiin jo välilevysairautensa vuoksi selkäleikattuja ranskanbulldoggeja. Näistä yhdysvaltalais tutkimuksen ranskanbulldogeista lähes kaikilla oli kaksi kopiota (CDDY/CDDY) välilevyjen varhaista rappeutumista ja kalkkeutumista eli kondrodystrofiaa aiheuttavasta 12-FGF4-retrogeenistä.

Suomalainen tutkimusasetelma on siten ainutlaatuinen: muualla maailmassa ei ranskanbulldoggien selkiä samalla tavalla laajasti kuvanneta ja lausuta. Tutkimukseen otettiin ranskanbulldoggeja, joilla oli Suomen Kennelliiton IDD (intervertebral disc disease)-lausunto IDD0 (ei kalkkeutuneita välilevyjä) tai IDD3 (≥ 5 kalkkeutunutta välilevyä). Selkälausuntoryhmä IDD0-ranskanbulldogeista neljä (4) koiraa oli ilman yhtään kopiota retrogeenistä. Näiden normaalien (N/N) lisäksi tutkimusjoukosta löytyi mutaation suhteen heterotsygootteja (N/CDDY) ja homotsygootteja (CDDY/CDDY) koiria. Myös selkälausuntoryhmän IDD3-ranskanbulldogeissa oli yksilöitä, jotka osoittautuvat heterotsygoteiksi. Koska ranskanbulldogeissa tämän CDDY-geenin suhteen löytyy vielä heterotsygootteja ja jopa normaaleja, ”villityyppejä”, olisi CDDY-geenitestausta hyödyntämällä mahdollista vähentää välilevysairauden (IDD) riskiä rodussa.

Taulukko 7: Ylimääräisten FGF4-kopioiden lukumäärät IDD0 (0 kalkkeutunutta välilevyä) ja IDD3 (≥ 5 kalkkeutunutta välilevyä) -ryhmissä 83:lla suomalaisella ranskanbulldogilla. N/N = ei ylimääräisiä kopioita eli normaali, CDDY/N = yksi ylimääräinen kopio, CDDY/CDDY = kaksi ylimääräistä kopiota (Lappalainen A. 2021).

Tutkimuksessa CDDY:n suhteen normaalit (N/N) koirat, ja koirat, joilla oli vain yksi retrogeeni (N/CDDY) yhdistettiin yhdeksi ryhmäksi. Tästä ryhmästä 17 ranskanbulldoggia oli IDD0- ja 4 ranskanbulldoggia oli IDD3-koiria. Toisen ryhmän koirilla oli kaksi retrogeeniä (CDDY/CDDY). Ryhmien välillä oli tilastollisesti merkitsevä yhteys IDD-statuksen suhteen ($p = 0,014$). Toisin sanoen, oli todennäköisempää että normaaleilla ja yhden kopion koirilla ei ollut kalkkeutuneita välilevyjä kuin että niillä oli ≥ 5 kalkkeutunutta välilevyä.

Tulosten perusteella IDD-riski CDDY -geenitesti kannattaa lisätä ranskanbulldoggien jalostustyökaluihin, koska N-koirat ovat arvokkaita jalostuksellisesti lisäämään normaalia alleleia populaatiossa. Lappalaisen tutkimuksen melko pienen otoksenkin perusteella CDDY ja kalkkeutuneiden välilevyjen lukumäärä ovat yhteydessä toisiinsa. Koiria, joilla on N-alleeli on kuitenkin niin vähän, että pelkän geenitestin varaan ei välilevysairauden vastusta voi jättää, vaan selkävauksiin perustuva jalostusvalintaa pitää jatkaa. CDDY (12FGF4-retrogeeni) on merkittävä riskitekijä välilevysairauden synnyssä, mutta välilevyjen rappeutumiseen vaikuttaa myös muita vielä tuntemattomia genejä.

TODENNÄKÖISYYSTAULUKKO

 = N/N = N/CDDY = CDDY/CDDY			
	 100 %	 50 % 50 %	 100 %
	  50 % 50 %	 25 % 50 % 25 %	 50 % 50 %
	 100 %	 50 % 50 %	 100 %

Taulukko 8: Eri yhdistelmien todennäköisyyksien tarkastelu mendelistisen periytymisen mukaan (Lappalainen A. & Suomen Ranskanbulldogit ry)

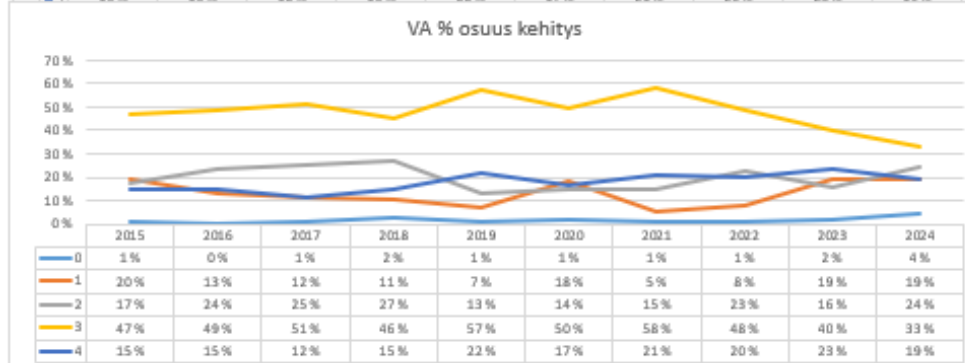
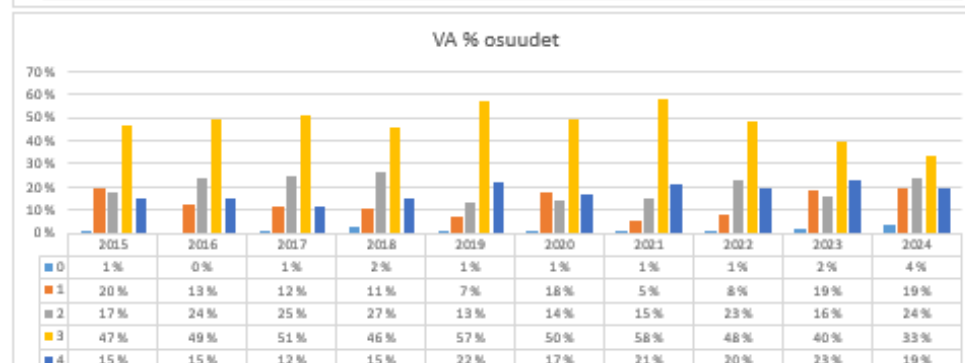
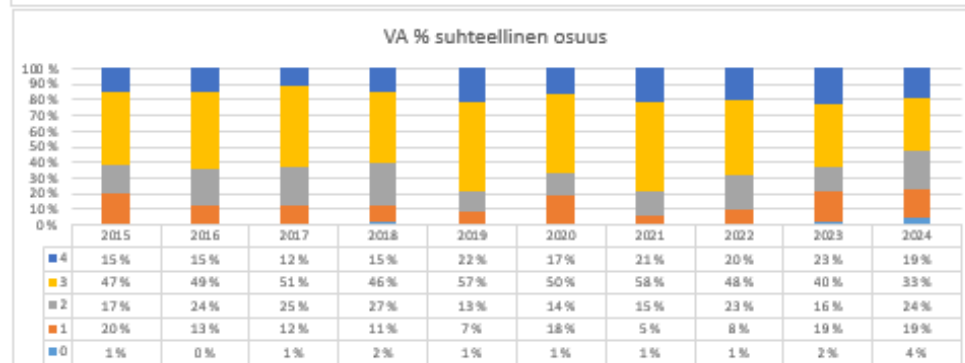
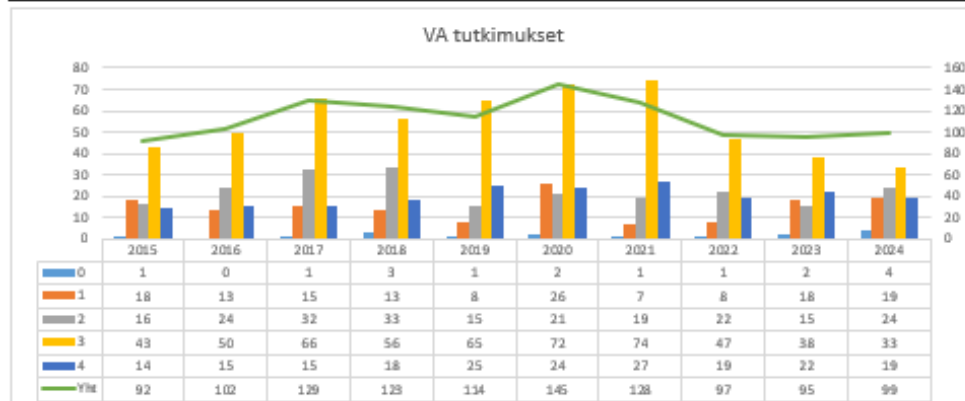
IDD vs CDDY	IDD tutkimustulos								Total
	IDD 0		IDD 1		IDD 2		IDD 3		
CDDY/CDDY	31	42,5 %	6	8,2 %	4	5,5 %	32	43,8 %	73
N/CDDY	13	59,1 %	4	18,2 %	0	0,0 %	5	22,7 %	22
N/N	4	100,0 %	0	0,0 %	0	0,0 %	0	0,0 %	4
Yhteensä	48	48,5 %	10	10,1 %	4	4,0 %	37	37,4 %	99

Taulukko 9: Tilastollinen jakauma CDDY geenitestin tulos verrattuna IDD tutkimustulokseen vuoden 2024 loppuun mennessä. (Suomen Ranskanbulldogit ry)

Esiintyvyys

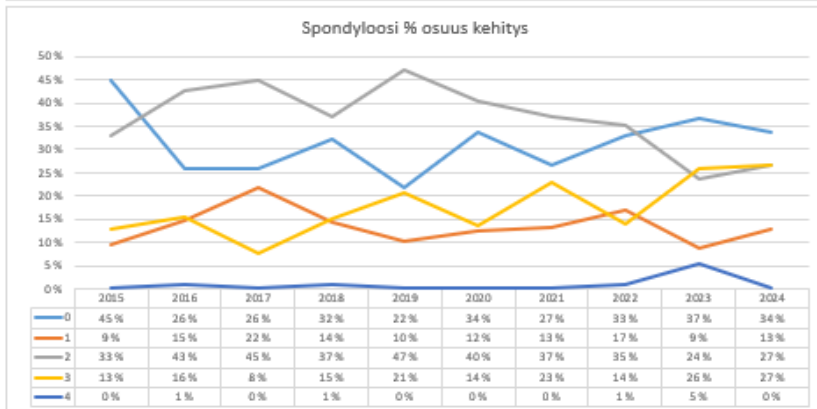
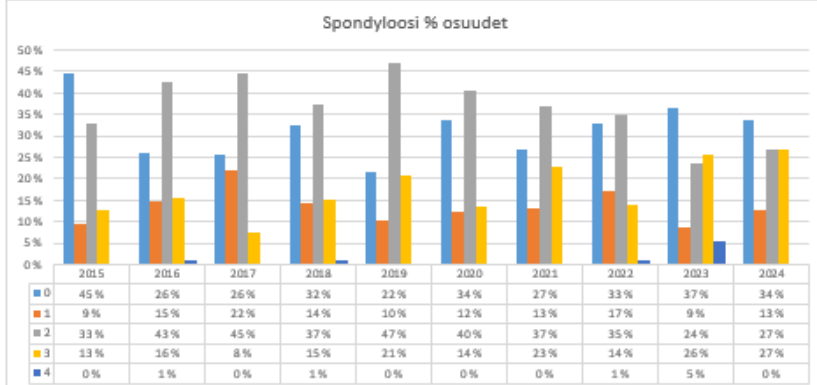
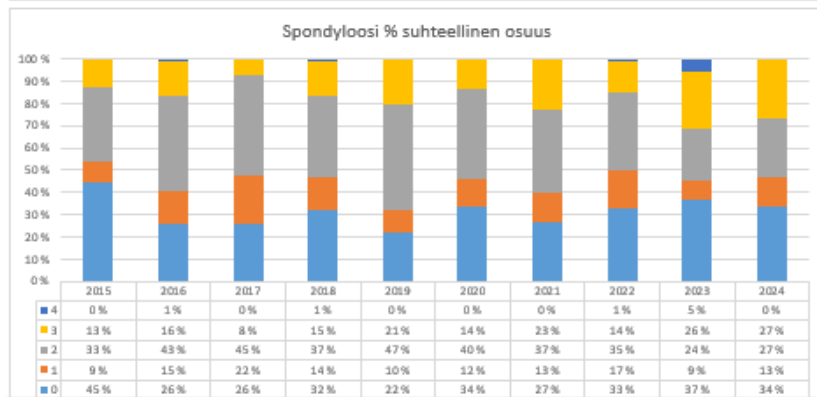
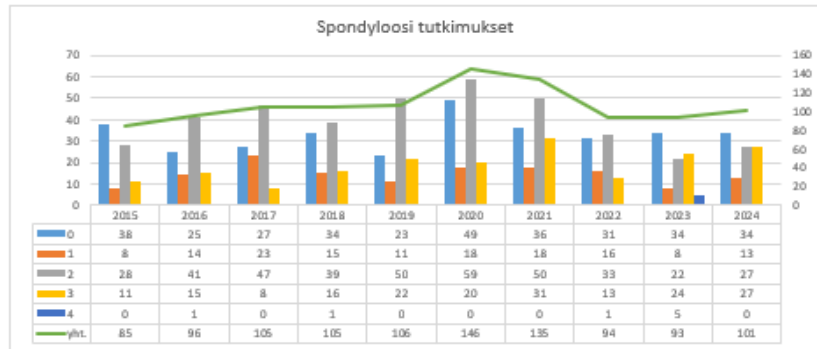
Ranskanbulldoggien selkiä on tutkittu aktiivisesti virallisilla kuvantamisilla viimeisen 10 vuoden ajan. Yhdistys on kerännyt ja tilastoinut tutkimustulokset ja päässyt analysoimaan tulosten kehityssuuntaa, jotka käyvät ilmi selkätutkimustilastoista (kuvat 7-10), sekä eri tutkimustulosten periytyvyyttä ensimmäisen sukupolven osalta (kuvat 11-14).

VA-TUTKIMUKSET											
VA	0		1		2		3		4		Yht
2015	1	1 %	18	20 %	16	17 %	43	47 %	14	15 %	92
2016	0	0 %	13	13 %	24	24 %	50	49 %	15	15 %	102
2017	1	1 %	15	12 %	32	25 %	66	51 %	15	12 %	129
2018	3	2 %	13	11 %	33	27 %	56	46 %	18	15 %	123
2019	1	1 %	8	7 %	15	13 %	65	57 %	25	22 %	114
2020	2	1 %	26	18 %	21	14 %	72	50 %	24	17 %	145
2021	1	1 %	7	5 %	19	15 %	74	58 %	27	21 %	128
2022	1	1 %	8	8 %	22	23 %	47	48 %	19	20 %	97
2023	2	2 %	18	19 %	15	16 %	38	40 %	22	23 %	95
2024	4	4 %	19	19 %	24	24 %	33	33 %	19	19 %	99
Yhteensä:	16	1,4 %	145	12,9 %	221	19,7 %	544	48,4 %	198	17,6 %	1124

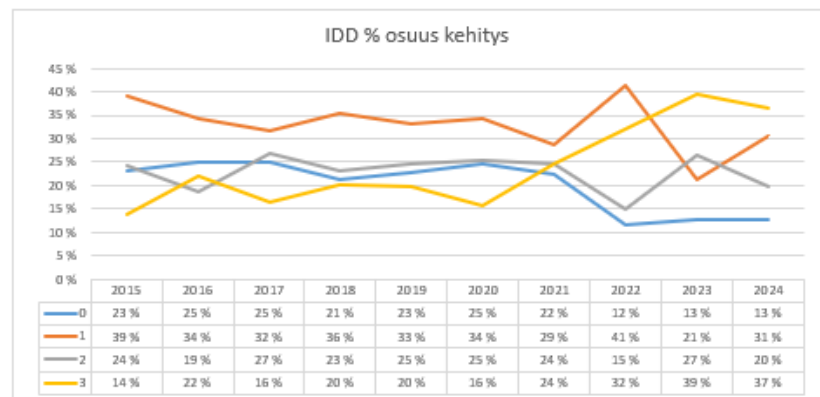
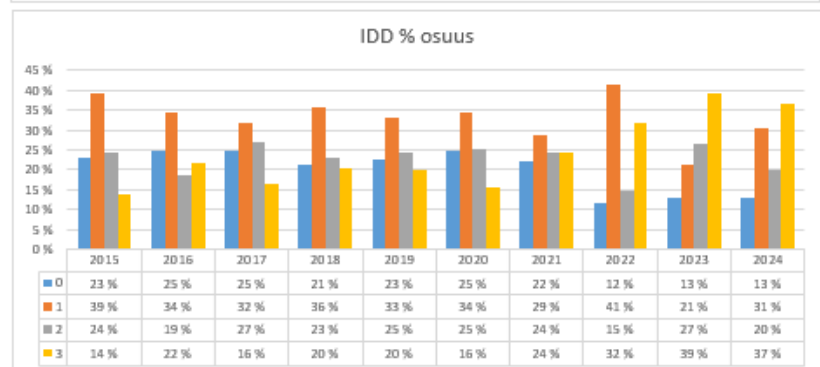
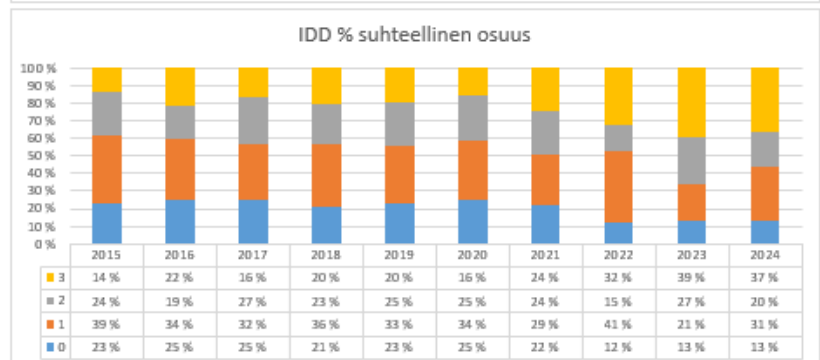
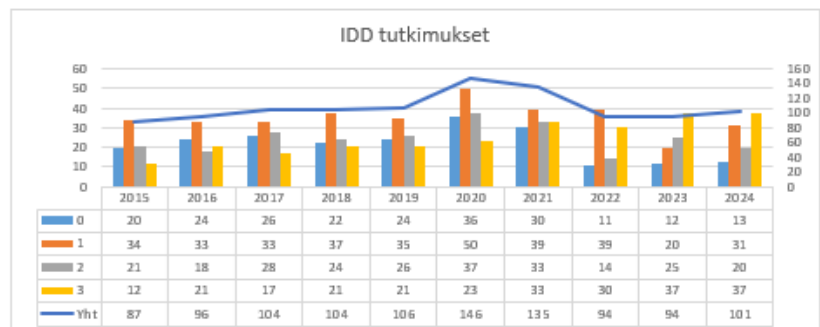
Kuva 7. Ranskanbulldoggien nikamien epämuotoisuuden (VA) tutkimustilastot vuosilta 2015-2024

SPONDYLOOSITUTKIMUKSET											
SP	0		1		2		3		4		yht.
2015	38	45 %	8	9 %	28	33 %	11	13 %	0	0 %	85
2016	25	26 %	14	15 %	41	43 %	15	16 %	1	1 %	96
2017	27	26 %	23	22 %	47	45 %	8	8 %	0	0 %	105
2018	34	32 %	15	14 %	39	37 %	16	15 %	1	1 %	105
2019	23	22 %	11	10 %	50	47 %	22	21 %	0	0 %	106
2020	49	34 %	18	12 %	59	40 %	20	14 %	0	0 %	146
2021	36	27 %	18	13 %	50	37 %	31	23 %	0	0 %	135
2022	31	33 %	16	17 %	33	35 %	13	14 %	1	1 %	94
2023	34	37 %	8	9 %	22	24 %	24	26 %	5	5 %	93
2024	34	34 %	13	13 %	27	27 %	27	27 %	0	0 %	101
Yhteensä:	331	31,1 %	144	13,5 %	396	37,1 %	187	17,5 %	8	0,8 %	1066

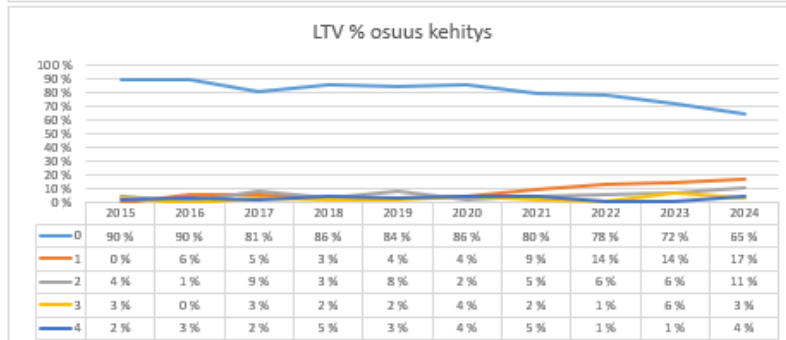
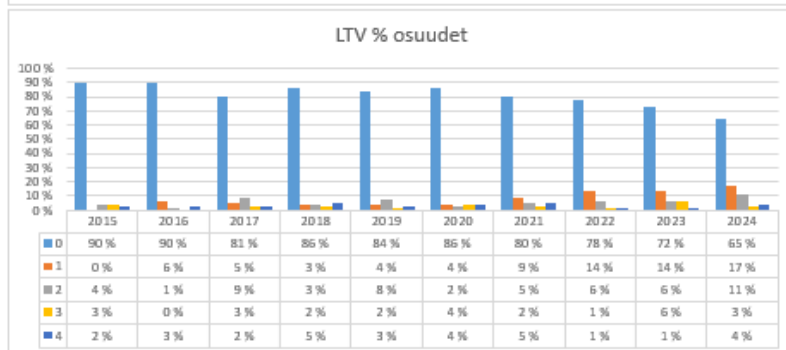
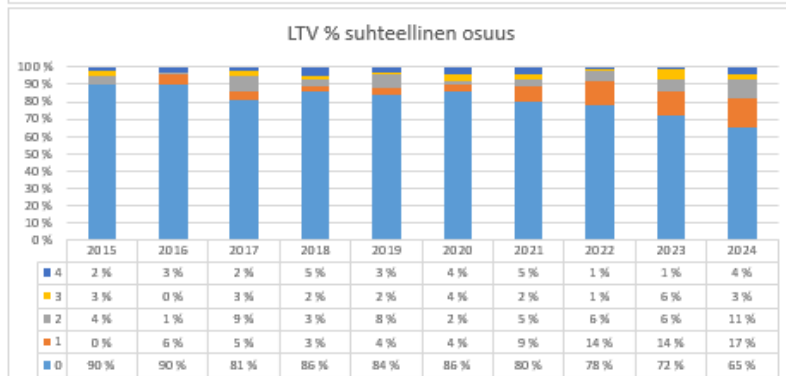
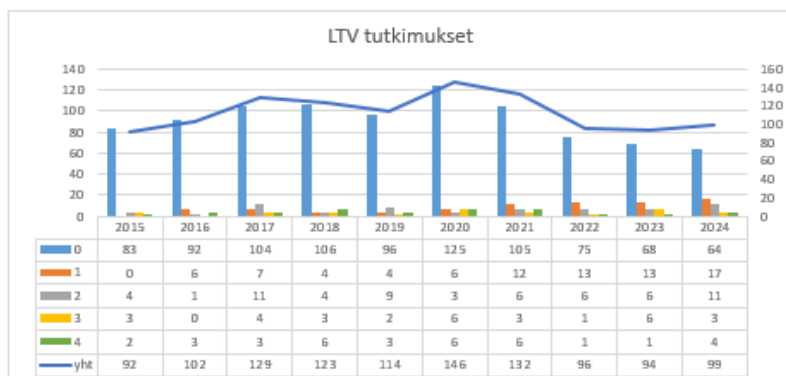
Kuva 8. Ranskanbulldoggien spondyloosin (SP) tutkimustilastot vuosilta 2015-2024

IDD-tutkimukset									
IDD	0		1		2		3		Yht
2015	20	23 %	34	39 %	21	24 %	12	14 %	87
2016	24	25 %	33	34 %	18	19 %	21	22 %	96
2017	26	25 %	33	32 %	28	27 %	17	16 %	104
2018	22	21 %	37	36 %	24	23 %	21	20 %	104
2019	24	23 %	35	33 %	26	25 %	21	20 %	106
2020	36	25 %	50	34 %	37	25 %	23	16 %	146
2021	30	22 %	39	29 %	33	24 %	33	24 %	135
2022	11	12 %	39	41 %	14	15 %	30	32 %	94
2023	12	13 %	20	21 %	25	27 %	37	39 %	94
2024	13	13 %	31	31 %	20	20 %	37	37 %	101
Yhteensä:	218	20,4 %	351	32,9 %	246	23,1 %	252	23,6 %	1067

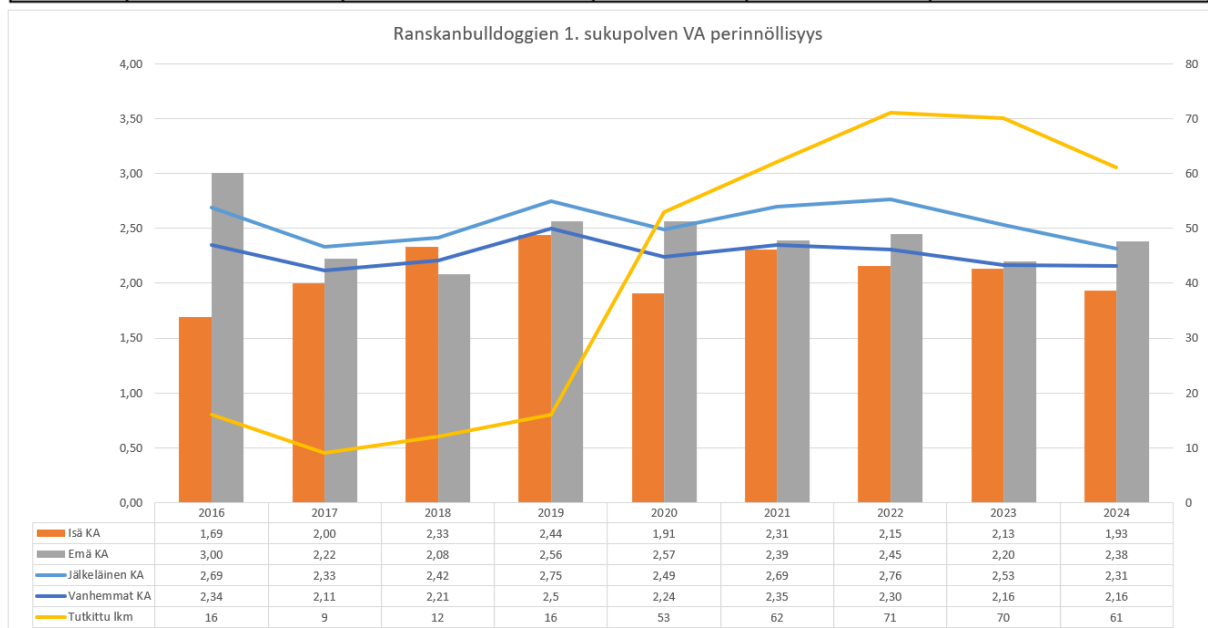
Kuva 9. Ranskanbulldoggien kalkkeutuneiden välilevyjen (IDD) tutkimustilastot vuosilta 2015-2024

LTV-tutkimukset											
LTV	0		1		2		3		4		yht
2015	83	90 %	0	0 %	4	4 %	3	3 %	2	2 %	92
2016	92	90 %	6	6 %	1	1 %	0	0 %	3	3 %	102
2017	104	81 %	7	5 %	11	9 %	4	3 %	3	2 %	129
2018	106	86 %	4	3 %	4	3 %	3	2 %	6	5 %	123
2019	96	84 %	4	4 %	9	8 %	2	2 %	3	3 %	114
2020	125	86 %	6	4 %	3	2 %	6	4 %	6	4 %	146
2021	105	80 %	12	9 %	6	5 %	3	2 %	6	5 %	132
2022	75	78 %	13	14 %	6	6 %	1	1 %	1	1 %	96
2023	68	72 %	13	14 %	6	6 %	6	6 %	1	1 %	94
2024	64	65 %	17	17 %	11	11 %	3	3 %	4	4 %	99
Yhteensä	786	84,2 %	52	5,6 %	44	4,7 %	22	2,4 %	30	3,2 %	934

Kuva 10. Ranskanbulldoggien välimuotoisen lanne-ristinikaman (LTV) tutkimustilastot vuosilta 2015-2024

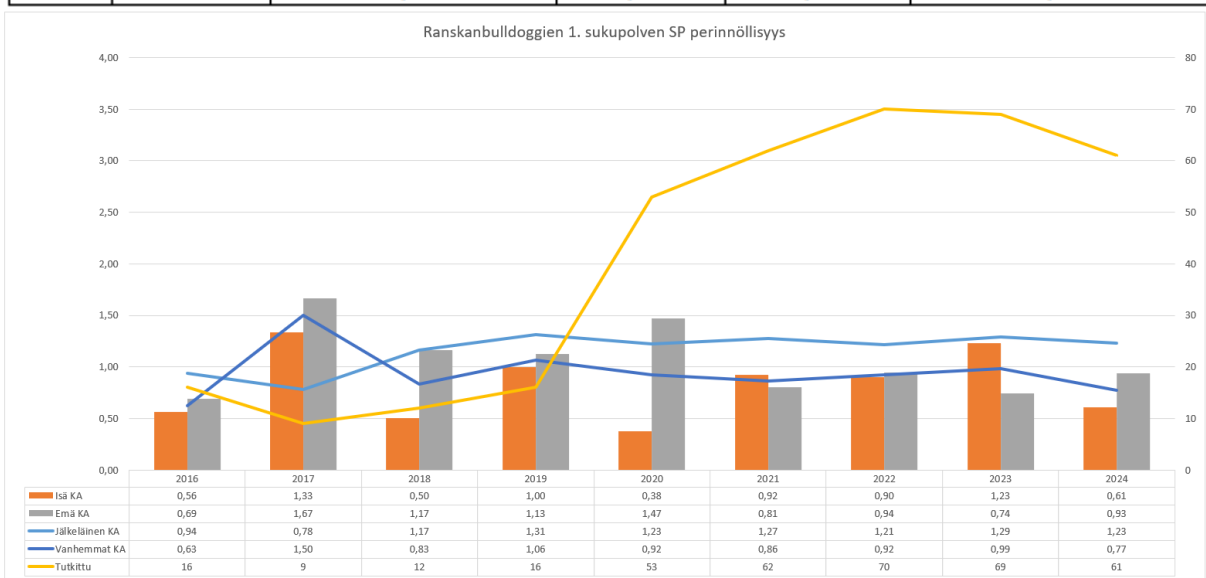
Ranskanbulldoggien 1. sukupolven VA perinnöllisyys					
	Tutkittu lkm	Jälkeläinen KA	Isä KA	Emä KA	Vanhemmat KA
2016	16	2,69	1,69	3,00	2,34
2017	9	2,33	2,00	2,22	2,11
2018	12	2,42	2,33	2,08	2,21
2019	16	2,75	2,44	2,56	2,5
2020	53	2,49	1,91	2,57	2,24
2021	62	2,69	2,31	2,39	2,35
2022	71	2,76	2,15	2,45	2,30
2023	70	2,53	2,13	2,20	2,16
2024	61	2,31	1,93	2,38	2,16

		EMÄ VAO		EMÄ VA1		EMÄ VA2		EMÄ VA3		EMÄ VA4	
	yhteensä	KPL	KA	KPL	KA	KPL	KA	KPL	KA	KPL	KA
ISÄ VAO	13	0	NA	0	NA	5	1,80	7	2,43	1	2,00
ISÄ VA1	114	0	NA	37	1,92	26	2,15	49	2,12	2	3,50
ISÄ VA2	96	8	2,63	11	1,91	19	2,42	58	2,86	0	NA
ISÄ VA3	117	0	NA	20	2,20	13	2,77	81	2,93	3	3,67
ISÄ VA4	29	0	NA	0	NA	3	3,33	21	3,43	5	3,60
yhteensä	369	8		68		66		216		11	

Kuva 11. Nikamien epämuotoisuuden (VA) periytyminen ensimmäisessä sukupolvessa

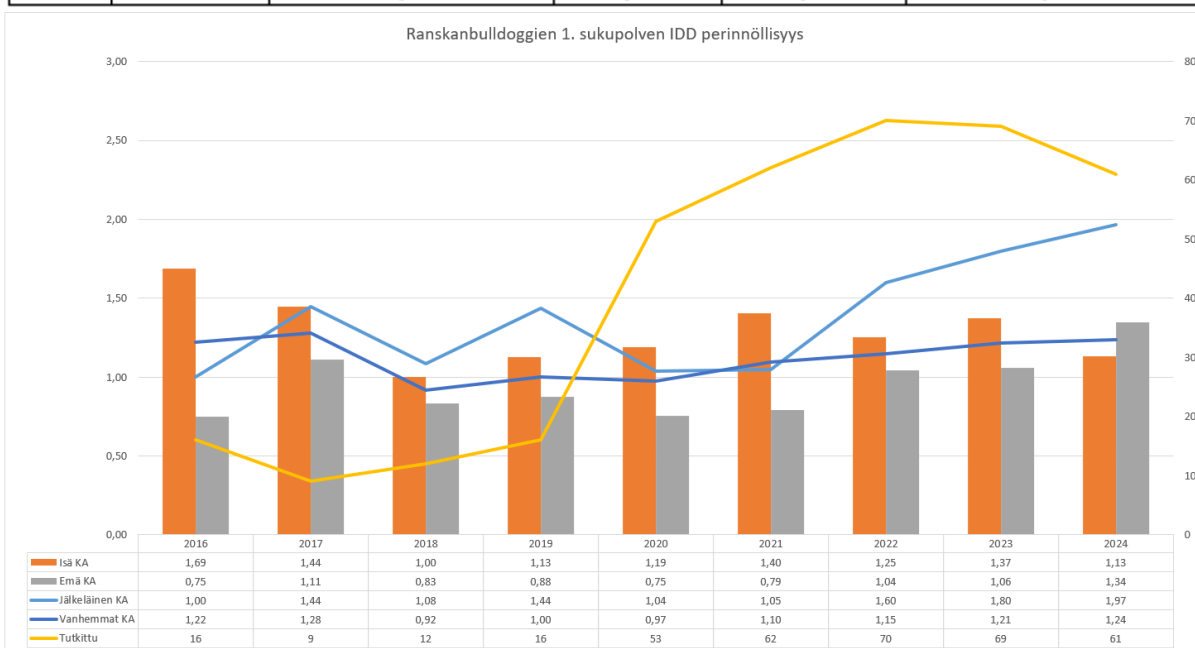
Ranskanbulldoggien 1. sukupolven SP perinnöllisyys					
	Tutkittu	Jälkeläinen KA	Isä KA	Emä KA	Vanhemmat KA
2016	16	0,94	0,56	0,69	0,63
2017	9	0,78	1,33	1,67	1,50
2018	12	1,17	0,50	1,17	0,83
2019	16	1,31	1,00	1,13	1,06
2020	53	1,23	0,38	1,47	0,92
2021	62	1,27	0,92	0,81	0,86
2022	70	1,21	0,90	0,94	0,92
2023	69	1,29	1,23	0,74	0,99
2024	61	1,23	0,61	0,93	0,77

	yhteensä	EMÄ SPO		EMÄ SP1		EMÄ SP2		EMÄ SP3		EMÄ SP4	
		KPL	KA	KPL	KA	KPL	KA	KPL	KA	KPL	KA
ISÄ SPO	190	97	0,92	28	0,96	58	1,80	7	0,00	0	NA
ISÄ SP1	75	43	1,02	7	0,57	21	2,15	4	1,25	0	NA
ISÄ SP2	80	24	0,92	15	1,40	29	2,42	12	1,58	0	NA
ISÄ SP3	23	7	1,71	9	2,44	6	2,77	1	2,00	0	NA
ISÄ SP4	1	0	NA	0	NA	0	NA	1	2,00	0	NA
yhteensä	369	171		59		114		25		0	

Kuva 12. Spondyloosin (SP) periytyminen ensimmäisessä sukupolvessa

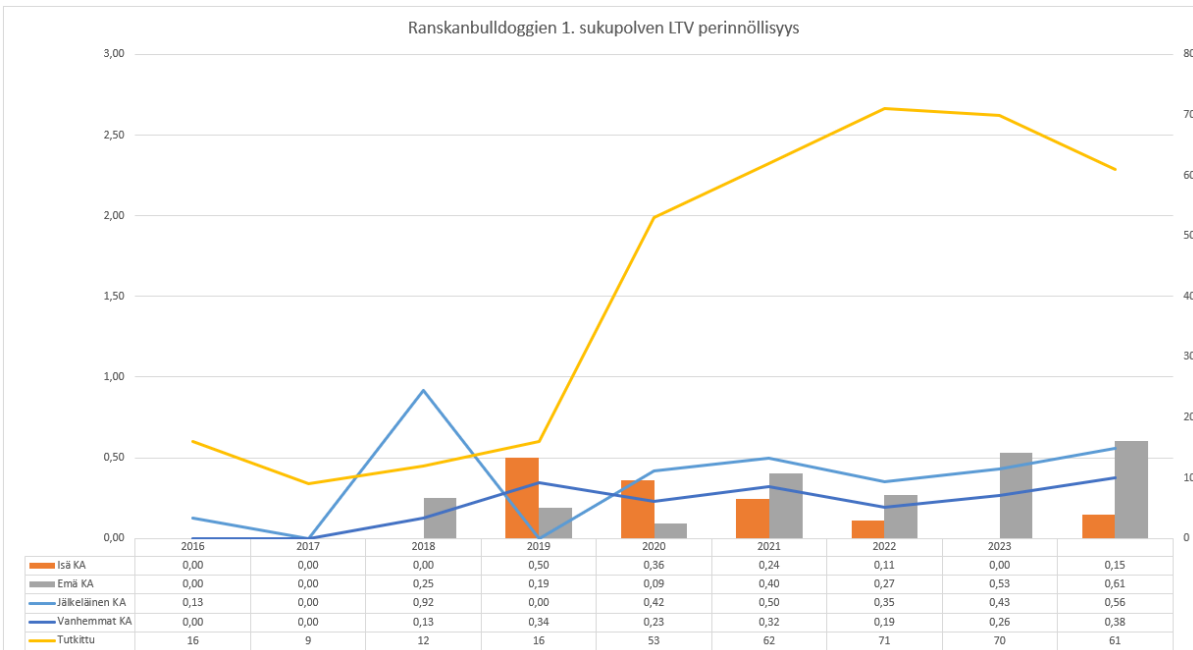
Ranskanbulldoggien 1. sukupolven IDD perinnöllisyys					
	Tutkittu	Jälkeläinen KA	Isä KA	Emä KA	Vanhemmat KA
2016	16	1,00	1,69	0,75	1,22
2017	9	1,44	1,44	1,11	1,28
2018	12	1,08	1,00	0,83	0,92
2019	16	1,44	1,13	0,88	1,00
2020	53	1,04	1,19	0,75	0,97
2021	62	1,05	1,40	0,79	1,10
2022	70	1,60	1,25	1,04	1,15
2023	69	1,80	1,37	1,06	1,21
2024	61	1,97	1,13	1,34	1,24

		EMÄ IDD0		EMÄ IDD1		EMÄ IDD2		EMÄ IDD3	
		KPL	KA	KPL	KA	KPL	KA	KPL	KA
ISÄ IDD0	76	23	0,91	37	1,38	10	1,00	6	1,67
ISÄ IDD1	153	41	1,27	68	1,49	29	2,24	15	2,07
ISÄ IDD2	102	33	0,97	45	1,49	19	2,16	5	2,25
ISÄ IDD3	38	20	1,50	15	1,33	3	3,00	0	NA
yhteensä	369	117		165		61		26	

Kuva 13. Kalkkeutuneiden välilevyjen (IDD) periytyminen ensimmäisessä sukupolvessa

Ranskanbulldoggien 1. sukupolven LTV perinnöllisyys					
	Tutkittu	Jälkeläinen KA	Isä KA	Emä KA	Vanhemmat KA
2016	16	0,13	0,00	0,00	0,00
2017	9	0,00	0,00	0,00	0,00
2018	12	0,92	0,00	0,25	0,13
2019	16	0,00	0,50	0,19	0,34
2020	53	0,42	0,36	0,09	0,23
2021	62	0,50	0,24	0,40	0,32
2022	71	0,35	0,11	0,27	0,19
2023	70	0,43	0,00	0,53	0,26
2024	61	0,56	0,15	0,61	0,38

Kuva 14. Välimuotoisen lanne-ristinikaman (LTV) periytyminen ensimmäisessä sukupolvessa

Periytyvyyden osalta tilastot löytyvät kuvista 11-14. Tilastoista voidaan nähdä, että varsinkin nikamaepämuotoisuuksien (VA) ja spondyloosin (SP) tulosten periytyminen on vahvasti yhteydessä vanhempien tuloksiin. Kalkkeumat (IDD) ja välimuotoisen lanne-ristinikaman (LTV) periytyminen ei ole niin selkeää. Tilastoista voidaan nähdä, että täysin löydöksistä vapaata selkää ei ranskanbulldogeilta löydy, vaan yleensä jokaisella koiralla on jotain muutoksia. VA tutkimusten yleisin tulos on VA3, joita on 544/1124 tutkimustuloksesta (48,4%) kun VA0 tuloksia on vain 16 kpl (1,4%). Spondyloosin osalta yleisin tulos on SP2, joita on 396/1066 tuloksesta (37,1%). SP0 tuloksia löytyy 331 kpl (31,1%).

Viralliset tutkimukset ja toimenpiteet jalostuksessa

Kennelliiton virallisia lausuntoja röntgentutkimuksista on annettu spondyloosin (SP) osalta kaikille roduille 1.7.2012 alkaen, muita rotukohtaisia lausuntoja (nikamien epämuotoisuus, VA, välimuotoinen lanne-ristinikama LTV sekä välilevyjen rappeutuminen ja välilevykalkkeutumat, IDD) 1.6.2013 alkaen kuvatuille koirille. Ranskanbulldogit ovat saaneet IDD-lausuntoja vuoden 2014 alusta lähtien (joskin lausuntoja on annettu takautuvasti vuoden 2013 lopulta lähtien).

Nikamien epämuodostumista (VA) lausunnon voi saada 12 kuukautta täyttänyt koira. Kennelliiton terveystutkimuslausunnossa nikamien epämuotoisuus on jaoteltu viiden portaan asteikolla, jossa VAO tarkoittaa selkää, jossa ei ole muutoksia ja VA4 selkää jossa 10 tai useampia epämuodostuneita nikamia. Ranskanbulldogeilla nikama-anomaliat ovat erittäin yleisiä, ja jalostuspohjan pitämiseksi tarpeeksi laaja-alaisena, pelkästään nikamamuutosten esiintymisen perusteella ei koiraa voida toistaiseksi sulkea pois jalostuksesta. Koiran, jolla on todettu olevan spina bifida, dermoid sinus tai skolioosi, jalostuskäyttöä tulee vakavasti harkita eikä kahta samanlaista löydöstä tule yhdistää.

Välimuotoisesta lanne-ristinikamasta (LTV) voi saada lausunnon 12 kuukautta täyttänyt koira, lausuntojen asteikko on viisiportainen, jossa LTV0-tuloksen saaneella koiralla ei ole muutoksia lanne-ristinikamassa ja tulokset LTV1-4 merkitsevät erityyppisiä epämuodostumia tai nikamien puutoksia. Kennelliiton asiantuntija-artikkelin mukaan ”LTV-muutosten yleisyydestä eri roduissa ei juurikaan ole vielä tietoa. Kennelliiton jalostustieteellinen toimikunta suosittelee jättämään oireilevat koirat pois jalostuksesta. Kaikkia oireettomia koiria voi käyttää, mutta LTV1–LTV4 -tuloksen saaneet koirat suositellaan yhdistämään vain LTV0-koirien kanssa. Tällaisten yhdistelmien jälkeläisiä suositellaan kuvattavaksi, jotta LTV-muutosten periytymisestä ja merkityksestä saadaan lisää tietoa.” Ranskanbulldoggien kohdalla on kuitenkin huomioitava, etteivät tulokset ole vertailukelpoisia muiden rotujen kanssa, ranskanbulldogeille tyypillisen korkkiruuvihännän johdosta. Korkkiruuvihännän vuoksi jokaisen ranskanbulldogin ristiluu on käytännöllisesti katsoen jossain määrin epämuodostunut. Jalostustoimikunta ei suosittele tekemään yhdistelmiä, joissa molemmilla vanhemmilla on LTV1 - LTV4.

Spondyloosi (SP) arvostellaan asteikolla SP0, puhdas - SP4, vaikea (täysiä tai vajaita silloittumia ja/tai suuria saarekkeita 8 tai useammassa nikamavälissä) ja lausunnon voi saada 24 kk täyttänyt koira. Joillain roduilla spondyloosi on selkeästi perinnöllinen sairaus. Vaikka syntymekanismi on toistaiseksi epäselvä, voidaan jalostuksessa noudattaa Kennelliiton suositusta jonka mukaan käytettäessä spondyloosia sairastavaa koiraa pyritään etsimään sille partneri, joka on spondyloosivapaa (SP0) tai jolla on vain lieviä muutoksia. Nuoren, keskivaikeaa (SP3) spondyloosia sairastavan koiran jalostuskäyttöä tulee harkita tarkkaan. Vaikeaa (SP4) spondyloosia sairastavat yksilöä ei saa käyttää jalostukseen.

Välilevyjen rappeutumista ja välilevykalkkeutumista (IDD) voi saada lausunnon 24 kuukautta täyttänyt koira. Arvostelussa käytetään asteikkoa IDD0 (puhdas, ei muutoksia) – IDD3 (5 tai enemmän osittain tai kokonaan kalkkeutunutta välilevyä). Koirien suositeltu kuvasikä on 24–42 kuukautta, jolloin lausunnot ovat mahdollisimman luotettavia. Rappeutuneet välilevyt ovat vaurioalttiita ja voivat johtaa välilevytyrään, eli ns. määräkoirahalvaukseen. Välilevykalkkeumien lukumäärä periytyy ja kalkkeutuneiden välilevyjen määrällä on yhteys sairastumisriskiin. Röntgenseulonta on tutkimuksissa osoittautunut toimivaksi tavaksi vastustaa sairauden esiintymistä. Jalostuksessa suositellaan käyttämään yksilöitä, joilla on mahdollisimman vähän kalkkeutuneita välilevyjä sekä yhdistämään huonomman tuloksen saaneita koiria vain parempiin. Jalostustoimikunta ei suosittele tehtäväksi yhdistelmiä, joissa molemmilla vanhemmilla on IDD3.

Jalostusvalinnoissa tulee kiinnittää huomiota virallisiin kuviin sekä lausuntoihin ja välttää yhdistämästä kahta huonoa yksilöä. Oireilevia koiria ei tule käyttää jalostukseen. Asteikon huonoimman tuloksen (IDD & VA) saaneen koiran jalostuskäyttöä tulee harkita erittäin tarkkaan. Yhdistys kannustaa koirien omistajia kuvauttamaan koiransa virallisesti.

Yhdistys suosittelee kuvauttamaan kaikki koirat virallisesti kaksivuotiaina, jotta rodun selkätilanteesta ja ongelmien yleisyydestä saadaan luotettava kokonaiskuva, myös muutkin kuin jalostukseen käytettävät yksilöt.

MUU LUUSTO - POLVET

Muita luusto-ongelmia ranskanbulldogeilla esiintyy selkämuutoksia selvästi vähemmän. Patellaluksaatiota esiintyy kääpiöroduilla, ranskanbulldoggi kuuluu sen osalta PEVISAan.

Polvinivelen rakenteelliset heikkoudet altistavat patellaluksaation eli polvilumpion sijoiltaanmenolle. Patellaluksaatiota esiintyy suhteellisen runsaasti kääpiöroduilla ja sellaisilla suuremmilla roduilla, joilla on suora takajalka. Vika on periytyvä. Polvilumpion rakennetta säätelevät useat eri geenit, joiden esilletulua myös ympäristö muokkaa. Pienikokoisilla roduilla polvilumpio luksoituu yleensä sisäänpäin (mediaalisesti). Patellaluksaatio on synnynnäinen ja jaetaan vian vakavuuden perusteella neljään eri asteeseen. Patellaluksaatio voi myös pahentua eikä nuorena saatu tulos välttämättä ole lopullinen. (Lappalainen,A.2016, Kennelliitto).

Vuosina 2015-2024 tutkituista polvista on lausuttu 1588 kappaletta seuraavin tuloksin.

Vuosi	0		1		2		3		4		operaoitu		Yhteensä
2015	139	80,3 %	25	14,5 %	5	2,9 %	3	1,7 %	0	0,0 %	1	0,6 %	173
2016	165	83,3 %	27	13,6 %	6	3,0 %	0	0,0 %	0	0,0 %	0	0,0 %	198
2017	120	88,9 %	11	8,1 %	4	3,0 %	0	0,0 %	0	0,0 %	0	0,0 %	135
2018	147	88,0 %	14	8,4 %	6	3,6 %	0	0,0 %	0	0,0 %	0	0,0 %	167
2019	132	83,0 %	25	15,7 %	2	1,3 %	0	0,0 %	0	0,0 %	0	0,0 %	159
2020	134	80,7 %	29	17,5 %	3	1,8 %	0	0,0 %	0	0,0 %	0	0,0 %	166
2021	156	87,6 %	12	6,7 %	8	4,5 %	2	1,1 %	0	0,0 %	0	0,0 %	178
2022	125	85,6 %	13	8,9 %	6	4,1 %	2	1,4 %	0	0,0 %	0	0,0 %	146
2023	118	92,2 %	9	7,0 %	0	0,0 %	0	0,0 %	1	0,8 %	0	0,0 %	128
2024	128	92,8 %	7	5,1 %	1	0,7 %	2	1,4 %	0	0,0 %	0	0,0 %	138
Yhteensä	1364	85,9 %	172	10,8 %	41	2,6 %	9	0,6 %	1	0,1 %	1	0,1 %	1588

Taulukko 11: Ranskanbulldoggien polvitutkimustulokset

Tuloksista voidaan todeta, että pääsääntöisesti ranskanbulldoggien tulokset ovat 0, joka on tulosta polvien terveyteen kiinnitetystä huomiosta jo 2000-luvun alusta lähtien.

Polvilumpioluksaatiota tutkitaan kliinisen tutkimuksen avulla ja koirien polvinivelet luokitellaan. Koiran virallinen tutkimustulos on huonomman polven mukainen. Tutkittaessa koiran on oltava vähintään 12 kk, mutta alle kolmen vuoden ikäiselle koiralle annettu lausunto on voimassa kaksi vuotta. Mikäli koira on tutkimushetkellä täyttänyt kolme vuotta, ei tutkimusta tarvitse uusida. Jos koiralla on useampia tuloksia, on tutkimusiästä riippumatta niistä huonompi voimassa, kunnes paneeli tutkii koiran. (Kennelliitto, Polvilumpioluksaatio-ohje 1.1.2025.)

HENGITYSTIET JA BRAKYKEFAALINEN OIREYHTYMÄ BOAS

Ranskanbulldoggi kuuluu brakykefaalisiin rotuihin, mikä tarkoittaa rakenteellisesti lyhyttä kalloa ja lyhyttä kuonoa. Näissä lyhytkalloisissa roduissa on riski Brakykefaalisen hengitystieoireyhtymän, BOAS (Brachycephalic Obstructive Airway Syndrome) esiintymiselle. Oireyhtymän taustalla on lyhentyneen kallon ja hengitysteiden pehmytkudoksen välinen epäsuhta: vaikka kallon luut ovat lyhentyneet, ei kallon sisäinen pehmytkudos ole vähentynyt samassa suhteessa. Tästä aiheutuu hengitysteiden ahtautta, mikä pahimmillaan saattaa johtaa koiran elämänlaatua vakavasti alentaviin hengitysongelmiin.

Tutkimusten mukaan kallon mittasuhteet ovat sidoksissa etenkin vakavimpiin BOAS-oireisiin ja hengitysteiden epämuodostumiin, kuten mm. ahtaisiin sieraimiin, liian pitkään ja paksuuntuneeseen pehmeään kitalakeen, henkitorven ja keuhkoputkien vajaakehitykseen. Koirien tärkein lämmönsäätelymekanismi on nenäontelon poimuinen limakalvo. Kuonon pituus vaikuttaa siten koiran kykyyn säädellä ruumiinlämpöään. BOAS-oireyhtymän tunnusmerkkejä ovat mm. huono rasituksen kestävyys, äkillinen kuumeneminen, hengitysongelmat, voimakas kuorsaaminen, uniapnea-oireet. BOAS on keskeinen hyvinvointiongelma myös ranskanbulldogeilla.

Tietoisuuden yhä lisääntyessä on BOAS-oireyhtymä vähentämiseksi eri maissa ryhdytty toimenpiteisiin. Myös kansainvälisen kenneljärjestömaailman kattojärjestö FCI on rohkaissut kennelliittoja toimeenpanemaan Englannissa, Cambridgen yliopistossa kehitettyä RFG (The Respiratory Function Grading) – mallia BOAS-oireiden testaukseen. Tätä vuodesta 2019 lähtien UK Kennel Clubin käytössä olevaa testiprotokollaa käyttävät nykyisin mm. myös Norjan, Ruotsin ja Saksan kennelliitot. Suomen Kennelliiton BOAS-testiprotokolla on tästä RFG-mallista jatkokehitelty, BOAS-oireyhtymää monipuolisesti tarkasteleva seulontatesti, jonka kehittäely Suomessa alkoi jo vuosina 2014-2015 ja käyttöönotto vuonna 2017.

Suomen Kennelliiton virallinen BOAS-testi koostuu nykyisin kolmesta osiosta:

1. rasisusosuus (kävelytesti, palautuminen, ruumiin lämmön mittaaminen),
2. arvio BOAS-oireiden vakavuusasteesta,
3. sierainten ahtauman asteen arviointi.

Lisäksi voidaan mitata kuonon suhteellinen pituus (CFR). Kliinisiä BOAS-oireita testieläinlääkäri arvioi neliportaisella asteikolla. Sierainten ahtauman aste arvioidaan näönvaraisesti myös neliportaisella asteikolla. Kuonon suhteellinen pituus (CFR, craniofacial ratio) lasketaan mittaamalla kuonon pituus ja jakamalla se kallon pituudella.

Vaikka on näyttöä, että kuonon suhteellinen pituus (CFR) ja sierainten ahtauman aste korreloivat vakavampien BOAS-oireiden kanssa, esiintyy tutkimuksissa selvää ristiriitaisuutta. Yksinomaan edellä mainittujen käyttö testauksessa – kuten ei myöskään vain rasisustestillä testaaminen – ole BOAS-testauksessa suositeltavaa. Jalostuksen suuntaaminen kohti pidempiä kuonoja ja avoimempia sieraimia on kuitenkin ehdottomasti järkevää siitäkin huolimatta, että tutkimuksissa nähdään CFR:n ja sierainten ahtauman asteen tarkastelujen hyödyt BOAS-oireiden määrittelyssä eri tavoin. (Lilja-Maula & al. 2024.)

Kansainvälinen tutkimustieto on lisääntynyt ja erilaisia jalostusohjelmia on otettu käyttöön. Epäselvää on silti ollut miten valikoivalla jalostuksella voitaisiin saada aikaan. BOAS-oireiden periytymisastetta tai BOAS-seulontojen hyötyjä ei ole raportoitu. Lilja-Maula & al. (2024) ovat BOAS-testituloksia tarkastelevassa tutkimuksessaan hyödyntäneet Suomen Kennelliittoon rekisteröityjä koiria koskevaa avointa virallista terveystutkimusdataa. Tämä todellisen jalostuspopulaation seulontadatan käyttö on mahdollistanut myös BOAS-oireiden periytymisasteen tarkastelun.

Lilja-Maula, Mäki, Aromaa, Rajamäki 2024 tutkimus tarkastelee Kennelliittoon tallennettuja eri rotujen BOAS-testituloksia vuosilta 2017-2022. Lisäksi BOAS-asteiden periytymisasteita tarkastellaan vanhempi-jälkeläinen –parien regressioanalyysillä. BOAS-asteen periytyvyyslaskelmissa on mukana aineistot vuodesta 2017 aina vuoden 2023 huhtikuuhun asti. Periytymisasteet osoittautuivat kohtalaisiksi tai korkeiksi.

Kuvailevalla tilastonalyysillä aineistosta tarkasteltiin mm. rasisustestien tuloksia, ruumiinlämpöä, sierainten ahtauman asteita ja BOAS-oireiden vakavuusasteita.

Sierainten ahtauman asteet oli aineistossa arvioitu 134 ranskanbulldogilta:

- 8%:lla oli avoimet (0) sieraimet
- 37%:lla lievä (1) ahtauma
- 47%:lla kohtalainen (2) ahtauman aste
- 8%:lla vakava (3) ahtauman aste

Yhteensä 266 ranskanbulldogilla oli arvio kliinisten BOAS-oireiden vakavuusasteesta:

- oireettomia (BOAS0) oli 37%,
- lieviä (BOAS 1) oireita 41%:lla,
- kohtalaisia (BOAS 2) oireita oli 18%:lla ja
- vakavimpia (BOAS 3) oireita 4%:lla

BOAS-asteiden periytymisastetta tarkasteltiin laskennallisesti regressioanalyysillä

Analyysiä varten tutkimusaineistoa ryhmiteltiin kolmella eri tavalla.

Ensin tarkasteluun otettiin yhdessä kolme rotua: englanninbulldogit, ranskanbulldogit ja mopsit.

Näissä roduissa oli eniten (80%) BOAS-testattuja koiria kaikista testeihin osallistuneista 957:stä koirasta. Vuonna 2022 oli 89-100%:lla Kennelliittoon näihin kolmeen rotuun rekisteröidyillä pentueilla vähintään toinen vanhemmista BOAS-testattu.

1.Ensimmäinen periytymisasteen tarkastelu

Kolmesta rodusta vanhempi-jälkeläinen parit

- sekä jälkeläinen että toinen sen vanhemmista oli testattu (pareja 304 kpl)

- periytymisaste 0,48, (keskivirhe 0,07).

2.Toinen periytymisasteen tarkastelu

Kolmesta rodusta vanhempi-jälkeläinen parit,

- sekä jälkeläinen että molemmat sen vanhemmista oli testattu (pareja 68 kpl)

- periytymisaste 0,39, (keskivirhe 0,16).

Seuraavaksi tarkasteluun otettiin tutkimusaineistossa olleet kaikki eri rotuiset koirat

3.Kolmas periytymisasteen tarkastelu

Kaikista roduista vanhempi-jälkeläinen parit,

- sekä jälkeläisen että toinen sen vanhemmista oli testattu (pareja 338)

- periytymisaste 0,58, (keskivirhe 0,06).

Muissa roduissa kuin aiemmin mainituissa kolmessa ei löytynyt vanhempi-jälkeläinen pareja, joissa jälkeläisen molemmilla vanhemmalla olisi BOAS-testitulos.

Tutkijat toteavat, että jalostuskoirien valinnassa tulee huomioida BOAS-testin rasitusosuuden lisäksi BOAS-oireet sekä sierainten ahtauman vakavuusaste ja tarkastella myös rotujen eroja. BOAS-oireyhtymä on kompleksinen, joten monipuolinen tarkastelu ja eri testiosioiden yhdistäminen on tarpeen. Periytymisasteen tarkastelu osoitti, että huomioimalla jalostuskoirien BOAS-aste, voitaisiin valikoivalla jalostuksella saavuttaa geneettistä edistystä, eli vähemmän oireilevia jälkeläisiä. (Lilja-Maula & al. 2024.)

Toimenpiteet jalostuksessa

Koska BOAS-asteissa on tutkimuksen perusteella todettu periytyvyyttä, voidaan valikoivalla jalostuksella pyrkiä saavuttamaan vähemmän oireilevia jälkeläisiä. Jotta tätä geneettistä edistymistä rodussa tapahtuisi, tulee jalostukseen käyttää vain PEVISAn mukaisesti virallisen BOAS-testin läpikäyneitä koiria.

Jalostukseen tulisi siten käyttää vain vaivattomasti hengittäviä yksilöitä, joiden hengitys on ongelmaton myös rasituksessa. Myös sierainaukkojen kokoon sekä kuonon suhteelliseen pituuteen on syytä kiinnittää huomiota. Koiran hengityksen ja rasituksensietokyvyn kokonaisvaltainen arviointi virallisella BOAS-testillä on tärkeämpää kuin yksittäisten tekijöiden tarkkailu. Jalostuksesta ei tulisi poistaa hyvin hengittäviä yksilöitä.

Suomen Ranskanbulldogit ry ja sen jalostustoimikunta järjestää virallisia BOAS-testejä Kennelliiton ohjeistuksen mukaisesti sekä kannustaa osallistumaan myös muiden järjestämiin virallisiin BOAS-testeihin ja jakaa tietoutta kasvattajille sekä muulle jäsenistölle.

Yhdistyksen rotujärjestö Suomen Kääpiökoirat ry (SKKY) vastaa rodun ulkomuototuomarikoulutuksesta. Ranskanbulldoggien vuonna 2023 uudistetussa rotumääritelmässä kiinnitetään asiaan myös huomiota entistä tarkemmin, hylkäävinä virheinä mainitaan mm. täysin sulkeutuneet sieraimet sekä hengitysvaikeudet. Myös Kennelliiton rotukohtaiset ohjeet (RKO) liioiteltujen piirteiden huomioimisesta ulkomuotoarvostelussa neuvovat kiinnittämään huomiota hengityselimistön ongelmiin ja näin pyrkivät tukemaan tervettä kasvatustyötä myös näyttelytoiminnan kautta.

SILMÄSAIRAUDET

Ranskanbulldoggiyhdistyksen terveystarkastuksen yhteenvedon mukaan 33 % koirista on ollut jonkinlaisia silmäongelmia. Ranskanbulldogeilla esiintyy ylimääräisiä ripsiä, uusiutuvia sarveiskalvohaavaumia, voimakasta silmävuotoa aiheuttavia vaivoja (mm. sidekalvon ja sarveiskalvon tulehdukset, puutteellinen kyynelaukko) sekä kaihia. Sen sijaan sellaiset perinnölliset silmätaudit kuten PRA, RD, linssiluksatio, glaukooma eivät vaikuta olevan yleisiä rodussa. Luomien sisään- tai uloskiertymiä (entropium, ektropion) ei ole mainittu esiintyvän koirilla Kennelliiton eikä yhdistyksen terveystarkastuksessa, mutta virallisten silmätutkimusten perusteella näitäkin rodussa esiintyy. Osa ranskanbulldoggien silmäongelmista on perinnöllisiä sairauksia, osa yhteydessä koirien rakenteeseen (lyhyt kuono, suuri silmämunna, matala silmäkuoppa).

Perinnöllinen kaihi (katarakta) samentaa silmän linssin osittain tai kokonaan yksilöstä riippuen. Kaihi periytyy yleensä autosomaalisen resessiivisesti, mutta useimpien muotojen periytymismallia ei tiedetä. Kaihin puhkeamisikä vaihtelee suuresti. Kaihi voi puhjeta jopa alle yksivuotiailla koirilla. Perinnöllinen kaihi on yleensä molemmissa silmissä ja johtaa sokeuteen, jos linssit samentuvat kokonaan. Katarakta eli kaihi voi olla perinnöllinen tai ei perinnöllinen, synnynnäinen tai hankittu. Pennun syntymästä kahdeksan viikon ikään mennessä todetut kataraktat ovat synnynnäisiä. Hankitusta kaihistä voidaan esimerkkinä käyttää sokeritaudin aiheuttamia kaihimuutoksia koiran silmissä. Muita esimerkkejä hankitusta kaihistä ovat esim. vanhuuden kaihi (yli 7 v. koirilla). Kaihi voidaan koirillakin poistaa kirurgisesti. Paras leikkaustulos saadaan, jos kaihi leikataan mahdollisimman pian sen toteamisen jälkeen. Hoidon edellytyksenä on se, että silmänpohja on terve. PEVISAn mukaisesti perinnöllinen kaihi, sulkee koiran pois jalostuksesta. Tulos ”muu vähämerkityksellinen kaihi/katarakta” ei sulje koiraa pois jalostuksesta.

PRA, etenevä verkkokalvon surkastuma (progressiivinen retina atrofia) tuhoaa silmän valoa aistivia soluja. Kyseessä on ryhmä sairauksia, jotka ovat eri geenien aiheuttamia. PRA:ta on montaa tyyppiä, eri rotujen PRA:t ovat erilaisia ja jopa samassa rodussa voi olla useita eri muotoja. Yleisin periytymismekanismi on autosomaalinen resessiivinen. Kliinisten oireiden ilmenemisikä ja eteneminen vaihtelevat liittyen PRA-muodon syntymekanismiin. Hyvin nuorella koiralla esiintyvä PRA:n muoto liittyy epänormaaliin näköhermosolujen kehitykseen. Myöhemmällä iällä alkavassa PRA:ssa sen sijaan näköhermosolut kehittyvät normaalisti, mutta alkavat rappeutua. Useimmissa PRA:n muodoissa koira muuttuu ensin hämärässä epävarmaksi ja pelokkaaksi. Tämä johtuu hämäränäössä tärkeiden verkkokalvon sauvasolujen surkastumisesta. Myöhemmin koira sokeutuu kokonaan verkkokalvon tappisolujenkin surkastuessa. Silmäterä on laaja ja silmänpohjan lisääntynyt heijaste näkyy erityisen selvästi valon kohdistuessa laajentuneeseen pupilliin. PEVISA sulkee PRA-koiran pois jalostuksesta.

Verkkokalvon kehityshäiriö (retinal dysplasia, RD) ja tRD

Verkkokalvon kehityshäiriö (retinal dysplasia, RD) jaetaan kolmeen muotoon. Lievimessä, multifokaalissa RD:ssä (mRD) muutokset ovat pieniä, yksittäisiä tai lukuisia poimuja verkkokalvolla. Muutokset pysyvät yleensä ennallaan ja niiden merkitys koiralle on hyvin vähäinen. Geograafisessa RD:ssä (gRD) muutos on laajempi ja yleensä melko keskellä silmänpohjaa, jolloin sillä voi olla vaikutusta näkökykyyn. Muutokseen liittyy myös paikallista verkkokalvon ohentumista ja joskus myös irtauma.

Vakavin muoto (ns. totaali RD, tRD) on harvinaisin. Siinä verkkokalvon kehitys on jäänyt merkittävästi kesken eikä se ole kiinnittynyt normaaliin paikkaansa. Silmä on sokea ja siinä on usein muitakin kehityshäiriöitä. PEVISA sulkee tRD-koiran pois jalostuksesta.

Koirien perinnöllisiä silmäsairauksia voidaan vastustaa silmätutkimusten avulla. *Kennelliiton jalostustietojärjestelmässä näkyvät viralliset silmälausunnot.* Jalostukseen käytettävillä koirilla tulee olla virallinen silmätutkimustulos astutushetkellä. Kummankin vanhemman silmätuloksen tulee olla alle 24 kk vanha.

PEVISAn mukaisesti perinnöllinen kaihi, PRA sekä tRD sulkevat koiran jalostuksesta. Tulos ”muu vähämerkityksellinen kaihi/katarakta” ei sulje koiraa pois jalostuksesta.

4.3.2 Rodulla todetut merkittävimmät sairaudet ja viat

MUU LUUSTO

- Lonkat
- Kynäknivel

SILMÄSAIRAUDET

- Sarveiskalvon tulehdukset
- Ylimääräiset ripset (*distichiasis ja ektooppinen cilia*)
- Kirsikkasilmä

IMMUUNIJÄRJESTELMÄ

- Iho-ongelmat
- Atopiat ja allergiat

KASVAIN- JA SYÖPÄSAIRAUDET

MUU LUUSTO

Muita luusto-ongelmia ranskanbulldogeilla esiintyy selkämuutoksia selvästi vähemmän.

Jalostustietokannasta käy ilmi, että vuosina 2015-2024 kuvatuista lonkista on lausuttu 857 kappaletta seuraavin tuloksin.

Vuosi	A		B		C		D		E		Yhteensä
2015	5	8,1 %	10	16,1 %	26	41,9 %	20	32,3 %	1	1,6 %	62
2016	6	7,7 %	14	17,9 %	29	37,2 %	25	32,1 %	4	5,1 %	78
2017	5	5,4 %	35	38,0 %	31	33,7 %	19	20,7 %	2	2,2 %	92
2018	4	3,7 %	36	33,3 %	49	45,4 %	14	13,0 %	5	4,6 %	108
2019	9	9,1 %	22	22,2 %	40	40,4 %	21	21,2 %	7	7,1 %	99
2020	10	8,8 %	38	33,3 %	45	39,5 %	18	15,8 %	3	2,6 %	114
2021	4	4,2 %	24	25,0 %	47	49,0 %	15	15,6 %	6	6,3 %	96
2022	5	7,4 %	17	25,0 %	34	50,0 %	8	11,8 %	4	5,9 %	68
2023	10	14,3 %	29	41,4 %	23	32,9 %	6	8,6 %	2	2,9 %	70
2024	6	8,6 %	17	24,3 %	33	47,1 %	11	15,7 %	3	4,3 %	70
Yhteensä	64	7,5 %	242	28,2 %	357	41,7 %	157	18,3 %	37	4,3 %	857

Taulukko 10: Ranskanbulldoggien lonkkatutkimustulokset

Taulukon 10 tuloksista voidaan todeta keskiarvotuloksen olevan arvojen B ja C välillä. Terveiden osuus (A 7,5 %, B 28,2 %) tutkituista on 35,7 % ja sairaiden osuus 64,3 % (C 41,7 %, D 18,3 % ja jalostuksesta pois sulkevan E-lausunnon omaavia on 4,3 %).

Jalostustoimikunta suosittelee lonkkakuvaustutkimuksia virallisten selkäkuvausten yhteydessä, jotta rodun lonkkien tilanteesta saataisiin kattavampi kuva. Kennelliiton hyväksymän asteikon huonoin tulos (lonkkatutkimuksissa E) estää koiran jalostuskäytön. Koiraa, joka oireilee lonkkia, ei tule käyttää jalostukseen.

Vuosina 2015-2024 kuvatuista kyynärnivistä on lausuttu 752 kappaletta seuraavin tuloksin.

Vuosi		0		1		2		3		Yhteensä
2015	ED	41	85,4 %	4	8,3 %	2	4,2 %	1	2,1 %	48
2016	ED	53	82,8 %	8	12,5 %	2	3,1 %	1	1,6 %	64
2017	ED	71	86,6 %	8	9,8 %	2	2,4 %	1	1,2 %	82
2018	ED	94	94,9 %	4	4,0 %	1	1,0 %	0	0,0 %	99
2019	ED	78	87,6 %	7	7,9 %	3	3,4 %	1	1,1 %	89
2020	ED	94	87,0 %	10	9,3 %	2	1,9 %	2	1,9 %	108
2021	ED	72	83,7 %	8	9,3 %	6	7,0 %	0	0,0 %	86
2022	ED	22	73,3 %	8	26,7 %	0	0,0 %	0	0,0 %	30
2022	INC	12	44,4 %	12	44,4 %	3	11,1 %	0	0,0 %	27
2023	INC	30	50,8 %	27	45,8 %	1	1,7 %	1	1,7 %	59
2024	INC	33	55,0 %	25	41,7 %	2	3,3 %	0	0,0 %	60
Yhteensä		600	79,8 %	121	16,1 %	24	3,2 %	7	0,9 %	752

Taulukko 12: Ranskanbulldogien kyynärniveltutkimustulokset

HUOM! Lausunto muuttui 1.7.2022 kyynärnivelen kasvuhäiriöiden röntgenkuvauksista (ED) inkongruenssi-lausunnoksi (INC).

SILMÄSAIRAUDET

Suomen Ranskanbulldogit ry:n terveystarkastuksen yhteenvedon mukaan 33 % koirista on ollut jonkinlaisia silmäongelmia. Ranskanbulldogeilla esiintyy ylimääräisiä ripsiä, uusiutuvia sarveiskalvohaavaumia, voimakasta silmävuotoa aiheuttavia vaivoja (mm. sidekalvon ja sarveiskalvon tulehdukset, puutteellinen kyynelaukko) sekä kaihia. Sen sijaan sellaiset perinnölliset silmätaudit kuten PRA, RD, linssiluxaatio, glaukooma eivät ole yleisiä rodussa. Luomien sisään- tai uloskiertymiä (entropium, ektropion) ei ole mainittu esiintyvän koirilla Kennelliiton eikä yhdistyksen terveystarkastuksessa, mutta virallisten silmätutkimusten perusteella näitäkin rodussa esiintyy. Osa ranskanbulldogien silmäongelmista on perinnöllisiä sairauksia, osa yhteydessä koirien rakenteeseen (lyhyt kuono, suuri silmämuna, matala silmäkuoppa).

Sarveiskalvon tulehdukset ovat yleisiä yksilöillä, kuten muillakin lyhytkuonoisilla roduilla, joilla on suuri silmämuna, matala silmäkuoppa ja suuri luomirako. Luomet suojaavat huonosti silmää eikä silmämunan pinnalla olevat kyynelnestekerroksen pintajännitys riitä pitämään kerrosta tasaisena yli sarveiskalvon. Seurauksena on sarveiskalvon kuivuminen ja krooninen ärsytystila, joka ilmenee pigmentaarisenä tai haavaisena sarveiskalvontulehduksena. Sarveiskalvon tulehdukset ovat yleensä toistuvia ja johtavat ennen pitkää pysyviin sarveiskalvomuutoksiin ja näkökyvyn heikkenemiseen.

Ylimääräiset ripset ovat yleisiä etenkin lyhytkuonoisilla roduilla. Lievimmillään ne voivat olla oireettomia ja helposti hallittavissa, mutta vakavimmillaan ne ovat kivuliaita tiloja. Ylimääräisten ripsien (*distichiasis* ja *ektooppinen cilia*) karvatuppi sijaitsee luomirauhasessa tai sen vieressä. Distichiasiksessa, joka on näistä lievempi, karva kasvaa ulos luomen vapaasta reunasta. Oireet riippuvat

karvan paksuudesta ja kasvusuunnasta. Ohuet, ulospäin suuntautuvat karvat aiheuttavat tuskin lainkaan oireita, paksummat ja silmän pintaan osuvat karvat sitä vastoin voivat aiheuttaa eriasteisia ärsytysoireita: lievää vuotamista ja räpyttelyä tai voimakkaampia kipuoireita ja jopa sarveiskalvovaurioita. Ripsiä voi irrota ja kasvaa takaisin karvan vaihtumisen yhteydessä. Ektooppinen cilia kasvaa luomen sisäpinnan sidekalvon läpi ja aiheuttaa lähes aina voimakkaat kipuoireet (siristys, hankaaminen ja vetistys) ja sarveiskalvovaurioita.

Distichiasis/ektooppinen cilia -diagnooseja ei enää vuodesta 2021 alkaen (ECVO) erotella, koska kyseessä ovat saman asian eri muodot. Jalostuskäyttöä ei suositella yksilöille, joilla löydös on todettu vakavaksi. Se luokitellaan vakavaksi, jos luomen reunasta kasvavia ylimääräisiä ripsiä (distichias) on paljon ja/tai havaitaan merkkejä niiden aiheuttamasta ärsytyksestä. Ektooppiset ciliat luokitellaan myös vakavaksi muutokseksi. Jalostustietojärjestelmään lausunnot tallennetaan ohjeistuksen mukaisesti eli diagnoosilla distichiasis/ektooppinen cilia ja mikäli kyse on vakavasta muodosta näkyy se jalostustietojärjestelmässä.

Trichiasis on lyhytkuonosille rodulle tyypillinen ongelma, jossa silmäkulman ihon karvoitus ulottuu hyvin lähelle silmäkulmaa ja karvat suuntautuvat silmään hangaten ja ärsyttäen näin silmän pintaa. Tätä ei juurikaan esiinny ranskanbulldogeilla lyhyen karvoituksen vuoksi.

Kirsikkasilmä ("cherry eye") tarkoittaa vilkkuluomen kyynelrauhanen ulosluiskahdusta. Tavallinen nuorilla koirilla. Hoidettavissa kirurgisella hoidolla. Alttius kirsikkasilmään on perinnöllinen. Kasvattajien tulee välttää yhdistelmiä, joissa kummallakin vanhemmalla on ollut kyynelrauhanen esiinluiskahdus.

Jalostustoimikunta ei suosittele yhdistelmiä, missä molemmilta vanhemmilta tulee samoja perinnölliseksi katsottavia silmänsairauksia, kuten esimerkiksi kyynelkanavan puutos, makroblepharon, distichiasis / ektooppinen cilia, kirsikkasilmä yms. Koira tulisi poistaa jalostuskäytöstä, jos se on useassa (esim. kaksi) yhdistelmässä jättänyt samaa vakavaa sairautta sairastavan pennun (esim. kaihi, gRD, leikkaushoitoa vaativat luomikiertymät).

IMMUNOLOGISET ONGELMAT

Ranskanbulldogeilla on todettu enenevässä määrin immunologisia oireita kuten atopiaa ja ruoka-aineallergioita, myös hiivatulehduksia ja furunkuloosia esiintyy.

Yhdistyksen viimeisimmän terveystarkastuksen (2024) mukaan käy ilmi, että 296 ranskanbulldogin joukosta esiintyy iho-oireita n. 30 % koirista, joista allergiaa ja/tai atopiaa 20% koirista.

Atopia on tyypillisesti nuoren aikuisen koiran sairaus ja oireet alkavat suurimmalla osalla atoopikoista 6 kk – 3 vuoden iässä. Koira reagoi iholla ja atopia onkin koiran yleisin ihosairaus. Atopiaan liittyvien toistuvien ihon bakteeri- ja hiivatulehdusten esiintymisestä on päätelty, että atooppikokoirilla olisi puutteellisesti toimiva soluvälitteinen immuunivaste. Atopialle tyypillistä on, että oireet helpottuvat ja pahenevat kausittaisesti ainakin sairauden alkuvaiheessa. Jos oireet ovat heti alkuun jatkuvia, voidaan hyvällä syyllä epäillä ruoka-aineallergiaa aiheuttajaksi. Ruoka-aineallergia on koiralla atopiaa huomattavasti harvinaisempaa. Vain 10 % iho-oireisista koirista kärsii ruoka-aineallergiasta, jolloin koiralla on yleensä myös ruuansulatuskanavan oireita (ilmavaivat, ripuli). (Mahlanen N. "Koiran atopia", Kennelliitto.)

Allerginen ja atooppinen oireilu on usein koiran elämänlaatua selkeästi alentava tekijä ja etenkin kutinaoire on koiran näkökulmasta kipua. Allergiset sairaudet eivät ole parannettavissa, ja ongelmien aiheuttaja voi olla hankala diagnosoida. Atopia on sairaus, johon on olemassa perinnöllinen alttius. Sairauden puhkeamiseen vaikuttavat kuitenkin perimän ohella myös ruokavalio ja useat eri ympäristötekijät.

Allergista, atopiasta tai toistuvista tulehduksista kärsivää tai demodikoosin (sikiripunkki) sairastanutta

koiraa ei tule käyttää jalostukseen. Myöskään koiraa, joka on useassa eri yhdistelmässä jättänyt voimakkaasti oireilevia tai demodikoosin sairastaneita jälkeläisiä, ei tule käyttää jalostukseen. Myös koiran rakenteeseen tulee kiinnittää huomiota: liioiteltuihin ulkomuotopiirteisiin liittyviä tulehdussairauksia voidaan ehkäistä välttämällä jalostuskäytössä koiria, joilla esiintyy sellaisia piirteitä, jotka saattavat aiheuttaa tulehduksia (liialliset ihopoimut, tiukka häntä).

Edellämainittujen ihosairauksien lisäksi on mahdollista, että ranskanbulldogeilla esiintyy diluutioväriytykseen liittyvää ihosairautta, jota kutsutaan ”sinisen koiran syndroomaksi”. Yhdistyksen jalostusohjeen mukaan ulkoasultaan sinisen, tai muun rotumääritelmästä poikkeavan, värin omaavaa koiraa ei tule käyttää jalostukseen, eikä kahta sinisen, tai muun rotumääritelmästä poikkeavan värin kantajaa tule yhdistää. Tämä voidaan välttää geenitestaamalla koirat D-lokuksen suhteen.

KASVAIN- JA SYÖPÄSAIRAUDET

Kasvaimet voivat olla hyvä- tai pahalaatuksia. Rodulla esiintyy jonkin verran iho- ja ihonalaiskudoksen kasvaimia, aivokasvaimia, mastosolukasvaimia, imusolmukesyöpää ja nisäkasvaimia. Ranskanbulldoggien vuoden 2024 terveyskyselyn mukaan 81,4 %:lla ranskanbulldoggeja ei ollut ilmoitettu mitään kasvaimia.

4.3.3 Yleisimmät kuolinsyyt

Koiranet-jalostustietojärjestelmän kuolinsyytilastoon (liite 4.3.3.A) on vuoden 2024 loppuun mennessä ilmoitettu 1531 ranskanbulldogin kuolemasta. Näiden ilmoitusten pohjalta ranskanbulldoggien keskimääräinen elinikä on 7 vuotta 6 kuukautta. Keskimääräinen elinikä rodulla on siten kuolinsyytilaston pohjalta noussut yli puolellatoista vuodella aiemmassa JTO:ssa mainitusta 5 vuotta 11 kuukautta keskimääräisestä eliniästä. Jokainen rekisteröidyn koiran omistaja voi ilmoittaa koiransa kuolinsyyntä tähän kuolinsyytilastoon. Tilaston kuolinsyiden todenmukaisuuteen tulee suhtautua lievästi varauksella, sillä kuolinsyyntä voi ilmoittaa omistaja vapaasti ilman eläinlääketieteellistä diagnoosia, tai jättää kokonaan ilmoittamatta.

Yleisimmäksi kuolinsyyksi ranskanbulldogille on ilmoitettu kasvainsairaudet tai syöpä 14,2% keski-ikä ollessa 8 vuotta 8 kuukautta. Toiseksi yleisin kuolinsyy on selkäsairaudet 12,4 % osuudella keski-ikä ollessa 5 vuotta 8 kuukautta. Myös kuolinsyiden tarkenteissa muissa kuolinsyissä löytyy mainintoja selkäsairauksista (spondyloosi, välilevysairaus, mäyräkoirahalvaus). Hengitystiesairauksista johtuvia kuolinsyitä on ilmoitetuista 2,5 %, iho- ja korvasairauksia kuolinsyyntä on 2,5 %:lla. Sydänsairauksista johtuvia kuolinsyitä on 2,3 % keski-ikä ollessa 6 vuotta 6 kuukautta. Luuston tai nivelten sairauksien osuus kaikista ilmoitetuista kuolinsyistä on 2,2 %.

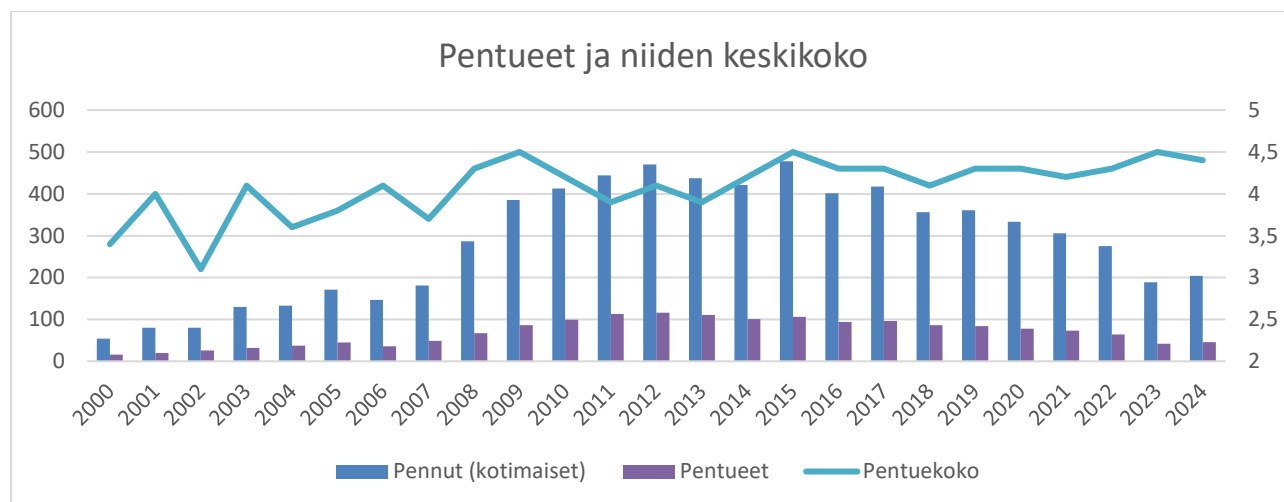
Vanhuus on ilmoitettu (luonnollinen tai lopetus) 14,6 %:lle eli 223 ranskanbulldogille kuolinsyyksi. Ranskanbulldogin vanhuusikä kaikkien ilmoitettujen kuolinsyiden osalta on 11 vuotta 5 kuukautta.

Vailla kuolinsyyntä mainintaa 1531:stä ranskanbulldogista on 542 koiraa eli 35,4 % kaikista, joiden kuolemasta on vuoden 2024 loppuun mennessä ilmoitettu. Suomen Kennelliiton jäsenet voivat kirjata kuolinsyyntä jalostustietokantaan Omakoira-palvelun kautta ja muut kirjallisesti Suomen Kennelliittoon ilmoittamalla. Yhdistys muistuttaa tästä mahdollisuudesta jäsenistöään aika ajoin ja kannustaa jäsenistöään ilmoittamaan avoimesti ranskanbulldoggiensa kuolinsyyntä tähän kaikille avoimeen tilastoon. Näin saamme laajemman ja todenmukaisemman kuvan ranskanbulldoggien keskimääräisestä eliniästä ja kuolinsyistä.

4.3.4 Lisääntyminen

Yleistä

Yksilöiden libidot ovat hyviä ja nartut ovat hyvin hoitavia emoja. Keskimääräinen pentuekoko vuonna 2024 on ollut 4,4 pentua. Keskimääräinen pentuekoko on vakiintunut yli neljään viimeisen kymmenen vuoden aikana.

Taulukko 13: Ranskanbulldoggipentueet ja niiden keskikoko

Astumisvaikeudet

Ranskanbulldoggien astutukset sujuvat luonnollisesti, toki joskus hieman avustusta tarvitte. Yleisimmät avustamisen syyt ovat koirien huomattava kokoero tai liika innokkuus. Aggressiivista tai halutonta koiraa ei tule käyttää jalostukseen. On myös huomioitava astutuksen oikea ajankohta nartun kohdalla.

Tiinehtymisvaikeudet

Ei mainittavia tiinehtymisvaikeuksia.

Synnytysoingelmat

Synnytysoingelmat ovat yleisiä ranskanbulldogeilla. Täysin luonnollisesti syntyneiden pentueiden osuus synnytysoingelmista on noin 25% perustuen Suomen Ranskanbulldogit ry:n jalostustoimikunnan vuonna 2020 kasvattajille teettämään kyselyyn. Vaikeuksien taustalla on tavallisimmin emän ja sikiöiden välillä vallitseva rakenteellinen epäsuhta. Jo astutushetkellä nartun tulee olla erinomaisessa fyysisessä kunnossa. Tämä edesauttaa luonnollisen synnytyksen etenemistä. Toisinaan kasvattajan kokemattomuus ja hätäily saattaa johtaa ns. turhaan sektioon. Myös nartun ylikuormitus kantoaikana (lihominen) saattaa vaikeuttaa synnytystä.

Pentujen hoitamiseen liittyvät ongelmat nartuilla

Lähtökohtaisesti ranskanbulldoggi on tasapainoisena ja rauhallisena rotuna hyvä emä. Tosin esim. sektion jälkeen ensisynnyttäjällä saattaa ilmetä ongelmia pentujen hoitamisessa.

Pentukuolleisuus

Rodussa ei esiinny erityistä syytä pentukuolleisuudelle. Rodussa esiintyy satunnaisesti brakykefaalisille roduille tyypillistä kitalakihalkiota ja nämä pennut lopetetaan syntymän jälkeen.

Synnyttämiset viat ja epämuodostumat

Nikamaepämuodostumat, kitalakihalkiot, spina bifida, dermoid sinus, huulihalkio.

4.3.5 Sairauksille ja lisääntymisongelmille altistavat anatomiset piirteet

Keskeisimmät ongelmakohdat

Hengitysongelmat, rakenteelliset ongelmat varsinkin selässä sekä lisääntymisongelmat.

Ongelmien mahdollisia syitä

Hengitysongelmat:

Liioitellun lyhyt kuono, lyhyt ja paksu kaula, ahtaat sieraimet

Rakenteelliset ongelmat:

Kondrodystrofiset ja brakykefaaliset piirteet. Kasvattajien tulee kiinnittää myös erityistä huomiota selän terveyteen.

Lisääntymisongelmat:

Nartun ja sikiöiden välillä vallitseva rakenteellinen epäsuhta. Synnytysvaikeuksiin tulee kiinnittää huomiota ja kasvattajien tulisi suosia itsestään synnyttäviä linjoja.

4.3.6 Yhteenveto rodun keskeisimmistä ongelmista terveydessä ja lisääntymisessä

Keskeisimmät ongelmakohdat

Ranskanbulldoggin keskeisimmät terveysongelmat ovat brakykefaalinen hengitystieoireyhtymä (BOAS) ja selkäongelmat. Kuten Suomen Ranskanbulldogit ry:n laatimissa selkätulostarkasteluissa on todettu, täysin löydöksistä vapaata selkää ei ranskanbulldogeilta löydy, yleensä jokaisella koiralla on jotain muutoksia.

Selkänikamien muutokset ja näiden aiheuttamat selkäongelmat näkyvät ranskanbulldoggien kuolinsyytilastossa ja alentavat sairastuneiden koirien elämänlaatua. Ranskanbulldoggien selkärangassa esiintyy eriasteisia rakennevikoja: epämuodostuneet selkänikamat ja häntä, välimuotoinen lanneristinikama. Sekundäärisiä muutoksia ovat: välilevyjen rappeutuminen ja välilevykalkkeumat sekä spondyloosi. Epämuodostuneet nikamat (puoli- ja perhosnikamat, selkärankahalkio eli spina bifida) sekä välimuotoinen lanneristinikama liittyvät ranskanbulldoggien selän rakenteeseen, etenkin ns. korkkiruuvihäntään sekä rodulle tyypilliseen selän ylälinjaan. Ranskanbulldogeilla nikama-anomaliat ovat erittäin yleisiä.

Ranskanbulldoggi on kondrodystrofinen rotu. Rodussa esiintyy huomattavan paljon välilevyjen varhaista rappeutumista ja kalkkeutumista, jotka ovat merkittävä riskitekijä välilevytyrän syntymiselle. Kondrodystrofia (CDDY) on merkittävä riskitekijä välilevysairauden (IDD) synnyssä, mutta välilevyjen rappeumaan vaikuttaa myös muita vielä tuntemattomia geenejä. Välilevysairauden alttiutta voidaan seuloa jalostuspopulaatiosta röntgentutkimuksella (IDD-tutkimus), jossa koiran kalkkeutuneiden välilevyjen lisääntynyt määrä ennustaa riskiä sairastua välilevyjen tyräytymiselle. Myös kromosomissa 12 olevaa FGF4 retrogeenimutaatiota tunnistava CDDY-geenitesti antaa arvokasta tietoa jalostusyksilöiden valinnassa ja on siten yksi mahdollinen jalostustyökalu lisää. Muita luusto-ongelmia ranskanbulldogeilla esiintyy selkämuutoksia selvästi vähemmän.

Ranskanbulldoggi kuuluu brakykefaalisiin, eli lyhytkalloisiin rotuihin. Kallon mittasuhteet ovat sidoksissa etenkin vakavimpiin BOAS-oireisiin ja hengitysteiden epämuodostumiin, kuten mm. ahtaisiin sieraimiin, liian pitkään ja paksuuntuneeseen pehmeään kitalakeen, henkitorven ja keuhkoputkien vajaakehitykseen. Koirien tärkein lämmönsäätelymekanismi on nenäontelon poimuinen limakalvo. Kuonon pituus vaikuttaa siten koiran kykyyn säädellä ruumiinlämpöään. BOAS-oireyhtymän tunnusmerkkejä ovat mm. huono rasituksen kestävyys, äkillinen kuumeneminen, hengitysongelmat,

voimakas kuorsaaminen, uniapnea-oireet. BOAS on keskeinen hyvinvointiongelmia myös ranskanbulldogeilla.

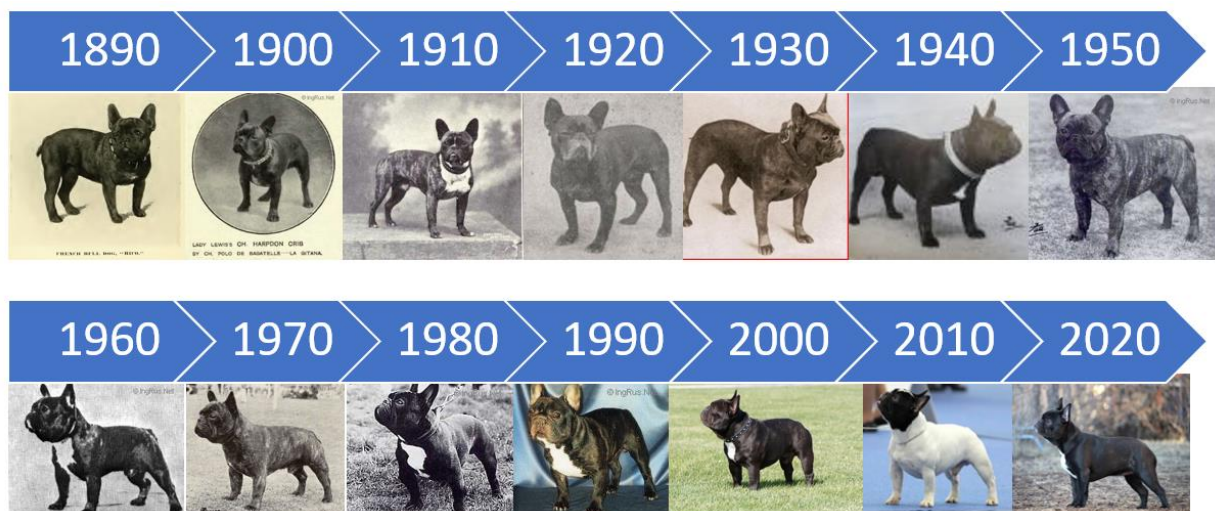
Ranskanbulldogilla on hyvä lisääntymisvietti, astutukset sujuvat luonnollisesti eikä mainittavia tiinehtymisvaikeuksia ole. Rodulla synnytysvaikeudet ovat yleisiä. Niiden taustalla on tavallisimmin emän ja sikiöiden välillä vallitseva rakenteellinen epäsuhta. Toisinaan kasvattajan kokemattomuus ja hätäily saattaa johtaa ns. turhaan sektioon.

4.4. Ulkomuoto

4.4.1 Rotumääritelmä

Ranskanbulldoggien viimeisin rotumääritelmä hyväksyttiin FCI:ssä 18.09.2023 ja Suomen Kennelliitossa 28.11.2023.

Ensimmäinen ranskanbulldogin rotumääritelmä vahvistettiin vuonna 1898, jolloin myös Ranskan Kennelliitto tunnusti rodun. Rodun historiaan liittyvissä kuvissa on havaittavissa paljolti samanlaista lievää hajontaa rakennetyypissä kuin rodun nykyhetkenä, mutta pääsääntöisesti 1900-luvun alusta saakka rotutyyppi on pysynyt kokonaisuutena melko samanlaisena. Rodun ulkomuodon vähäisen muutoksen voi havaita esimerkkikuvista vuosilta 1890-2020.

Kuva 15. Ranskanbulldoggeja vuosilta 1890-2020

Ranskanbulldogin tämänhetkinen rotumääritelmä vaatii tasapainoisen ja liioittelemattoman pienen molossikoiran ulkomuodon.

KÄYTTÖTARKOITUS: Seura- kääpiökoira.

FCI:N LUOKITUS: Ryhmä 9 seura- ja kääpiökoirat

Alaryhmä 8 pienet molossityypiset rodut

Käyttökoetulosta ei vaadita.

Rodun alkuperämaa: Ranska

YLEISVAIKUTELMA: Tyypillinen pienikokoinen molossirotu. Pieneen kokoonsa nähden voimakas, lyhytrunkoinen, tanakka ja joka suhteessa tiivis, lyhytkarvainen koira, jolla on lyhyt ja tylppä kuono, pystyt korvat ja luonnostaan lyhyt häntä. Koiran tulee vaikuttaa aktiiviselta, älykkäältä ja hyvin lihaksikkaalta sekä tiivisrakenteiselta ja vahvaluustoiselta. Mikään piirre ei saa olla liioiteltu eikä saa häiritä koiran ulkomuodon ja liikkeiden tasapainoa.

TÄRKEITÄ MITTASUhteITA: Rungon pituus mitattuna olkanivelen kärjestä istuinluun kärkeen on hieman säkärkorkeutta suurempi. Lyhyt kuono.

KÄYTTÄYTYMINEN / LUONNE: Seurallinen, eloisa, leikkisä ja reipas seurakoira. Erityisen kiintynyt isäntäväkeensä.

PÄÄ: Voimakas, leveä ja neliömäinen. Pään nahka muodostaa miltei symmetrisiä poimuja ja ryppyjä, jotka eivät saa olla liioiteltuja.

Kallo: Leveä, korvien välistä lähes litteä; otsa on kaareva. Voimakkaat kulmakaaret, joita erottaa silmien välissä erityisen selvä uurre, joka ei kuitenkaan saa jatkua otsalle. Niskakyhmy on hyvin vähäinen.

Otsapenger: Korostunut.

Kirsu: Väriltään musta, leveä ja hieman ylöspäin kääntyvä. Sieraimet ovat hyvin avonaiset, symmetriset ja taaksepäin kallistuvat. Sierainten asennosta ja ylöspäin kääntyvästä kirsusta huolimatta koiran tulee kyetä hengittämään normaalisti nenän kautta.

Kuono: Lyhyt ja leveä, kuonon sivuilla ja päällä on symmetrinen poimu.

Huulet: Paksut, hieman löysät ja mustat. Ylähuuli ja alahuuli kohtaavat leuan keskikohdassa peittäen hampaat täysin. Ylähuuli on sivusta katsottuna laskeutuva ja pyöristynyt. Kieli ei saa koskaan näkyä koiran ollessa rauhallinen.

Leuat / hampaat: Leuat ovat leveät ja voimakkaat. Alaleuka on yläleukaa pitempi ja ylöspäin kaareutuva. Alaetuhampaat ovat kaarevassa rivissä. Leuat eivät saa koskaan olla vinot. Ylä- ja alaleuan pituusero ei saa olla liian suuri, olennaista on että ylä- ja alahuuli koskettavat toisiaan ja peittävät hampaat täysin. Alaetuhampaat ovat yläetuhampaiden etupuolella. Etu- ja kulmahampaiden tulee olla riittävän kehittyneet. Täysi hampaisto on toivottava.

Posket: Hyvin kehittyneet.

Silmät: Silmät ovat selvästi näkyvissä, ilmeeltään eloiset ja sijoittuneet alas, melko etäälle kirsusta ja korvista. Silmät ovat tummat, melko suuret ja pyöreät. Koiran katsoessa suoraan eteenpäin silmissä ei saa näkyä valkuaista. Silmäluomet ovat mustat.

Korvat: Keskikokoiset, tyvestä leveät ja kärjestä pyöristyneet. Korkealle kiinnittyneet, mutta eivät liian lähellä toisiaan. Pystyasentoiset. Korvaaukko suuntautuu eteenpäin. Korvien nahka on ohut ja pehmeä.

KAULA: Lyhyt, voimakas ja hieman kaareva, levenee lapoja kohti. Ei löysää kaulanahkaa.

RUNKO:

Ylälinja: Kohoa liioittelemattomasti ja tasaisesti säästä lanteeseen asti. Tällaista rodulle tyypillistä ylälinjaa kutsutaan karpinseläksi.

Selkä: Leveä ja lihaksikas, kiinteä ja tiivis.

Lanne: Lyhyt, leveä ja kaareutunut.

Lantio: Selvästi viisto.

Rintakehä: Sylinterimäinen ja syvä ulottuen hieman kyynärpäiden alapuolelle, tynnyrimäisesti kaartuvat kylkiluut. Eturinta edestä katsottuna leveä ja neliömäinen.

Alalinja ja vatsa: Vatsaviiva on ylös vetäytynyt mutta ei vinttikoiramainen.

HÄNTÄ: Luonnostaan lyhyt, peittäen kuitenkin peräaukon, alas kiinnittynyt ja melko suora, tyvestä paksu ja kärkeä kohti kapeneva. Häntämutkat, kiertyvä tai suhteellisen pitkä häntä sallitaan, se ei kuitenkaan saa ulottua kintereisiin asti. Hännän asento on matala, se ei saa kohota vaakatason yläpuolelle edes koiran liikkuessa.

RAAJAT:

ETURAAJAT: Pystysuorat ja suorat sekä edestä että sivulta katsottuna.

Lavat: Hyvin viistot.

Olkavarret: Lyhyet, paksut, lihaksikkaat ja hieman kaarevat.

Kyynärpäät: Tiiviisti rungonmyötäiset.

Kyynärvarret: Lyhyet, suorat ja lihaksikkaat.

Ranteet: Kiinteät ja lyhyet.

Välikämmenet: Lyhyet ja sivusta katsottuna hivenen viistot.

Etukäpälät: Pyöreät, pienet ja tiiviit ns. kissankäpälät, hieman ulospäin kääntyneet. Varpaat ovat tiiviisti yhdessä, kynnet ovat lyhyet, vahvat ja mustat.

TAKARAAJAT:

Voimakkaat, lihaksikkaat ja hieman eturaajoja pitemmät, minkä johdosta lanneosa on hieman säkää korkeammalla. Sivulta ja takaa katsottuna takaraajat ovat pystysuorat.

Reidet: Lihaksikkaat ja kiinteät.

Kintereet: Tiiviit, melko matalat, eivät liian voimakkaasti kulmautuneet eivätkä liian suorat.

Välijalat: Lyhyet.

Takakäpälät: Pyöreät, tiiviit, eivät sisä- eivätkä ulkokierteiset.

LIIKKEET: Raajat liikkuvat yhdensuuntaisesti rungon keskiviivaan nähden sekä edestä että takaa katsottuna. Vapaat liikkeet, hyvä takaraajan työntö.

NAHKA: Tiivis.

KARVAPEITE

Karva: Lyhyt, tiivis, kiiltävä ja pehmeä, ei aluskarvaa.

Väri: Yksivärinen kellanruskea tai juovikas ja siinä voi olla valkoisia merkkejä.

Yksiväriset:

Juovikas (brindle): Kellanruskealla pohjalla kohtalaisen selvästi erottuvia tummia poikittaisia raitoja muodostaen ns. tiikerijuovituksen. Voimakas raidoitus ei saa peittää pohjaväriä. Musta maski on sallittu. Vähäiset valkoiset merkit ovat sallittuja. Kellanruskea (fawn): Yksivärinen vaaleankellertävästä tummempaan kellanruskeaan, ääriosissa värisävy voi olla hieman vaaleampi. Musta maski on toivotumpaa kuin maskittomuus. Vähäiset valkoiset merkit ovat sallittuja.

Valkokirjavat:

Juovikkaat valkokirjavat: Tästä väristä käytetään nimitystä "pied". Ihannetapauksessa laikut ovat tasaisesti jakautuneet koko rungon alueelle. Nahassa voi olla joitakin pigmenttiläiskä. Kellanruskeat valkokirjavat: Tästä väristä käytetään nimitystä "fawn and white". Ihannetapauksessa laikut ovat tasaisesti jakautuneet koko rungon alueelle. Nahassa voi olla joitakin pigmenttiläiskä.

Kirsun väri on kaikissa väreissä aina musta, ei koskaan ruskea eikä sininen. Kokovalkoiset yksilöt, joilla on mustat silmäluomet ja kirsu ovat sallittuja, mutta kuurousriskin vuoksi eivät toivottuja.

KOKO JA PAINO:

Säkäkorkeus: Urokset: 27–35 cm Nartut: 24–32 cm ± 1 cm hyväksytään.

Paino: Urokset: 9–14 kg Nartut 8–13 kg Puolen kilon ylitys on tyyppillisellä yksilöllä sallittu.

VIRHEET: Kaikki poikkeamat edellä mainituista kohdista luetaan virheiksi suhteutettuna virheen vakavuuteen ja sen vaikutukseen koiran terveyteen ja hyvinvointiin. • valkokirjavilla koirilla pohjaväriässä liikaa pilkutusta • kellanruskeilla koirilla selvä musta selkäjuova • valkoiset "sukat" juovikkailla ja kellanruskeilla koirilla • vaaleat kynnet juovikkailla ja kellanruskeilla koirilla • suora selkä (ei karpinselkää)

VAKAVAT VIRHEET: • liian pitkä tai erittäin lyhyt kuono • kielen näkyminen suun ollessa kiinni • vaaleat silmät (petolinnun katse) • selvä pigmentin puute huulissa, kirsussa ja silmäluomissa; silmäluomet eivät saa koskaan olla täysin pigmenttömät • tasapurenta • köyryselkä ("kamelin selkä")

HYLKÄÄVÄT VIRHEET: • vihaisuus tai liiallinen arkuus • selvästi epänormaali rakenne tai käyttäytyminen • epätyypillisuus: riittämättömät rotutyypilliset piirteet • täysin sulkeutuneet sieraimet • vino leuka, jolloin kieli on jatkuvasti näkyvässä • alaleuan etuhampaat jäävät yläleuan etuhampaiden taakse • jatkuvasti näkyvät kulmahampaat suun ollessa kiinni • keskenään eriväriset silmät • muun

värinen kuin musta kirsu • muut kuin pystyt korvat • hännättömyys tai sisäänpäin kasvava häntä • takaraajojen kannukset (Huom. Suomessa typistyskielto) • ylitaattu kinner • pitkä, karkea tai villava karva • muu kuin rotumääritelmän mukainen väri, erityisesti musta, musta punaruskein merkein ja mustan haalistuneet värit yksivärisenä tai valkokirjavana • rotumääritelmässä mainitun koon ja painon ylitys tai alitus • hengitysvaikeudet • kuurous

Uroksilla tulee olla kaksi normaalisti kehittyntä kivistä täysin laskeutuneina kivespussiin. Jalostukseen tulee käyttää vain toiminnallisesti ja kliinisesti terveitä, rakenteeltaan rodunomaisia koiria

Rotumääritelmän mukaisesti ranskanbulldogilla ylälinja kohoaa liioittelemattomasti ja tasaisesti säästä lanteeseen asti. Selkä on leveä ja lihaksikas, kiinteä ja tiivis, lantio selvästi viisto, lanne lyhyt, leveä ja kaareutunut. Rintakehä on sylinterimäinen ja syvä ja eturinnan tulee olla leveä ja edestä katsottuna neliömäinen. Raajat ovat takaa katsottuna yhdensuuntaiset, eturaajat pystysuorat, takaraajat voimakkaat, lihaksikkaat ja hieman eturaajoja pidemmät, minkä johdosta lanneosa on hieman säkää korkeammalla. Rungon pituuden tulee olla olkanivelen kärjestä istuinluun kärkeen hieman säkäkorkeutta suurempi. Häntä on luonnostaan lyhyt ja matalalle kiinnittynyt.

Oikeanlainen pää on tärkeä osa ranskanbulldogin kokonaisuutta. Voimakas ja neliömainen pää on sopusoinnussa koiran kokoon ja ilme on eläväinen ja jopa hieman surullinen. Päässä on symmetrisiä, liioittelemattomia ryppyjä ja poimuja. Korvat ovat keskikokoiset, pystyasentoiset, tyvestä leveät ja kärjestä pyöristyneet ns. lepakkokorvat. Kallo on leveä ja korvien välistä lähes litteä. Otsa on kaareva ja otsapenger korostunut. Kuono on lyhyt, litteä ja leveä, kirsun tulee olla musta ja hieman ylöspäin kääntyvä, sierainten tulee olla avonaiset ja taaksepäin kallistuvat. Posket ovat hyvin kehittyneet. Leuka on leveä ja voimakas, alaleuka yläleukaa pidempi ja ylöspäin kaareutuva. Huulet ovat mustat, hieman löysät ja peittävät hampaat täysin. Silmät ovat tummat, pyöreät ja suurehkot, sijoittuneet melko etäälle kirsusta ja korvista.

Oikeanlainen luonne, kaunis väritys, tasapainoinen, vankka ja ryhdikkäästi rakentunut runko sekä oikeanmallinen pää, jossa hyvät silmät, korvat ja ilme ovat kaikki merkittäviä ja tärkeitä asioita rodun ulkomuodossa ja yleisvaikutelmassa. Ranskanbulldogin laatutaso on tällä hetkellä melko laaja; parhaimmiston kohdalla yksilöiden useat tai kaikki tärkeät yksityiskohdat täyttävät rotumääritelmän vaatimukset, kun taas huonoa rotutyyppiä edustavilla yksilöillä virheitä on jopa kaikissa yllämainituissa tärkeissä osa-alueissa. Hyvillä yksilöillä täytyy lisäksi huomioida, että oikein rakentuneen rungon ansiosta ne myös liikkuvat huomattavasti paremmin kuin huonoa rotutyyppiä edustavat yksilöt.

4.4.2 Näyttelyt ja jalostustarkastukset

Rodun koirien näyttelykäynnit

Näyttelykäynnit vuosina 2015-2024										
Vuosi	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Käynnit	1565	1469	1520	1715	1558	409	840	1466	1269	1066
Näyttelyitä	70	72	79	94	95	26	52	94	103	98
Keskiarvo	22,4	20,4	19,2	18,2	16,4	15,7	16,2	15,6	12,3	10,9

Kuva 16. Ranskanbulldogkien näyttelykäynnit vuosina 2015-2024

Tarkemmat arvosanajakaumat löytyvät liitteestä 4.4.2.A.

Ranskanbulldoggi kuuluu nk. RKO-rotuihin. (Liite 4.4.2.B)

Rotukohtaiset ohjeet (RKO) liioiteltujen piirteiden huomioimisesta ulkomuotoarvostelussa

Rotukohtaisten ohjeiden eli RKO:n tarkoitus on tunnistaa mahdolliset riskitekijät ja ehkäistä mahdollisten ongelmien syntyminen.

- RKO:n ensisijainen tarkoitus on täydentää rotumääritelmää.
 - RKO ei ole listaus poikkeamista ja virheistä.
 - RKO ei myöskään ole ohjekirja, jossa sanellaan mikä havaittu virhe vastaa mitään laatupalkintoa.
- Tästä poikkeuksena kuitenkin sellaiset havainnot, jotka ovat rotumääritelmän mukaan hylkääviä virheitä.

RKO:ssa annetaan tuomareille suosituksia rotukohtaisesti tarkkailtavien piirteiden huomioimisesta.

Lisäksi tuomareita kannustetaan kirjaamaan niin tarkkailtaviin piirteisiin liittyvät ongelmat kuin myös niiden puuttuminen, sekä täyttämään raportti arvostelun jälkeen.

Kaikkia rotuja koskevat ohjeet:

- Jokaisen koiran tulee kyetä hengittämään vaivattomasti, myös liikkeessä. Raskas hengitys on virhe niin pienissä kuin suurissakin roduissa.
- Jokaisella koiralla tulee olla terveet, kirkkaat silmät, joissa ei näy merkkejä ärsytyksestä.
- Jokaisen koiran tulee olla luonteeltaan sellainen, että se kykenee toimimaan nyky-yhteiskunnassa.
- Jokaisella tulee olla terve iho, jossa ei näy merkkejä ärsytyksestä.
- Jokaisella tulee olla terveet hampaat ja rotumääritelmän vaatimusten mukainen, toimiva purenta.

Yksikään koira ei saa olla lihava/ylipainoinen tai liian laiha. Jokaisen koiran tulee olla hyvässä lihaskunnossa.

Jokaisen koiran tulee kyetä liikkumaan helposti, vaivatta ja rodunomaisesti, ja tuomarin tulee pystyä toteamaan tämä riittävällä varmuudella arvostellessaan koira.

RKO - Ranskanbulldoggi – brakykefaalinen, molossityyppinen

Rodun erityinen rakenne, lyhyt kallo, hyvin lyhyt kuononselkä ja alikehittynyt häntä voivat aiheuttaa liioiteltuina terveysongelmia.

Tarkkailtavaa:

1. Hengitysvaikeudet: Lyhyestä kuonosta, ahtaista sieraimista ja/tai hengitysteistä ja/tai rintakehästä johtuva väkinäinen, korostuneen kuorsaava hengitys.
 2. Naama ja silmät: Liian lyhyt kuono ja ulkonevat silmät, jotka altistavat vammoille.
 3. Mittasuhteet ja rakenne: Liioitellun lyhyet kaulan ja selän mittasuhteet sekä puutteelliset etu- ja takakulmaukset voivat aiheuttaa voimattomat, laahaavat liikkeet.
 4. Alikehittynyt häntä: Näkyvien/tunnettavissa olevien häntänikamien puuttuminen on hylkäävä virhe. Tavoitteena terve hengitys, oikeanlaiset kuononselkä, silmät, iho, häntä ja liikkeet.
- Rotumääritelmän mukaan ”koiran tulee vaikuttaa aktiiviselta” ja se on ”pieneen kokoonsa nähden voimakas, lyhytrunkoinen, tanakka ja joka suhteessa tiivis”. Ranskanbulldoggi ei kuitenkaan saa olla liioitellun lyhytkaulainen tai -runkoinen. Liikkeiden tulee olla vapaat ja aktiiviset.

Rodun koirien jalostustarkastukset

Rodulle on hyväksytty ulkomuodon jalostustarkastusprofiili vuonna 2023. Jalostustarkastuksia ei ole vielä tehty. Ulkomuodon jalostustarkastuskaavake löytyy liitteestä 4.4.2.C

4.4.3 Ulkomuoto ja rodun käyttötarkoitus

Ranskanbulldoggi on seurallinen, eloisa, leikkisä ja reipas seurakoira, jonka tulee vaikuttaa aktiiviselta, älykkäältä ja sosiaaliselta. Ulkomuodoltaan se on pienikokoinen, lyhytkarvainen molossityyppinen rotu, jonka tulee olla kokoonsa nähden voimakas, tanakka, tiivisrakenteinen, vahvaluustoinen ja melko lyhytrunkoinen. Rungoltaan oikein ja tasapainoisesti rakentunut ranskanbulldoggi antaa itsestään ryhdikkään, vankan ja tyylikkään vaikutelman. Voimakas ja neliömainen pää on sopusoinnussa koiran kokoon ja ilme on eläväinen ja jopa hieman surullinen. Päässä on symmetrisiä, liioittelemattomia ryppyjä ja poimuja.

Ulkomuodoltaan tasapainoisesti rakentunut rotumääritelmän mukainen ranskanbulldoggi ilman terveydelle haitallisia liioiteltuja piirteitä toimii hyvin käyttötarkoituksessaan seurakoirana. Myös seurakoiraominaisuudet ovat käyttöominaisuuksia: jalostukseen käytettävän seurakoiran tulee olla käyttäytymiseltään sosiaalinen ja tasapainoinen (Kennelliitto, Yleinen jalostusstrategia, mitä rodunomainen ranskanbulldoggi myös on.

4.4.4 Yhteenveto rodun keskeisimmistä ulkomuoto- ja rakenneongelmista

Tämänhetkinen Ranskanbulldogin rotumääritelmä vaatii tasapainoisen ja liioittelemattoman pienen molossikoiran ulkomuodon.

Ranskanbulldoggi kuuluu brakykefaalisiin rotuihin. Pään brakykefaalinen rakenne on riski BOAS-oireyhtymälle. Rodun PEVISA sisältää vaatimuksen voimassa olevasta hyväksytystä BOAS-testistä jalostusyhdistelmän molemmille osapuolille ennen astutusta. Liioiteltuja piirteitä ei tule suosia, jalostukseen tulee käyttää koiria joilla ei esiinny hengitysvaikeuksia. Rotumääritelmässä todetaan, että ranskanbulldogin pää on voimakas leveä ja neliömainen, kuono lyhyt, leuat leveät ja voimakkaat, sieraimet hyvin avonaiset. Ranskanbulldogin tulee kyetä hengittämään normaalisti nenän kautta. Liian lyhyttä kuonoa tulee välttää ja sierainten avoimuuden asteeseen tulee kiinnittää huomiota.

Ranskanbulldoggi on kääpiörotu. Rodun koko Suomessa on ollut kasvusuunnassa, ja jotkut yksilöt ylittävät rotumääritelmän asettaman kokohaarukan niin painon kuin säkäkorkeudenkin osalta. Isokoisten yksilöiden käyttöön jalostuksessa tulee kiinnittää huomiota, sukutaustat tulisi tuntea. Tasapainoinen, vankka ja ryhdikkäästi rakentunut ranskanbulldogin runko mahdollistaa rotutyyppilliset liikkeet. Väärät rungon mittasuhteet, liian pitkä tai liian lyhyt runko, vääränmallinen ylälinja, pysty lantio, yliojentuvat kintereet ja niukat kulmaukset saavat aikaan puutteelliset ja epävakaat liikkeet. Näihin tulisi jalostuksessa kiinnittää huomiota ja suosia rotutyyppillistä rakennetta. Huomattavan lyhyt ja paksu kaula sekä hankittu ylipaino voivat olla riski myös BOAS-oireyhtymälle.

Valtaosa ranskanbulldogin terveysongelmista on sidoksissa liioiteltuihin ulkomuoto-ominaisuuksiin. Niiden tehokas vähentäminen onnistuu tekemällä jalostusvalintoja, joissa ei suositeta liioiteltuja, laatutasoltaan huonoja ja selvästi rotumääritelmästä poikkeavia yksilöitä. Rakenteelliset virheet voivat pahimmillaan aiheuttaa koiralle mm. vakavia hengitysvaikeuksia ja fataaleja luustosairauksia. Huonoa rotutyyppiä edustavien yksilöiden rakenteellisia ja ulkoisia virheitä ovat mm. väärät rungon mittasuhteet, vääränmallinen ylälinja, liian lyhyt ja runsasnahkainen niska ja kaula, liioiteltu koko ja liian raskas rakenne, liian lyhyt tai pitkä lanneosa, epävakaat ja rodulle epätyypilliset liikkeet, olemattomat etu- ja takakulmaukset, ylitaittuva kinner, vääntyneet raajat. Pään alueen puutteita ja virheitä, ahtaat sieraimet, liioitellut rypyt ja poimut ja liian löysä nahka, liian kapea tai niukka alaleuka, vino leuka jolloin kieli näkyy suun ollessa kiinni, liian pitkä ja paksu kieli, liioiteltu alapurenta, liian ulkonevat silmät, sekä löysät luomet.

Kaikkiin edellä mainittuihin asioihin tulee kiinnittää erityistä huomiota rodun ulkomuotoarvostelussa ja tuomareiden tulee täyttää arvostelunsa jälkeen PKU:n RKO-kaavake (Rotukohtaiset ohjeet, joita eri roduissa tulee tarkkailla).

Ranskanbulldoggi			
RKO raportit yhteensä 2019-2023			
Raportoidut	5618	kappaletta	
Huomioita yhteensä	761	kappaletta	
	Kappaletta	% huomioista	% raportoiduista
Hengitys	359	47,17 %	6,39 %
Pää ja silmät	55	7,23 %	0,98 %
Mittasuhteet / rakenne	92	12,09 %	1,64 %
Häntä	86	11,30 %	1,53 %
Ahtaat sieraimet	84	11,04 %	1,50 %
Käytösongelma	5	0,66 %	0,09 %
Hammas- ja purentaongelmat	22	2,89 %	0,39 %
Epäterveet liikkeet	16	2,10 %	0,28 %
Paino	16	2,10 %	0,28 %
Ihon ja turkin ongelmat	23	3,02 %	0,41 %
Liioiteltu tyyppi	3	0,39 %	0,05 %
Onko aiheellisesti listattu:	138	kappaletta	
Kyllä	127		92,03 %
Ei	7		5,07 %
EOS	4		2,90 %

Kuva 17. Tilasto ranskanbulldoggien RKO raporteista

Suomen Ranskanbulldogit ry:n jalostusohjeen mukaisesti jalostukseen käytettävällä koiralla tulisi olla vähintään kaksi virallisen näyttelyn arvostelua saatuna kahdelta eri tuomarilta, missä palkintosijana on ollut lausunto ”erittäin hyvä” (EH) tai parempi Suomessa pidetyssä näyttelyssä. Laatuarvostelun voi korvata hyväksytyllä Ulkomuodon jalostustarkastuksella. On äärimmäisen toivottavaa, että jokainen kasvattaja käyttää jalostukseen ainoastaan sellaisia yksilöitä, joilla virallisten terveystutkimustulosten lisäksi on useamman ulkomuototuomarin näkemys yksilön ulkomuodosta. Tämä auttaa omalta osaltaan erityisesti rodun uusia kasvattajia karsimaan jalostuksesta ulos laatutasoltaan heikot yksilöt.

Kaiken kaikkiaan jalostuksessa tulee kiinnittää huomioita liioiteltuihin ominaisuuksiin, välttämään niitä ja pyrkiä jatkossakin kasvattamaan rotumääritelmän mukaisia ranskanbulldoggeja. Valtaosa ranskanbulldogin terveysongelmista on sidoksissa liioiteltuihin ulkomuoto-ominaisuuksiin.

5. YHTEENVETO AIEMMAN JALOSTUKSEN TAVOITEOHJELMAN TOTEUTUMISESTA

Rodun ensimmäisen jalostuksen tavoiteohjelman voimassaolokausi oli 2012-2016

Rodun edellisen jalostuksen tavoiteohjelman voimassaolokausi 2021-2025

Täydennettiin PEVISA-muutoksen vuoksi 2022.

5.1 Käytetyimpien jalostuskoirien taso

Kuvien 18 ja 19 taulukoissa on esitetyt vuosien 2017-2024 välisenä aikana jalostukseen käytetyimpien viidenkymmenen uroksen ja kolmenkymmenen nartun jälkeläistilastot. Lonkat, kyynärät, polvet ja silmät -sarake kertovat, moniko kyseisen koiran jälkeläisistä on käynyt virallisessa terveystarkastuksessa ko. osa-alueen osalta. Huomioitavaa on, että mukana ovat myös kaikki sellaiset muutokset, joilla ei ole automaattisesti jalostuskäytön ulkopuolelle rajaavaa vaikutusta. Kasvattajan tulee huomioida kaikki koirassa ilmenevät terveydelliset muutokset tehdessään jalostusvalintoja. Näissä taulukoissa tarkasteltaviksi vuosiksi valittiin kahdeksan viimeisintä vuotta, eli kaksi sukupolvea.

#	Uros	Synt. vuosi	Pennut				Lonkat				Kynärävet				Polvet				Silmät				
			Pennut	Yhteensä	Uuden aikana	Tosissa soivissa	Tuoktu	Saras	Tuoktu %	Saras %	Tuoktu	Saras	Tuoktu %	Saras %	Tuoktu	Saras	Tuoktu %	Saras %	Tuoktu	Saras	Tuoktu %	Saras %	
1	CHILUGANO BARABAS	F14290318	2015	14	69	0	21	4	1	6%	25%	4	1	6%	25%	4	1	6%	25%	0	0	0%	*
2	BULLAVENUE TAO TAO	F12661118	2016	10	60	0	19	18	15	36%	63%	0	0	0%	*	16	2	27%	12%	15	2	25%	13%
3	HAIRBULCS AND NOW MY WATCH BEGINS	F20303518	2017	9	46	0	41	19	9	46%	61%	6	1	17%	17%	22	2	46%	9%	20	11	42%	35%
4	BRUNDBAR JANDEL	F18222218	2018	7	43	6	32	5	3	12%	60%	1	1	2%	*	9	1	21%	11%	8	1	19%	12%
5	TAINTED LOVE OF ENERGY HOUSE	F15151121	2019	5	34	0	0	4	0	12%	0%	0	0	0%	*	9	1	26%	11%	8	4	26%	44%
6	AVAGODS NEMESIS	F11744418	2017	7	31	0	6	1	0	3%	*	0	0	0%	*	13	1	42%	8%	10	5	32%	30%
7	TANDEROTA OBLADI OBLADA	F14362918	2018	9	30	9	10	3	3	10%	100%	0	0	0%	*	9	2	30%	22%	8	4	27%	50%
8	RAMPUN SIMBA	F11023218	2016	4	26	16	0	0	0	0%	*	0	0	0%	*	0	0	0%	*	0	0	0%	*
9	ARBO CANNIO QUELO	F13552218	2017	6	28	0	12	4	4	14%	0%	0	0	0%	*	7	2	26%	29%	7	1	26%	14%
10	MOZART VON DER MONARCHIA 1991	F11825918	2017	5	28	0	0	0	0	0%	*	0	0	0%	*	0	0	0%	*	0	0	0%	*
11	BULLAVENUE UPTOWN BOY	F20303518	2017	5	27	0	46	0	0	0%	*	0	0	0%	*	0	0	0%	*	0	0	0%	*
12	WILMAWOOD'S HENRI KUIJEE	F14101418	2018	5	27	0	0	3	2	11%	87%	0	0	0%	*	4	0	15%	0%	0	0	15%	0%
13	ESARON BULLY ROYAL CLUB	F14531617	2016	7	25	0	17	8	5	32%	62%	5	1	26%	26%	5	4	20%	26%	5	2	20%	49%
14	BULLAVENUE WILD THING	F13627218	2018	4	25	8	1	1	1	4%	100%	1	0	0%	*	1	0	4%	*	1	0	4%	*
15	VALENTINO DE CANPALMA	F16239018	2017	5	24	0	22	8	4	33%	55%	2	1	8%	*	15	0	62%	0%	15	3	62%	26%
16	SEA VENTURA NOBLE FREESTYLER	F15171121	2019	7	21	6	0	2	2	10%	100%	0	0	0%	*	4	0	19%	0%	4	0	19%	0%
17	SAINT BARONAS BATMAN GOES FRIEDRICH'S	F27533318	2018	7	21	2	0	1	1	5%	100%	2	1	10%	50%	2	1	10%	50%	0	0	0%	0%
18	FOR ME DE LA LEGENDE DE L'HERMINE	F14807219	2010	5	18	0	83	6	4	33%	67%	4	0	22%	0%	7	0	39%	0%	8	2	44%	25%
19	GOLD-SERRA NICKO	F14730117	2015	4	18	0	0	3	3	17%	100%	2	1	11%	50%	1	0	6%	*	0	0	0%	*
20	JACKSON V. MOZZEL'S OEVER	F14833117	2012	4	17	0	0	1	1	6%	100%	0	0	0%	*	0	0	0%	*	0	0	0%	*
21	LUCIANO DE ELKA GYVYES ZNYE	F11825223	2017	5	17	7	0	0	0	0%	*	0	0	0%	*	3	0	18%	0%	3	1	18%	33%
22	PRESENTIME SAMMAKOPRINSIN OON	F14007919	2019	3	16	0	14	5	3	31%	60%	0	0	0%	*	7	0	44%	0%	7	3	44%	43%
23	BULLRUNNERS OSSIAN	F16269919	2019	4	16	3	2	2	2	13%	100%	0	0	0%	*	4	0	25%	0%	4	0	25%	0%
24	CARTE TRUFFE FRONT PAGE NEWS	F11590018	2017	4	15	0	0	0	0	0%	*	0	0	0%	*	2	0	13%	0%	1	1	7%	*
25	HARRY K CHATVOE OBLASTI	F14349322	2018	4	15	0	0	0	0	0%	*	0	0	0%	*	0	0	0%	*	0	0	0%	*
26	CHRISTIAN JACKROO	F20303518	2014	3	15	0	0	3	3	20%	100%	0	0	0%	0%	0	0	0%	0%	5	1	33%	20%
27	FRIEDRICH'S AS GOOD AS GOLD	F11786717	2017	3	14	0	0	0	0	0%	*	0	0	0%	*	0	0	0%	*	0	0	0%	*
28	FRUSTYLE MILLINIUM	F13043717	2016	4	14	0	3	4	4	29%	25%	3	1	33%	7%	7	1	50%	14%	5	1	38%	20%
29	KERMIT'S FRIEND ALEXANDER BEETLE	F14263218	2018	2	13	0	24	12	6	52%	50%	4	5	31%	125%	4	1	31%	25%	5	1	38%	20%
30	SAMMAKOPRINSIN PRESENTIME URANUS	F16519620	2020	3	13	5	0	0	0	0%	*	0	0	0%	*	0	0	0%	*	0	0	0%	*
31	SABLE SUMMER VICTORY	F13023018	2017	3	13	0	0	2	2	15%	100%	0	0	0%	*	0	0	0%	*	1	0	8%	0%
32	GIANNI RICARDO BOHEMIA	F22391118	2017	4	12	0	20	3	3	25%	100%	3	3	25%	100%	2	3	17%	150%	3	1	25%	33%
33	MÖRKÖMURJAN JOULIJUKKO	F14717420	2020	3	12	12	0	0	0	0%	*	0	0	0%	*	0	0	0%	*	0	0	0%	*
34	FRIEDRICH'S ACE OF SPADES	F11786917	2017	4	11	0	26	6	6	55%	100%	6	2	36%	33%	0	3	0%	0%	3	3	27%	100%
35	VENICE STAR SORPRESA RAGAZZO ANGELINO	F16101119	2019	4	11	4	0	1	1	9%	100%	6	0	56%	0%	6	1	56%	17%	0	0	0%	0%
36	CEZAR K CHATVOE OBLASTI	F13552218	2017	2	10	0	2	5	4	18%	80%	0	1	0%	*	0	4	0%	0%	4	0	14%	0%
37	FOMELINS KARDINAL	F13174018	2016	2	10	0	5	0	0	0%	*	5	0	50%	0%	5	0	50%	0%	0	0	0%	0%
38	CARTE TRUFFE FAME N FORTUNE	F11090218	2017	2	10	3	0	2	2	20%	100%	2	0	20%	0%	0	2	0%	0%	2	1	20%	50%
39	APOLLO DE TEMPO DE VALAIA	F11784319	2017	3	10	0	2	4	4	40%	100%	2	2	20%	100%	2	0	20%	200%	2	1	20%	33%
40	WILMAWOOD'S SERPENT	F15525917	2017	4	10	0	0	1	1	10%	100%	1	0	10%	0%	4	1	40%	25%	0	0	0%	0%
41	BE MY KING GOLDEN VERNI VERGO	F11174818	2015	2	9	0	0	1	1	11%	100%	1	1	11%	100%	1	1	11%	100%	0	0	0%	0%
42	GIVEN TO FLY X-MAN	F11429621	2018	2	9	0	0	0	0	0%	0%	0	0	0%	*	1	0	5%	*	1	0	11%	0%
43	KORUMMANCHIS ASLAK ARIEL	F13417417	2017	2	8	0	10	2	2	25%	50%	0	0	0%	0%	0	0	0%	0%	2	0	25%	0%
44	RAI RAINI RAINO JESPERI	F11139610	2017	2	8	0	0	6	3	75%	50%	0	4	75%	0%	2	2	25%	100%	0	0	0%	0%
45	ROBERT TOUCH OF DESTINY	F14803218	2017	2	8	0	7	2	0	25%	0%	0	0	0%	*	2	0	25%	0%	1	1	12%	100%
46	GREATMAN'S BISTRO BAULI	F2553919	2019	2	8	0	0	0	0	0%	*	0	0	0%	*	0	0	0%	*	0	0	0%	*
47	HARD BLACK JACK FM CLEVER	F11897718	2014	1	7	0	0	0	0	0%	*	0	0	0%	*	0	0	0%	*	1	0	14%	0%
48	FRIEDRICH'S JUST LIKE THAT	F14332418	2018	2	7	0	0	0	0	0%	100%	0	0	0%	0%	0	0	0%	0%	0	0	0%	0%
49	JÄMSÄKUNJAN ELJAN LO	F14667918	2018	1	7	0	0	0	0	0%	0%	0	0	0%	0%	0	0	0%	0%	0	0	0%	0%
50	REXUS NAVIGATOR	F13972618	2016	2	7	0	0	1	1	14%	100%	1	1	14%	100%	0	0	0%	0%	1	0	14%	0%
YHTEENSÄ			213	952	81	438	154	100	20%	62%	181	107	19%	59%	192	99	20%	52%	95	23	10%	24%	

#	Nimi	Synt.vuosi	Pennut				Lonkat				Kynnäriä				Polvet				Silmät				
			Pennut	Wittenssa	Wuoden aikana	Toisessa pörsessä	Tuhtitu	Saivas	Tuhtitu %	Saivas %	Tuhtitu	Saivas	Tuhtitu %	Saivas %	Tuhtitu	Saivas	Tuhtitu %	Saivas %	Tuhtitu	Saivas	Tuhtitu %	Saivas %	
1	DOLLY	F18950/18	2018	3	23	0	35	9	6	59 %	17 %	0	0	0 %	10	2	43 %	20 %	10	4	43 %	40 %	
2	DARLINGDARLING DREAMGIRL	F148294/17	2017	3	19	0	0	3	3	16 %	100 %	0	0	0 %	*	2	0	11 %	0 %	2	0	11 %	0 %
3	FOMIENG TASTE OF MAGICAL	F137456/17	2015	3	18	0	13	0	0	0 %	*	0	0	0 %	*	1	0	6 %	*	1	0	6 %	*
4	BULLAVENUE WILD WINTER	F153833/18	2018	2	18	0	0	0	0	0 %	*	0	0	0 %	*	1	0	6 %	*	1	1	6 %	*
5	TAFFANELLS NICOLE	F141398/19	2019	2	18	0	6	2	2	11 %	100 %	0	0	0 %	*	4	1	22 %	25 %	4	1	22 %	25 %
6	SAMMAKOPPINSSIN KEVÄTTÄHTI	F132462/18	2018	3	17	0	6	6	4	35 %	67 %	0	0	0 %	*	6	1	35 %	17 %	6	0	35 %	0 %
7	ESCAROT'S ULTRA VIOLET	F117456/17	2017	2	15	0	9	2	2	13 %	100 %	0	0	0 %	*	4	0	27 %	0 %	3	0	20 %	0 %
8	VAKAS IMI	F146053/17	2017	4	14	3	19	6	6	43 %	100 %	0	0	0 %	*	11	0	79 %	0 %	7	1	50 %	14 %
9	WILMAWOOD'S TAKE YOU TO HELL	F134575/21	2020	2	14	6	0	0	0	0 %	*	0	0	0 %	*	0	0	0 %	*	0	0	0 %	*
10	DUCKYDARK SNOW WITCHERY	F112014/18	2017	2	13	0	0	0	0	0 %	*	0	0	0 %	*	0	0	0 %	*	0	0	0 %	*
11	RIVERLINE EVERLASTING LOVE	F137463/18	2018	2	13	0	0	4	0	31 %	0 %	0	0	0 %	*	4	2	31 %	50 %	4	1	31 %	25 %
12	GALAXY	F150213/18	2018	2	13	0	14	12	8	92 %	67 %	0	0	0 %	*	4	1	31 %	25 %	4	1	31 %	25 %
13	WAKAS AJATTARA	F150280/18	2018	3	13	3	0	0	0	0 %	*	0	0	0 %	*	1	0	8 %	*	1	1	8 %	*
14	RAMPJUAN SUSA	F130262/20	2019	3	13	4	0	0	0	0 %	*	0	0	0 %	*	0	0	0 %	*	0	0	0 %	*
15	PIVONE DES COURTIENES DE CHAMBRAY	F118009/20	2019	2	13	7	0	1	1	8 %	*	0	0	0 %	*	3	0	23 %	0 %	3	0	23 %	0 %
16	SAMMAKOPPINSSIN SUOMIROKKIA KYNTTILÄN VALOSSA	F141059/20	2020	2	13	7	0	2	0	15 %	0 %	0	0	0 %	*	4	1	31 %	25 %	4	1	31 %	25 %
17	ZARISHA RADUGA MECHTY AT DEHUTA HAUS	F129327/18	2017	4	12	0	29	7	5	58 %	43 %	4	0	33 %	0 %	9	1	75 %	11 %	9	1	75 %	22 %
18	JANGSARJUAN ELAMANI RAKKAUS	F145671/18	2018	2	12	0	0	0	0	0 %	*	0	0	0 %	*	0	0	0 %	*	0	0	0 %	*
19	POLLY	F128926/19	2019	2	12	0	0	0	0	0 %	*	0	0	0 %	*	0	0	0 %	*	0	0	0 %	*
20	FINSTAR PARKKIPUKKO	F132562/19	2019	2	12	0	2	1	0	0 %	*	0	0	0 %	*	2	0	17 %	0 %	2	0	17 %	0 %
21	KATABULLAN BOSS BABY	F113825/21	2020	2	12	6	0	0	0	0 %	*	0	0	0 %	*	0	0	0 %	*	0	0	0 %	*
22	ASTERY IL DEVIENT EMMA-INKERI	F148915/18	2017	2	11	0	0	3	3	27 %	100 %	2	1	18 %	50 %	1	1	9 %	*	0	0	0 %	*
23	MOROKOURINAN FAZERIN SININEN	F120396/19	2019	2	11	0	12	5	4	45 %	80 %	1	0	9 %	*	7	2	64 %	29 %	3	2	27 %	67 %
24	DEA VENTURA NARNIA	F129355/20	2019	2	11	6	7	2	2	18 %	100 %	0	0	0 %	*	2	1	18 %	50 %	2	1	18 %	50 %
25	MIX LINE'S HEARTFELT HOPE	F113171/20	2019	2	11	6	0	0	0	0 %	*	0	0	0 %	*	4	1	36 %	25 %	4	2	36 %	50 %
26	THUNDERCLAP XPLOSION	F119988/17	2014	2	10	0	0	1	1	10 %	100 %	1	1	10 %	100 %	1	1	10 %	100 %	1	1	10 %	100 %
27	BULLAVENUE ONE MAGIC SUMMER	F112339/17	2016	2	10	0	0	0	0	0 %	*	0	0	0 %	*	0	0	0 %	*	0	0	0 %	*
28	MEERI	F113665/17	2016	2	10	0	5	0	0	0 %	*	0	0	0 %	*	0	0	0 %	*	0	0	0 %	*
29	CARTE TRUFFE DRESSED FOR SUCCESS	F121891/17	2017	2	10	0	0	0	0	0 %	*	0	0	0 %	*	4	0	40 %	0 %	4	1	40 %	25 %
30	KOIVUMAANCHI'S AILI AINOKAINEN	F134173/17	2017	3	10	0	6	1	0	10 %	0 %	0	0	0 %	*	5	0	50 %	0 %	5	2	50 %	40 %
			YHTEENSÄ	71	401	48	165	67	45	17 %	67 %	8	2	2 %	25 %	80	15	22 %	17 %	80	22	20 %	28 %

#	Nimi	Synt.vuosi	Pinnut				Lonkat				Kynnäriä				Polvet				Silmät				
			Pennut	Wittenssa	Wuoden aikana	Toisessa pörsessä	VA Tuhtitu	Saivas	Tuhtitu %	Saivas %	LOO Tuhtitu	Saivas	Tuhtitu %	Saivas %	OP Tuhtitu	Saivas	Tuhtitu %	Saivas %	Tuhtitu	Saivas	Tuhtitu %	Saivas %	
1	DOLLY	F18950/18	2018	3	23	0	35	10	7	43 %	70 %	10	6	43 %	60 %	10	2	43 %	20 %	6	0	26 %	0 %
2	DARLINGDARLING DREAMGIRL	F148294/17	2017	3	19	0	0	3	3	16 %	100 %	3	0	16 %	0 %	3	0	16 %	0 %	5	1	26 %	20 %
3	FOMIENG TASTE OF MAGICAL	F137456/17	2015	3	18	0	13	1	0	6 %	0 %	1	1	6 %	100 %	1	0	6 %	0 %	0	0	0 %	*
4	BULLAVENUE WILD WINTER	F153833/18	2018	2	18	0	0	1	0	6 %	0 %	1	1	6 %	100 %	1	0	6 %	0 %	1	1	6 %	100 %
5	TAFFANELLS NICOLE	F141398/19	2019	2	18	0	6	4	4	22 %	100 %	4	4	22 %	100 %	4	4	22 %	100 %	1	1	6 %	100 %
6	SAMMAKOPPINSSIN KEVÄTTÄHTI	F132462/18	2018	3	17	0	6	7	5	41 %	71 %	7	5	41 %	71 %	7	1	41 %	14 %	1	0	6 %	0 %
7	ESCAROT'S ULTRA VIOLET	F117456/17	2017	2	15	0	9	5	3	33 %	60 %	5	3	33 %	60 %	5	2	33 %	40 %	2	0	13 %	0 %
8	VAKAS IMI	F146053/17	2017	4	14	3	19	6	6	43 %	100 %	6	2	43 %	33 %	6	3	43 %	50 %	6	0	43 %	0 %
9	WILMAWOOD'S TAKE YOU TO HELL	F134575/21	2020	2	14	6	0	0	0	0 %	*	0	0	0 %	*	0	0	0 %	*	0	0	0 %	*
10	DUCKYDARK SNOW WITCHERY	F112014/18	2017	2	13	0	0	0	0	0 %	*	0	0	0 %	*	0	0	0 %	*	0	0	0 %	*
11	RIVERLINE EVERLASTING LOVE	F137463/18	2018	2	13	0	2	4	3	31 %	75 %	4	1	31 %	25 %	4	3	31 %	75 %	4	0	31 %	0 %
12	GALAXY	F150213/18	2018	2	13	0	14	12	8	92 %	67 %	12	11	92 %	92 %	12	2	92 %	8 %	2	0	15 %	0 %
13	WAKAS AJATTARA	F150280/18	2018	3	13	3	0	0	0	0 %	*	0	0	0 %	*	0	0	0 %	*	0	0	0 %	*
14	RAMPJUAN SUSA	F130262/20	2019	3	13	4	0	0	0	0 %	*	0	0	0 %	*	0	0	0 %	*	0	0	0 %	*
15	PIVONE DES COURTIENES DE CHAMBRAY	F118009/20	2019	2	13	7	0	1	0	8 %	0 %	1	1	8 %	100 %	1	0	8 %	0 %	0	0	0 %	*
16	SAMMAKOPPINSSIN SUOMIROKKIA KYNTTILÄN VALOSSA	F141059/20	2020	2	13	7	0	4	2	31 %	50 %	4	3	31 %	75 %	4	1	31 %	25 %	0	0	0 %	*
17	ZARISHA RADUGA MECHTY AT DEHUTA HAUS	F129327/18	2017	4	12	0	29	7	7	58 %	100 %	7	1	58 %	14 %	7	6	58 %	86 %	7	0	58 %	0 %
18	JANGSARJUAN ELAMANI RAKKAUS	F145671/18	2018	2	12	0	0	0	0	0 %	*	0	0	0 %	*	0	0	0 %	*	0	0	0 %	*
19	POLLY	F128926/19	2019	2	12	0	0	0	0	0 %	*	0	0	0 %	*	0	0	0 %	*	0	0	0 %	*
20	FINSTAR PARKKIPUKKO	F132562/19	2019	2	12	0	2	2	2	17 %	100 %	2	1	17 %	50 %	2	2	17 %	100 %	1	0	8 %	0 %
21	KATABULLAN BOSS BABY	F113825/21	2020	2	12	6	0	0	0	0 %	*	0	0	0 %	*	0	0	0 %	*	0	0	0 %	*
22	ASTERY IL DEVIENT EMMA-INKERI	F148915/18	2017	2	11	0	0	3	3	27 %	100 %	0	3	27 %	100 %	3	0	27 %	0 %	0	0	0 %	*
23	MOROKOURINAN FAZERIN SININEN	F120396/19	2019	2	11	0	12	6	4	55 %	87 %	6	5	55 %	83 %	6	1	55 %	17 %	0	0	0 %	*
24	DEA VENTURA NARNIA	F129355/20	2019	2	11	6	7	2	2	18 %	100 %	2	2	18 %	100 %	2	2	18 %	100 %	2	1	18 %	50 %
25	MIX LINE'S HEARTFELT HOPE	F113171/20	2019	2	11	6	0	0	0	0 %	*	0	0	0 %	*	0	0	0 %	*	0	0	0 %	*
26	THUNDERCLAP XPLOSION	F119988/17	2014	2	10	0	0	1	1	10 %	100 %	1	0	10 %	0 %	1	1	10 %	100 %	1	0	10 %	0 %
27	BULLAVENUE ONE MAGIC SUMMER	F112339/17	2016	2	10	0	0	0	0	0 %	*	0	0	0 %	*	0	0	0 %	*	0	0	0 %	*
28	MEERI	F113665/17	2016	2	10	0	5	0	0	0 %	*	0	0	0 %	*	0	0	0 %	*	0	0	0 %	*
29	CARTE TRUFFE DRESSED FOR SUCCESS	F121891/17	2017	2	10	0	0	2	2	20 %	100 %	2	0	20 %	0 %	2	2	20 %	100 %	2	1	20 %	50 %
30	KOIVUMAANCHI'S AILI AINOKAINEN	F134173/17	2017	3	10	0	6	5	5	50 %	100 %	5	2	50 %	40 %	3	4	50 %	80 %	3	2	30 %	67 %
			YHTEENSÄ	71	401	48	165	86	63	21 %	73 %	86	52	21 %	60 %	86	35	21 %	41 %	47	8	12 %	17 %

Kuva 19. Käytetyimpien narttujen jälkeläistilasto

Kuten kuvan 18 taulukosta pystymme laskemaan, ovat nämä 50 käytetyintä urosta siittäneet yhteensä 952 jälkeläistä. Näistä yksilöistä virallisessa terveystutkimuksessa käyneiden osuudet jakautuvat seuraavasti: lonkat 151 kpl (16 %), kyynärät 43 kpl (5 %), polvet 223 kpl (19 %), silmät 209 kpl (22 %), Huomioitava on, ettei edellä mainittujen urosten jälkeläiset ole välttämättä täyttäneet virallisten terveystutkimusten vaatimaa ikärajaa 12/24 kk. Lonkkien, kyynärien, polvien ja silmien osalta näistä tutkituista jonkin asteisia muutoksia löytyi seuraavasti: lonkat 58 %, kyynärät 19 %, polvet 10 % ja silmät 29 %.

Taulukossa esiintyvistä uroksista vanhin on tilastointiajan lopussa ollut noin 14 vuotias, nuorin on ollut noin 4 vuotias. Tutkittujen jälkeläisten prosentuaalinen osuus kokonaismäärästä on liian pieni, jotta siitä voitaisiin vetää pit

5.2 Aiemman jalostuksen tavoiteohjelman toteutuminen

Edellinen JTO laadittiin vuonna 2019 ja tuli voimaan 2021.

Tavoite	Toimenpide	Tulos
Jalostuspohja:		
- Geneettisen monimuotoisuuden ylläpitäminen ja lisääminen - Sukusiitos pysyy alle 6,25 % neljällä polvella laskettuna	- Käytetään enemmän laadukkaita kotimaisia koiria sekä laadukkaita ulkomaisia, joiden sukua ei esiinny runsaasti Suomessa - Jäkeläismäärärajat uroksella: max 24 pentua vuodessa, alle 5-vuotiaalla max 40, elinaikanaan max 80 - Valistava ja tiedottava pentuneuvonta, jotta rekisteröimättömiä ranskanbulldoggeja ei hankittaisi	-Ulkomaantuonti on lisännyt perinnöllistä vaihtelua. Rodun tehollinen kannankoko on kivunnut yli 100 yksilön ja keskimääräinen sukusiitosprosentti on alle 2% -Valistustyötä pentuneuvonnassa on tehty ja edelleen jatketaan eri keinoin. Tämän vaikutusta rekisteröimättömien pentujen kysyntään on vaikea mitata.
Luonne, käyttäytyminen, käyttöominaisuudet:		
- Säilyttää rodun hyvä seurakoiramainen rotumääritelmän mukainen luonne ja ominaisuudet -Järjestää lisää luonnetestipäiviä	-Arkaa tai aggressiivista ei tule käyttää jalostukseen - Koiraa, jonka useammassa kuin yhdessä pentueessa esiintyy vihaisuutta tai arkuutta, ei tule käyttää jalostukseen - Luonnetestejä järjestetään, niihin kannustetaan ja hyödynnetään tarpeen mukaan	-Ranskanbulldogin luonne pysynyt edelleen seurakoiraksi soveltuvana ja sen tulee jatkossakin soveltua koko perheen lemmikiksi. -Rodulle tehty 2020 luonnetestiprofiili 2020 sekä 2024 käyttäytymisen ihanneprofiili -Yhdistys järjestänyt luonnetestipäiviä
Terveys ja lisääntyminen:		
- Luustosairausten ehkäiseminen (selkä) -Hengitysvaikeuksien ehkäiseminen -Virallisten terveystutkimusmäärien lisääminen	<i>PEVISA-ohjelma 2021-2025:</i> - polvi-, silmä-, sydäntutkimukset ja selkäkuvaukset -hyväksytty BOAS-testi toisella vanhemmalla	-Terveystarkastusten määrät lisääntyneet ja virallisten terveystulosten tilastoinnilla ja tulkinnalla voidaan nähdä jalostuksenohjauksen suunta - Selän VA-tulosten periytyvyystilastoinnin ja kehityssuunnan analysoinnin pohjalta lisätään PEVISA-ohjelmaan 2026-2030: VA 4 yhdistettävä VA2 tai parempaan -Uusien tutkimusten ja kerättyjen tulosten pohjalta lisätään PEVISA-ohjelmaan 2026-2030: BOAS-testi yhdistelmän molemmille vanhemmille
- Rodun terveystilanteen ja yleisimpien sairauksien esiintyvyyden entistä tarkempi kartoitus	- Rotumääritelmän oikeanlainen tulkinta: jalostukseen tulee käyttää vain toiminnallisesti ja kliinisesti terveitä, rakenteeltaan rodunomaisia koiria -Urosten omistajien harkinta jalostusyksilöiden valinnassa -Sairaita koiria ei saa käyttää jalostuksessa (epilepsia, allergia, immunologiset sairaudet, syringomyelia, sisäelinongelmat oireilevat)	-2020-2021 toteutettiin tutkimus suomalaisten ranskanbulldoggien 12FGF4- retrogeenin yleisyydestä ja ovatko kaikki otoksen ranskanbulldogit mutaation suhteen homotsygotteja. -Tutkimuksen tulosten pohjalta ryhdyimme kannustamaan jäseniämme tutkituttamaan koiriaan CDDY-IVDD-riski geenitestillä, johon yhdistys oli saanut sovittua laboratorion kanssa edullisemman hinnan.

	-Jalostusyksilöiden geenitestaukset mahdollisten värvirheellisyyksien ja periytyvien sairauksien ehkäisemiseksi - Jalostusneuvonta, tiedottaminen - Pentuneuvonta - Järjestetään joukkotutkimuksia ja kävelytestejä - Yhdistys tukee terveystutkimuksiin ja kävelytesteihin osallistumista - Seurataan rodun virallisia tutkimustuloksia ja sairauksien esiintymiä, kerätään tietoa, tehdään yhteenvetoja	- Epävirallisia tuloksia julkaistiin omistajien suostumuksella yhdistyksen www-sivulla. Tulosten lisääntyessä anoimme Kennelliitolta CDDY-geenitestin virallista näkyvyyttä KoiraNet jalostustietokantaan, ja tämä mahdollistettiin 25.3.2024 alkaen.
- Lisätä luonnollisesti synnyttävien narttujen määrää jalostuksessa (synnytyso ongelmien väheneminen)	- Kahdesti sektioitua narttua ei tulisi enää käyttää jalostukseen - Keinosiementäminen vain tuonti- tai pakastespermaa käytettäessä	- Kasvattajille 2020 suunnattu rodun lisääntymiskyselyn pohjalta täysin luonnollisesti syntyvien pentueiden osuus synnytyksistä on noin 25%
	- Roturisteytysprojekti: vuosikokouksessa 2021 äänestettiin SRBY:n roturisteytyksen projektisuunnitelmaa laativan työryhmän perustamisesta. Valmiin suunnitelman hyväksyttäminen vuosikokouksessa 2022 ja SKKY:ssä	- Roturisteytysprojekti: Suomen Kennelliitto hyväksyi SRBY:n roturisteytyksen projektisuunnitelman 06/2023 ja aloitettiin virallinen ranskanbulldogien roturisteytysprojekti
Ulkomuoto:		
- Rotumääritelmän mukainen ulkomuoto säilyy - Rotumääritelmän mukainen päätyyppi säilyy tavoitteena hengitysongelmien välttäminen - Jalostukseen käytettävällä koiralla oltava oikeat mittasuhteet, rakenne ja tyypilliset liikkeet - Näyttelykäyntimäärät lisääntyvät - Terveys- ja ulkomuoto-ongelmia omaavia ei käytetä jalostukseen	- Kannustetaan käyttämään koirat koiranäyttelyssä, jotta saadaan tietoa rakenteesta ja ulkomuodosta hyödynnettäväksi jalostuksessa - Näyttelyn laatuarvostelu vähintään 2 x EH (erittäin hyvä) näyttelystä eri tuomareilta - Terveen ulkomuodon ja rakenteen vaatimus, vältetään liioiteltuja ulkomuoto- ja rakenneominaisuuksia. - Tiedonkeruu näyttelyarvosteluista	- Rodulle tehty ulkomuodon jalostustarkastusprofiili 2023 - Valtaosa ranskanbulldogin terveysongelmista sidoksissa liioiteltuihin ulkomuoto-ominaisuuksiin. - Todettu, että niiden vähentäminen on mahdollista tekemällä jalostusvalintoja, joissa ei suositella liioiteltuja, laatusoltaan huonoja ja selvästi rotumääritelmästä poikkeavia yksilöitä. - Ulkomuotoarvostelussa tuomareiden tulee täyttää arvostelunsa jälkeen PKU:n RKO-kaavake (Rotukohtaiset ohjeet, joita eriroduissa tulee tarkkailla). RKO-kaavakkeiden myötä tieto huomioiduista piirteistä joihin on kiinnitetty huomiota siirtyy myös yhdistykselle tiedoksi. Näin voimme seurata näyttelyssä käyvien koirien terveydellistä tasoa. - Näyttelyarvosteluiden sähköinen tallentaminen on mahdollistanut laatuason avoimen seurannan.

Jalostuksen ulkopuolelle jäävien koirien osuus

Rotudata 2021-2024							
	Tutkittu	Hyväksytty	%	Hylätty	%	Keskeytetty	%
BOAS	263	248	94,30 %	11	4,18 %	1	0,38 %
Patella	602	580	96,35 %	22	3,65 %		0,00 %
Spondyloosi	428	422	98,60 %	6	1,40 %		0,00 %
Lonkkaniveldysplasia	305	289	94,75 %	16	5,25 %		0,00 %
Kyynärniveltutkimus	265	252	95,09 %	13	4,91 %		0,00 %

Kuva 20. Terveystulosten vuoksi jalostuksen ulkopuolelle jäävien koirien osuus. Lähde: Rotudata

Virallisesti tutkitut ja testatut ranskanbulldogit, ja tulosten perusteella jalostuksen ulkopuolelle jääneet vuosina 2021-2024.

Jalostussuositusten ja PEVISAn ajantasaisuuden arviointi

PEVISA:an on selkätutkimuslausuntoon (VA, LTV, IDD ja SP) lisätään vaatimus siitä, että VA4 selkätutkimustuloksen saanut koira on paritettava VA2 tai paremman tuloksen saaneen yksilön kanssa. Yhdistyksen jalostustoimikunnan kokoama tieto, ja siitä VA-tutkimustulosten tarkastelu on osoittanut, että jälkeläisten nikamaepämuotoisuustutkimusten tulokset seuraavat vanhempien tutkimustuloksia. Pitkäjänteisellä ohjatulla ja valvotulla jalostuksella on siten mahdollisuus edistää rodun selkäterveyttä tältä osin, eli vähentää nikamaepämuotoisuuksien huonoimpia tuloksia. Nikamaepämuotoisuuksien huonoimman tuloksen (VA4) hallittu vähentäminen edellyttää rodun PEVISA-ohjelmassa VA4- tuloksen saaneen koiran yhdistämisen rajoittamista VA2-tuloksen tai paremman tuloksen saaneeseen yksilöön.

Hyväksytyn BOAS-testituloksen vaatimus toiselta yhdistelmän osapuolelta lisätään kattaamaan molemmat vanhemmat, eli PEVISA:an lisätään vaatimus, että yhdistelmän molemmilla vanhemmilla tulee olla hyväksytty BOAS-testitulos.

Koska BOAS-asteissa on tutkimuksen (Lilja-Maula & al. 2024) perusteella todettu periytyvyyttä, voidaan valikoivalla jalostuksella pyrkiä saavuttamaan vähemmän oireilevia jälkeläisiä. Jotta tätä geneettistä edistymistä rodussa tapahtuisi, tulee jalostukseen käyttää vain PEVISAn mukaisesti virallisen BOAS-testin läpikäyneitä koiria. Jalostukseen tulisi siten käyttää vain vaivattomasti hengittäviä yksilöitä, joiden hengitys on ongelmaton myös rasituksessa. Koiran hengityksen ja rasituksensietokyvyn kokonaisvaltainen arviointi virallisella BOAS-testillä on tärkeämpää kuin yksittäisten tekijöiden tarkkailu. Jalostuksesta ei tulisi poistaa hyvin hengittäviä yksilöitä.

Ranskanbulldogin PEVISA on muilta osin ollut ajantasainen. Jalostussuositukseen on otettu mukaan suositus IDD-riskiä kartoittavan CDDY-geenitestin käytöstä yhtenä lisänä jalostuksen työkaluihin välilevysairautta rodulla vastustettaessa.

6. JALOSTUKSEN TAVOITTEET JA TOTEUTUS

Koirankasvatuksen ja koirarotujen kehityksen tulee perustua rotumääritelmässä mainittuihin ominaisuuksiin kuitenkin liioittelematta mitään niissä mainittua ominaisuutta, ja pitkän tähtäimen suunnitteluun, jossa päämääränä tulee rotuominaisuuksien lisäksi olla koirien terveyden, toiminnallisuuden ja pitkäikäisyyden vaaliminen. Jalostuksessa ja pennutuksessa tulee varmistaa sekä syntyvien pentujen että niiden emän hyvinvointi. (Suomen Kennelliitto, Yleinen jalostusstrategia.)

6.1 Jalostuksen tavoitteet

Ranskanbulldogin jalostuksen tavoitteena on rotumääritelmän mukainen, terve ja hyväluonteinen koira. Ranskanbulldoggia jalostetaan edelleen terveemmäksi ja normaalisti lisääntyväksi roduksi. Jalostuskoiriksi valitaan sekä kotimaisia että ulkomaisia koiria siten, että geneettinen monimuotoisuus saadaan lisääntymään rodussa entisestään.

Tavoite	Toimenpide	Tulos
Jalostuspohja:		
-Rodun perinnöllisen monimuotoisuuden säilyttäminen -Sukusiitos pysyy alle 6.25% neljällä polvella laskettuna	-Jalostuskoiriksi valitaan laadukkaita, sekä kotimaisia että ulkomaisia koiria siten, että geneettinen monimuotoisuus säilyy -Uroksen jälkeläismäärä saa olla enintään 5% vuosittaisesta pentuerekisteröintimäärästä -Ensimmäisen polven jälkeläismäärä ei tule olla enempää kuin 2-3% neljän vuoden rekisteröinnistä ja toisen polven jälkeläisten määrä enintään 4-6% -Myös urosten omistajien vastuu antaessa urosta jalostuskäyttöön -Valistava ja tiedottava pentuneuvonta rekisteröidyn koiran hankinnasta jatkuu	
Luonne, käyttäytyminen, käyttöominaisuudet:		
-Säilyttää rodun hyvä seurakoiramainen rotumääritelmän mukainen luonne ja ominaisuudet	-Arkaa tai aggressiivista ei saa käyttää jalostukseen -Koiraa, jonka useammassa kuin yhdessä pentueessa esiintyy vihaiisuutta tai arkuutta, ei tule käyttää jalostukseen -Pyritään järjestämään käyttäytymisen jalostustarkastuksia	
Terveys ja lisääntyminen:		
-Luustosairauksien vähentäminen PEVISA-ohjelmaa käyttäen -Brakykefaalisen hengitystieoireyhtymän ongelmien vähentäminen	<i>PEVISA-ohjelma 2026-2030:</i> -Selkätutkimuslausunto käsittäen VA, LTV, IDD ja SP. VA4-tutkimustuloksen saanut koira on paritettava VA2 tai paremman tuloksen saaneen kanssa ; Polvi-, silmä- ja sydänlausunnot ; hyväksytty BOAS-testitulos yhdistelmän molemmilla vanhemmilla.	
-Väliilevykalkkeuman (CDDY) riskigeenin vähentäminen	-Jatketaan CDDY-geenitestien tukemista yhdistyksen jäsenien koirille. - Kannustetaan käyttämään CDDY-geenitestiä jalostuksen yhtenä työkaluna	

-Ranskanbulldoggi säilyy rotumääritelmän mukaisena, tasapainoisena ja liioittelemattomana pienenä molossityyppisenä koirana.	-Rotumääritelmän oikein tulkinta -Jalostukseen käytettävän koiran tulee olla rotumääritelmässä esitetty liioittelematon, kaikilta osin terverakenteinen -Urosten omistajien harkinta jalostusyksilöiden valinnassa	
-Immunologisten ongelmien vähentäminen (esim. atopia, allergia)	-Allergista, atopiasta tai toistuvista tulehduksista kärsivää tai demodikoosin (sikapunkki) sairastanutta koiraa ei tule käyttää jalostukseen. -Koiria joilla epilepsia tai syringomyelia ei saa käyttää jalostukseen	
-Synnytysongelmien väheneminen	-käytetään enenevissä määrin itsesyntyviä yksilöitä - keinosiementäminen vain tuonti- tai pakastespermaa käytettäessä -Aggressiivista tai halutonta koiraa ei tule käyttää jalostukseen	
-Jatketaan terveystulosten tilastointia	- analysoidaan kerättyjä tilastoja ja tarpeen mukaan lisätään jalostusohjausta ja siihen liittyvää valistavaa viestintää. - Järjestetään joukkotutkimuksia sekä BOAS-testejä - Yhdistys tukee terveystutkimuksiin ja BOAS-testeihin osallistumista	
- Ajantasaisten lain ja asetusten vaatimusten tiedostaminen	-Eläinten hyvinvointilain ja jalostusasetusten sekä muiden eläinjalostukseen liittyvien viraomaismääräysten seuraaminen - Ajantasainen tiedottaminen	
-Roturisteytysprojekti: ranskanbulldogin roturisteytysprojektin eteneminen projektisuunnitelman mukaisesti	-Roturisteytysprojekti: ranskanbulldogin roturisteytysprojektin eteenpäin vieminen, hallinnointi ja seuranta -Roturisteytysprojekti: F1-sukupolven terveystarkastukset ja testit, tukeminen ; risteytyskoirien F2-sukupolvi, koordinointi, toimenpiteet, terveystarkastukset, tukeminen	

Ulkomuoto:		
- Rotumääritelmän mukainen ulkomuoto säilyy	-Kannustetaan käyttämään koirat koiranäyttelyssä rakenteen ja ulkomuodon laatuarvostelun saamiseksi	
- näyttelykäyntimäärien pysyminen vähintään ennallaan	-Suosituksena vähintään 2 x EH eri tuomareilta Suomessa tai rodun ulkomuodon jalostustarkastus	
	-Sähköisten näyttelyarvostelujen hyödyntäminen jalostuskumppaneita valittaessa.	
	-RKO-raporttien tarkastelu	
	-RKO-kaavake yhdistyksen käyttöön jalostuksenohjauksessa	

Rodun pentueiden ja kasvattajien määrät ovat pudonneet rodun suosion huippuvuosista. Tavoitteena on pitkänlinjan, sukupolvien jalostustyökokemuksen ja tietämyksen säilyminen myös jatkossa ja hiljaisen tiedon siirtyminen uusille kasvattajille.

Ajan saatossa ja koiramäärän kasvusta huolimatta ranskanbulldoggi ei kuitenkaan ole muuttunut siitä, miksi se on alun perin ja vuosien saatossa jalostettu. Ranskanbulldoggi on edelleen todellinen seurakoiria, ja sen tulee jatkossakin soveltua koko perheen lemmikiksi. Sen luonteen tulee olla avoin, ystävällinen, seurallinen, iloinen, leikkisä, itsevarma ja reipas, sekä erityisen kiintynyt isäntäväkeensä ja lapsiin. Minkäänlaista aggressiivisuuteen, vihaisuuteen tai arkuuteen liittyvää käytöstä ei tule hyväksyä, eikä heikkoluonteisia yksilöitä tulisi käyttää jalostukseen. Rodun seurakoiraksi soveltuvaa luonnetta tulee vaalia myös tulevaisuudessa, ja kasvattajien tulee kiinnittää huomiota rodun luonteeseen myös jatkossa.

Ranskanbulldoggin ulkomuodollinen vaihtelevuus on Suomessa melko laaja. Tavoitteena tulee olla rotumääritelmässä esitetty liioittelematon, hyväluonteinen ja kaikilta osin terverakenteinen koiria. Yhdistelmien tulee täyttää rodun PEVISA-vaatimukset terveyden osalta ja uusittaessa yhdistelmää tulee käyttää vakavaa harkintaa ja mahdollisesti odottaa ensimmäisen pentueen virallisia terveystuloksia.

Jalostusvalintojen sekä virallisten terveystulosten myötä tavoitteena entistä laadukkaammat ja terveemmät koirat.

6.2 Suositukset jalostuskoirille ja yhdistelmille

Jalostukseen tulee käyttää mahdollisimman tasokkaita ja terveystutkittuja koiria, joilla on oikeanlainen luonne, rotumääritelmän mukainen väriyys sekä tasapainoinen, vankka ja ryhdikkäästi rakentunut runko. Myös oikeanmallinen pää, jossa on hyvät silmät, korvat ja ilme, ovat kaikki merkittäviä ja tärkeitä asioita rodun ulkomuodossa ja yleisvaikutelmassa. Jalostuskoirien tulee täyttää yhdistyksen jalostusohjeen suositukset erityisesti terveys- ja näyttelytulosten osalta. Koiria, joilla on vakavia virheitä tai sairauksia, ei saa käyttää jalostukseen. Valtaosa rodun terveysongelmista on sidoksissa äärimmilleen vietyihin ulkomuoto-ominaisuuksiin. Niiden tehokas vähentäminen onnistuu tulkitsemalla rotumääritelmää oikein ja karsimalla jalostuksesta liioitellut, laatutasoltaan huonot ja selvästi rotumääritelmästä poikkeavat yksilöt. Kasvattajia tulee tukea ja kannustaa rotumääritelmän tavoitteelliseen noudattamiseen ja valitsemaan jalostusyksilöiksi jalostusohjeet täyttäviä ranskanbulldoggeja.

Myös urosten omistajilta toivotaan entistä enemmän harkintaa antaessaan urosta jalostuskäyttöön. Yksi tärkeistä tavoitteista rodun jalostuksessa on luonnollinen lisääntyminen. Narttujen

lisääntymisongelmat ovat rodulle tyypillisiä, mutta viime vuosina on ollut havaittavissa muutosta parempaan. Myös pentueiden koossa on tapahtunut lievää kasvua. Kasvattajien tulee suosia jalostuksessa sellaisia uroksia, jotka kykenevät astumaan normaalisti sekä sellaisia narttuja, jotka kykenevät synnyttämään itse. Narttu, joka on kaksi kertaa sektioitu poistetaan jalostuksesta. Kasvattajien toivotaan käyttävän jalostukseen myös kotimaisia, vähemmän käytettyjä koiria sekä ulkomaisia yksilöitä, joiden linjoja on Suomessa ainoastaan vähän tai ei ollenkaan. Vahvasti sisäsiittoista jalostusta tulee rodussa välttää geneettisen monimuotoisuuden turvaamiseksi ja sairausgeenien kasaantumisen välttämiseksi. Kasvattajien tulisi suosia yhdistelmiä, joissa sukusiitoskerroin jää alle 6,25 %. Perusteena yhdistelmän sukusiitosprosentin laskemiselle käytetään Suomen Kennelliiton jalostustietokantaa. Sukusiitosaste tulisi laskea vähintään neljän sukupolven mukaan.

Suositus yksittäisen koiran jälkeläismäärästä

- Uroksen jälkeläismäärä tulisi olla enintään 5 % vuosittaisesta pentuerekisteröintimäärästä. Vuoden 2024 rekisteröintien pohjalta uroksen pentumäärä saisi olla noin 11 pentua / vuosi.
- Erityisesti nuoren uroksen kohdalla tulee käyttää vakavaa harkintaa pentueiden lukumäärässä. Yhdistys suosittelee pidettäväksi taukoa toisen pentueen jälkeen, jotta nähtäisiin minkälaisia jälkeläisiä uros periyttää. Alle 5-vuotiaalla uroksella saa olla enintään 40 jälkeläistä ja uroksen koko elinajan pentumäärän suositellaan jäävän alle 80 pennun. Nartun jälkeläismäärälle yhdistys ei ole asettanut rajoitteita. Ensimmäisen pentueen kohdalla suositellaan, että narttu on alle 4-vuotias.

Suosituksset jalostukseen käytettävälle koirille ja yhdistelmille:

Kasvattajia suositellaan tavoittelemaan tai välttämään jalostusyhdistelmillään seuraavaa:

Ulkomuoto: Jalostukseen käytettävällä koiralla tulisi olla vähintään kaksi virallisessa näyttelyssä saatua laatuarvostelua. Arvostelut tulee saada eri tuomareilta Suomessa ja niiden on oltava ”erittäin hyvä” (EH), tai parempi. Laatuarvostelun voi korvata hyväksytyllä Ulkomuodon jalostustarkastuksella.

Lonkat: Koiraa, joka oireilee lonkkia, ei tule käyttää jalostukseen. Oireettoman D-lonkkaisen koiran jalostuskäytössä suositellaan vakavaa harkintaa, ja sellaisen yhdistämistä ainoastaan A- tai B-lonkkaisen yksilön kanssa.

Kyynärät: Koiraa, joka oireilee kyynäriä, ei tule käyttää jalostukseen. Kyynärnivelen inkongruenssituloksen kaksi (2) saanutta koiraa ei tulisi käyttää jalostukseen. Kyynärnivelen inkongruenssituloksen kolme (3) saanutta koiraa ei saa käyttää jalostukseen (Kennelliiton Koirarekisteriohjeen mukainen rajoitus asteikon huonoimmalle tulokselle).

Iho-ongelmat, allergia ja atopia: Allergista koiraa ei tulisi käyttää jalostukseen. Vakavasta, perinnölliseksi katsottavasta immunologisesta sairaudesta kärsivää koiraa ei tule käyttää jalostukseen. Koiraa, jolla on diagnosoitu yleistynyt demodikoosi tai joka on jättänyt demodikoosia sairastavia pentuja eri yhdistelmissä, ei saa käyttää jalostukseen.

Neurologiset sairaudet: Epilepsiaa sairastavaa koiraa ei saa käyttää jalostukseen. Yhdistelmiä, joissa esiintyy epilepsiaa ensimmäisen neljän sukupolven sisällä, tulee välttää. Epilepsiaa jättäneet koirat tulisi poistaa jalostuksesta. Epilepsiaa sairastavien koirien sisarusten jalostuskäytössä tulee käyttää suurta harkintaa. Syringomyeliaa sairastavaa koiraa ei tule käyttää jalostukseen.

Luonne: Jos koiran luonne poikkeaa voimakkaasti rotumääritelmästä aggressiiviseen tai arkaan suuntaan sen jalostuskäyttöä tulee harkita.

Krooniset hengitysongelmat: Mikäli koiran pehmytkitalaki tai sieraimet on jouduttu leikkaamaan hengitysongelmien takia, sitä ei tule käyttää jalostukseen.

Silmäsairaudet: Pevisa-vaatimusten lisäksi jalostustoimikunta ei suosittele yhdistelmiä, missä molemmilta vanhemmilta tulee samoja perinnölliseksi katsottavia silmäsairauksia, kuten esimerkiksi kyynelkanavan puutos, makroblepharon, distichiasis/ektooppinen cilia, kirsikkasilmä yms. Jalostuskäyttöä ei suositella yksilölle, jolla distichiasis/ektooppinen cilia –löydös on luokiteltu vakavaksi.

Sisäelinsairaudet: Koiraa, jolla on todettu ruokatorvenlaajentuma; cushingintauti; kilpirauhassairaus; maksa- munuais-, sappi- tai haimasairaus; toistuvia suolistotulehduksia ei tule käyttää jalostukseen

Muut rakenneongelmat: Jalostukseen ei suositella käytettäväksi koiraa, jolla on luuston tai nivelten kasvuhäiriöitä, jotka selvästi oireilevat. Koiraa, jolla on vino leuka tai huomattava purentavirhe. Koiraa, joilla on vakavasti käyrät eturaajat, erittäin löysät ranteet. Lievästi käyräaajaisten koirien yhdistämistä ei suositella.

Muuta: Ilmiasultaan (fenotyyppi) rotumääritelmästä poikkeavan väristä koiraa ei tule käyttää jalostukseen (mm. sininen väri). Mikäli väriltään rotumääritelmän mukainen koira on todettu poikkeavan värin kantajaksi (genotyyppi), tulee se yhdistää ainoastaan yksilöön, joka ei ole kantaja. Tällaisen yhdistelmän jälkeläiset tulee geenitestata ennen mahdollista jalostuskäyttöä. Kahta rotumääritelmästä poikkeavan värin kantajaa ei saa yhdistää.

Koiraa, jolla karvanlaatu poikkeaa normaalista, (esim. pitkäkarvainen, kiharakarvainen tai selkeä karvapuutos) ei tule käyttää jalostukseen.

Kasvattaja, joka on yhdistyksen jäsen, saa pyytäessään jalostustoimikunnalta apua yhdistelmien sukutauluissa esiintyvien perinnöllisten riskien selvittämisessä, sekä muissa ranskanbulldogin jalostusta koskeissa kysymyksissä.

6.3 Rotujärjestön ja yhdistyksen toimenpiteet

Yhdistyksen hallitus valitsee jäsenet yhdistyksen jalostustoimikuntaan, joka hankkii rodun yksilöistä mahdollisimman paljon tietoa sekä kerää näyttely- ja terveystulosten lisäksi tietoa jälkeläisistä, rodun yleisestä terveydentilasta, luonteesta ja ulkomuotoseikoista. Yhdistys seuraa ja tilastoi uutta tietoa sairauksien ja vikojen periytyvyydestä kotimaisia ja ulkomaisia tutkimusprojekteja hyödyntäen. Yhdistys kerää tietoa rodun sairauksista ja terveystilanteesta myös koiranomistajille suunnattujen kyselyiden avulla sekä pyrkii tekemään yhteistyötä ulkomaisten rotua harrastavien yhdistysten kanssa ja täten viemään rodun terveyttä eteenpäin myös kansainvälisellä tasolla.

Yhdistyksen tavoitteena oli saada rodulle PEVISA ja täten lisätä jalostusyksilöiden terveystutkimusten määrää. PEVISA on rodulla ollut vuodesta 2021 lähtien ja terveystutkimusten määrän lisäämisen ohella se on nyt yksi jalostuksen ohjauksen työkaluista. Kennelliittoon tallennettua virallista terveystutkimusdataa voidaan yhdistyksessä tarkastella, analysoida ja saada siitä ranskanbulldogin jalostuksen ohjaukseen ja toimenpiteiden kehittämiseen arvokasta tietoa. Yhdistyksen omia terveys- ja kasvattajakyselyitä tullaan päivittämään. Yhdistys ja sen jalostustoimikunta tiedottaa kasvattajia ja jäseniään keräämistään tiedoista.

Yhdistyksellä on mahdollisuus tukea jäsentensä ranskanbulldoggien virallisia terveystutkimuksia, ja se kannustaa niihin myös koiria, joita jalostukseen ei käytetä. Yhdistys suosittaa testauttamaan ranskanbulldogit IDD-riskiä kartoittavalla CDDY-geenitestillä, ja jakaa tietoa mahdollisuudesta virallisen testituloksen näkyvyyteen Kennelliiton KoiraNetissä, mutta myös epävirallisesti otettujen tulosten näkyvyyteen yhdistyksen kotisivulla. Yhdistys järjestää BOAS-testejä ja pyrkii jäsenistön ranskanbulldogeille mahdollistamaan näihin edullisemman osallistumisen. Tavoitteena on, että myös ne ranskanbulldogit osallistuisivat, joita ei jalostukseen käytetä. Jalostusyksilöiltä uuden PEVISAn myötä vaaditaan hyväksytty BOAS-testi ennen astutusta molemmilta yhdistelmän osapuolilta. Yhdistys päivittää ranskanbulldoggien jalostusohjetta JTO:n ja PEVISAn mukaisesti.

Yhdistys kannustaa koiranomistajia käyttämään koiriaan luonnetesteissä ja/tai käyttäytymisen jalostustarkastuksessa, jotta tuloksia voidaan hyödyntää jalostustyössä. Yhdistyksessä on laadittu sekä

käyttäytymisen- että ulkomuodon jalostustarkastuksen ihanneprofiilit ranskanbulldogille. Rodun luonnetta on mahdollisuus testauttaa myös LTE luonnetestillä, johon ranskanbulldogille on laadittu luonnetprofiili. Luonnetta ja käyttäytymistä voidaan näin testauttaa kahdella toisiaan täydentävällä tavalla. Ulkomuodon jalostustarkastus täydentää koiranäyttelyistä saatavaa näkemystä ulkomuodollisista seikoista.

Yhdistyksen jalostustoimikunta antaa jalostusneuvontaa jokaiselle sitä pyytävälle yhdistyksen jäsenelle. Tavoitteena on, että erityisesti ensimmäistä pentuetta suunnitteleva kasvattaja ottaisi yhteyttä jalostustoimikuntaan. Yhdistys kannustaa rodun kasvattajia pitämään jalostusnarttuja erityisen hyvässä kunnossa. Yhdistyksellä on myös pentuneuvonta, jonka tarkoituksena on ohjata rodusta kiinnostuneet hankkimaan pennun ainoastaan rekisteröidyistä ja terveystutkituista vanhemmista. Valistavan pentuneuvonnan ja aktiivisen tiedotustoiminnan kautta yhdistys pyrkii puuttumaan tältä osin ostajien valintoihin ja siten vähentämään rodun parissa laajasti esiintyvää pentutehtailua sekä rekisteröimättömien koirien kauppaa. Yhdistys tarjoaa jäsenkasvattajilleen mahdollisuuden kasvattamiensa pentueiden ilmoitteluun, säännöt sille mukailevat aina voimassa olevaa jalostusohjetta.

Suomen Ranskanbulldogit ry:n pitkäjänteinen useamman koirasukupolvea käsittävä roturisteytysprojekti on yksi työkalu lisää ranskanbulldogin terveyden edistämiseen, etenkin selkä- ja hengitysterveyden. Projektisuunnitelma, jonka yhdistyksen jäsenistö maaliskuussa 2021 hyväksyi, on laadittu terveys ensisijaisesti huomioiden unohtamatta kuitenkin rodun luonnetta ja käyttötarkoitusta. Suunnitelma noudattaa Suomen Kennelliiton roturisteytysohjetta ja on saanut Kennelliiton hallituksen hyväksynnän kesällä 2023. Tämän jälkeen on ryhdytty toteuttamaan projektisuunnitelman mukaisia toimenpiteitä yhteistyössä projektikasvattajien kanssa. Yhdistys tekee yhteistyötä Suomen Kennelliiton ja muiden sidosryhmiensä kanssa sekä seuraa jalostukseen vaikuttavaa lainsäädäntöä. Yhdistys tekee kansainvälistä yhteistyötä ulkomaisten rotuyhdistysten kanssa.

Ranskanbulldoggien rotujärjestö Suomen Kääpiökoirat ry (SKKY) ohjaa ja valvoo, sekä hyväksyy rotuyhdistys Suomen Ranskanbulldogit ry:n jalostuksen ohjauksen viralliset suunnitelmat ja niiden toteutuksen. SKKY hoitaa rodun ulkomuototuomareiden koulutuksen ja ohjeistuksen. Rotuyhdistys Suomen Ranskanbulldogit ry kehittää ja ohjaa jalostusta, toimenpiteitä, terveyden seurantaa ja tilastointia sekä laatii ja päivittää rodun PEVISAn ja JTO:n.

6.4 Uhat ja mahdollisuudet sekä varautuminen ongelmiin

Ranskanbulldogin jalostuksessa keskeisimmät mahdollisuudet ja uhat.

VAHVUUDET	HEIKKOUEDET
populaatio - melko vanha rotu, pitkä historia - rodun melko suuri kanta - maltilliset sukusiitosprosentit - riittävä koirakanta jalostusvalintojen tekemiseksi terveys - tutkitutetaan myös koiria, joille ei ole suunniteltu jalostuskäyttöä - jalostusvalinnoilla pystytään vaikuttamaan terveyteen - selän kalkkeumariskigeenin vaihtelu populaatiossa ja cddy-geenitestin hyödyntäminen jalostusvalinnoissa - BOAS-testi ja BOAS-asteen periytyvyys, hyödyntäminen jalostusvalinnoissa - PEVISA ja jalostuksenohjaus luonne - rodun hyvä, rohkea ja reipas luonne, perhekoira - rodun sopivuus ja sopeutuminen kaupunkilaistuvaan elämäntyyliin rakenne - tietoisuus, että liioitellut ulkomuodon piirteet ovat sidoksissa terveysongelmiin muu - yhdistys toimii aktiivisesti rodun eduksi - kasvattajien yhteistyö	populaatio - hyviä yksilöitä jää jalostuskäytön ulkopuolelle - jalostusurosten suppea hyödyntäminen (kasvattajien yhteistyö) - tuontikoiria ei riittävästi eri sukulinjoista - matadoriurokset terveys - tuontikoirien virallisten terveystulosten puute ja/tai luotettavuus - terveystietojen saatavuus ulkomailta rakenne - kookkaiden ja/tai rungoltaan ei-rotutyypillisten koirien käyttäminen jalostukseen muu - avoimuuteen kasvattajien välillä ei riittävästi ole kiinnitetty huomiota - malttamattomat pennunostajat

MAHDOLLISUUDET populaatio - ulkomaisten jalostusurosten käyttö - jalostuskäyttöön myös vähemmän käytettyjä terveystarkastettuja uroksia - laadukkailla tuonneilla jalostuspohjan laajentaminen - keinosiemennys ja ulkomaiset urokset - nykYTEKNIKAN mahdollistama yhteyksien luominen terveys - kasvattajien ja rodusta kiinnostuneiden tietämyksen lisääminen - lisääntynyt kiinnostus terveystutkimuksiin ja niiden hyvä saatavuus - kehittyneet tutkimusmenetelmät - kansainvälinen yhteistyö - itsesynnyttävien koirien lisääminen jalostusvalinnoissa - Kennelliiton Koiranet-jalostustietojärjestelmä ja julkiset terveysseulontatiedot - Yhdistyksen pitkäkestoinen roturisteytysprojekti rodun terveyden parantamiseksi rakenne - RKO (rotukohtaiset ohjeet): liioiteltujen piirteiden vastustaminen myös koiranäyttelyissä muu - rodun näkyvyvyys näyttelyissä - uusi tieteellinen tieto	UHAT populaatio - tuontien taustojen huono tuntemus, ei mahdollisuutta laajenevaan jalostuspohjaan terveys - tuontien epäselvät taustat, voi johtaa sairauksien ja vikojen lisääntymiseen - Yhdistyksen roturisteytysprojektin pitkäkestoisuus, useampi koirasukupolvi luonne - luonteen huomiotta jättäminen jalostusvalinnoissa muu - pentutehtailu - SKL:ään rekisteröimättömät pentueet - rodun maine ja sen perusteeton leimaaminen julkisuudessa - ostajien ymmärtämättömyys eroista RuVi:n viranomaisrekisterin ja Suomen Kennelliiton sukupuurekisteröinnin välillä - rekisteröimättömien koirien ”rekisteröiminen” kirjaamalla rotuun RuVi:n viranomaisrekisteriin omistajan oman ja ulkonäköarvion perusteella.
---	--

Varautuminen ongelmiin

Edellä olevasta taulukosta käy ilmi rotuun kohdistuvia riskejä ja miten niihin varaudutaan.

6.5 Toimintasuunnitelma ja tavoiteohjelman seuranta

Suunnitelma

Vuosi	Tehtävä tai projekti
2026-2030	Terveystarkastusten ja -tutkimusten seuranta, tilastointi ja reagointi tarvittaessa
	Luonne- ja terveystutkimus
	Kasvattaja/harrastajapäivien ja koulutusten järjestäminen
	Luustotutkimusten tukemisen jatkaminen
	Jalostustarkastusten järjestäminen
	BOAS-testien järjestäminen
	Rodun terveystilanteen seuranta kansainvälisesti ja mahdollinen osallistuminen.
	Ranskanbulldogin roturisteytysprojektin eteenpäin vieminen, hallinnointi ja seuranta

Seuranta vuosilta 2021-2025

Tehtävä tai projekti	Seuranta
Terveystarkastusten seuranta, tilastointi ja reagointi tarvittaessa	Rodun terveystulosten tilastointi ja niiden analysointi, jonka perusteella tehty uudet esitykset PEVISA-ohjelmaan.
Luonne- ja terveystutkimus	Yhdistys on tehnyt jäsenistölle suunnattuja terveystutkimuksia kolme kertaa seurantajakson aikana
Kasvattaja/harrastajapäivien ja koulutusten järjestäminen	Yhdistys on järjestänyt koulutus- /luentotilaisuuksia etäyhteyksin seurantajakson aikana.
Luustotutkimuslahjoitusten jatkaminen ja rahoittaminen	Yhdistys on jatkanut vapaaehtoisten tutkimusten tukemista lahjoituksin.
Jalostustarkastusten järjestäminen	Yhdistys on laatinut sekä käyttäytymisen- että ulkomuodon jalostustarkastuksen ihanneprofiilit rodulle.
Kävelytestien järjestäminen ja tukeminen	Yhdistys on järjestänyt useita BOAS-testejä (ent. Kävelytesti) seurantajakson aikana.
Rodun terveystilanteen seuranta kansainvälisesti ja mahdollinen osallistuminen.	Jalostustoimikunta on seurannut aktiivisesti rodun terveystilannetta kansainvälisesti.

JTO:n ja PEVISAn vaikutuksen seuraaminen

Yhdistys seuraa, tilastoi ja analysoi rodun terveystarkastustuloksia suunnitelmallisesti ja luo suuntaviivat tulevien vuosien jalostusvalinnoille analyysiin perustuen.

7. LÄHTEET

- Suomen Kennelliiton [www-sivut](#)
- Suomen Kennelliiton [jalostustietokanta](#)
- Suomen Kennelliiton [rotudata](#)
- Ranskanbulldogin rotumääritelmä, hyväksytty: FCI 18.09.2023
- Ranskanbulldogin roturisteytysprojekti, Suomen Ranskanbulldogit ry, hyväksytty: SKL 06/2023
- Kennel Club, UK
- SKK Hunddata
- Club du Bouledogue Français'
- Kennelliitto. "Yleinen jalostusstrategia 2024-2028" <https://www.kennelliitto.fi/lomakkeet/kennelliiton-yleinen-jalostusstrategia-2024-2028> (linkki tarkistettu 15.1.2025)
- Kennelliitto. "Koirarekisteriohje 2025" <https://www.kennelliitto.fi/lomakkeet/kennelliiton-koirarekisteriohje> (linkki tarkistettu 15.1.2025)
- Kennelliitto. KoiraNet/ jalostustietojärjestelmä. <https://jalostus.kennelliitto.fi/frmEtusivu.aspx?R=101> (linkki tarkistettu 15.1.2025)
- Kennelliitto. "Rotukohtaiset ohjeet liioiteltujen piirteiden huomioimisesta ulkomuotoarvostelussa" <https://www.kennelliitto.fi/lomakkeet/ulkomuototuomarin-liioiteltujen-piirteiden-rotukohtainen-arvosteluohje-rko> (linkki tarkistettu 15.1.2025)
- Kennelliitto. "Koirien Perinnölliset silmäsairaudet ja niiden tutkiminen" . <https://www.kennelliitto.fi/perinnolliset-sairaudet-ja-koiran-hyvinvointi/yleisimmat-silmasairaudet> (linkki tarkistettu 15.1.2025)
- Lappalainen Anu, Saikku-Bäckström Anu "Perinnölliset selkämuutokset " Kennelliitto. <https://www.kennelliitto.fi/kasvatus-ja-terveys/koiran-terveys/perinnolliset-sairaudet-ja-koiran-hyvinvointi/perinnolliset-selkamuutokset> (linkki tarkistettu 15.1.2025)
- Lappalainen Anu "Mäyräkoirahalvaus ja selkänikamien välilevyjen kalkkeutuminen yhteenveto tutkimuksista" Kennelliitto. <https://www.kennelliitto.fi/mayrakoirahalvaus-ja-selkanikamien-valilevyjen-kalkkeutuminen> (linkki tarkistettu 15.1.2025)
- Lappalainen Anu 2016. "Polvilumpion sijoiltaanmeno - patellaluksaatio" Kennelliitto. <https://www.kennelliitto.fi/kasvatus-ja-terveys/koiran-terveys/perinnolliset-sairaudet-ja-koiran-hyvinvointi/polvilumpion-sijoiltaanmeno-patellaluksaatio> (linkki tarkistettu 9.2.2025)
- Lappalainen Anu, Mäki Katariina "Brakykefaalinen oireyhtymä, BOAS" Kennelliitto. <https://www.kennelliitto.fi/kasvatus-ja-terveys/koiran-terveys/perinnolliset-sairaudet-ja-koiran-hyvinvointi/brakykefaalinen-oireyhtyma-boas> (linkki tarkistettu 15.1.2025)
- Mahlanen Nina "Koiran atopia" Kennelliitto. <https://www.kennelliitto.fi/kasvatus-ja-terveys/koiran-terveys/perinnolliset-sairaudet-ja-koiran-hyvinvointi/koiran-atopia> (linkki tarkistettu 9.2.2025)
- Mäki Katariina 2013. "Perinnöllinen monimuotoisuus ja jalostuspohja" . Kennelliitto. <https://www.kennelliitto.fi/kasvatus-ja-terveys/koiran-jalostus/tietoa-jalostuksen-tueksi/perinnollinen-monimuotoisuus-ja-jalostuspohja> (linkki tarkistettu 15.1.2025)
- Mäki Katariina 2013. "Sukusiitos" Kennelliitto. <https://www.kennelliitto.fi/kasvatus-ja-terveys/koiran-jalostus/tietoa-jalostuksen-tueksi/sukusiitos> (linkki tarkistettu 15.1.2025)
- Mäki Katariina 2013. "Tehollinen populaatiokoko" Kennelliitto. <https://www.kennelliitto.fi/kasvatus-ja-terveys/koiran-jalostus/tietoa-jalostuksen-tueksi/tehollinen-populaatiokoko> (linkki tarkistettu 15.1.2025)
- Aromaa M, Lilja-Maula L, Rajamäki M. Assessment of welfare and brachycephalic obstructive airway syndrome signs in young breeding age French Bulldogs and Pugs, using owner questionnaire, physical examination and walk tests. Anim Welf. 2019;28:287–98.
- Batcher, K., Dickinson, P., Giuffrida, M., Sturges, B., Vernau, K., Knipe, M., Rasouliha, S. H., Drögemüller, C., Leeb, T., Maciejczyk, K., Jenkins, C. A., Mellersh, C., & Bannasch, D. (2019).

Phenotypic Effects of FGF4 Retrogenes on Intervertebral Disc Disease in Dogs. Genes, 10(6), 435. <https://doi.org/10.3390/genes10060435>

- **Lappalainen Anu**, 2021. Kromosomissa 12 esiintyvän FGF4-retrogeenin yleisyys suomalaisilla ranskanbulldogeilla ja sen yhteys välilevyjen kalkkeutumiseen. Tutkimusraportti Anu Lappalainen, ELT, dos., Helsingin yliopisto, Kliinisen hevos- ja pieneläinlääketieteen osasto. Yhteistyössä Suomen Ranskanbulldogit ry. <https://www.kennelliitto.fi/files/suomen-ranskanbulldogit-ry-ja-anu-lappalainen-elt-dos-kromosomissa-12-esiintyvän-fgf4-retrogeenin-yleisyys-suomalaisilla-ranskanbulldogeilla-ja-sen-yhteys-valilevyn-kalkkeutumiseen>
- **Lilja-Maula, L.I.O., Mäki, K.H., Aromaa, M.K. & Rajamäki, M.M.** Evaluation of brachycephalic obstructive airway syndrome breeding test results in Finland from 2017 to 2022. Acta Vet Scand 66, 35 (2024). <https://doi.org/10.1186/s13028-024-00755-9>
- **Liu NC, Sargan DR, Adams VJ, Ladlow JF** (2015) Characterisation of Brachycephalic Obstructive Airway Syndrome in French Bulldogs Using Whole-Body Barometric Plethysmography. PLOS ONE 10(6): e0130741. <https://doi.org/10.1371/journal.pone.0130741>
- **Liu N-C, Troconis EL, Kalmar L, Price DJ, Wright HE, Adams VJ, Sargan DR and Ladlow** 2017 Conformational risk factors of brachycephalic obstructive airway syndrome (BOAS) in Pugs, French Bulldogs, and bulldogs. PLoS ONE 12: e0181928. <https://doi.org/10.1371/journal.pone.0181928> [CrossRefGoogle Scholar](#)
- **Niinikoski I, Himanen S-L, Tenhunen M, Lilja-Maula L, Rajamäki M.** Description of novel method for detection of sleep-disordered breathing in brachycephalic dogs. J Vet Intern Med. 2023;37:1475–81.
- **Packer RMA, Hendricks A, Tivers MS, Burn CC** (2015) Impact of Facial Conformation on Canine Health: Brachycephalic Obstructive Airway Syndrome. PLoS ONE 10(10): e0137496. <https://doi.org/10.1371/journal.pone.0137496>
- **Packer RMA, Tiewers MS.** Strategies for management and prevention of conformation related respiratory disorders in brachycephalic dogs. Vet Med (Auckl). 2015;6:219–32

8. LIITTEET

Liite 4.2.3.A Luonnetestin ihanneprofiili

Liite 4.2.3.B Käyttäytymisen jalostustarkastusprofiili

Liite 4.3.3.A Yleisimmät kuolinsyyt

Liite 4.4.2.A Näyttelykäynnit

Liite 4.4.2.B RKO ohjeistus ranskanbulldoggin osalta

Liite 4.4.2.C Ulkomuodon jalostustarkastusprofiili

9. TEKIJÄT

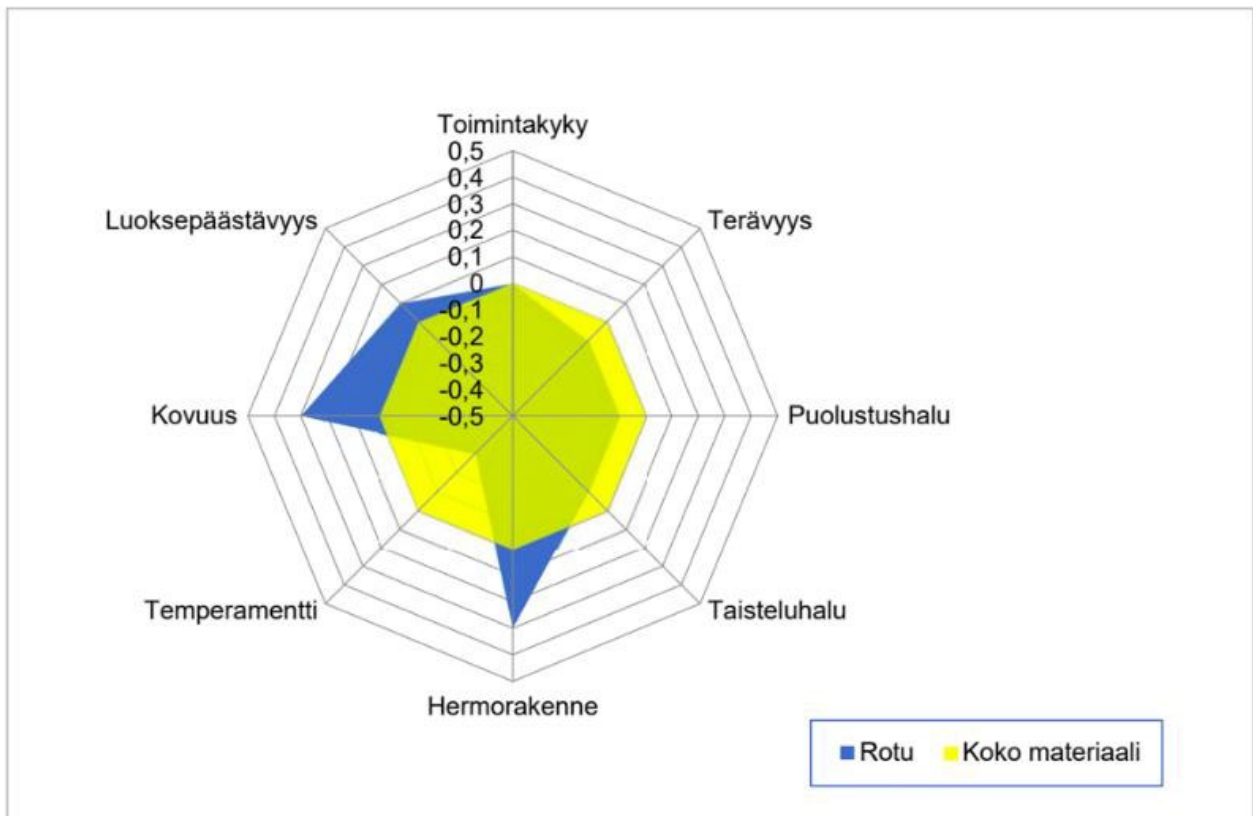
Suomen Ranskanbulldogit ry:n jalostustoimikunta 2024

RANSKANBULLDOGIN LUONNEPROFIILI

Yleistä

Oheinen luonneprofiili on luotu rodun historian, sekä Suomessa luonnetestattujen ranskanbulldoggien testitulosten pohjalta. Suomessa on testattu vuoden 2020 alkuun mennessä 178 ranskanbulldoggia (92 narttua ja 86 urosta). Vertailumateriaalina kaikki testatut koirat, yhteensä 45582 koiraa.

Testitulokset antavat kuvan keskivertoa vahvaluonteisemmasta itsenäisestä rodusta. Alla kaavio rodusta koko materiaaliin verrattuna.

Ranskanbulldoggi on keskimääräistä testattua koiraa merkitsevästi parempi hermorakenteltaan, kovuudeltaan ja luoksepäästävyydeltään. Temperamentiltaan rodun edustaja on kaikkia rotuja matalammalla. Osittain rodun luonteen lujuudesta ja ihmisiin luottavaisuudesta johtuen terävyys, puolustushalu sekä taisteluhalu jäävät koko materiaalin vastaavia tuloksia alemmalle tasolle.

Rodun luonteen vahvuus näkyy myös laukaisupelottomuudessa sekä keskeytetyissä testikerroissa. Laukaisupelokkuutta ei ole ilmennyt yhdessäkään testatussa rodun yksilössä. Koko materiaalissa tätä ilmenee 5,8%. Keskeytettyjä testejä rodulla on 1 (0,6%). Koko materiaalin vastaava prosentti on 2,3%.

Sukupuolien erot ovat keskimääräistä pienemmät, narttujen ollessa vain lievästi pehmeämpiä sekä vilkkaampia kuin urokset.

Rodun historia

Ranskanbulldoggi on jalostettu alun perin yhdistämällä englantilaisia minimastiffeja ranskalaisiin rottakoiriin. Yhdistelmän molemmat puolet ovat olleet itsenäiseen työhön sopivia sekä poikkeuksellisen kovaluonteisia.

Luonteen kovuutta tarvitaan sekä taistelukoirilta, että myös pikkujyrsijöiden pyytäjiltä kaupunkiympäristössä. Oleellinen ominaisuus mainituille käyttöalueille jalostetuilla koirilla on luonnollisesti myös taisteluhalu.

Testiprofiili

Liitteenä olevassa tavoiteprofiilissa on neljän tasoisia arvoja lomakkeen osa- alueilla. Punaisella merkityt kohdat ovat tavoitteita, joihin pyritään, vihreällä merkityt hyväksytään ja sinisellä merkityt kohdat eivät ole kovin toivottuja, mutta hyväksytään varauksin.

Lomakkeen punaisella merkityt kohdat (toivottu) vastaavat kuvitteellisen alkuperäisen ranskanbulldogin optimiarvosanoja. Koira, joka kaikissa osa- alueissa saavuttaisi tämän tavoitteen on tuskin olemassakaan, mutta tavoite kuitenkin on.

Vihreällä merkityt kohdat hyväksytään sellaisenaan. Sinisellä merkittyjen kohdalla olisi toivottavaa, että jalostusyhdistelmän toisella osapuolella tämä ominaisuus olisi paremmalla tasolla.

Taustattomat kohdat eivät ole rodulle toivottavia.

Tavoiteprofiili on pitkälle luotu rodun historiaa ja nykytilannetta testituloksissa peilaten, joten se on sellaisenaan ehkä liian vaativa. Tämän takia suositan, että jalostukseen käytettävälle koiralle hyväksyttäisiin myös kaksi ”ei hyväksyttävää” arvosanaa. Näiden kohdalla toivottavaa olisi, etteivät samat ominaisuudet jää hyväksyttävien arvosanojen ulkopuolelle. Hermorakenteen tai laukausten osalta ei heittoja hyväksytä.

TESTIN OSA-ALUEET

Toimintakyky

Toimintakyvyllä tarkoitetaan luonnetestissä koiran kykyä ratkoa sille luotuja yllättäviä tilanteita ilman apua.

Ominaisuudella on kaksi erikoiskoetta: Kelkkakoe, jossa ohjaajan kanssa seisovaa koiraa kohti vedetään ihmishahmon tapaista kelkkaa. Tämä testi kuvaa koiran toimintakykyä uhan alla. Koiraa pyritään kelkan liikkeillä uhkaamaan, ja kelkan pysähtyttyä koiran tulisi voittaa pelkonsa ja mennä tutkimaan kelkkaa.

Toinen erikoiskoe on Pimeä huone, jossa ei ole mitään varsinaista uhkaa, ainoastaan outo, hämärä tila. Koiran tulisi liikkua siellä ongelmitta.

Ranskanbulldoggi on tyypiltään itsenäinen, eikä yleensä tarvitse ulkopuolista apua tilanteista selvittääkseen.

Tavoite +2 Hyvä

Hyväksytään myös +3 Suuri, +1a Kohtuullinen

Sekä vaurauksin +1b Kohtuullisen pieni

Ei hyväksytä -1 Pieni, -2 Riittämätön, -3 Toimintakyvytön

Terävyys

Terävyydellä tarkoitetaan koiran taipumusta käyttää aggressioita uhkaavassa tilanteessa. Luonnetestissä tätä tarkkaillaan ainoastaan ihmistä kohtaan. Tuomari hyökkää yksin seinään kiinni jätettyä koiraa kohti.

Ranskanbulldoggi on luoksepäästävyydeltään merkittävän korkeaa luokkaa ja luottaa vierasiinkin ihmisiin. Aggressiivinen käytös vierastakaan ihmistä kohtaan ei ole rodulle kovin luontaista, joten terävyyden arvosana jää helposti alhaiseksi. Negatiiviset arvosanat jäljelle jäävine hyökkäyshaluineen eivät missään tapauksessa ole rodulle kuuluvia.

Toivottu +3 Kohtuullinen ilman jäljelle jäävää hyökkäyshalua, +1a Pieni ilman jäljelle jäävää hyökkäyshalua

Hyväksytään +2 Suuri, ilman jäljelle jäävää hyökkäyshalua, +1b Koira, joka ei osoita lainkaan terävyyttä

Ei hyväksytä -1 Pieni jäljelle jäävin hyökkäyshaluin, -2 Kohtuullinen jäljelle jäävin hyökkäyshaluin, -3 Suuri jäljelle jäävin hyökkäyshaluin

Puolustushalu

Puolustushalun testauksessa tuomari hyökkää kohti koiransa kanssa kulkevaa ohjaajaa. Koiran tulisi pyrkiä estämään tuomarin pääsy ohjaajaan käsiksi.

Ranskanbulldogin korkea luottamus ihmiseen saattaa hillitä sen tarvetta puolustaa ohjaajaansa.

Toivottu +3 Kohtuullinen, hillitty

Hyväksytään +2 Suuri, hillitty

Varauksin +1 Pieni, hillitty

Ei hyväksytä -1 Haluton, -2 Erittäin suuri, -3 Hillitsemätön

Taisteluhalu

Taisteluhalu on eräs koiran tärkeimmistä ominaisuuksista. Luonnetestissä sitä testataan koiran kanssa leikkimällä, ja seuraamalla sen käytöstä uhkaa vastaan.

Ranskanbulldogin tausta edellyttää hyvää taisteluhalua. Itsenäisenä rotuna ranskanbulldogilla voi olla aluksi ongelmia vieraan kanssa leikkimisessä.

Tavoite +3 Suuri, +2a Kohtuullinen

Hyväksytään +2b Kohtuullisen pieni

Varauksin +1 Erittäin suuri

Ei hyväksytä -1 Pieni, -2 Riittämätön, -3 Haluton

Hermorakenne

Hermorakennetta arvostellaan koko testin ajan. Pääpaino on koiran palautumisella eri testiosioista.

Toivottu +2 Tasapainoinen

Hyväksytään +3 Tasapainoinen ja varma, +1a Hieman rauhaton

Varauksin +1b Hermostunein pyrkimyksin

Ei hyväksytä -1 Vähän hermostunut, -2 Hermostunut, -3 Erittäin hermostunut

Temperamentti

Temperamentilla tarkoitetaan luonnetestissä miten nopeasti ja hallitusti koira reagoi eri ärsykkeisiin. Erikoiskokeena tässä toimii ohjaajansa kanssa kulkevan koiran perään laskettu kiviä tms. sisältävä tynnyri. Väistön nopeus ja hallinta kuvaavat koiran temperamenttia.

Hyvähermoisena ja kovuutta ilmentävänä rotuna ranskanbulldogin tarve reagoida nopeasti tilanteisiin ei ole niin suuri kuin epävarmemmilla ja pehmeämmillä roduilla.

Toivottu +2 Kohtuullisen vilkas, +3 Vilkas

Hyväksytään +1 Erittäin vilkas

Ei hyväksytä -1a Häiritsevän vilkas, -1b Hieman välinpitämätön, -1c Impulsiivinen, -2 Välinpitämätön, -3 Apaattinen

Kovuus

Kovuudella tarkoitetaan koiran muistia ja sen vaikutusta toimintaan. Erikoiskokeessa ohjaajan kanssa kulkeva koira peläytetään nopeasti sen edessä nostetulla haalarilla tai sateenvarjolla, ja hetken kuluttua koira viedään uudelleen tapahtumapaikalle.

Ranskanbulldogin historia luo koirasta useampia rotuja kovemman.

Toivottu +3 Kohtuullisen kova

Hyväksytään +1 Hieman pehmeä

Varauksin +2 Kova

Ei hyväksytä -1 Erittäin kova, -2 Pehmeä, -3 Erittäin pehmeä

Luoksepäästävyys

Luoksepäästävyydellä tarkoitetaan koiran suhtautumista ystävälliseen vieraaseen ihmiseen ja myös hyökkäävästi käyttäytyvän ihmisen vaihtaessa käytöstään ystävälliseksi.

Ranskanbulldoggi on itsenäinen rotu, joka ei kaipaa tukea ihmiseltä, eikä myöskään koe ystävällisesti käyttäytyvää ihmistä uhaksi. Itsevarmana sen ei myöskään tule osoittaa mielitelevää käytöstä.

Toivottu +3 Luoksepäästävä, ystävällinen, avoin

Hyväksytään +2 Luoksepäästävä, aavistuksen pidättyväinen

Varauksin +2b Luoksepäästävä, hieman pidättyväinen

Ei hyväksytä +1 Mielistelevä, -1a Selvästi pidättyväinen, ei yritä purra, -1b Selvästi pidättyväinen, yrittää purra, -2 Hyökkäävä, -3 Salakavala

Laukauspelottomuus

Toivottu +++ Laukausvarma

Hyväksytään ++ Laukauskokematon

Varauksin + Paukkuärtyisä

Ei hyväksytä - laukaussaltis, -- laukauserkka

Järjestäjä				Aika			
Koiran nimi				Paikka			
Rotu				☐ uros ☐ narttu			
Rekisterinumero				Omistajan nimi			
Sirunumero				Luonnetestattu aikaisemmin ☐ kyllä, pvm ☐ ei			
OHJE: Rastita arvo ja ympyröi saatu pistemäärä yhteenlaskua varten							
				SIIRTO			
Osasuoritukset	Arvo	Arvostelu	Pisteet	Osasuoritukset	Arvo	Arvostelu	Pisteet
			+				+
			-				-
I TOIMINTAKYKY	+3	Suuri	45	VI TEMPERAMENTTI	+3	Vilkas	45
	+2	Hyvä	30		+2	Kohtuullisen vilkas	30
Kerroin 15	+1a	Kohtuullinen	15		+1	Erittäin vilkas	15
	+1b	Kohtuullisen pieni	15	Kerroin 15	-1a	Häiritsevän vilkas	-15
	-1	Pieni	-15		-1b	Hieman välinpitämätön	-15
	-2	Riittämätön	-30		-1c	Impulsiivinen	-15
	-3	Toimintakyvytön	-45		-2	Välinpitämätön	-30
					-3	Apaattinen	-45
II TERÄVYYYS	+3	Kohtuullinen ilman jäljelle jäävää hyökkäys halua	3	VII KOVUUS	+3	Kohtuullisen kova	24
	+2	Suuri ilman jäljelle jäävää hyökkäys halua	2		+2	Kova	16
Kerroin 1	+1a	Pieni ilman jäljelle jäävää hyökkäys halua	1		+1	Hieman pehmeä	8
	+1b	Koira joka ei osoita lainkaan terävyyttä	1	Kerroin 8	-1	Erittäin kova	-8
	-1	Pieni jäljelle jäävin hyökkäys haluin	-1		-2	Pehmeä	-16
	-2	Kohtuullinen jäljelle jäävin hyökkäys haluin	-2		-3	Erittäin pehmeä	-24
	-3	Suuri jäljelle jäävin hyökkäys haluin	-3				
III PUOLUSTUSHALU	+3	Kohtuullinen, hillitty	3	VIII LUOKSEPÄÄSTÄVYYS	+3	Hyväntahtoinen, luoksepäästävä, avoin	45
	+2	Suuri, hillitty	2		+2a	Luoksepäästävä, aavistuksen pidättyväinen	30
Kerroin 1	+1	Pieni	1		+2b	Luoksepäästävä, hieman pidättyväinen	30
	-1	Haluton	-1	Kerroin 15	+1	Mielistelevä	15
	-2	Erittäin suuri	-2		-1a	Selvästi pidättyväinen, ei yritä purra	-15
	-3	Hillitsemätön	-3		-1b	Selvästi pidättyväinen, yrittää purra	-15
IV TAISTELUHALU	+3	Suuri	30		-2	Hyökkäävä	-30
	+2a	Kohtuullinen	20		-3	Salakavala	-45
Kerroin 10	+2b	Kohtuullisen pieni	20	LAUKAUSPELOTTOMUUS	+++	Laukausvarma	
	+1	Erittäin suuri	10		++	Laukauskokematon	
	-1	Pieni	-10		+	Paukkuärtyisyä	
	-2	Riittämätön	-20		-	Laukauskaltis	
	-3	Haluton	-30		- -	Laukausarka	
V HERMORAKENNE	+3	Tasapainoinen ja varma	105	Plus- ja miinus pisteet yhteensä			
	+2	Tasapainoinen	70	Keskeytetty	LOPPUPISTEET		
Kerroin 35	+1a	Hieman rauhaton	35	Keskeytyksen syy			
	+1b	Hermostunein pyrkimyksin	35	Hylätty	Hyväksytty		
	-1	Vähän hermostunut	-35	Koskee vain rotuja, joilta hyväksytään FI MVA -arvoon hyväksytysti suoritettu luonnetesti. Koira saavuttaa hyväksytyn tuloksen, kun loppupisteet ovat vähintään +75 ja koira on saanut vähintään arvosanan +1 kohdista II, V, VIII sekä laukauspelottomuudesta +/+/+/+.			
	-2	Hermostunut	-70				
	-3	Erittäin hermostunut	-105				
SIIRTO							
Tuomarin nimi		Tuomarinumero		Tuomarin nimi		Tuomarinumero	
Allekirjoitus				Allekirjoitus			
				Sihteerin nimi tekstaten			

Rotu Ranskanbulldoggi

Voimaantulopäivämäärä

Pohjaan on valmiiksi merkitty osa kohdista hylätyiksi. Näiden reaktioiden hylkäävyys perustuu Kennelliiton yleiseen jalostusstrategiaan ja eläinsuojelulakiin.

(Kohdissa 7.5, 7.6 ja 8.3 osa tarkastajan keskeytyksistä on jätetty ilman pakollista H:ta, koska tarkastaja voi keskeyttää osion turhan paineistuksen välttämiseksi jo pienemmstäkin reaktiosta.)

1.1 b) Ei tarvitse koodeja, tarkoituksena on lähinnä kerätä tietoa. 9.b) Ei tarvitse koodeja, sillä merkitys riippuu edellisen kohdan arvioinnista.

P1-kohtia ei pidä merkitä rajaavammaksi kuin N, koska millään rodulla rauhoittelevia eleitä ei tulisi pitää epätoivottavina.

3.2 A1 ja A2 ei voi laittaa rajaavammaksi kuin N, koska reaktiot kohdistuvat leluun eli kuvaavat leikkimistä ja saalisaggressiota

1. IHMISEN KOHTAAMINEN

1.1 Ensikohtaaminen avustajan kanssa		
a) Koiran käyttäytyminen ennen kontaktitilannetta avustajan kanssa		
I	S	menee suoraan tervehtimään avustajaa
N	N1	on välinpitämätön, rento, voi tutkia ympäristöä
N	N2	pyrkii jatkamaan matkaa kiinnittämättä huomiota avustajaan
N	OLF	keskittyy vain haisteluun
N	Y	on kiinnostunut ainoastaan ympäristöstä
N	P1	lieviä merkkejä huolestumisesta tai rauhattomuudesta (voi äänellä, liikkua edestakaisin, liikkua hidastetusti, lipoa suupieliään, vinkua, häntä voi laskea. Voi myös muuttua eleettömämmäksi tai alkaa korostetusti hakea katsekontaktia ohjaajaan).
E	P2	välttelee(pyrkii pois päin avustajasta tai ohjaajansa syliin, painautuu tiiviisti kiinni ohjaajaansa tai pyrkii ohjaajan taakse, häntä painuu alas, ryhti madaltuu voimakkaasti, voi ilmetä myös seuraavia: pälyilee, läähättää tai haukkuu, sulkeutuu tai passivoituu)
H	P3	pelkää voimakkaasti (perääntyy, pakenee tai kieltäytyy etenemästä, pyrkii voimakkaasti ohjaajan syliin, kyrristelee, häntä tiukasti koipien välissä, tärisee, läähättää)
H	P4	pelkää erittäin voimakkaasti (yrittää paeta paniikinomaisesti, voi ilmetä myös paikoilleen lyhyistymisenä) <i>jalostustarkastus keskeytetään</i>
E	A1	asento jäykkä, tuijottaa, karvat voivat nousta
E	A2	tuijottaa, murisee ja/tai haukkuu
H	A3	haukkuu ja ryntäilee ihmisiä kohti
H	A4	hyökkää ja puree niin, ettei jää jälkiä
H	A5	hyökkää ja puree niin, että jää jälki
E	XR	rapsuttaa, nuolee tms. itseään
E	XM	merkkailee
b) Aika, jonka kuluessa koira tervehtii oma-aloitteisesti avustajaa		
	U30	alle 30 sekuntia
	U59	31–59 sekuntia
	U80	60–60 sekuntia (avustaja on noussut seisomaan huomioimatta koiraa)
	NO	ei tule oma-aloitteisesti ennen kuin avustaja on muuttunut aktiiviseksi kontaktinottajaksi
c) Koiran käyttäytyminen kontaktitilanteen aikana		
N	N	koira sietää kosketuksen, ei hakeudu luokse
N	SN	koira nuuhkaisee avustajaa, sen jälkeen välinpitämätön
I	SY	rennon ystävällinen (korvat rennot, normaali ryhti, paino tasaisesti kaikilla jaloilla, häntä voi heilua rennosti, voi katsoa hieman sivuun)
N	SR	kiemurtelee (ryhti madaltunut, korvat takana, voi äänneellä tai kääntyä selälleen, hyppiä vasten tai nuolla avustajaa)
N	SL	alkaa leikkiä, riehaantuu (katsoo kohti, niiaa etuosalla, läppää tassuillaan, läähättää innostuneesti, loikkii, pyrähtelee tms.)
N	P1	lieviä merkkejä huolestumisesta (liikkuu hitaasti ja jännittyneesti, hännän liike jännittyen, voi hieman väistää, mutta antaa koskea. Voi ilmentää myös seuraavia: niiaa ja/tai säpsähtää, jäykistyy hetkeksi, lipoo suupieliään, haukottelee, häntä laskee)
E	P2	säikähtää tai välttelee (perääntyy, väistää tai siirtyy ohjaajan taakse, ei anna koskea. Häntä painuu alas, ryhti madaltuu voimakkaasti, voi ilmetä myös seuraavia: pälyilee, läähättää tai haukkuu, voi passivoitua)
H	P3	pelkää voimakkaasti (perääntyy, pakenee tai kieltäytyy etenemästä, ei anna koskea, pyrkii voimakkaasti ohjaajan syliin, kyrristelee, häntä tiukasti koipien välissä, tärisee, läähättää) <i>jatketaan osiosta 3</i>
H	P4	pelkää erittäin voimakkaasti (yrittää paeta paniikinomaisesti, voi ilmetä myös paikoilleen lyhyistymisenä), <i>jatketaan osiosta 3</i>
E	A1	asento jäykkä, tuijottaa, karvat voivat nousta
E	A2	napsii ilmaa ja/tai näyttää hampaita ja/tai murisee ja/tai haukkuu, ei hyökkää kohti
H	A3	napsii ilmaa ja/tai näyttää hampaita ja/tai murisee ja/tai haukkuu, hyökkää kohti
H	A4	hyökkää ja puree niin, ettei jää jälkeä
H	A5	hyökkää ja puree niin, että jää jälki
E	XR	rapsuttaa, nuolee tms. itseään
E	XM	merkkaa avustajan
E	Y	osoittaa voimakasta kiinnostusta vain ympäristöä kohtaan
E	O	huomioi herkeämättömästi vain ohjaajansa, suhtautuu koskettamiseen välinpitämättömästi
H	EOP	koskettamisen yrittäminen jätettiin kokonaan väliin ohjaajan päätöksestä pelon vuoksi

Kirjain- ja värikoodit

I	Ihanne
N	Hyväksyttävä/ Neutraali
E	Ei-toivottava
H	Hylätty

H	EOA	koskettamisen yrittäminen jätettiin kokonaan väliin ohjaajan päätöksestä aggressiivisuuden vuoksi
H	EEA	koskettamisen yrittäminen jätettiin kokonaan väliin tarkastajan päätöksestä aggressiivisuuden vuoksi
1.2 Poistuminen ja uudelleen kohtaaminen		
a) Koiran käyttäytyminen kohdattaessa		
I	L	lähestyy avustajaa
N	N	ei lähesty eikä väistä avustajaa
E	V	väistää avustajaa
b) Koiran käyttäytyminen avustajan yrittäessä koskettaa		
N	N	koira sietää kosketuksen, ei hakeudu luokse
N	SN	koira nuuhkaisee avustajaa, sen jälkeen välinpitämätön
I	SY	rennon ystävällinen (korvat rennot, normaali ryhti, paino tasaisesti kaikilla jaloilla, häntä voi heilua rennosti, voi katsoa hieman sivuun)
N	SR	kiemurtelee (ryhti madaltunut, korvat takana, voi äänneellä tai kääntyä selälleen, hyppiä vasten tai nuolla avustajaa)
N	SL	alkaa leikkiä, riehaantuu (katsoo kohti, niiaa etuosalla, läppää tassuillaan, läähättää innostuneesti, loikkii, pyrähtelee tms.)
N	P1	lieviä merkkejä huolestumisesta (liikkuu hitaasti ja jännittyneesti, hännän liike jännittyen, voi hieman väistää, mutta antaa koskea. Voi ilmentää myös seuraavia: niiaa ja/tai säpsähtää, jäykistyy hetkeksi, lipoo suupieliaan, haukottelee, häntä laskee)
E	P2	säikähtää tai välttelee (perääntyy, väistää tai siirtyy ohjaajan taakse, ei anna koskea. Häntä painuu alas, ryhti madaltuu voimakkaasti, voi ilmetä myös seuraavia: pälyilee, läähättää tai haukkuu, voi passivoitua)
H	P3	pelkää voimakkaasti (perääntyy, pakenee tai kieltäytyy etenemästä, ei anna koskea, pyrkii voimakkaasti ohjaajan syyliin, kyrristelee, häntä tiukasti koipien välissä, tärisee, läähättää) jatketaan asiasta 3
H	P4	pelkää erittäin voimakkaasti (yrittää paeta paniikinomaisesti, voi ilmetä myös paikoilleen lyhyistymisenä), jatketaan asiasta 3
E	A1	asento jäykkä, tuijottaa, karvat voivat nousta
E	A2	napsii ilmaa ja/tai näyttää hampaita ja/tai murisee ja/tai haukkuu, ei hyökkää kohti
H	A3	napsii ilmaa ja/tai näyttää hampaita ja/tai murisee ja/tai haukkuu, hyökkää kohti
H	A4	hyökkää ja puree niin, ettei jää jälkeä
H	A5	hyökkää ja puree niin, että jää jälki
N	XR	rapsuttaa, nuolee tms. itseään
E	XM	merkkää avustajan
E	Y	osoittaa voimakasta kiinnostusta vain ympäristöä kohtaan
E	O	huomioi herkeämättömästi vain ohjaajansa, suhtautuu koskettamiseen välinpitämättömästi
H	EOP	koskettamisen yrittäminen jätettiin kokonaan väliin ohjaajan päätöksestä pelon vuoksi
H	EOA	koskettamisen yrittäminen jätettiin kokonaan väliin ohjaajan päätöksestä aggressiivisuuden vuoksi
H	EEA	koskettamisen yrittäminen jätettiin kokonaan väliin tarkastajan päätöksestä aggressiivisuuden vuoksi
1.3 Avustaja houkuttelee koiran mukaansa		
I	L	koira lähtee heti mukaan
I	LH	koira lähtee avustajan mukaan vähällä houkuttelulla
N	LV	koira lähtee mukaan runsaalla houkuttelulla
N	LO	pyrkii väliillä ohjaajan luo, väliillä kulkee avustajan mukana
E	LK	koira lähtee mukaan, mutta kieltäytyy myöhemmin etenemästä (voi ilmetä myös pakenemisena) tai alkaa kiskoa voimakkaasti kohti ohjaajaa
E	LE	koira ei lähde mukaan
H	EAG	osio keskeytetään, koska koira haukkuu ja/tai murisee ja/tai näyttää hampaita, roikkuu avustajan vaatteissa hampaillaan tai uhkailee avustajaa
H	EOP	osio jätettiin kokonaan väliin ohjaajan päätöksestä pelon vuoksi
H	EOA	osio jätettiin kokonaan väliin ohjaajan päätöksestä aggressiivisuuden vuoksi
H	EEA	osio jätettiin kokonaan väliin tarkastajan päätöksestä aggressiivisuuden vuoksi

2. KÄSITELTÄVYYS

2.1 Käyttäytyminen käsittelytilanteessa		
N	SN	koira suhtautuu välinpitämättömästi käsittelyyn tai sen käytös ei muutu lainkaan
I	SY	on rennon ystävällinen (korvat rennot, normaali ryhti, paino tasaisesti kaikilla jaloilla, häntä voi heilua rennosti, voi katsoa hieman sivuun)
N	SR	kiemurtelee (ryhti madaltunut, korvat takana, voi äänneellä tai kääntyä selälleen, hyppiä vasten tai nuolla avustajaa)
N	SL	alkaa leikkiä, riehuu (katsoo kohti, niiaa etuosalla, läppää tassullaan, läähättää innostuneesti, loikkii, pyörähtelee tms.)
N	P1	lieviä merkkejä huolestumisesta (liikkuu hitaasti ja jännittyneesti, hännän liike jännittyen, voi himan väistää, mutta antaa koskea. Voi ilmentää myös seuraavia: niiaa ja/tai säpsähtää, jäykistyy hetkeksi, lipoo suupieliaan, haukottelee, häntä laskee)
E	P2	säikähtää tai välttelee (perääntyy, väistää tai siirtyy ohjaajan taakse, ei anna koskea. Häntä painuu alas, ryhti madaltuu voimakkaasti, voi ilmentää myös seuraavia: pälyilee, läähättää tai haukkuu, voi passivoitua).
H	P3	pelkää voimakkaasti (perääntyy, pakenee tai kieltäytyy etenemästä, ei anna koskea, pyrkii voimakkaasti ohjaajan syyliin, kyrristelee, häntä tiukasti koipien välissä, tärisee, läähättää)

H	P4	pelkää erittäin voimakkaasti (yrittää paeta paniikinomaisesti, voi ilmetä myös paikoilleen lyhyistymisenä)
E	A1	asento jäykkä, tuijottaa, karvat voivat nousta
E	A2	napsii ilmaa ja/tai näyttää hampaita ja/tai murisee ja/tai haukkuu, ei hyökkää kohti
H	A3	napsii ilmaa ja/tai näyttää hampaita ja/tai murisee ja/tai haukkuu, hyökkää kohti
H	A4	hyökkää ja puree niin, ettei jää jälkeä
H	A5	hyökkää ja puree niin, että jää jälki
N	XR	rapsuttaa, nuolee tms. itseään
E	XM	merkkää avustajan
N	Y	osoittaa voimakasta kiinnostusta vain ympäristöä kohtaan
N	O	huomioi herkeämättömästi vain ohjaajansa, suhtautuu käsittelyyn välinpitämättömästi
H	EOP	koskettamisen yrittäminen jätettiin kokonaan väliin ohjaajan päätöksestä pelon vuoksi
H	EOA	koskettamisen yrittäminen jätettiin kokonaan väliin ohjaajan päätöksestä aggressiivisuuden vuoksi
H	EEA	koskettamisen yrittäminen jätettiin kokonaan väliin tarkastajan päätöksestä aggressiivisuuden vuoksi
2.2 Koira antoi koskea		
I	KH	huuliin
I	KK	korviin
I	KL	lapaan
I	KE	etujalkoihin
I	KR	rintaan
I	KS	selkään
I	KT	takajalkoihin
I	KN	hantään

3. JAHTAAMINEN

3.1 Koiran käyttäytyminen palloa heittäessä		
N	P	pyrkii pois päin pallosta tai jää haukkumaan paikoilleen tai peräytyen
N	N	ei kiinnostu pallosta, voi katsoa palloa
N	H1	osoittaa lievää kiinnostusta, ei mene pallolle asti tai menee hitaasti pallon luokse
N	H2	jää vaanimaan ja tuijottamaan palloa
N	H3	lähtee pallon perään, mutta keskeyttää ajon, juoksee pallon ohi tai jättää pallon nuuhkimatta sitä
N	H4	lähtee pallon perään, pallon pysähtyessä nuuhkii sitä
N	H5	lähtee pallon perään, tarttuu siihen ja päästää irti (voi tarttua uudestaan)
N	H6	lähtee pallon perään, tarttuu siihen ja pitää siitä kiinni (kunnes ohjaaja irrottaa pallon) tai kantaa palloa, voi tuoda sen ohjaajalle
N	H7	lähtee pallon perään, tarttuu siihen ja ravistelee sitä
H	HP8	osiota ei suoriteta loppuun, koska koira pelkää voimakkaasti, <i>jatketaan osiosta 4</i>
H	EOP	heittäminen jätettiin kokonaan väliin ohjaajan päätöksestä pelon vuoksi
H	EOA	heittäminen jätettiin kokonaan väliin ohjaajan päätöksestä aggressiivisuuden vuoksi
H	EAP	heittäminen jätettiin kokonaan väliin tarkastajan päätöksestä pelon vuoksi
H	EEA	heittäminen jätettiin kokonaan väliin tarkastajan päätöksestä aggressiivisuuden vuoksi
3.2 Ohjaaja leikittää koiraa pallolla		
N	P	koira pyrkii pois päin ohjaajasta tai jää haukkumaan paikoilleen tai peräytyen
N	N	ei kiinnostu, voi katsoa palloa
N	HL1	kiinnostuu, tutkii palloa
N	HL2	jää vaanimaan ja tuijottamaan palloa
N	HL3	alkaa leikkiä ohjaajan kanssa pallolla, mutta menettää pian kiinnostuksensa
N	HL4	alkaa leikkiä ohjaajan kanssa pallolla, tarttuu siihen ja päästää irti (voi tarttua uudestaan)
N	HL5	alkaa leikkiä ohjaajan kanssa pallolla, tarttuu siihen ja pitää kiinni kunnes ohjaaja irrottaa pallon
N	HL6	alkaa leikkiä ohjaajan kanssa pallolla, tarttuu siihen ja ravistelee sitä
N	HLS	on alkanut leikkiä pallolla itse, eikä halua leikkiä sillä ohjaajan kanssa

N	A1	asento jäykkä, tuijottaa, karvat voivat nousta
N	A2	napsii ilmaa ja/tai näyttää hampaita ja/tai murisee ja/tai haukkuu, ei hyökkää ihmistä kohti
H	A3	napsii ilmaa ja/tai näyttää hampaita ja/tai murisee ja/tai haukkuu, hyökkää ihmistä kohti
H	A4	hyökkää ja puree niin, ettei jää jälkeä
H	A5	hyökkää ja puree niin, että jää jälki
E	FIX	käytös osion päätyttyäkin muuttunutta/käytös jää päälle
H	EOP	osio jätettiin kokonaan väliin ohjaajan päätöksestä pelon vuoksi
H	EOA	osio jätettiin kokonaan väliin ohjaajan päätöksestä aggressiivisuuden vuoksi
H	EAP	osio jätettiin kokonaan väliin tarkastajan päätöksestä pelon vuoksi
H	EEA	osio jätettiin kokonaan väliin tarkastajan päätöksestä aggressiivisuuden vuoksi

4. AKTIIVISUUS/PASSIIVISUUS

E	RE	rauhaton: liikkuu levottomasti, voi läähättää, äännellä, hyppiä ohjaajaa vasten, rapsuttaa, nuolla itseään tms.
I	AK	aktiivinen: puuhastelee tai nuuhkii ympäristöä rauhallisesti koko ajan
I	N	rauhallinen: voi istua, seistä tai maata, voi tutkia ympäristön kertaalleen
E	PA	passiivinen: ei kiinnostu mistään
N	NR1	aluksi rauhallinen, rauhattomuus lisääntyy hieman
E	NR2	aluksi rauhallinen, rauhattomuus lisääntyy selvästi
N	REN	aluksi rauhaton, sitten rauhoittuu
N	MX	ajoitain rauhaton, ajoittain rauhallinen
E	P	pelkää tai on jännittynyt (taakse vetäytynyt kehon asento, voi hakeutua ohjaajan luo tai pyrkiä pakoon, haukkua tms.)
H	PV	osiota ei suoriteta loppuun, koska koira pelkää voimakkaasti

5. VIERAS KOIRA

Koiran käyttäytyminen sen havaitessa vieraan koiran		
I	N	rento, käytös ei juuri muutu (korvat rennot, normaali ryhti, paino tasaisesti kaikilla jaloilla, häntä voi heilua renoosti, voi katsoa hieman sivuun tai uteliaasti kohti)
I	S	osoittaa selvää kiinnostusta tutustumiseen (heiluttaa häntää, pyrkii kohti, voi vinkua tai haukahtaa, katsoo kohti, katsoo vuoronperään ohjaajaa ja vierasta koiraa, niiaa etuosalla, kauhoo etutassuillaan)
N	S2	osoittaa voimakasta kiinnostusta toista koiraa kohtaan (heiluttaa häntää, kiskoo ja riuhtoo kohti, voi haukkua, voi hyppiä, voi nousta kahdelle jalalle)
N	P1	lieviä merkkejä huolestumisesta (jäykistyy hetkeksi, lipoo suupieliään, häntä laskee, voi liikkua hitaasti ja jännittyneesti, hännän liike jännittyen, voi nuuhkia maata, katsella pois päin, haukotella, nostaa jalkaa, istahtaa, kääntyä selin, ottaa remmin suuhunsa tms.)
E	P2	säikähtää tai välttelee (perääntyy, väistää tai siirtyy ohjaajan taakse. Häntä painuu alas, ryhti madaltuu voimakkaasti, voi ilmentää myös seuraavia: pälyilee, läähättää tai haukkuu, voi passivoitua).
H	P3	pelkää voimakkaasti (perääntyy, pakenee tai kieltäytyy etenemästä, pyrkii voimakkaasti ohjaajan syliin, kyrristelee, häntä tiukasti koipien välissä, tarvitsee, läähättää)
H	P4	pelkää erittäin voimakkaasti (yrittää paeta paniikinomaisesti, voi ilmetä myös paikoilleen lyhyistymisenä)
E	A1	asento jäykkä, tuijottaa, etupainoinen kehon asento, karvat voivat nousta
E	A2	näyttää hampaita ja/tai murisee ja/tai haukkuu, ottaa askelia kohti vierasta koiraa, tuijottaa, karvat voivat nousta
H	A3	napsii ilmaa ja/tai näyttää hampaita ja/tai murisee ja/tai haukkuu, hyökkää kohti
H	A4	hyökkää voimakkaasti vierasta koiraa kohti (kiihtynyt, ei rauhoitu, voi haukkua, karvat pystyssä)
H	A5	vihainen (tilanteeseen nähden suhteetonta hyökkäämistä tai hallitsematonta raivoa)
H	A05	hyökkää ja puree ohjaajaansa
E	H	vaanii, metsästää, paimentaa (katse kiinnittynyt vieraseen koiraan, madaltunut pää tai kehon asento, mutta karvat eivät ole pystyssä, voi haukkua)
N	O	huomioi herkeämättömästi vain ohjaajansa
E	FIX	ei palaudu, käytös jää päälle
H	EOH	osiota ei suoriteta ohjaajan päätöksestä
H	EAR	osiota ei suoriteta tarkastajan päätöksestä

6. EPÄTAVALLISET ALUSTAT

Ritilä 6.1	Pleksi 6.2	a) Käyttäytyminen alustalle mennessä
I	I	LN astuu alustalle epäoimättä ja ilman houkuttelua huomioiden alustan tai kiinnittämättä siihen huomiota
I	I	LH astuu alustalle epäoimättä sanallisen houkuttelun jälkeen
N	N	LP astuu alustalle epäroiden ilman houkuttelua

N	N	LPH	astuu alustalle epäröiden sanallisen houkuttelun jälkeen
E	E	LH2	astuu alustalle vasta makupalan avulla
E	E	P	ei astu alustalle
H	H	EOH	osiota ei suoriteta ohjaajan päätöksestä
H	H	EAR	osiota ei suoriteta tarkastajan päätöksestä
b) Rentous alustalle mennessä			
I	I	N	ei pelkoa tai huolestumista (ryhti ja hännän asento normaali)
N	N	P1	hyvin lieviä merkkejä huolestumisesta tai välttelystä (ryhti lievästi matala, jäykkä tai takakenoinen, liikkuu hitaasti, voi pysähdellä hetkeksi, voi lipoa suupeliään, hieman taakse vetäytyneet suupielet tms.)
E	E	P2	selviä merkkejä välttelystä (pysähtyy, yrittää kiertää tai hypätä alustan yli, heittäytyy selälleen tai tai tarjoaa oheistoimintoja välttääkseen alustalle menon, kuten istuu, menee maahan, kierii, antaa tassua tms.)
H	H	P3	pelokas (kyrristelee, häntä tiukasti koipien välissä, saattaa pyrkiä pakoon tai omistajan syliin, voi läähättää ta passivoitua, täristä, äänneellä voimakkaasti), <i>jatketaan seuraavasta alustasta/osiosta 7</i>
H	H	P4	erittäin voimakkaasti pelokas (yrittää paeta paniikinomaisesti, voi ilmetä myös paikoilleen lyhyistymisenä), <i>jatketaan seuraavasta alustasta/osiosta 7</i>
c) Käyttäytyminen alustalla ollessa			
I	I	N	koira pysyy alustalla itse tai ohjaajan on helppo saada koira jäämään alustalle
N	N	H	ohjaaja joutuu käyttämään runsaasti houkuttelua saadakseen koiran jäämään alustalle
I	I	VL	koira poistuu alustalta, tulee helposti takaisin
E	E	VH2	koira poistuu alustalta, tulee takaisin vain runsaasti houkutteluna
E	E	VP	koira poistuu alustalta, eikä tule takaisin runsaallakaan houkuttelulla
E	E	EP	ei mennyt alustalle
d) Rentous alustalla ollessa			
I	I	N	koira on rento (alusta ei näytä vaikuttavan koiran käyttäytymiseen)
N	N	P1	koira jännittää hieman (ryhti lievästi matala, jäykkä tai takakenoinen, voi lipoa suupeliään tai nostella tassujaan, hieman taakse vetäytyneet suupielet tms.)
E	E	P2	koira on jännittynyt (kyrristelee, häntä koipien välissä, saattaa pyrkiä omistajan syliin, voi läähättää tai passivoitua, täristä, voi äänellä)
E	E	P3	koira ei mennyt alustalle

7. IHMISJOUKKO

7.1	7.2	7.3	7.1 Kävelevät ihmiset rivissä	7.2. Juoksevat ihmiset rivissä	7.3 Oudot ihmiset rivissä
I	I	I	N	koira kulkee rennosti ohjaajan edessä, takana tai sivulla, voi huomioida avustajat (korvat rennot, normaali ryhti, liikkumisnopeudessa ei muutoksia)	
I	I	I	S	yrittää päästä nuuhkimaan avustajia	
I	I	I	SR	yrittää lähestyä avustajia kiemurrellen (ryhti madaltunut, korvat takana, voi äänneellä tai kääntyä selälleen)	
I	I	I	SL	yrittää lähestyä avustajia riehakkaasti (katsoo kohti, voi äänneellä, niaa etuosalla, läppää tassuillaan, läähättää innostuneesti, loikkii, pyrähtelee tms.)	
N	N	N	P1	lieviä merkkejä huolestumisesta (liikkumisnopeus ja/tai -asento muuttuu, voi hetkellisesti siirtyä lähemmäs ohjaajaa tai ohjaajan taakse, pysähtyä hetkeksi, hidastaa, jännittyä tai kaartaa. Voi vilkuilla avustajia, lipoa suupeliään, ryhti madaltuu, häntä laskee. Voi äänneellä ja/tai hyppiä ohjaajaa vasten.)	
E	E	E	P2	säikähtää tai välttelee (siirtyy ohjaajan taakse, voi pysähdellä, häntä painuu alas, ryhti madaltuu voimakkaasti, saattaa päilyllä, läähättää tai haukkua).	
H	H	H	P3	pelkää voimakkaasti (perääntyy, pakenee tai kieltäytyy etenemästä, pyrkii voimakkaasti ohjaajan syliin, kyrristelee, häntä tiukasti koipien välissä, tärisee, läähättää), <i>jatketaan osasta 8</i>	
H	H	H	P4	pelkää erittäin voimakkaasti (yrittää paeta paniikinomaisesti, voi ilmetä myös paikoilleen lyhyistymisenä), <i>jatketaan osasta 8</i>	
E	E	E	A1	jäykistyy, tuijottaa, karvat voivat nousta	
E	E	E	A2	napsii ilmaa ja/tai näyttää hampaita ja/tai murisee ja/tai haukkuu, ei hyökkää kohti	
H	H	H	A3	napsii ilmaa ja/tai näyttää hampaita ja/tai murisee ja/tai haukkuu, hyökkää kohti	
H	H	H	A4	hyökkää voimakkaasti avustajia kohti (kiihtynyt, ei rauhoitu, voi haukkua, karvat pystyssä)	
H	H	H	A5	vihainen (tilanteeseen nähden suhteetonta hyökkäämistä tai hallitsematonta raivoa)	
H	H	H	AO5	hyökkää ja puree ohjaajaansa	
E	E	E	H	vaanii, metsästää, paimentaa (katse kiinnittynyt vieraisiin ihmisiin, madaltunut pää tai kehon asento, mutta karvat eivät ole pystyssä, voi haukkua)	
N	N	N	O	osoittaa voimakasta kiinnostusta vain ohjaajaa kohtaan	
H	H	H	FIX	ei palaudu, käytös jää päälle	
H	H	H	EOP	osio jätettiin kokonaan väliin ohjaajan päätöksestä pelon vuoksi	
H	H	H	EOA	osio jätettiin kokonaan väliin ohjaajan päätöksestä aggressiivisuuden vuoksi	
H	H	H	EAP	osio jätettiin kokonaan väliin tarkastajan päätöksestä pelon vuoksi	
H	H	H	EEA	osio jätettiin kokonaan väliin tarkastajan päätöksestä aggressiivisuuden vuoksi	

7. IHMISJOUKKO

7.4 a)	7.4 b)	7.5	7.6	7.4 a) Ihmiset ympyrässä katsomatta koiraa 7.4 b) Ihmiset ympyrässä katsovat koiraa	7.5. Ihmiset ympyrässä astuvat kohti koiraa 7.6 Ihmiset liikkuvat ympyrässä
I	I	I	I	N rento, käytös ei juuri muutu (korvat rennot, normaali ryhti, paino tasaisesti kaikilla jaloilla, häntä voi heilua rennosti, voi katsoa hieman sivuun tai uteliaasti kohti) S yrittää päästä nuuhkimaan avustajia	
I	I	I	I		
I	I	I	I		
I	I	I	I		
I	I	I	I	SR yrittää lähestyä avustajia kiemurrellen (ryhti madaltunut, korvat takana, voi äänneellä tai kääntyä selälleen)	
I	I	I	I	SL yrittää lähestyä avustajia riehakkaasti (katsoo kohti, voi äänneellä, niiaa etuosalla, läppää tassuillaan, läähättää innostuneesti, loikkii, pyrähtelee tms.)	
N	N	N	N	P1 lieviä merkkejä huolestumisesta (jäykistyy hetkeksi, lipoo suupieliään, häntä laskee, voi liikkua hitaasti ja jännittyneesti, hännän liike jännittyen, voi myös nuuhkia maata, katsella pois päin, haukotella, nostaa toistuvasti jalkaa, istahtaa, kääntyä selin, ottaa remmin suuhunsa, alkaa hakea katsekontaktia ohjaajaan tms.)	
E	E	E	E	P2 säikähtää tai välttelee (perääntyy, väistää tai siirtyy ohjaajan taakse. Häntä painuu alas, ryhti madaltuu voimakkaasti, voi ilmetä myös seuraavia: pälyilee, läähättää tai haukkuu, voi passivoitua).	
H	H	H	H	P3 pelkää voimakkaasti (perääntyy, pakenee tai kieltäytyy etenemästä, pyrkii voimakkaasti ohjaajan syliin, kyrristelee, häntä tiukasti koipien välissä, tärisee, läähättää), jatketaan osasta 8	
H	H	H	H	P4 pelkää erittäin voimakkaasti (yrittää paeta paniikinomaisesti, voi ilmetä myös paikoilleen lyyhistymisenä), jatketaan osasta 8	
E	E	E	E	A1 asento jäykkä, tuijottaa, etupainoinen kehon asento, korvat voivat nousta	
E	E	E	E	A2 näyttää hampaita ja/tai murisee ja/tai haukkuu, voi ottaa askelia kohti avustajia, tuijottaa, korvat voivat nousta	
H	H	H	H	A3 napsii ilmaa ja/tai näyttää hampaita ja/tai murisee ja/tai haukkuu, hyökkää kohti	
H	H	H	H	A4 hyökkää voimakkaasti avustajia kohti (kiihtynyt, ei rauhoitu, voi haukkua, korvat pystyssä)	
H	H	H	H	A5 vihainen (tilanteeseen nähden suhteetonta hyökkäämistä tai hallitsematonta raivoa)	
H	H	H	H	AOS hyökkää ja puree ohjaajaansa	
E	E	E	E	H vaanii, metsästää, paimentaa (katse kiinnittynyt vieraisiin ihmisiin, madaltunut pään tai kehon asento, mutta korvat eivät ole pystyssä, voi haukkua)	
N	N	N	N	O osoittaa voimakasta kiinnostutusta vain ohjaajaa kohtaan	
H	H	H	H	FIX ei palaudu, käytös jää päälle	
H	H	H	H	EOP osio jätettiin kokonaan väliin ohjaajan päätöksestä pelon vuoksi	
H	H	H	H	EOA osio jätettiin kokonaan väliin ohjaajan päätöksestä aggressiivisuuden vuoksi	
H	H	H	H	EAP osio jätettiin kokonaan väliin tarkastajan päätöksestä pelon vuoksi	
H	H	H	H	EEA osio jätettiin kokonaan väliin tarkastajan päätöksestä aggressiivisuuden vuoksi	

8. ÄÄNET

8.1	8.2	8.3	8.4	8.1. Käyttäytyminen pillin soidessa 8.3 Käyttäytyminen koputettaessa kattilankantta vasaralla	8.2 Käyttäytyminen koputettaessa kattilankantta vasaran varrella 8.4 Käyttäytyminen poran käydessä
I	I	I	I	L koira menee uteliaasti ääntä kohti (ryhti ja hännän asento rentoja) N käyttäytyminen ei muutu (ryhti ja hännän asento eivät muutu, liikkumisnopeudessa ei muutoksia, koira voi havaita äänen)	
I	I	I	I		
N	N	N	N		
N	N	N	N		
E	E	E	E	P1 lieviä merkkejä huolestumisesta (kulkee ohjaajan mukana, mutta liikkumisnopeudessa tai -asennossa tapahtuu lieviä muutoksia. Voi ilmentää myös seuraavia: niiaa ja/tai säpsähtää, jäykistyy hetkeksi, lipoo suupieliään, korvat takana, vinkuu, häntä laskee. Voi myös muuttua eleettömäksi tai alkaa hakea katsekontaktia ohjaajaan)	
E	E	E	E	P2 säikähtää tai välttelee, selviää liikkumisnopeuden tai asennon muutoksia (kuten väistää kaartamalla, siirtyy ohjaajan taakse, aloittaa "stressivedon" äänestä pois päin, painautuu ja/tai hyppii ohjaajaa vasten tai pysähtyy, häntä painuu alas, ryhti madaltuu voimakkaasti, voi ilmentää myös seuraavia: pälyilee, läähättää tai haukkuu, sulkeutuu tai passivoituu), osiota 8.3 ei suoriteta	
H	H	H	H	P3 pelkää voimakkaasti (perääntyy, pakenee tai kieltäytyy etenemästä, pyrkii voimakkaasti ohjaajan syliin, kyrristelee, häntä tiukasti koipien välissä, tärisee, läähättää), äänet-osio keskeytetään	
H	H	H	H	P4 pelkää erittäin voimakkaasti (yrittää paeta paniikinomaisesti, voi ilmetä myös paikoilleen lyyhistymisenä), äänet-osio keskeytetään	
E	E	E	E	A1 asento jäykkä, tuijottaa, korvat voivat nousta	
E	E	E	E	A2 tuijottaa, murisee ja/tai haukkuu	
H	H	H	H	A3 haukkuu ja ryntäilee ääntä kohti	
H	H	H	H	A4 hyökkää voimakkaasti ääntä kohti (kiihtynyt, ei rauhoitu, voi haukkua, korvat pystyssä)	
H	H	H	H	AOS hyökkää ja puree ohjaajaansa	
H	H	H	H	FIX ei palaudu, käytös jää päälle	
H	H	H	H	EOH osiota ei suoriteta ohjaajan päätöksestä	
H	H	H	H	EAR osiota ei suoriteta tarkastajan päätöksestä	

9. MUUT HUOMIOT

a) Rohkeuden yleiskuva		
I	N	rento, ei merkkejä epävarmuudesta
N	P0	ajoittain lievästi epävarma
E	P1	lievästi epävarma, voi näkyä myös levottomuutena tai sulkeutumisena
E	P2	epävarma
H	P3	pelokas

H	P4	voimakkaasti pelokas
b) Rohkeuden yleiskuvassa tapahtuva muutokset		
	NO	ei muutoksia
	MN	rentoutuu testin edetessä
	MP1	epävarmuus lisääntyy testin edetessä
	MP3	pelokkuus lisääntyy testin edetessä
	HN	ajoittain rento
	HP1	ajoittain epävarma
	HP3	ajoittain pelokas
	FIX	ei palaudu, käytös jää päälle
c) Havaittiinko toistuvaa vakavaan stressiin liittyvää tai stereotyyppistä käyttäytymistä?		
I	NO	ei nähty
E	XH	hihnassa tai ohjaajan vaatteissa hampailla roikkuminen
E	CT	hännän jahtaaminen
E	WH	jatkuva haukkuminen tai ääntely
E	XM	jatkuva merkkailu
E	HY	hyppiminen
E	ET	etujaloilla kauhominen
E	SV	stressivetoa
E	DIG	toistuva raapiminen (maa, ihminen tms.)
E	OLF	haisteluun uppoutuminen
E	XR	itsensä nuoleminen, pureminen tai raapiminen
E	FLY	ilman napsiminen tai ilmaan pälyily
E	XX	muuta vakavaa stressikäytöstä

LIITE 4.3.3A

Yleisimmät kuolinsyyt vuoden 2024 loppuun asti

Kuolinsyy	Keskim. elinikä	Yhteensä
Hengitystiesairaus	5 vuotta 11 kuukautta	35
Hengitystiesairaus	6 vuotta 0 kuukautta	16
Henkitorven rakenneheikkous, trakeakollapsi	4 vuotta 7 kuukautta	10
Keuhkojen kasvainsairaus	9 vuotta 11 kuukautta	3
Keuhkotulehdus	5 vuotta 9 kuukautta	4
Kurkunpään halvaus	6 vuotta 7 kuukautta	2
Hermostollinen sairaus	6 vuotta 6 kuukautta	47
Epilepsia	6 vuotta 8 kuukautta	17
Hermostollinen sairaus	5 vuotta 8 kuukautta	4
Immunologinen aivo-/aivokalvontulehdus	6 vuotta 3 kuukautta	4
Keskushermoston kehityshäiriö, esim. vesipää, syringomyelia	2 vuotta 2 kuukautta	5
Muu hermostollinen sairaus	7 vuotta 11 kuukautta	17
Iho- ja korvasairaudet	5 vuotta 1 kuukautta	39
Atopia, allerginen atooppinen ihotulehdus	3 vuotta 0 kuukautta	12
Iho- ja korvasairaudet	5 vuotta 4 kuukautta	6
Krooninen tai uusiutuva korvatulehdus	6 vuotta 5 kuukautta	7
Muu iho- tai korvasairaus	5 vuotta 9 kuukautta	9
Pyoderma, vakava tai toistuva märkivä ihotulehdus	7 vuotta 7 kuukautta	2
Ruoka-aineallergia	6 vuotta 6 kuukautta	3
Immunologinen sairaus	6 vuotta 0 kuukautta	10
Immunologinen sairaus	2 vuotta 7 kuukautta	3
Immuunihemolyyttinen anemia, IMHA, AIHA	6 vuotta 7 kuukautta	4
Muu immunologinen sairaus	8 vuotta 6 kuukautta	3
Kadonnut	5 vuotta 4 kuukautta	4
Kasvainsairaudet, syöpä	8 vuotta 7 kuukautta	216
Hermoston kasvain	6 vuotta 8 kuukautta	9
Ihon tai ihonalaiskudoksen kasvain	9 vuotta 9 kuukautta	8
Kasvainsairaudet, syöpä	8 vuotta 7 kuukautta	75
Luun tai nivelten kasvain	8 vuotta 4 kuukautta	8
Lymfoma, imusolmukeesyöpä	6 vuotta 1 kuukautta	18
Maksan, munuaisten tai suoliston kasvain	8 vuotta 10 kuukautta	19
Muu kasvainsairaus	8 vuotta 10 kuukautta	41
Pernan, sydämen tai verisuonijärjestelmän kasvain	9 vuotta 5 kuukautta	20
Utarekasvain, nisäkasvain	10 vuotta 2 kuukautta	15
Virtsarakon kasvain	10 vuotta 3 kuukautta	3
Kuollut ilman sairauden diagnosointia	5 vuotta 10 kuukautta	36
Lopetus ilman sairauden diagnosointia	7 vuotta 11 kuukautta	64

Lopetus käytös- tai käyttäytymishäiriöiden vuoksi	4 vuotta 0 kuukautta	9
Lopetus käytös- tai käyttäytymishäiriöiden vuoksi	2 vuotta 7 kuukautta	2
Muu käytösongelma	4 vuotta 7 kuukautta	1
Salakavaluus tai arvaamattomuus	3 vuotta 10 kuukautta	3
Vihaisuus	4 vuotta 11 kuukautta	3
Luusto- ja nivelsairaus	6 vuotta 3 kuukautta	34
Kyynärniveldysplasia ja sen seurauksena kehittynyt nivelrikko	6 vuotta 3 kuukautta	2
Lonkkaniveldysplasia ja sen seurauksena kehittynyt nivelrikko	6 vuotta 1 kuukautta	5
Luusto- ja nivelsairaus	5 vuotta 9 kuukautta	7
Muu luuston tai nivelten sairaus	6 vuotta 7 kuukautta	15
Nivelrikko, artroosi, muualla kuin lonkissa tai kyynärnivelistä	9 vuotta 7 kuukautta	1
Polven ristsidevaurio	6 vuotta 4 kuukautta	2
Polvilumpion sijoiltaan meno, patellaluksaatio	3 vuotta 11 kuukautta	2
Maksan ja ruoansulatuskanavan sairaus	6 vuotta 4 kuukautta	28
Haiman vajaatoiminta, EPI	11 vuotta 2 kuukautta	2
Mahalaukun kiertyminen	5 vuotta 4 kuukautta	1
Maksan ja ruoansulatuskanavan sairaus	8 vuotta 0 kuukautta	9
Maksan vajaatoiminta	10 vuotta 1 kuukautta	1
Muu maksan tai ruoansulatuskanavan sairaus	4 vuotta 3 kuukautta	13
Suoliston tukkiva vierasesine	6 vuotta 6 kuukautta	2
Muu sairaus, jota ei ole listalla	6 vuotta 2 kuukautta	114
Pennun synnynnäinen vika tai epämuodostuma	0 vuotta 10 kuukautta	6
Muu kehityshäiriö	0 vuotta 6 kuukautta	4
Pennun synnynnäinen vika tai epämuodostuma	1 vuotta 6 kuukautta	2
Petovahinko	9 vuotta 11 kuukautta	1
Selkäsairaus	5 vuotta 8 kuukautta	189
Muu selkäsairaus	6 vuotta 10 kuukautta	26
Selkäsairaus	5 vuotta 7 kuukautta	46
Spondyloosi, nikamien luusilloittuma, nikamien yhteenluutuminen	6 vuotta 2 kuukautta	23
Synnynnäinen nikamien epämuodostuma	4 vuotta 4 kuukautta	15
Takaselän kipu-halvaus-oireyhtymä, cauda equina -oireyhtymä	7 vuotta 1 kuukautta	22
Välilevytyrä, ”mäyräkoirahalvaus”	4 vuotta 9 kuukautta	57
Silmäsairaus	8 vuotta 6 kuukautta	16
Krooninen pinnallinen sarveiskalvon tulehdus, pannus	8 vuotta 2 kuukautta	1
Kuivasilmäisyys, Keratoconjunctivitis sicca	5 vuotta 9 kuukautta	1
Muu silmäsairaus	8 vuotta 9 kuukautta	6
Silmänpainetauti, glaukoma	9 vuotta 6 kuukautta	5
Sokeutuminen	7 vuotta 9 kuukautta	3
Sisäeritysrauhasten sairaus	8 vuotta 4 kuukautta	5
Kortisolin liikaeritys, Cushingin tauti	9 vuotta 3 kuukautta	3
Muu sisäeritysrauhasten sairaus	4 vuotta 8 kuukautta	1
Sisäeritysrauhasten sairaus	9 vuotta 4 kuukautta	1

Sydänsairaus	6 vuotta 6 kuukautta	35
Muu sydämen sairaus tai vajaatoiminta	7 vuotta 4 kuukautta	19
Sydämen läppävuoto, endokardoosi	7 vuotta 6 kuukautta	1
Sydänsairaus	6 vuotta 7 kuukautta	9
Synnynnäinen sydämen tai sydänverisuonten kehityshäiriö	3 vuotta 7 kuukautta	6
Synnytysvaikeus	4 vuotta 2 kuukautta	5
Kuollut keisarinleikkaukseen tai sen komplikaatioihin	5 vuotta 10 kuukautta	1
Kuollut synnytykseen tai sen komplikaatioihin	3 vuotta 4 kuukautta	3
Synnytysvaikeus	5 vuotta 0 kuukautta	1
Tapaturma tai liikennevahinko	4 vuotta 0 kuukautta	68
Vanhuus (luonnollinen tai lopetus)	11 vuotta 5 kuukautta	223
Virtsatie- ja lisääntymiselinten sairaus	7 vuotta 11 kuukautta	21
Kohtutulehdus, pyometra	6 vuotta 9 kuukautta	9
Munuaisten vajaatoiminta	5 vuotta 1 kuukautta	1
Muu virtsatie- tai lisääntymiselinten sairaus	10 vuotta 8 kuukautta	3
Virtsakivet tai virtsakiteet	9 vuotta 2 kuukautta	1
Virtsan pidätyskyvyttömyys, inkontinenssi	8 vuotta 3 kuukautta	2
Virtsatie- ja lisääntymiselinten sairaus	8 vuotta 5 kuukautta	5
Kuolinsyytä ei ole ilmoitettu	7 vuotta 5 kuukautta	326
Kaikki yhteensä	7 vuotta 6 kuukautta	1531

Liite 4.4.2.A Rodun näyttelykäynnit vuodet 2015-2024

Näyttelykäynnit vuosina 2015-2024										
Vuosi	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Käynnit	1565	1469	1520	1715	1558	409	840	1466	1269	1066
Näyttelyitä	70	72	79	94	95	26	52	94	103	98
Keskiarvo	22,4	20,4	19,2	18,2	16,4	15,7	16,2	15,6	12,3	10,9

	ERI	EH	H	T	EVA	HYL	Yhteensä
Pentuluokka 7-9 kk	0 tulosta	0 tulosta	0 tulosta	0 tulosta	0 tulosta	0 tulosta	0 tulosta
Junioriluokka	2488 tulosta	1217 tulosta	209 tulosta	26 tulosta	17 tulosta	16 tulosta	3973 tulosta
Nuorten luokka	1473 tulosta	624 tulosta	121 tulosta	4 tulosta	4 tulosta	7 tulosta	2233 tulosta
Avoin luokka	2136 tulosta	1126 tulosta	227 tulosta	22 tulosta	14 tulosta	18 tulosta	3543 tulosta
Käyttöluokka	0 tulosta	1 tulosta	0 tulosta	0 tulosta	0 tulosta	0 tulosta	1 tulosta
Valioluokka	1892 tulosta	210 tulosta	15 tulosta	4 tulosta	3 tulosta	4 tulosta	2128 tulosta
Veteraaniluokka	879 tulosta	104 tulosta	8 tulosta	1 tulosta	5 tulosta	2 tulosta	999 tulosta
Yhteensä	8868 tulosta	3282 tulosta	580 tulosta	57 tulosta	43 tulosta	47 tulosta	12877 tulosta

Vuosittain:

2015

	ERI	EH	H	T	EVA	HYL	Yhteensä
Pentuluokka 7-9 kk	0 tulosta	0 tulosta	0 tulosta	0 tulosta	0 tulosta	0 tulosta	0 tulosta
Junioriluokka	244 tulosta	167 tulosta	29 tulosta	3 tulosta	3 tulosta	3 tulosta	449 tulosta
Nuorten luokka	229 tulosta	99 tulosta	14 tulosta	0 tulosta	1 tulosta	2 tulosta	345 tulosta
Avoin luokka	274 tulosta	167 tulosta	43 tulosta	1 tulosta	2 tulosta	4 tulosta	491 tulosta
Käyttöluokka	0 tulosta	0 tulosta	0 tulosta	0 tulosta	0 tulosta	0 tulosta	0 tulosta
Valioluokka	200 tulosta	17 tulosta	2 tulosta	0 tulosta	1 tulosta	1 tulosta	221 tulosta
Veteraaniluokka	55 tulosta	4 tulosta	0 tulosta	0 tulosta	0 tulosta	0 tulosta	59 tulosta
Yhteensä	1002 tulosta	454 tulosta	88 tulosta	4 tulosta	7 tulosta	10 tulosta	1565 tulosta

2016

	ERI	EH	H	T	EVA	HYL	Yhteensä
Pentuluokka 7-9 kk	0 tulosta	0 tulosta	0 tulosta	0 tulosta	0 tulosta	0 tulosta	0 tulosta
Junioriluokka	354 tulosta	147 tulosta	23 tulosta	2 tulosta	0 tulosta	0 tulosta	526 tulosta
Nuorten luokka	161 tulosta	78 tulosta	20 tulosta	0 tulosta	1 tulosta	0 tulosta	260 tulosta
Avoin luokka	199 tulosta	129 tulosta	28 tulosta	2 tulosta	1 tulosta	0 tulosta	359 tulosta
Käyttöluokka	0 tulosta	1 tulosta	0 tulosta	0 tulosta	0 tulosta	0 tulosta	1 tulosta
Valioluokka	248 tulosta	18 tulosta	0 tulosta	0 tulosta	0 tulosta	1 tulosta	267 tulosta
Veteraaniluokka	54 tulosta	2 tulosta	0 tulosta	0 tulosta	0 tulosta	0 tulosta	56 tulosta
Yhteensä	1016 tulosta	375 tulosta	71 tulosta	4 tulosta	2 tulosta	1 tulosta	1469 tulosta

2017

	ERI	EH	H	T	EVA	HYL	Yhteensä
Pentuluokka 7-9 kk	0 tulosta	0 tulosta	0 tulosta	0 tulosta	0 tulosta	0 tulosta	0 tulosta
Junioriluokka	297 tulosta	143 tulosta	27 tulosta	5 tulosta	1 tulosta	3 tulosta	476 tulosta
Nuorten luokka	229 tulosta	80 tulosta	17 tulosta	2 tulosta	1 tulosta	0 tulosta	329 tulosta
Avoin luokka	235 tulosta	150 tulosta	34 tulosta	3 tulosta	3 tulosta	3 tulosta	428 tulosta
Käyttöluokka	0 tulosta	0 tulosta	0 tulosta	0 tulosta	0 tulosta	0 tulosta	0 tulosta
Valioluokka	188 tulosta	16 tulosta	2 tulosta	0 tulosta	1 tulosta	0 tulosta	207 tulosta
Veteraaniluokka	71 tulosta	8 tulosta	0 tulosta	0 tulosta	1 tulosta	0 tulosta	80 tulosta
Yhteensä	1020 tulosta	397 tulosta	80 tulosta	10 tulosta	7 tulosta	6 tulosta	1520 tulosta

2018

	ERI	EH	H	T	EVA	HYL	Yhteensä
Pentuluokka 7-9 kk	0 tulosta	0 tulosta	0 tulosta	0 tulosta	0 tulosta	0 tulosta	0 tulosta
Junioriluokka	428 tulosta	190 tulosta	22 tulosta	1 tulosta	4 tulosta	2 tulosta	647 tulosta
Nuorten luokka	211 tulosta	79 tulosta	12 tulosta	0 tulosta	0 tulosta	0 tulosta	302 tulosta
Avoin luokka	284 tulosta	127 tulosta	15 tulosta	1 tulosta	1 tulosta	0 tulosta	428 tulosta
Käyttöluokka	0 tulosta	0 tulosta	0 tulosta	0 tulosta	0 tulosta	0 tulosta	0 tulosta
Valioluokka	244 tulosta	14 tulosta	1 tulosta	1 tulosta	0 tulosta	2 tulosta	262 tulosta
Veteraaniluokka	69 tulosta	6 tulosta	1 tulosta	0 tulosta	0 tulosta	0 tulosta	76 tulosta
Yhteensä	1236 tulosta	416 tulosta	51 tulosta	3 tulosta	5 tulosta	4 tulosta	1715 tulosta

2019

	ERI	EH	H	T	EVA	HYL	Yhteensä
Pentuluokka 7-9 kk	0 tulosta	0 tulosta	0 tulosta	0 tulosta	0 tulosta	0 tulosta	0 tulosta
Junioriluokka	251 tulosta	104 tulosta	26 tulosta	4 tulosta	4 tulosta	0 tulosta	389 tulosta
Nuorten luokka	230 tulosta	99 tulosta	13 tulosta	1 tulosta	0 tulosta	1 tulosta	344 tulosta
Avoin luokka	270 tulosta	133 tulosta	27 tulosta	4 tulosta	0 tulosta	1 tulosta	435 tulosta
Käyttöluokka	0 tulosta	0 tulosta	0 tulosta	0 tulosta	0 tulosta	0 tulosta	0 tulosta
Valioluokka	228 tulosta	25 tulosta	1 tulosta	3 tulosta	1 tulosta	0 tulosta	258 tulosta
Veteraaniluokka	113 tulosta	16 tulosta	1 tulosta	0 tulosta	2 tulosta	0 tulosta	132 tulosta
Yhteensä	1092 tulosta	377 tulosta	68 tulosta	12 tulosta	7 tulosta	2 tulosta	1558 tulosta

2020

	ERI	EH	H	T	EVA	HYL	Yhteensä
Pentuluokka 7-9 kk	0 tulosta	0 tulosta	0 tulosta	0 tulosta	0 tulosta	0 tulosta	0 tulosta
Junioriluokka	84 tulosta	52 tulosta	10 tulosta	1 tulosta	0 tulosta	0 tulosta	147 tulosta
Nuorten luokka	33 tulosta	29 tulosta	5 tulosta	0 tulosta	0 tulosta	0 tulosta	67 tulosta
Avoin luokka	49 tulosta	39 tulosta	12 tulosta	3 tulosta	1 tulosta	0 tulosta	104 tulosta
Käyttöluokka	0 tulosta	0 tulosta	0 tulosta	0 tulosta	0 tulosta	0 tulosta	0 tulosta
Valioluokka	64 tulosta	8 tulosta	0 tulosta	0 tulosta	0 tulosta	0 tulosta	72 tulosta
Veteraaniluokka	19 tulosta	0 tulosta	0 tulosta	0 tulosta	0 tulosta	0 tulosta	19 tulosta
Yhteensä	249 tulosta	128 tulosta	27 tulosta	4 tulosta	1 tulosta	0 tulosta	409 tulosta

2021

	ERI	EH	H	T	EVA	HYL	Yhteensä
Pentuluokka 7-9 kk	0 tulosta	0 tulosta	0 tulosta	0 tulosta	0 tulosta	0 tulosta	0 tulosta
Junioriluokka	119 tulosta	79 tulosta	20 tulosta	4 tulosta	0 tulosta	3 tulosta	225 tulosta
Nuorten luokka	84 tulosta	42 tulosta	6 tulosta	1 tulosta	0 tulosta	1 tulosta	134 tulosta
Avoin luokka	181 tulosta	74 tulosta	16 tulosta	2 tulosta	0 tulosta	3 tulosta	276 tulosta
Käyttöluokka	0 tulosta	0 tulosta	0 tulosta	0 tulosta	0 tulosta	0 tulosta	0 tulosta
Valioluokka	115 tulosta	16 tulosta	3 tulosta	0 tulosta	0 tulosta	0 tulosta	134 tulosta
Veteraaniluokka	67 tulosta	3 tulosta	1 tulosta	0 tulosta	0 tulosta	0 tulosta	71 tulosta
Yhteensä	566 tulosta	214 tulosta	46 tulosta	7 tulosta	0 tulosta	7 tulosta	840 tulosta

2022

	ERI	EH	H	T	EVA	HYL	Yhteensä
Pentuluokka 7-9 kk	0 tulosta	0 tulosta	0 tulosta	0 tulosta	0 tulosta	0 tulosta	0 tulosta
Junioriluokka	185 tulosta	118 tulosta	25 tulosta	2 tulosta	1 tulosta	2 tulosta	333 tulosta
Nuorten luokka	134 tulosta	58 tulosta	16 tulosta	0 tulosta	0 tulosta	2 tulosta	210 tulosta
Avoin luokka	281 tulosta	136 tulosta	18 tulosta	1 tulosta	3 tulosta	1 tulosta	440 tulosta
Käyttöluokka	0 tulosta	0 tulosta	0 tulosta	0 tulosta	0 tulosta	0 tulosta	0 tulosta
Valioluokka	233 tulosta	39 tulosta	3 tulosta	0 tulosta	0 tulosta	0 tulosta	275 tulosta
Veteraaniluokka	174 tulosta	29 tulosta	3 tulosta	0 tulosta	2 tulosta	0 tulosta	208 tulosta
Yhteensä	1007 tulosta	380 tulosta	65 tulosta	3 tulosta	6 tulosta	5 tulosta	1466 tulosta

2023

	ERI	EH	H	T	EVA	HYL	Yhteensä
Pentuluokka 7-9 kk	0 tulosta	0 tulosta	0 tulosta	0 tulosta	0 tulosta	0 tulosta	0 tulosta
Junioriluokka	294 tulosta	105 tulosta	9 tulosta	2 tulosta	3 tulosta	0 tulosta	413 tulosta
Nuorten luokka	93 tulosta	38 tulosta	10 tulosta	0 tulosta	0 tulosta	1 tulosta	142 tulosta
Avoin luokka	181 tulosta	107 tulosta	22 tulosta	3 tulosta	2 tulosta	4 tulosta	319 tulosta
Käyttöluokka	0 tulosta	0 tulosta	0 tulosta	0 tulosta	0 tulosta	0 tulosta	0 tulosta
Valioluokka	185 tulosta	35 tulosta	3 tulosta	0 tulosta	0 tulosta	0 tulosta	223 tulosta
Veteraaniluokka	147 tulosta	23 tulosta	0 tulosta	1 tulosta	0 tulosta	1 tulosta	172 tulosta
Yhteensä	900 tulosta	308 tulosta	44 tulosta	6 tulosta	5 tulosta	6 tulosta	1269 tulosta

2024

	ERI	EH	H	T	EVA	HYL	Yhteensä
Pentuluokka 7-9 kk	0 tulosta	0 tulosta	0 tulosta	0 tulosta	0 tulosta	0 tulosta	0 tulosta
Junioriluokka	232 tulosta	112 tulosta	18 tulosta	2 tulosta	1 tulosta	3 tulosta	368 tulosta
Nuorten luokka	69 tulosta	22 tulosta	8 tulosta	0 tulosta	1 tulosta	0 tulosta	100 tulosta
Avoin luokka	182 tulosta	64 tulosta	12 tulosta	2 tulosta	1 tulosta	2 tulosta	263 tulosta
Käyttöluokka	0 tulosta	0 tulosta	0 tulosta	0 tulosta	0 tulosta	0 tulosta	0 tulosta
Valioluokka	187 tulosta	22 tulosta	0 tulosta	0 tulosta	0 tulosta	0 tulosta	209 tulosta
Veteraaniluokka	110 tulosta	13 tulosta	2 tulosta	0 tulosta	0 tulosta	1 tulosta	126 tulosta
Yhteensä	780 tulosta	233 tulosta	40 tulosta	4 tulosta	3 tulosta	6 tulosta	1066 tulosta
Yhteensä	8868 tulosta	3282 tulosta	580 tulosta	57 tulosta	43 tulosta	47 tulosta	12877 tulosta

ROTUKOHTAISET OHJEET (RKO)

liioiteltujen piirteiden huomioimisesta
ulkomuotoarvostelussa

Pohjoismainen Kennelunioni 2023 Sovellettava 2024 alkaen

Esipuhe kolmanteen laitokseen

Pohjoismaisen Kennelunionin Rotukohtaisten ohjeiden ensimmäinen laitos julkaistiin maaliskuussa 2014, toinen laitos maaliskuussa 2018. Tavoitteeksi asetettiin tarkistaa asiakirja kolmen vuoden välein. Uusin laitos perustuu viimeaikaisiin tuomareille tehdyistä kyselyistä saatuihin tuloksiin, eläinlääkärien kokemuksiin, rotujärjestöjen kanssa käytyihin keskusteluihin ja pohjoismaisista koiranäyttelyistä kerättyihin tuomariraportteihin. Yleisiä rakenteellisia virheitä, jotka eivät liity rotumääritelmien liioitteluun, ei pääasiassa listata.

Yksi edellisessä laitoksessa listattu rotu, kiinanharjakoirat, on poistettu ja kaksi uutta rotua, continental bulldog ja cane corso, on lisätty.

Asiakirjan teksti on sisällöllisesti hyvin tiivistä ja edellyttää lisätietojen hankkimista PKU:n tai kansallisten kennelliittojen kotisivuilta, joilta löydät tuoreinta tietoa siitä, mitä rotupiirteiden liioittelu ja rotumääritelmien mahdollinen virheellinen tulkinta voivat pahimmillaan aiheuttaa. Tarjolla tulee olemaan sekä helposti käytettävissä olevaa tietoa että tutkimustietoa.

Asiakirjaan on lisätty piirroksia, joiden tarkoituksena on tehdä tietyn anatomisen piirteen tai rodun löytäminen lukijalle helpommaksi. Haluamme kiittää kaikkia tuomareita ja rotujärjestöjä osallistumisesta PKU:n rotukohtaisten ohjeiden kolmannen laitoksen työstämiseen. Toivomme, että saamme jatkaa yhteistyötä kanssanne myös tulevaisuudessa. Terveet, liioittelemattomat rotukoirat ovat elintärkeitä rotujen säilymisen ja koiranäyttelyiden tulevaisuuden kannalta, mutta ne ovat myös edellytys usean rodun olemassaolon jatkumiselle monissa maissa.

Marraskuussa 2023

PKU:n RKO-työryhmä

Pohjoismaisen Kennelunionin puolesta

Sisällys

Mikä on RKO?	3
Kaikkia rotuja koskevat ohjeet	5
Hengitys, kirsu ja sieraimet	6
Silmät	7
Purenta ja hampaat	7
Iho ja turkki	8
Paino ja kuntoluokitus	8
Liikkeet	9
Käyttäytyminen	9
Rotutyypit	9
FCI Ryhmä 1 Lammas- ja karjakoirat	10
FCI Ryhmä 2 Pinserit, snautserit, molossityypiset ja sveitsinpaimenkoirat	11
FCI Ryhmä 3 Terrierit	15
FCI Ryhmä 4 Mäyräkoirat	16
FCI Ryhmä 5 Pystykorvat ja alkukantaiset rodut	17
FCI Ryhmä 6 Ajavat ja jäljestävät koirat	18
FCI Ryhmä 7 Seisovat lintukoirat	19
FCI Ryhmä 8 Noutajat, ylösajavat koirat ja vesikoirat	20
FCI Ryhmä 9 Seura- ja kääpiökoirat	21
FCI Ryhmä 10 Vinttikoirat	25

Rotukohtaiset ohjeet (RKO) liioiteltujen piirteiden huomioi- misesta ulkomuotoarvostelussa

Pohjoismaisten kennelliittojen ja niiden alaisten tahojen tulee edistää ja palkita pitkäjänteinen kasvatustyö, jonka perusajatuksena on se, että koirien ulkoisten piirteiden on oltava hyvinvointia ja terveyttä tukevia. Siten voidaan ajan mittaan varmistaa rotukoirien kestävä jalostus.

RKO:n tarkoitus

Rotukohtaisten ohjeiden eli RKO:n tarkoitus on tunnistaa mahdolliset riskitekijät ja ehkäistä mahdollisten ongelmien syntyminen.

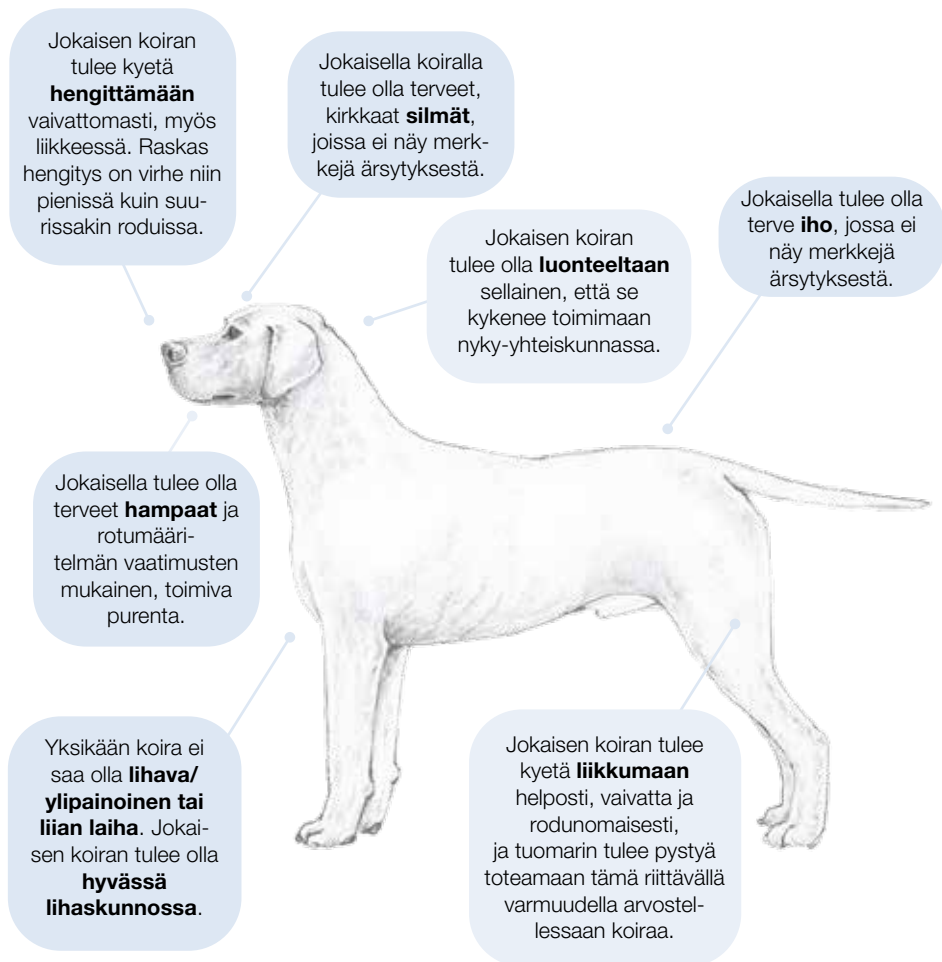
- RKO:n ensisijainen tarkoitus on täydentää rotumääritelmää.
- RKO ei ole listaus poikkeamista ja virheistä.
- RKO ei myöskään ole ohjekirja, jossa sanellaan mikä havaittu virhe vastaa mitään laatupalkintoa. Tästä poikkeuksena kuitenkin sellaiset havainnot, jotka ovat rotumääritelmän mukaan hylkääviä virheitä.

RKO:ssa annetaan tuomareille suosituksia rotukohtaisesti tarkkailtavien piirteiden huomioimisesta. Lisäksi tuomareita kannustetaan kirjaamaan niin tarkkailtaviin piirteisiin liittyvät ongelmat kuin myös niiden puuttuminen, sekä täyttämään raportti arvostelun jälkeen.

Kaikkia rotuja koskevat ohjeet

Jokaisen tuomarin tulee tarkastaa jokainen arvostelemansa koira terveyden ja hyvinvoinnin kannalta. Tarkastus tulee tehdä jokaiselle koiralle rodusta riippumatta, ei pelkästään RKO:ssa listatuille. Tehdyt havainnot – niin kielteiset kuin myönteisetkin (!) – tulee kirjata koiran saamaan arvosteluun.

RKO-raportointilomaketta voidaan käyttää myös muille roduille, mikäli tuomari haluaa kiinnittää huomiota johonkin rotuun, jota ei ole listattu RKO:ssa tarkkailtavaksi.

Sivuilla 5–8 olevien piirrosten on tarkoitus kuvata tiettyjä anatomisia piirteitä, ei tiettyjä rotuja.

Hengitys, kirsu ja sieraimet

Jokaisen koiran tulee kyetä hengittämään vaivattomasti, myös liikkeessä. Raskas hengitys on virhe niin pienissä kuin suurissakin roduissa.

Hengitys tulee aina arvioida myös liikkeiden arvostelun aikana ja sen jälkeen. Liikkeet tulee

esittää rodulle sopivalla vauhdilla ja riittävän kauan.

Avoimet sieraimet

Hyväksyttävät ja ihanteelliset sieraimet, jotka mahdollistavat riittävän ilmankulun.

Lievä ahtauma

Hyväksyttävä, mikäli koira ei osoita muita merkkejä hengitysvaikeuksista.

Kohtalainen ahtauma

Ei hyväksyttävä, erityisesti jos koira hengittää suun kautta tai osoittaa muita merkkejä hengitysvaikeuksista.

Vakava ahtauma

Ei hyväksyttävä, luetaan virheeksi.

Hengitysvaikeudet luokitellaan neljään eri asteeseen, jotka tulee huomioida laatu- ja kilpailuarvostelussa arvioidessa koiran kykyä hengittää normaalisti näyttelykehässä, myös liikkeessä.

Hengitysvaikeudet

Ei hengitysvaikeuksia

Ei osoita merkkejä hengitysvaikeuksista.

Lievät hengitysvaikeudet

Koira osoittaa merkityksettömiä tai tilapäisiä merkkejä hengitysvaikeuksista, jotka eivät kuitenkaan aiheuta koiralle haittaa. Lievät hengitysvaikeudet tulee huomioida kilpailuarvostelussa.

Kohtalaiset hengitysvaikeudet

Koiran kyky hengittää on lievästi rajoittunut/koiralla on lieviä hengitysvaikeuksia. Lisäksi koiralla on anatomisia piirteitä, jotka saattavat vaikuttaa koiran kykyyn hengittää. Kohtalaisen hengitysvaikeuksien tulee vaikuttaa laatu-arvosteluun.

Vakavat hengitysvaikeudet

Koiran osoittamat selvät merkit hengitysvaikeuksista ovat peruste koiran hylkäämiselle. Koira osoittaa merkkejä vakavista hengitysvaikeuksista, mikäli koira hengittää työläästi ilman ulkoisten ärsykkeiden vaikutusta jo paikallaan seisoessaan.

Silmät

Jokaisella koiralla tulee olla terveet, kirkkaat silmät, joissa ei näy merkkejä ärsytyksestä.

Silmäongelmat, jotka tuomarin tulee huomioida, liittyvät usein silmää ympäröiviin kudoksiin. Syvällä sijaitseviin ja/tai normaalia pienempiin silmiin (mikrooftalmia) sekä ulkoneviin silmiin tulee myös kiinnittää huomiota.

Silmäongelmille altistavat anatomiset piirteet ovat tarkkailtavia seikkoja ja ne tulee huomioida laatu- ja kilpailuarvostelussa niiden vakavuusasteeseen suhteutettuna.

Tarkkailtavat seikat

- Kallon anatomia
- Silmän asento silmäkuopassa
- Silmäaukon muoto
- Ihopimmut päässä tai raskaat korvat
- Runsaasti löysää nahkaa

Silmässä tai sitä ympäröivissä kudoksissa näkyvät merkit epämuu- vuudesta, ärsytyksestä tai kivusta

- Liiallinen kyynelvuoto, liman kerääntyminen ja ruskeansävyinen värjäymä silmän alla
- Märät silmänympärykset
- Sidekalvon punoitus
- Toistuva silmien siristely ja räpyttely
- Himmeä, pigmentoitunut tai samea sarveiskalvo

**Normaali
silmä**

**Liian löysä
silmäluomi**

**Cherry eye
(kirsikkasilmä)**

**Liian ulkoneva
silmä**

Purenta ja hampaat

Jokaisella koiralla tulee olla terveet, puhtaat hampaat ja rotumääritelmän mukainen toimiva purenta. Virheasentoiset hampaat voivat vahingoittaa ikeniä. Leukojen tulee sulkeutua normaalisti.

Kitalakeen kääntyvä kulmahammas

Kireä huuli

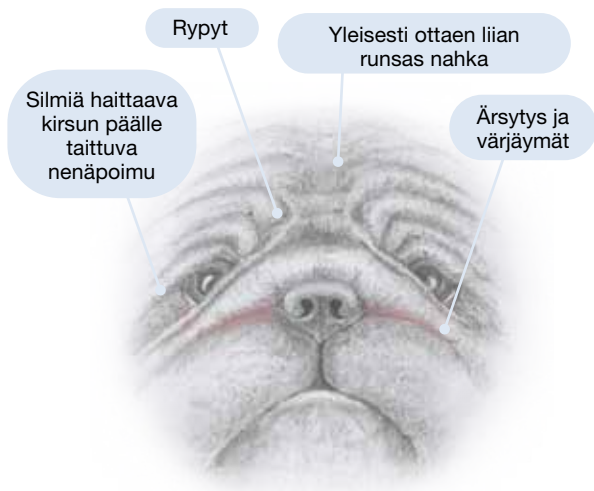
Ikenissä ei saa näkyä merkkejä liikakasvusta, vammoista, ärsytyksestä tai vaurioista. Tällaiset poikkeamat voivat olla kliinisiä terveysongelmiin viittavia oireita ja niihin tulee suhtautua sen mukaisesti.

Iho ja turkki

Jokaisella koiralla tulee olla terve iho, jossa ei näy merkkejä ärsytyksestä.

Turkin määrän ja kunnostamisen tulee olla rotumääritelmän vaatimusten mukaista, eikä saa olla niin ylenpalttista, että turkki haittaa koiran hyvinvointia ja estää koira liikumasta

terveesti ja vapaasti myös arkielämässä. Koiralla ei myöskään tule olla kaljuja alueita, mikäli rotumääritelmän vaatimuksena on koko kehon peittävä karvapeite.

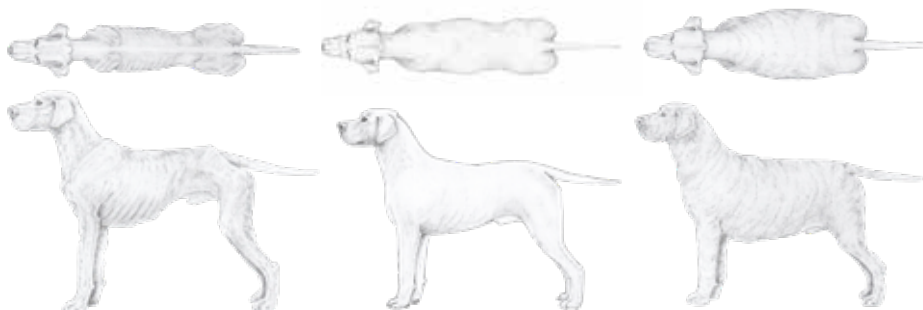

Tarkkailtavaa

- Ärtynyt iho, värjäymät
- Yleisesti ottaen liian runsas iho, joka muodostaa ryppyjä silmien ympärille ja/tai ylisuuret silmäluomet, jotka saattavat kääntyä sisään- tai ulospäin – lisäksi epäterveet huulipoimut
- Huulipoimut
- Ihopoimut
- Kirsun päälle taittuva nenäpoimu
- Pitkä turkki ei koskaan saa haitata liikkeitä tai hyvän lihaskunnan kehittämistä

Paino ja kuntoluokitus

Yksikään koira ei saa olla lihava/ylipainoinen tai liian laiha. Jokaisen koiran tulee olla hyvässä lihaskunnossa.

Liian laiha

- Kylkiluut, lannenikamat ja lantionseudun luut ovat selvästi nähtävissä
- Rungossa ei havaittavaa rasvakudosta
- Selvästi surkastunut lihasmassa

Normaalipainoinen

- Ylhäältä katsottuna selvästi havaittavissa oleva vyötärö

Lihava/ylipainoinen

- Runas rasvakudos rintakehän ja selkärangan alueella
- Vyötärö ja kuve eivät ole havaittavissa

Liikkeet

Jokaisen koiran tulee kyetä liikkumaan helposti, vaivatta ja rodunomaisesti, ja tuomarin tulee pystyä toteamaan tämä riittävällä varmuudella arvostellessaan koiraa.

Käyttäytyminen

Jokaisen koiran tulee olla luonteeltaan sellainen, että se kykenee toimimaan nyky-yhteiskunnassa. Rotutyypillinen käyttäytyminen otetaan huomioon ja sitä kunnioitetaan, mutta sen ei tule estää koiran sosiaalisuutta tai luoksepäästävyyttä. Liioitellut pelko- tai arkuusreaktiot eivät koskaan ole hyväksyttäviä.

Rotutyypit

Useiden rotujen rotutyypit ja tietyt rodulle ominaiset piirteet johtuvat geenimutaatioista (geenivirheistä), eikä niitä tulisi pitää koiran normaalin rakenteen variaatioina.

On äärimmäisen tärkeää, että tuomarit ja kasvattajat suosivat yksilöitä, joissa rotutyyppi ja terve rakenne yhdistyvät ihanteellisella tavalla.

Brakykefaaliset rodut

Lyhytkalloiset/-kuonoiset rodut muodostavat ryhmän rotuja, joille tyypilliset piirteet ilmenevät eristeisina kallossa, kuonossa, leuoissa, silmissä, rintakehässä ja ihossa. Rotutyypillisen rakenteen liioittelu voi aiheuttaa näissä roduissa vakavia terveysongelmia, joista erityisesti mainittakoon hengitykseen ja lämmönsäätelykykyyn liittyvät ongelmat.

Kääpiörodut

Kun äärimmäinen kääpiökasvuisuus viedään liian pitkälle, johtaa se elinvoimaisuutta heikentävään yleiseen heiveröisyyteen sekä heikentyneeseen luustoon ja lihaksistoon. Jos kääpiökasvuisuutta liioitellaan yhä enemmän, johtaa se vakaviin terveysongelmiin.

Kondrodysplasia – (epäsuhtainen) raajojen lyhytkasvuisuus

Kondrodysplastisten piirteiden liioittelu johtaa vakaviin luuston epämuodostumiin ja epäterveisiin liikkeisiin. Haittavaikutuksiin lukeutuu myös rodun työskentelykykyä haittaava riittämätön maavara.

Molossirodut

Molossirodut ovat erittäin suurikokoisia, tilavarunkoisia ja runsasnahkaisia koiria. Niillä tulee olla terve, voimakkaan lihaksikas rakenne ja sopivasti nahkaa pysyäkseen toimintakykyisinä ja täyttääkseen rotumääritelmän erityisvaatimukset. Molossipiirteet eivät saa olla liioiteltuja eivätkä suhteettomia.

Kondrodysplasia

Joissain rotumääritelmissä rotu on kuvattu "kondrodystrofisena". Termi viittaa sanan aiempaan merkitykseen, jota käytettiin ennen kuin mutaation geneettinen tausta tuli tunnetuksi. Nykyään oikea termi on kondrodysplastinen.

FCI RYHMÄ 9

Seura- ja kääpiökoirat

Bostoninterrieri
Cavalier kingcharlesinspanieli
Chihuahua, pitkä- ja lyhytkarvainen
Griffon belge
Griffon bruxellois
Japanese chin

Kiinanpalatsikoira/pekingeesi
Kingcharlesinspanieli
Mopsi
Petit brabançon
Ranskanbulldoggi
Shih tzu

Ryhmän 9 rodusta

Suurin osa tämän ryhmän rodusta on kääpiörotuja. Joillain roduilla on äärimmäinen rakenne, kuten esimerkiksi erittäin lyhyt kallo ja alikehittyneet kuono-osa – brakykefalia.

Jotkin rodut ovat myös kondrodysplastisia. Näiden rotumääritelmän mukaisten piirteiden liioittelu yhä pidemmälle sekä liioiteltu kääpiökasvuisuus aiheuttaa vakavia terveysongelmia.

Brakykefaalinen pää on osa bostoninterrierien, ranskanbulldoggien, griffonien, japanese chinien, kingcharlesinspanielien, mopsien, kiinanpalatsikoirien ja shih tzujen rotutyyppejä. Se voi aiheuttaa hengitysvaikeuksia ja haitata koiran lämmönsäätelykykyä. Ahtaasti hengitystiet, hengitysvaikeudet ja ahtaasti sieraimet ovat vakavia ongelmia, joihin on kiinnitettävä huomiota.

Useilla roduilla on silmävaurioille altistavat ulkonevat silmät ja matalat silmäkuopat.

Kallon aukile on epänormaali piirre ja hylkäävä virhe kaikilla roduilla.

Vino alaleuka ja/tai veltto, halvaantunut kieli ovat hylkääviä virheitä.

Joidenkin rotujen poikkeava tapa liikkua, raivokas rapsuttelu ja kipuoireet ilman ilmeistä syytä koiran ollessa hihnassa voivat olla merkki vakavasta neurologisesta sairaudesta, syringomyeliasta.

Kääpiöroduilla voi nähdä voimattomia, laahustavia liikkeitä, jotka johtuvat sopimattomien elinolosuhteiden aiheuttamasta heikosta lihaksistosta.

Joillain tämän ryhmän rodusta on erittäin runsas turkki. Tämä on joissain tapauksissa johtanut virheelliseen, villaisaan ja liian runsaaseen turkkiin, joka on niin raskas, että se haittaa koiran liikkumista ja heikentää sen elämänlaatua.

Koska ryhmän rodut ovat enimmäkseen seurakoiria, ovat rodunomainen sosiaalinen luonne ilman turhia pelkoja sekä vuorovaikutus omistajan kanssa hyvin tärkeitä.

Eri rotujen ulkomuotoa kuvaavat piirrokset eivät välttämättä esitä rodun ihanneyksilöä.

Lainausmerkeissä kursivilla olevat kohdat ovat otteita rotumääritelmistä

Ranskanbulldoggi – brakykefaalinen, molossityyppinen

Rodun erityinen rakenne, lyhyt kallo, hyvin lyhyt kuononselkä ja alikehittynyt häntä voivat aiheuttaa liioiteltuina terveysongelmia.

Tarkkailtavaa:

1. Hengitysvaikeudet: Lyhyestä kuonosta, ahtaista sieraimista ja/tai hengitysteistä ja/tai rintakehästä johtuva väkinäinen, korostuneen kuorsaava hengitys.

2. Naama ja silmät: Liian lyhyt kuono ja ulkonevat silmät, jotka altistavat vammoille.

3. Mittasuhteet ja rakenne: Liioitellun lyhyet kaulan ja selän mittasuhteet sekä puutteelliset etu- ja takakulmaukset voivat aiheuttaa voimattomat, laahaavat liikkeet.

4. Alikehittynyt häntä: Näkyvien/tunnettavissa olevien häntänikamien puuttuminen on hylkäävä virhe.

Tavoitteena terve hengitys, oikeanlaiset kuononselkä, silmät, iho, häntä ja liikkeet.

Rotumääritelmän mukaan *"koiran tulee vaikuttaa aktiiviselta"* ja se on *"pieneen kokoonsa nähden voimakas, lyhytrunkoinen, tanakka ja joka suhteessa tiivis"*. Ranskanbulldoggi ei kuitenkaan saa olla liioitellun lyhytkaulainen tai -runkoinen. Liikkeiden tulee olla vapaat ja aktiiviset.

www.nordic-kennel-union.com

Piirrokset sivuilla 5–8: Cindy Pettersson.
Piirrokset sivuilla 10–25: The Royal Kennel Club, UK.

DANSK KENNEL KLUB
HUNDARÆKTARFÉLAG ÍSLANDS
NORSK KENNEL KLUB
SUOMEN KENNELLIITTO
SVENSKA KENNELKLUBBEN

www.nordic-kennel-union.com

Rotu: _____
Koira: _____
Rek. Nro: _____

Käyttöönottopvm: _____

Osiot arvostellaan suhteessa rotumääritelmään, lukuunottamatta tähdellä * merkittyjä kohtia, joissa kuvataan koiraa yleensä, rodusta riippumatta.

1* Yleinen voimakkuus	
H	1 liian kevyt
E	2 kevyt
N	3 keskivahva
I	4 voimakas
E	5 raskas
H	6 liian raskas
2 Sukupuolileima	
I	1 selvä
E	2 urosmainen narttu
E	3 narttumainen uros
3* Rungon mittasuhteet	
E	1 neliömäinen
I	2 suorakaiteen mallinen
E	3 pitkärunkoinen
E	4 lyhytrunkoinen
4 Luusto	
E	1 liian kevyt
E	2 kevyt
N	3 keskivahva
I	4 vahva
E	5 raskas
E	6 liian raskas
5 Pään yleisvaikutelma	
I	1 rodunomainen
E	2 kiilamainen
E	1 kapea
E	2 liian kapea
I	3 leveä
E	4 liian leveä
E	1 pieni
E	2 liian pieni
E	3 suuri
E	4 liian suuri
I	1 lyhyt
E	2 pitkä
E	3 liian pitkä
E	1 karkea
E	2 raskas
E	3 liian raskas

Kirjain- ja värikoodit

I	Ihanne
N	Hyväksyttävä/Neutraali
E	Ei-toivottava
H	Hylätty

6 Ilme	
I	1 ystävällinen / lempeä
N	2 valpas / tarkkaavainen
E	3 pelokas
N	4 epäluuloinen
E	5 pistävä
7* Pää	
I	1 yhdensuunt. kallon ja kuonon linjat
E	2 erisuunt. kallon ja kuonon linjat
E	1 laskeva kuononselkä
E	2 nouseva kuononselkä
E	3 lihakseton
E	4 liioitellut ihopoimut
8* Maski	
I	1 maski
E	2 maskiton
E	3 toispuoleinen
E	4 niukka / hajamaski
E	5 liian laaja
9 Maskin sävy	
I	1 rodunomainen
E	2 haalistunut
E	3 haalea
N	4 syvä
10 Posket	
E	1 liian litteät
E	2 litteät
N	3 keskivahvat
E	4 ulkonevat
E	5 liian ulkonevat
I	6 lihaksikkaat
11* Kallo-osa	
N	1 hieman kaareva
N	2 tasainen, litteä
E	3 epätasainen
I	4 tasainen korvien välistä
E	5 pyöreä/kupera
H	6 liian kupera
E	7 takaluisu
E	8 lyhyt takaraivo
H	9 aukile

12* Otsapenger	
E	1 puuttuva
E	2 vähäinen
N	3 selvästi erottuva
I	4 voimakas
E	5 liioiteltu
N	1 erottuva otsauurre
13* Kuonon pituus suhteessa kallo-osaan	
E	1 liian lyhyt HUOM! Liian lyhyt on alle rotumääritelmän.
I	2 lyhyt, kuono alle 33 % kallo-osan pituudesta
N	3 hieman lyhyempi
E	4 yhtä pitkä
H	5 hieman pidempi
H	6 pitkä
H	7 liian pitkä
14 Kuonon leveys	
E	1 liian kapea
E	2 kapea
I	3 keskileveä
N	4 leveä
E	5 liian leveä
15* Leukojen suhde	
N	1 tasapainossa toisiinsa nähden
H	2 alaleuka lyhyt suhteessa yläleukaan
I	3 yläleuka lyhyt suhteessa alaleukaan
E	4 leuat yhtä pitkät
E	5 alaleuka kapeampi kuin yläleuka
E	6 yläleuka kapeampi kuin alaleuka
I	7 leuat yhtä leveät
H	8 vino alaleuka
E	9 kevyt alaleuka
16 Huulet	
E	1 kuivat / ohuet
I	2 tiiviit / kiinteät
I	3 paksut
E	4 löysät
E	5 roikkuvat
E	6 liian roikkuvat
E	7 syvät huulipoimut
I	1 pyöreä ylähuulen profiili
E	2 kulmikas ylähuulen profiili

17* Huulipigmentti	
I	1 kauttaaltaan pigmentoitunut
E	2 vajaa pigmentti
E	3 pigmentti puuttuu kokonaan
I	1 musta
H	2 maksanvärinen
H	3 sininen / harmaa
18* Kirsupigmentti	
I	1 kauttaaltaan pigmentoitunut
E	2 vajaa pigmentti
H	3 pigmentti puuttuu kokonaan
I	1 musta
H	2 maksanvärinen
H	3 sininen/harmaa
19 Kirsun koko	
E	1 liian pieni
N	2 pieni
I	3 normaali
N	4 suuri
E	5 liian suuri
20* Sieraimet	
H	1 liian pienet / ahtaat
E	2 hieman ahtaat
I	3 kirsun kokoon sopivat, avonaiset
N	4 suuret
21* Purenta	
H	1 voimakas yläpurenta
H	2 lievä yläpurenta
H	3 väljä leikkaava purenta
E	4 leikkaava purenta
E	5 tasapurenta
N	6 käänteinen leikkaava purenta
I	7 lievä alapurenta
E	8 voimakas alapurenta
H	9 vino purenta
N	1 epäsäännöllinen hammasrivi
H	2 kulmahammas painaa ientä / kitalakea
E	3 ienten liikakasvua
22* Hampaat	
E	1 heikot
E	2 pienet
I	3 keskisuuret
E	4 suuret

23* Silmien muoto	
N	1 soikeat / mantelin muotoiset
I	2 pyöreät
E	3 kolmionmuotoiset
E	4 vinoneliön / salmiakin muotoiset
24* Silmien koko	
E	1 liian pienet
E	2 pienet
N	3 keskikokoiset
I	4 suuret
E	5 liian suuret
H	1 erikokoiset
25a* Silmien sijainti	
E	1 liian syvällä
E	2 liian ulkonevat
25b Silmien sijainti	
E	1 syvällä
I	2 ei ulkonevat, ei syvällä
E	3 ulkonevat
I	1 kaukana toisistaan
E	2 lähekkäin toisiaan
E	1 eri tasossa
E	2 vinoasentoiset
26* Silmien väri	
H	1 sininen
H	2 keltainen
E	3 vaaleanruskea
N	4 ruskea
N	5 tummanruskea
I	6 lähes musta
H	7 kaksiväriset
I	1 sointuvat turkin väriin
27* Silmäluomet suhteessa silmään	
I	1 tiiviit / kiinteät
E	2 paksut
E	3 roikkuvat
E	1 vilkkuluomi esillä
E	2 kiertyneet
28* Silmäluomen pigmentti	
I	1 kauttaaltaan pigmentoitunut
E	2 vajaa pigmentti
H	3 pigmentti puuttuu kokonaan

29 Korvalehdet	
I	1 rodunomaiset
E	1 liian ohuet
E	2 ohuet
I	3 paksut
E	4 liian paksut
E	5 rustoiset
E	6 kapeat
I	7 leveät
30* Korvien malli	
H	1 luppakorvat / riippuvat
H	2 puolipystyt
I	3 pystykorvat
H	4 ruusukorvat
H	5 kärjistään taittuneet
H	6 kiertyneet
H	7 eri paria
31 Korvien pituus	
E	1 liian lyhyet
N	2 lyhyet
I	3 keskimittaiset
N	4 pitkät
E	5 liian pitkät
32 Korvien koko	
N	1 pienet
I	2 keskikokoiset
N	3 suuret
33 Korvien asento	
E	1 eteenpäin kallistuneet
I	2 pystyasentoiset
E	3 taaksepäin kallistuneet
	4 luppakorvaisella päänmyötäiset
	5 luppakorvaisella ei-päänmyötäiset
E	1 liian etuasentoiset
E	2 liian pystyasentoiset
I	3 haja-asentoiset
34 Korvien kiinnitys	
I	1 oikein kiinnittyneet
N	2 ylös kiinnittyneet
E	3 alas kiinnittyneet
E	4 taakse kiinnittyneet
E	5 lähekkäin toisiaan
E	6 eri tasossa

35 Kaula	
E	1 lyhyt
I	2 keskipitkä
E	3 pitkä
E	1 ohut
E	2 lapoja kohti levenevä
I	3 paksu
E	1 löysää kaulanahkaa
E	2 kuiva
I	3 lihaksikas
36 Kaulan asento seistessä	
I	1 kaareva
I	2 liittyy sulavasti ylälinjaan
E	3 pystyasentoinen
E	4 liian pysty
37 Rintakehän muoto	
E	1 soikea
N	2 pyöreä
E	3 kapea
I	4 leveä
E	1 matala
I	2 syvä
E	3 liian syvä
E	1 selvästi erottuva rintalastan kärki
38* Rintakehän pituus	
E	1 lyhyt
N	2 pitkä
I	3 keskipitkä
E	4 lyhyt rintalasta
39* Eturinta	
E	1 puutteellinen
E	2 vähäinen
N	3 selvästi erottuva
N	4 korostunut
I	5 täyteläinen
E	1 kapea
I	2 leveä
E	3 liian leveä
40* Lavat	
E	1 pystyt
I	2 viistot
E	1 lyhyet
I	2 pitkät
I	1 leveäasentoiset
E	2 raskaat

41* Olkavarret	
I	1 rungonmyötäiset
E	2 lyhyet
I	3 keskipitkät
E	4 pitkät
I	1 viistot
E	2 pystyt
42* Etukulmaukset	
N	1 suorat / niukat
I	2 kohtuulliset
N	3 voimakkaat
E	4 liioitellut
43* Kyynärpäät	
E	1 ulkonevat
I	2 rungonmyötäiset
E	3 sisäänpäin kääntyvät
44 Ylälinja, huomioimatta kaulaa	
I	1 rodulle tyypillinen
E	2 liian kaareva
I	3 kaareva
E	4 suora
E	5 korkea säkä
E	6 laskeva
E	7 liian laskeva
E	8 takakorkea
45* Selkä	
E	1 notko
E	2 pehmeä
N	3 kiinteä / suora
E	4 kaareutuva
E	5 laskeva
I	6 karpinselkä
E	7 painauma sään takana
I	1 leveä
E	2 kapea
46 Selän pituus	
E	1 liian lyhyt
N	2 lyhyt
I	3 keskipitkä
N	4 pitkä
E	5 liian pitkä

47 Lanne	
N	1 lyhyt
I	2 keskipitkä
E	3 pitkä
N	1 suora
I	2 kaareva
E	3 liian kaareva
E	1 kapea
I	2 lihaksikas
48* Lantio	
E	1 vaakasuora
I	2 normaali / viisto
N	3 hieman pysty
E	4 pysty
E	1 lyhyt
I	2 keskipitkä
E	3 pitkä
I	1 leveä
E	2 keskileveä
E	3 kapea
I	1 lihaksikas
49* Häntä	
E	1 kaartuva
E	2 paimenkoukku / silmukka
E	3 suora
E	4 kieppi / rulla / kierre
E	5 korkkiruuvi
E	6 liian tiukka kierre
E	7 häntämutka
50* Hännän asento	
E	1 ylös kiinnittynyt
N	2 keskikorkealle kiinnittynyt
I	3 alas kiinnittynyt
H	1 eteenpäin selälle kaartuva
E	2 pysty hännän asento
51* Hännän pituus	
E	1 hännätön
I	2 töpö
N	3 lyhyt
E	4 keskipitkä, ulottuu kintereeseen
H	5 pitkä

52 Raajojen pituus	
E	1 liian lyhyet raajat
N	2 matalaraajainen
I	3 kyynärpää puolivälissä säkäkorkeutta
E	4 korkearaajainen
E	5 liian pitkät raajat
53* Eturaajat edestä, seistessä	
I	1 suora kyynärvarsi
E	2 hieman käyrä kyynärvarsi
E	3 voimakkaasti käyrä kyynärvarsi
54* Raajojen luusto	
E	1 litteä
I	2 pyöreä
E	1 heikko
N	2 keskivahva
I	3 voimakas
55* Ranteet	
E	1 eteenpäin taipuneet
E	2 jäykät / suorat
I	3 normaalit
E	4 taipuneet
E	1 ulospäin kääntyneet
56* Välikämmenet	
I	1 hieman viistot
N	2 lyhyet
N	3 vahvat
E	4 taipuneet
N	5 suorat
57* Takaraajat takaa, seistessä	
E	1 pihtiasentoiset
I	2 suorat
E	3 lankisääret
E	1 uloskääntyvät
E	2 sisäänkääntyvät
E	1 ahtaat

58* Kinner ja kinnerkulma	
N	1 matala
I	2 keskikorkea
E	3 korkea
E	1 eteenpäin taipunut kinner
E	2 sirppikinner
E	1 suorat kulmaukset
N	2 niukat kulmaukset
I	3 kohtuulliset kulmaukset
N	4 voimakkaat kulmaukset
E	5 liian kulmautuneet
H	6 kinner painuu maahan
59* Reisi	
E	1 kapea
I	2 keskileveä
N	3 leveä
60* Polvet ja polvikulma	
E	1 sisäkierteiset
E	2 ulkokierteiset
E	1 suorat kulmaukset
N	2 niukat kulmaukset
I	3 kohtuulliset kulmaukset
E	4 voimakkaat kulmaukset
E	5 liian kulmautuneet
61* Käpälät	
I	1 pyöreät / kissakäpälät
N	2 soikeat
E	3 pitkät / jäniksenkäpälät
I	1 kaarevat varpaat
E	2 suorat varpaat
I	1 paksut
E	2 litteät
I	3 tiiviit
E	4 hajavarpaiset
E	5 epänormaalit varpaat
I	1 normaalit päkiät
62* Kynnet	
I	1 värilliset
E	2 valkoiset
I	1 normaalit
E	2 poistettu
	3 tynkäkasvuiset / sairaat
	1 takakannukset
	2 tuplakannukset

63* Karvanlaatu	
H	1 kihara
E	2 laineikas
I	3 suora
E	1 silkkinen
N	2 pehmeä
I	3 kova / liukas
N	4 karhea
E	5 karkea
E	6 villava
	1 nyörittävä
	2 laatoittuva
64 Karvanpituus	
E	1 liian lyhyt
I	2 lyhyt
N	3 keskipitkä
E	4 pitkä
E	5 liian pitkä
65 Hapsut	
I	1 ei hapsuja
	2 niukat
	3 kohtuulliset
	4 runsaat
	5 liian runsaat
66* Karvan määrä ja pohjavilla	
H	1 karvaton
E	2 kaljuja kohtia
E	3 harva karvapeite
E	4 ohut karvapeite
I	5 normaali / tiheä karvapeite
E	6 haittaavaa karvoitusta
I	1 kohtuullinen peitinkarva
E	2 runsas peitinkarva
E	3 liian runsas peitinkarva
N	1 ei pohjavillaa
N	2 niukka pohjavilla
I	3 pohjavilla suhteessa peitinkarvaan
E	4 runsas pohjavilla
E	5 liikaa pohjavillaa suhteessa peitinkarvaan
67* Nahka	
E	1 ohut
N	2 keskivahva
I	3 paksu
E	4 irttonainen
E	5 tiukka / liikkumaton

68* Ihon pigmentti	
1	ei pigmenttiä
2	laikukas
69 Väri	
H	1 ei rodunomainen
I	2 rodunomainen
H	1 merle / harlekiini
H	2 diluutio
H	3 haalistunut
70* Hengitys, arvostellaan myös liikkeessä	
I	1 vaivaton / äänetön
E	2 vaivaton / kuuluva
E	3 vaikeutunut
H	4 selvästi vaikeutunut
71* Etuliikkeet	
E	1 kapeat
I	2 leveät
I	1 yhdensuuntaiset
E	2 melovat / kerivät
E	3 astuu ristiin
E	1 lyhyet / jäykät
E	2 korkeat
E	1 ulkonevat kyynärpäät
E	2 sisäkierteiset kyynärpäät
E	3 sisäkierteiset käpälät
72* Takaliikkeet	
E	1 ahtaat
E	2 ahtaat kintereet
E	3 liikkuu pihdissä
E	4 leveät
I	5 rullaavat
N	1 yhdensuuntaiset
E	2 astuu ristiin
E	3 epävakaat kintereet

73* Sivuliikkeet	
I	1 tasapainoiset
E	1 lyhyet / jäykät etuliikkeet
E	2 lyhyet / jäykät takaliikkeet
E	3 lyhyet askeleet
I	4 pitkät askeleet
E	1 etuosa ravaa, takaosa laukkaa
E	2 etuosa putoaa liikkeessä
E	3 takaosa putoaa liikkeessä
E	4 taka-askel jää rungon alle
E	1 köyristää selkää liikkeessä
E	2 peitsaa
E	3 liikkuu vinossa
E	4 kintereet nousevat korkealle
E	5 ontuu
74 Kaulan asento liikkeessä	
I	1 liittyy sulavasti ylälinjaan
E	2 selkälän suuntainen
E	3 pystyasentoinen
E	4 liian pysty
75* Hännän asento liikkeessä	
E	1 selkälän yläpuolella
N	2 selkälän jatkeena
I	3 selkälän alapuolella
N	4 riippuva
E	5 pysty
76* Kuntoluokitus	
H	1 vaikea alipaino
E	2 lievä alipaino
I	3 normaalipaino
E	4 lievä ylipaino
H	5 vaikea ylipaino
77* Lihaskunto / kiinteys	
E	1 lihaketon
E	2 hieman lihaketon
I	3 kiinteä / lihaksikas
E	4 liikaa lihasmassaa

78 Ulkomuodon kokonaiskuva	
E	1 epätyyppillinen
E	2 tyydyttävä
N	3 hyvä
N	4 erittäin hyvä
I	5 erinomainen
H	1 epäterve
H	2 rotutyypiltään liioiteltu
Koiran käyttäytyminen ulkomuodon arvostelussa / Suhtautuminen tarkastajiin	
I	1 ystävällinen
I	2 rauhallinen
I	3 eloisa
I	4 rodunomainen
E	5 väistää
E	6 vihainen
E	7 pelokas
E	8 vihainen koirille